PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, ČETRTEK, 8. JUNIJA 1972
LETO XIV. ● ŠTEVILKA 154 ● CENA 1 DINAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK MITJA GORIUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

Prisrčen dan v Rigi Izmenjane zdravice

Delegacija SFRJ prispela v Rigo včeraj ob 12. uri — Tito: ne družijo nas samo slavne tradicije, marveč tudi skupni interesi — Ogled mesta

RIGA, 7. junija. Jugoslovanska delegacija, ki jo vodi predsednik republike Tito, je danes ob dvanajsti uri po lokalnem času prispela v glavno mesto Letonske, v Rigo. Na letališču so jugoslovanske goste pozdravili prvi sekretar CK KPL August Voss, predsednik prezidija vrhovnega sovjeta Letonske Vitali Ruben in druge ugledne osebnosti.

Meščani Rige so izredno toplo pozdravili jugoslovanske goste. Predsednik Tito se je najprej odpeljal v svojo rezidenco v letovišekem kraju Jurnale, potem pa si je s člani delegacije ogledal kulturne in druge znamenitosti Rige.

CK KPL, prezidij vrhovnega sovjeta Letonske in letonska vlada so danes v čast predsedniku Titu priredili slavnostno kosilo, na katerem so bile izmenjane zdravice.

Prvi sekretar CKL Voss je v svoji zdravici dejal, da bo obisk prispeval h krepitvi sovjetsko-jugoslovanskih odnosov, in podčrtal interes Letonske za takšen razvoj.

Predsednik Tito je v odgovoru na njegovo zdravico poudaril revolucionarne tradicije in skupni boj proti fašizmu, ki vežejo narode Sovjetske zveze in Jugoslavije, ter hkrati naglasil, da so tudi skupni interesi in prizadevanja za utrditev miru stkali vezi med obema državama.

Na kosilu je govoril tudi član politbiroja CK KPSZ Kirilenko, ki je poudaril vlogo predsednika Tita pri krepitvi odnosov med obema državama.

Podrobnosti na zadnji strani.

Končno vlak do Kopra

Za avtobusni prevoz potnikov od Sermina bo poskrbel Slavnik

POSTOJNA, 7. jun. — Že od sobote bodo slovensko obalo trije pari vlakov povezali z Ljubljano, četrti, poslovni vlak, pa s Pomurjem in Štajersko. Za avtobusni prevoz potnikov od koprske postaje Sermin do Kopra in drugam bo poskrbelo avtobusno podjetje Slavnik iz Kopra. Več na 3. strani.

Kako do mesa za naš trg?

Predlog: popraviti cene mesa, delno omejiti izvoz in klanje telet

LJUBLJANA, 7. jun. — Odkar so države EGS in Vel. Britanije ukinile carine za uvoz govedine, se naš izvoz na ta tržišče povečuje, na domačem trgu pa mesa primanjkuje. Izvršni odbor podpisnikov sporazuma meni, da bi domačo preskrbo z mesom lahko izboljšali, če bi popravili cene mesa, delno omejili izvoz in prepovedali izvoz ter klanje telet, težkih do 300 kg. Več na 2. in 3. strani.

Ukrepi za ustalitev

IS bo predlagal skupščini ukrepe za ustalitev gospodarskih razmer v SRS

LJUBLJANA, 7. jun. V zvezi s sprejeto oceno gospodarskih razmer v Sloveniji je republiški izvršni svet danes obravnaval predlog ukrepov, ki jih bo predlagal republiški skupščini.

Težišče vseh ukrepov je po mnenju IS treba usmeriti na zmanjševanje neskladij med kupnimi in blagovnimi fondi, na umiritev vseh oblik potrošnje, na povečevanje akumulacije ter na obvladovanje in razvijanje tržnih odnosov. Zato bo IS med drugim predlagal spremembe in dopolnitve družbenih dogovorov o delitvi, imobilizacijo presežkov iz priliva dohodkov za splošno porabo, ki naj bi jih vrnili gospodarstvu, proučil pa bo tudi možnost diferenciranega zniževanja obveznosti za dejavnosti, ki so v neugodnem položaju. Več na 2. strani.

Ni vse odvisno od vremena

Potem ko je izvršna komisija EGS sklenila začasno ukiniti carine na uvoz govedine in ko je temu zgledu sledila tudi Velika Britanija, se Jugoslaviji niso ponudile zgolj izredno ugodne možnosti za izvoz govedine, temveč tudi lepe možnosti, da bi v tem letu tudi kmetijstvo prispevalo še pomembnejši delež k zmanjševanju zunanjetrgovinskega primanjkljaja, kakor tudi k splošnim stabilizacijskim naporom.

Nedvomno je to taka priložnost, ki bi jo kazalo izkoristiti. Še več: celo morali bi jo izkoristiti. Kako bomo ponujeno priložnost izkoristili, je sicer drugo vprašanje, dejstvo pa je, da si povečanega izvoza ob slabi ponudbi mesa na domačem tržišču — tu je tudi turistična sezona — skoraj ne bi smeli privoščiti.

Dejstvo, da nam primanjkuje mesa, je sicer do neke meje razumljivo, vsaj zaradi dosedanje politike do kmetijstva, politike cen, zaščite standarda itd., vendar je nerazumljivo in nedopustno, da opuščajo živinorejsko proizvodnjo družbena gospodarstva, ki se lažje in hitreje prilagajajo povpraševanju in ponudbi na tržišču kot pa kmetje.

Zatrjujejo, da živinoreja ni rentabilna, na drugi strani pa so njihovi proizvodni stroški tako visoki, da jih komaj pokrijejo s ceno, ki jo dosegajo v izvozu. Morda ne bi kazalo rentabilnosti vedno znova iskati zgolj v višjih cenah, marveč tudi v višji produktivnosti dela, boljši opremi, sodobnih metodah dela, boljši genetski osnovi živine itn. Seveda pa na drugi strani ne bi smeli šteditи s sredstvi, ko gre za modernizacijo prireje, obnovo temeljne črede ali celo za nevarnost, da bi likvidirali živinorejsko proizvodnjo na družbenih posestvih.

Tako za družbena gospodarstva kot za zasebne kmetije pa velja, da morajo biti stabilni pogoji gospodarjenja, da njihovo delo ne more biti odvisno od ukrepov, ki se menjajo kot muhe enodnevnice. Proizvodnja namreč ne more biti loterija.

Sicer pa to ne velja le za kmetijsko proizvodnjo, le da se posledice politike, ki ne seže dlje kot do nosu, bolj opazijo in ljudi dosti bolj prizadenejo. Vse skupaj se namreč potem kaže v ceni, ki je ob pomanjkanju blaga seveda višja. Skupnost pa je dolžna poskrbeti za hrano in tudi meso, in to dolgoročno, ne pa da smo izpostavljeni tolikšnim nihanjem v kmetijski proizvodnji, ki pa niso vsa odvisna samo od tega, kakšno je vreme.

Kaj bodo zdaj storili? Najbrž bodo izvozili več mesa. To pomeni, da ga bo doma še bolj manjkalo. Nam je torej več do dolarjev? Samo treba bi bilo ljudem to jasno povedati.

Kljub ugodnemu izvozu živine in mesa pa ne bi smeli pozabiti, da je najprej treba zagotoviti meso za naš trg — za domačega potrošnika in turista — in šele nato za izvoz.

RAJKO OCEPEK

Cena zlata raste

Na londonski borzi so unčo zlata prodajali po 64,75 dolarja

LONDON, 7. jun. (AFP, AP) — Cene zlata na londonski borzi so danes še naraščale: unča je stala 64,75 dolarja, 2,16 dolarja več kot včeraj. Najbrž je na podražitev vplivala manjša ponudba, špekulanti pa si obetajo še naglejše zvišanje. Zlato je doseglo rekordne cene tudi v Frankfurtu, kjer je stal kilogram 6,610 marke.

Novo ameriško orožje

Vsaka podmornica »tradent« bo veljala okoli milijardo dolarjev

WASHINGTON, 7. junija (UPI) — Državni sekretar za obrambo ZDA Malwin Laird je po seji kongresnega odbora za oborožene sile rekel, da bo kongres »ogrozil varnost ZDA, če ne bo odobril sredstev za podmornice tradent (vsaka velja milijardo dolarjev) in bombnike B-1 ter drugo ofenzivno orožje«. Če kongres ne bo izglasoval potrebne vsote, je dodal Laird, »ne bo mogoče podpreti sporazuma o omejitvi strateškega orožja«.

RIGA — Prebivalci letonskega glavnega mesta so toplo pozdravili našo delegacijo, ki jo vodi predsednik SFRJ in ZKJ Josip Broz Tito. Telefoto: TASS

Nobelovec ne sme govoriti

Hannes Alfven: Nočejo slišati resnice, ker jih bode v oči!

STOCKHOLM, 7. junija (AP) — Nobelov nagrajenec za fiziko švedski profesor Hannes Alfven ne bo smel govoriti na konferenci o človekovem naravnem okolju, ki je pravkar v Stockholmu. Profesor je nameraval opozoriti na nevarnost, ki grozi zaradi kopičenja jedrskih odpadkov. Generalni sekretar konference Maurice Strong je izjavil, da Alfven ni na seznamu govornikov. Nobelovec pa je dejal: »Nočejo slišati resnice.«

Prvak bo znan v nedeljo

Tudi v predzadnjem kolu ZNL zmagi nogometašev Železničarja in Zvezde

LJUBLJANA, 7. jun. — Tudi po predzadnjem kolu letošnjega nogometnega prvenstva Jugoslavije ni odločitve o novem državnem prvaku. Sarajevski Železničar pojde v nedeljsko zadnje kolo z dvema točkama prednosti, vendar mora v goste k čedalje močnejšemu Partizanu, medtem ko Crvena Zvezda gostuje v Sarajevu. V 33. kolu je izmed sloveških ligašev Olimpija igrala s Kragujevčani 1:1, Maribor pa je v Mostarju izgubil z 2:6.

Ostra nasprotja

Švedski premier Olof Palme opozoril javnost na nezaslišano uničevanje človekovega okolja z bombardiranjem

STOCKHOLM, 7. junija. (Tanjug). Prva svetovna konferenca o človekovem okolju poteka vedno bolj v znamenju obsodbe vojne v Indokini, obsodbe apartheida in kritike industrijskih držav, ker gledajo samo nase in na svoje probleme.

Med ZDA in Švedsko je nastal oster zapletljaj, ko je švedski premier Palme v splošni razpravi opozoril svetovno javnost na nezaslišano uničevanje človekovega okolja z bombardiranjem, oranjem naselij z buldožerji in uporabo herbicidov.

Napoveduje se tudi ostra polarizacija med državami v razvoju in industrijsko razvitimi državami. Najrazvitejše zahodne države namreč ne kažejo nobene pripravljenosti, da bi na konferenci razpravljali o podpori deželam v razvoju. To je odkrito izjavil vodja ameriške delegacije Train, ki je rekel novinarjem, da po mnenju ZDA ta konferenca ni pristojna za to, da bi se na njej pogovarjali o blaginji ali o povečanju podpore deželam v razvoju. Že te prve debate na konferenci so pokazale, kako naivne so bile ocene, po katerih naj bi problematiko človekovega okolja zreducirali zgolj na boj za »čisto človekovo okolico«. (Berite tudi izvajanja predstavnika SFRJ na zadnji strani.)

TRPE JAKOVLEVSKI: več kritike kot pohvale

Japonci za žrtve poboja

Vlada je namenila žrtvam na letališču Lod nad milijon dolarjev

TOKIO, 7. junija (Reuter) — Japonska vlada bo za žrtve pokola na izraelskem letališču Lod in za njihove sorodnike, kot poroča agencija Kjodo, nakazala milijon do milijon in pol ameriških dolarjev, in sicer po mednarodnem Rdečem križu.

Med žrtvami pokola je bilo 15 Portoričanov, 8 Izraelcev, 1 Kanadčan in ena neidentificirana oseba. Med ranjenci pa so državljani iz sedmih držav.

Kontum: pekel

Ogorčeni spopadi v okolici Kontuma — Ameriška letala bombardirala most in železniško postajo v DR Vietnamu

SAIGON, 7. junija. (AP, Reuter). Ameriška letala so danes ponovno napadala DR Vietnam. Bombardirala so neki most in železniško postajo na severovzhodu. Kitajski meji so se približala na kakih 30 km, se pravi, da jih je od nje ločilo komaj 40 sekund poleta.

Včeraj je ameriško letalstvo 270-krat poletelo nad severnovietnamsko ozemlje. Uporabljali so letala vrste phantom, ki dosežejo hitrost okrog 2900 km na uro, bombe pa so elektronsko usmerjali proti ciljem.

V Južnem Vietnamu se spopadi nadaljujejo predvsem v okolici Kontuma, kjer je po ameriških virih od 14. maja do danes padlo okrog 5500 vojakov osvobodilnih sil. Sicer pa kakih večjih sprememb v vojnem položaju danes ni bilo.

Član politbiroja vietnamske delavske stranke Le Duc Tho je sinoči dejal, da bi se bil pripravljen sestati s posebnim svetovalcem predsednika Nixona Kissingerjem, a le tedaj, če ima Kissinger kak nov predlog in če bodo obnovljena redna pariška pogajanja o miru v Vietnamu. ZDA so predlog o obnovitvi pogajanj zavrnile, češ da se z nasprotnima delegacijama želijo pogovarjati o bistvenih vprašanjih.

LE TUC THO: pripravljen na pogovore

NI MU ŠLO — Napadalec nogometašev Olimpije Vili Ameršek (na posnetku v boju z Nikolićem) je bil na včerajšnji tekmi med najslabšimi. Foto: Selhaus

Takrat se je kovalo bratstvo

Karavana bratstva v Melju, od koder so morali prvi rodoljubi v Srbijo

MARIBOR, 7. jun. — Udeleženci karavane bratstva in prijateljstva so nocoj v meljski vojašnici obudili spomin na dan pred 31 leti, ko je okupator iz te vojašnice poslal prvi transport slovenskih rodoljubov v Srbijo. Bivša pregnanka prof. Vida Rudolfova je orisala gostoljuben sprejem in poudarila, da se je akcija sovražnika sprevrgla v tesno povezanost in temelje bratstva in enotnosti.

Polkovnik Mujo Mujkić se je v imenu Kraljevčanov spomnil 70 Slovencev, ustreljenih v množičnem streljanju leta 1941 v Kraljevu skupaj s skoraj 6000 drugimi nedolžnimi žrtvami.

V kulturnem sporedu so sodelovali godba na pihala KUD Pošta Maribor in člani SNG Maribor Majda Hermanova, Jože Zupan, Boris Brumčko in Rado Pavalec ter operni zbor SNG Maribor. Več o karavani prijateljstva na 3. strani. M. K.

Sto tisoč mrtvih

Burundijski predsednik: »Grozil je genocid plemena Tutsijev«

BRUSELJ, 7. jun. (AFP) — Burundijski predsednik Micombero je v razgovoru z belgijskimi novinarji potrdil, da je bilo v začetnih spopadih v deželi 50.000 do 100.000 mrtvih. Pleme Hutu je hotelo iztrebiti pleme Tutsi, je rekel, zdaj morajo biti vsi, ki so pri tem sodelovali, brez usmiljenja kaznovani.

MICHEL MICOMBERO: neusmiljena kazen

Najhujše rudniške nesreče

1906: Francija, mrtvih 1230 rudarjev.
1907: ZDA, 361 mrtvih.
1913: Velika Britanija, 344 mrtvih.
1934: ZDA, 500 mrtvih.
1934: Velika Britanija, 236 žrtev.
1934: Kakanj 127 mrtvih.
1940: Podlabin, 317 mrtvih.
1942: Mandžurija, največja rudniška nesreča v tem stoletju, mrtvih 1549 rudarjev.
1946: Zahodna Nemčija, mrtvih 412 rudarjev.
1948: Podlabin 71 mrtvih.
1956: Belgija, 263 mrtvih.
1960: Južna Afrika, 435 mrtvih.
1962: Zahodna Nemčija, 298 mrtvih.
1965: Indija, 275 žrtev
1965: Kakanj, 128 mrtvih.
1968: ZDA, 78 žrtev.
1969: Južna Afrika, 65 žrtev.
1972: Rodezija, (domnevno) 458 mrtvih rudarjev.

Upa ni več

Izmed 466 zasutih rudarjev v premogovniku Wankie so jih rešili samo 8

WANKIE (Rodezija), 7. jun. Pred vhodom v rudnik, največji premogovnik v Rodeziji, stoje in čakajo kot neme priče tragedije očetje, otroci, sorodniki 458 zasutih rudarjev. Parkirani rešilni avtomobili s pripravljenimi nosili še čakajo, da odpeljejo morebitne preživele.

V trenutku eksplozije je bilo v jami 466 rudarjev — 435 Afričanov in 31 Evropejcev. Rešili so samo osem rudarjev, čeprav s hudimi poškodbami.

Predstavnik rudniške uprave je rekel, da se boje novih eksplozij, ker je koncentriran metan prodrl v vse jaške.

Reševalci doslej še niso prišli v stik z zasutimi rudarji. »Ne vemo, kaj se dogaja tam spodaj,« je rekel novinarjem neki reševalec. »Če je kaj upanja, vprašujete? Kako, vraga, naj to vem? Upamo, dokler jih ne najdemo mrtvih . . .«

za potovanje
Exco robčki!

Pisma bralcev

Še k pisanemu svetu Walta Disneya

Zadnjič sem prejela po pošti od Mladinske knjige vabilo, naj naročim knjigo Pisani svet Walta Disneya. Bila sem osupla in skoraj užaljena, toda pomiril me je članek Marjane Kobe v kulturni rubriki Dela. Avtorica, znani strokovnjak na področju literarne vzgoje otrok, je kritizirala samo literarno vrednost« Disneyevih knjig, likovne se ni dotaknila.

Dne 1. junija sem med pismi bralcev brala mnenje Julijane Kocen, ki se navdušuje nad Disneyevimi besedili, ker so kratka, in z istega stališča kritizira Cicibana in Cebelico.

Menim, da je treba upoštevati predlog, naj bi bila berila za majhne otroke kratka. Hkrati pa je treba otroka postopoma navajati na daljša in zahtevnejša besedila, sicer bo v želji, da bi izvedel za čim več zgodbe s čim manj besedila, postal izključno bralec stripov in ne bo nikoli vzljubil prave knjige. Kratkost besedila seveda še ni ocena kvalitete. Krajšanje originalnih literarnih del je pač literarna potvorba. Kratka besedila za otroke naj bodo že spočetka kratko pisana.

Dolga leta svojega življenja sem posvetila likovni vzgoji otrok. Ves ta čas sem imela še toliko dela, da bi ohranila in razvijala otrokovo sposobnost neposrednega opazovanja sveta in originalnega, ustvarjalnega likovnega izražanja. Največje težave sem imela z vplivom stripov, zlasti Disneyevih, ki so spodjedali likovno originalnost in ustvarjalnost mladine. Veliko sem o tem pisala, tudi predavala, zlasti učiteljem. Svetovala sem jim, naj obvarujejo otroke pred kičastimi slikanicami, ki jih izdajajo založbe iz drugih republik, pogosto tudi v (slabem) slovenskem jeziku. Svetovala sem jim (če bodo v dvomih glede likovne vrednosti ilustracij) naj kupijo slikanice Mladinske knjige, ki niso nikoli pod ravnijo sprejemljive kvalitete. Zdaj ta nasvet preklicujem, kajti tudi Mladinska knjiga je izdala Disneya.

Boriti se proti Disneyu je nehvaležno in najbrž neuspešno delo. Disney je postal že zdavnaj nepogrešljivi del množične potrošniške »kulture«. Zaradi reklamnega mita o »velikem prijatelju« otrok, ki so mu nasedli kulturno polizobražen ljudje, je domala nedotakljiv. Njegove slikanice so kot vsa množična »kultura« všeč večini potrošnikov. In to je važno, kajti samo všečno blago se dobro prodaja. To je spoznala tudi Mladinska knjiga. Toda vedeti je treba, da je mnenje večine, tudi otrok, pri katerih se kritičnost šele razvija, v okolju sodobne civilizacije malo zanesljivo merilo estetskega vrednotenja. Če naj bi to merilo veljalo, bi morala družba vlagati neprimerno več v oblikovanje človekove osebnosti, zlasti v kulturno izobrazbo. Kaže, da se potrošniški družbi to vne izplačа. Otroci so po navadi odmev svojega okolja.

Walt Disney že zdavnaj ni več avtor. To je kapitalistično podjetje, ki se mu je posrečilo napraviti »business« iz ljubezni do otrok. Začelo se je s filmsko risanko. Gotovo je bil Disney zares talentiran za zanimivo filmsko dogajanje. Kadarkoli sem si upala kritizirati njegovo šablonsko risbo, so mi likovno nerazgledani ljudje spodbijali kritiko s stališča ljubkosti ali zanimivosti ali poučnosti zgodbe, ki se odvija na filmskem platnu. Seveda to ni isto. Likovna kvaliteta Disneyevih risank se še zdaleč ne more meriti s filmsko, čeprav bi bilo želeti, da bi bili risani filmi tudi likovne umetnine, kot so dela zagrebških mojstrov risanega filma. Walt Disney pa ne bi bilo poslovno spretno ameriško podjetje, če ne bi prodajalo že stokrat amortiziranih filmskih risank še večkrat. Posledice so dobre in slabe. Dobro je, da zmontirajo dokumentarne posnetke iz življenja živali, ki so jih prvotno posneli zaradi podatkov za risane filme, da jih zmontirajo v dokumentarne filme. Pomisleke imam samo glede včasih prevsiljive personifikacije živali v besedilih teh dokumentarcev. Dobro je tudi, da izdajajo iz dokumentarnih prospektov sestavljene poljudno znanstvene knjige za otroke. Odločno slabo pa je, da izdajajo otroške slikanice, ilustrirane s podobami iz risanih filmov. Že tako likovno problematična risba, ki je v risanem filmu morda funkcionalna, je kot ilustracija dvakrat problematična. To šablonsko karikaturo lahko otrok v knjigi dolgo opazuje, jo tudi posnema. Kako se to odraža na njegovi samostojnosti dojemanja sveta in originalnosti likovnega izražanja, sem imela priložnost videti leta in leta pri stotinah in tisočih otrok.

Ob originalnih slikanicah Mladinske knjige in tudi ob Cicibanu je zrasla plejada slovenskih ilustratorjev visoke umetniške ravni, ki daleč presega Disneya. Pred časom sem v Franciji zaman iskala otroško ilustrirano revijo, kot je naš Ciciban. Našla sem same Zvitorepce. Kaže, da je njihov kvalitetni periodični tisk za otroke uničil kapital Walta Disneya. Najprej začneš prodajati te vrste blago zato, ker imaš z reproduciranjem v velikanskih nakladah stokrat amortiziranega materiala več dobička kot z objavljanjem originalnih ilustracij v majhni nakladi, nato si izoblikuješ okus potrošnika do takšne mere, da ne kupuje več drugega kot izdelke te množične kulture, nazadnje originalna umetnost te vrste zamre. Svet se amerikanizira. Če se je to zgodilo v Franciji, smo še v večji nevarnosti mi z našim tesnim tržiščem. Slovenci ne bomo nikoli vojaška ali politična velesila, ne verjamem, da tudi gospodarska. K zgodovini človeštva pa bi mogli prispevati morda s svojo originalno kulturo, če se ne bomo prodali.

ALENKA GERLOVIČ,
Ljubljana

Rešite nas — prahu in luž

Avtobusna proga št. 6, ki prevaža zdaj EDINA potnike do zadnjih hiš Viške ceste, se konča poleti v prijetni senci pred Dolgim mostom. Nemotorizirane stanovalce bližnjih blokov onkraj železniške proge (in še zapornic povrhu) čaka od ondod naprej dobrega pol kilometra makadamske ceste, ki je v delavnikih gosto obiskana tudi z vozili (med tovori je zlasti na tone nove opeke), tako da jih neusmiljeno »obdeluje« ali z oblaki prahu ali curki vode iz jam po njej. Nedaleč od omenjene končne postaje je ob Tržaški cesti z asfaltom uglajena travniška ploskev okrog neke nove prodajalne, za omenjeni kos cestnega »luksuza« na Viču pa se ne zmeni nihče. In še tole: komaj 100 metrov vstran tega legla nešnage posluje viško komunalno podjetje, ki ni malo »zaslužno« za boljšanje ozračja in prijeten dohod pešca do teh blokov, naj bi vsaj kdaj pa kdaj žrtvovalo malo emulzije za to zanemarjeno cestno zvezo ob eni najživahnejših vpadnic v »belo« Ljubljano.

L. STRUNA,
Ljubljana—Vič

Težišče bo: umiritev vseh oblik potrošnje

V zvezi z oceno gospodarskih razmer bo IS predlagal skupščini ukrepe — Ukrepi za stabilizacijo trga in cen - Zamrznjeni presežki nazaj gospodarstvu

LJUBLJANA, 7. junija. Iz sekretariata IS za informacije smo prejeli: Na današnji seji je izvršni svet pod predsedstvom Staneta Kavčiča obravnaval predlog ukrepov, ki jih bo predlagal republiški skupščini v zvezi s sprejeto oceno gospodarskih razmer v Sloveniji.

Skupščina SR Slovenije je prejela oceno gospodarskih gibanj v prvih letošnjih mesecih, iz katere je razvidno, da še vedno nismo odpravili osnovnih vzrokov gospodarske nestabilnosti, ki izvirajo iz nepokrite porabe vseh vrst in ki se zlasti izraža v neskladju med ponudbo in povpraševanjem, v inflacijskih tendencah in v še vedno kritičnem stanju likvidnosti gospodarstva. Ta neskladja in tendence utegnejo zavreti začeta pozitivna gibanja v zunanjetrgovinski menjavi in proizvodnji. Zato jih moramo energično odpraviti s tem, da uskladimo gibanje osebnih dohodkov, rast splošne in kolektivne porabe z okviri sprejete ekonomske politike za leto 1972 ter s tem, da postopno in organizirano sproščamo cene ob večjem intervencijskem uvozu in učinkoviti zaščiti prebivalstva z najnižjimi dohodki.

Stabilizacija trga in cen

Da bi dosegli te cilje, je potrebno dosledno izvajati v oktobru 1971. leta sprejeta stališča skupščine SR Slovenije za uresničitev ciljev stabilizacije. Ukrepe za stabilizacijo trga in cen je po mnenju IS treba zato usmeriti na odpravljanje vzrokov inflacije, na razvijanje in pospeševanje tržnih odnosov in na krepitev tržnega obnašanja samoupravnih subjektov. Težišče vseh ukrepov je potrebno usmeriti na zmanjševanje neskladja med kupnimi in blagovnimi skladi, na umiritev vseh oblik potrošnje, na povečanje akumulacije in na ukrepe, s katerimi bi pospeševali, razvijali in obvladovali tržne odnose.

Izvršni svet bo glede usmerjanja delitve dohodka in osebnih dohodkov predlagal sopodpisnikom spremembe in dopolnitve splošnih družbenih dogovorov. Podpisniki naj bi v samoupravne sporazume vgradili takšna dodatna merila, ki bodo za gotavljala realizacijo sprejetih ciljev in nalog ekonomske politike. Če tega ne bi storili, bi verifikacijska komisija lahko razveljavila samoupravni sporazum.

Podpisniki sporazumov naj bi v letu 1972 povečevali sredstva za osebne dohodke s povečanjem deleža stimulacije, vendar le v odvisnosti od uspehov poslovanja delovnih organizacij in v skladu s sprejeto ekonomsko politiko za letošnje leto. Odpraviti bi bilo potrebno tudi neusklajenosti med sporazumi glede vrednotenja posebnih in težjih pogojev dela.

Presežke gospodarstvu!

Na podlagi dosedanjega priliva dohodkov za splošno porabo je mogoče ugotoviti, da nastajajo pri posameznih vrstah dohodkov presežki nad ravnijo, ki sta jo začrtali zvezna in republiška skupščina z družbeno ekonomskimi izhodišči razvoja za leto 1972, vendar bo realna ocena priliva možna šele na podlagi polletnih podatkov. IS predlaga, da se presežki imobilizirajo in vrnejo gospodarstvu kot to določajo sprejeti republiški zakoni in odloki občinskih skupščin. Proučiti pa bi bilo potrebno tudi možnost diferenciranega zniževanja obveznosti posameznih gospodarskih dejavnosti, ki so v izrazito neugodnem položaju.

Po mnenju IS ne bi smeli sprejeti nobenih novih sklepov, ki bi nadalje povečevali denarno maso. Dosledno pa je treba vztrajati, da se vse obveznosti poslovnih bank in družbenopolitičnih skupnosti do Narodne banke Jugoslavije in gospodarstva redno plačujejo.

Sredstva primarne emisije, s katerimi bo SR Slovenija razpolagala do konca leta, naj bi se uporabila za še večje podpiranje k izvozu usmerjenega gospodarstva, za proizvodnjo in zagotovitev potrebnih zalog osnovnih kmetijskih pridelkov ter za kreditiranje prodaje domače opreme na notranjem trgu. Druga sredstva, s katerimi bo razpolagala republika, pa naj bi se uporabila za zagotovitev trajnih obratnih sredstev gospodarskih organizacij, nabavo in predelavo žitaric in drugo.

Spodbuda tržni usmeritvi

Izvršni svet se zavzema, da se težišče zunanjetrgovinskih ukrepov ponovno usmeri k stimulaciji izvoza in zmanjševanju restrikcij. Z reeskontno politiko, politiko beneficiranih obresti ter z zniževanjem uvozne takse za opremo in nekatere vrste repromateriala, po potrebi pa tudi z zniževanjem davčnih bremen in stroškov gospodarstva, je potrebno nenehno podpirati izvozno usmeritev gospodarstva.

V stališčih IS je med drugim poudarjeno, da mora uresničevanje politike cen temeljiti na odprtosti trga in na vse večji uveljavitvi tržnih zakonitosti, kakor je to začrtano s srednjeročnim planom. Splošna zamrznitev cen, ki je bila sprejeta novembra 1971 bi morala kot začasni ukrep omogočiti, da se v tem času določi poleg drugih ukrepov tudi nov sistem in politika cen, ki bi bila usmerjena v postopno sprostitev trga in odpravljanje nekaterih najbolj očitnih neskladij. V nobenem primeru pa zamrznitev cen ne sme ostati osnovni in glavni ukrep stabilizacije. Del cen je potrebno čimprej sprostiti, del pa zadržati pod neposredno družbeno kontrolo vse dotlej, dokler se ne ustvarijo pogoji za tržno oblikovanje.

Katere cene je moč sprostiti

Takoj bi bilo potrebno sprostiti cene končnih izdelkov, ki niso pomembni za stroške poslovanja in osnovni življenjski standard, cene izdelkov, ki se štejejo za izdelke višje življenjske ravni, izdelkov po individualnih naročilih, izdelkov, ki se prodajajo v smislu predpisov o investicijski izgradnji, ter cene izdelkov, katerih uvoz je liberaliziran, domače cene pa so na ali celo nad ravnijo uvoznih cen.

Pri izdelkih, ki naj bi še naprej ostali pod neposredno družbeno kontrolo federacije, je treba premike cen v letu 1972 opraviti po vnaprej dogovorjenem programu in v skladu z dogovorjenim sistemom in politiko cen.

Na republike in občine je treba prenesti družbeno kontrolo cen tistih izdelkov in storitev, ki so po novem zakonu o družbeni kontroli cen v njihovi pristojnosti. Republike in občine naj s svojimi ukrepi odpravijo neskladja, ki jih je povzročil odlok o zamrznitvi cen pri izdelkih in storitvah iz njihove pristojnosti in s tem zagotovijo normalno oskrbo prebivalstva. V najkrajšem času naj se opravijo tudi korekcije stanarin.

Oglašujte v dnevniku DELO

„Izvoza mesa ne bomo omejevali"

N. Pahor: »Eden od glavnih vzrokov za pomanjkanje mesa je v nestabilnih cenah reprodukcijskega materiala«

LJUBLJANA, 7. junija. Ker so naši izvozniki zaradi ukinitve carin v državah EGS in Veliki Britaniji, dobili ugodne pogoje za prodajo mesa na zahodna tržišča, smo Neva Pahorja, direktorja »Gruda«, našega največjega izvoznika mesa, vprašali, če bo »Gruda« zaradi ugodnih možnosti in kljub pomanjkanju mesa na domačem trgu še povečala izvoz mesa.

»Da primanjkuje mesa na domačem tržišču, nismo krivi izvozniki. Gruda bo sicer letos nekoliko povečala izvoz mesa, za okoli 30 odstotkov, vendar smo nekoliko večji izvoz že planirali.

S tujimi partnerji imamo sklenjene dolgoročne pogodbe za izvoz živine in mesa. Teh se moramo držati. Povsem nemogoče je, da bi zaradi velike konjunkture za prodajo mesa na domačem trgu sedaj izvoz omejevali. Če bomo izvoz omejili, bo upadlo tudi zanimanje za prirejo. Vzroke za pomanjkanje mesa je treba iskati drugje.

Eden od glavnih vzrokov je nedvomno v nestabilnih cenah reprodukcijskega materiala. Še vedno nimamo urejene dobave koruze po stabilnih dolgoročnejših cenah. Danes stane koruza franko podjetje okoli 1.55 din, obljubljena cena pa je bila 1.20 din. Če bomo rešili vprašanje preskrbe z reprodukcijskim materialom, bomo imeli tudi meso poceni. Dokler pa bomo proizvajalcem koruze plačevali 5 odst. ali celo več nad njihovo lastno ceno, da bi si ti ustvarjali visoke sklade, tako dolgo delovni človek ne bo prišel poceni do mesa. Rabimo samo stabilno ceno reprodukcijskega materiala, ki ne bi smela nihati več kot za 10 odstotkov.

Jasno je, da kljub kritičnemu položaju ne bomo prodajali mesa na domači trg, če lahko v izvozu dosežemo znatno višjo ceno. Poudariti pa moram, da izvažamo v glavnem živino in meso iz lastne kooperacijske proizvodnje: letos bomo spitali 60.000 telet, drugod pa imajo prazne hleve. Zakaj tudi drugi ne organizirajo lastne proizvodnje, temveč se gredo le trgovce.

Nikakor tudi ne razumem, zakaj smo npr. lani poklali okoli 800.000 telet, čeprav smo vedeli, da se bliža konjunktura. Če bi vsaj polovico teh telet privezali, bi lahko izvoz podvojili, hkrati pa z mesom založili tudi domači trg.«

Gruda, ki izvaža 70 odst. svoje kooperacijske proizvodnje, 30 odst. pa proda na domačem tržišču, zaradi pomanjkanja mesa doma ne namerava spreminjati dolgoročnejše proizvodne usmeritve.

RAJKO OCEPEK

Cementni „led"

Cementarska industrija v zagati — Uvoz tudi s konvertibilnega tržišča — Kdaj bomo izdelali dovolj cementa

LJUBLJANA, 7. junija. Na izredni seji zborničnega sveta za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala so obravnavali zlasti pereče pomanjkanje cementa in druga vprašanja, ki so povezana s tem.

Letos bomo v SFRJ porabili okrog 6 milijonov ton cementa, od tega bo treba uvoziti skoraj 1,7 milijona ton. Zlasti pa je takšen uvoz nerazumljiv, če vemo, da bomo precej cementa morali uvoziti s konvertabilnega tržišča. Med drugim smo slišali, da skoraj nobena država ne uvaža cementa, ker je ta material pravzaprav le nekoliko »obdelano« kamenje, prevozni stroški pa so preveliki. Hkrati pa je nerazumljivo, da skoraj vse povojno obdobje uvažamo cement, nikakor pa ne moremo dobiti denarja, da bi hitro usposobili domače cementarne. Govorniki so povdarili, da ne držijo trditve, da bo leta 1975 cementa preveč, ker bi morali letos močno povečevati zmogljivosti obeh slovenskih cementarn (Trbovlje in Anhovo).

Poseben problem pa je omejena cena cementa, ki povzroča, da v Trbovljah delajo z izgubo, Anhovo pa je na meji rentabilnosti. Uvoženi cement stane v trgovini okrog 98 par za kilogram, naše cementarne pa dobijo zanj 52 par za kg. Direktor trboveljske cementarne je še povedal, da so imeli aprila povprečje osebnih dohodkov 1280 din, kar je pod občinskim in močno tudi pod republiškim povprečjem. Sprico deficita se v trboveljski cementarni sprašujejo, kako bodo odplačevali anuitete za pravkar končano rekonstrukcijo.

»Želel bi, da tisti, ki tišče ceno cementa na določeni ravni, hkrati pa pustijo, da so se povečale cene elektrike, mazuta, prevoza itd.,« je dejal Franc Stojs, »naj pridejo v cementarno in povedo, odkod naj vzamemo denar za osebne dohodke delavcev, ki so ves mesec marljivo delali.«

Svet je sklenil o tej problematiki obvestiti pristojne zvezne in tudi republiške organe.

IGOR PREŠERN

Črna borza cvete?

Posamezniki so že začeli izkoriščati pomanjkanje cementa

LJUBLJANA, 7. jun. — Na seji sveta za gradbeništvo pri gospodarski zbornici smo slišali, da so posamezniki že začeli spretno izkoriščati kritično pomanjkanje cementa. Cementarne prodajajo cement tudi na drobno, ker tako dobijo nekaj več zanj (trgovinsko maržo); zasebniki ga kupujejo cele kamione, prodajajo pa seveda po črnoborzijanskih cenah: ne po 52 par za kilogram, marveč celo po 150 par.

I. P.

Skladje delitve

IS o dopolnitvi sporazumov in dogovorov: odpraviti največja nesorazmerja v uveljavljenih sistemih delitve

LJUBLJANA, 7. junija. Izvršni svet je na današnji seji obravnaval tudi zaključke in predloge v zvezi s poročilom o učinkovitosti delovanja samoupravnih sporazumov in splošnih družbenih dogovorov.

Ugotovil je, da je sistem družbenega usmerjanja delitve dohodka postal družbeno učinkovit in da je omogočil primerljivo vrednotenje dela med posameznimi dejavnostmi in odvisnost OD tako od prizadevanja posameznika kot od uspehov poslovanja organizacij združenega dela. Samoupravni sporazumi pa dajejo tudi osnovo za oceno družbene rentabilnosti tako živega kot minulega dela. Hkrati so zagotovili zožitev neutemeljenih razponov med poprečnimi OD posameznih dejavnosti in poprečnimi OD podpisnikov enega sporazuma.

Dopolnjevanje sistema delitve dohodka ima dolgoročnejši značaj in pomen. Ker so sedanji sporazumi v glavnem prilagojeni razmeram znotraj dejavnosti, za katere so bili sklenjeni, je osnovni namen sedaj predlaganih sprememb in dopolnitev sporazumov odprava največjih nesorazmerij. Udeleženci samoupravnega sporazumevanja naj bi predvsem uskladili tiste elemente v uveljavljenih sistemih delitve, ki bi zagotovili čimbolj enak položaj vseh podpisnikov, določili pa naj bi tudi kriterije za uskladitev posameznih elementov, ki družbeno opredeljujejo dogovorjena sredstva za osebno in skupno porabo.

Merila za oblikovanje sredstev za OD v odvisnosti od uspešnosti poslovanja so po mnenju IS zadostila določilu, da morajo osebni dohodki praviloma naraščati počasneje kot sredstva za razširjeno reprodukcijo. Skupne komisije udeležencev samoupravnega sporazumevanja pa naj bi pričele usklajevati izračun faktorjev stimulacije, da bi poenotila opredelitve posameznih elementov meril.

Ker so merila za najvišji dogovorjeni OD za normalni delovni uspeh dokaj neenotna, jih bi bilo potrebno uskladiti. Še posebej bi bilo potrebno določiti kriterij za normalni delovni učinek. Dosledneje pa bi bilo potrebno uveljaviti tudi načelo javnosti vseh, posebno pa najvišjih OD.

IS meni, da bi bilo potrebno zagotoviti, da se razlike v višini OD iz sklada skupne porabe ne bi povečevale. Meni tudi, da ni umestno valorizirati zneskov za dnevnice, kilometrine in ločeno življenje. Potrebno pa bi bilo izdelati sistem in način vgrajevanja minulega dela v sistem nagrajevanja po rezultatih dela.

Ker je bil zakon o samoupravnem sporazumevanju sprejet pred sprejetjem sveznih in republiških ustavnih dopolnil, je potrebno proučiti skladnost nekaterih določb zakona s sprejetimi dopolnili. Sicer pa bi v letošnjem letu vnesli v družbene dogovore le take spremembe, ki bodo zagotavljale dograditev sprejetih sistemskih rešitev. Očitna je tudi potreba po medrepubliškem dogovoru o nekaterih skupnih načelih dogovarjanja in delitve.

Z zemljišči: smotrno

Predlog zakona o razpolaganju z nezazidanim stavbnim zemljiščem: za boljšo zemljiško politiko - Občine lahko z odlokom prepovejo promet z zemljišči

LJUBLJANA, 7. junija. Izvršni svet je na današnji seji sprejel tudi predlog zakona o razpolaganju z nezazidanim stavbnim zemljiščem.

Sprejem zakona narekuje primanjkljaj stavbnih zemljišč v mestih in naseljih ter neorganizirana gradnja zlasti družinskih stanovanjskih hiš, kar onemogoča občinam, da bi lahko vodile ustrezno politiko na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva ter zemljiške politike. Prenos pravice uporabe na nezazidanem stavbnem zemljišču v družbeni lastnini na občino se uveljavi pod pogojem, da organizacije združenega dela in druge družbeno pravne osebe tega zemljišča ne uporabljajo za opravljanje svoje dovoljene dejavnosti ali če jim je bilo zemljišče dano v uporabo za gradnjo, pa gradbena dela v treh letih po vročitvi zemljišča v uporabo niso izvršena do tretje faze in končno, če zemljišče uporabljajo brez pravnega naslova. Osnutek zakona pa še naprej ohranja prepoved prometa s kmetijskimi zemljišči, dokler ne bo zveza uskladila zakona o prometu z zemljišči in stavbami z ustavnimi dopolnili.

Sprejet je bil tudi predlog zakona o razlastitvi in prisilnem prenosu pravice uporabe nepremičnin. Predlog je usklajen z ustavnimi dopolnili in prilagojen izhodiščem za novo ureditev zemljiške politike. Splošne določbe zakona o razlastitvi so v glavnem nespremenjene. Predlog zakona ohranja inštitut kompleksne razvrstitve za stanovanjsko graditev, natančneje opredeljuje prednostno pravico gradnje na razlaščenem zemljišču, ureja odškodnino za razlaščene nepremičnine ter poenostavlja postopek pri razlastitvi in pri določanju odškodnine. Krog razlastitvenih upravičencev je po eni strani razširjen s tem, da se vanj vključujejo krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in družbeni skladi, po drugi strani pa so organizacije združenega dela razlastitveni upravičenci samo, če opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena oziroma dejavnost osnovnih infrastruktur, ostale organizacije združenega dela pa samo izjemoma in pod določenimi pogoji.

Ker je večji del špekulacij z zemljišči izvršen v času, ko se pripravljajo zazidalni načrti za stanovanjsko graditev, je IS sprejel predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urbanističnem planiranju. Predlog zakona daje občinskim skupščinam pravico, da lahko z odlokom razglasijo splošno prepoved prometa z zemljišči, prepoved parcelacije zemljišč, spremembo kulture zemljišča in prepoved graditve na tistih območjih, za katera se predvideva izdelava zazidalnega načrta ali uvedba kompleksne razlastitve. Začasna prepoved naj bi trajala tri leta in je ne bi bilo mogoče podaljšati.

Zaradi večje učinkovitosti naj bi urbanistična inšpekcija v določenih primerih pridobila možnost za samostojno ukrepanje v skrajšanem upravnem postopku ter tudi možnost izvršitve takih ukrepov. Predlog zakona razlikuje pravice urbanistične inšpekcije glede na značaj in vrsto gradnje ter glede na vrsto zaščite na zemljišču.

Sprejeti predlog zakona o davku na promet nepremičnin med drugim določa, da se plačuje davek od odplačanega prenosa lastninske pravice na nepremičninah in od plačanega prenosa pravice uporabe zemljišča v družbeni lastnini. Zavezanec za prometni davek je vedno prodajalec nepremičnine, ki te obveznosti ne more prenesti na kupca. Stopnje prometnega davka določi občinska skupščina z odlokom. Davčna osnova je prometna vrednost nepremičnine v trenutku nastanka davčne obveznosti. Stopnje davka so progresivne in se določajo glede na vrednost kvadratnega metra, obvezne pa so diferencirane za kmetijska in stavbna zemljišča ter gradbene objekte. Zakon predvideva oprostitve, ki so po svojem značaju splošnega pomena za republiko, občine pa lahko predpišejo tudi dodatne.

Poslovilni obisk veleposlanika

LJUBLJANA, 7. jun — Veleposlanik LR Bolgarije v naši državi Georgij Petkov je bil danes na poslovilnih obiskih pri predstavnikih SR Slovenije. Poslovil se je od podpredsednika republiške skupščine dr. Jožeta Brileja, podpredsednika republiškega izvršnega sveta dr. Franceta Hočevarja, predsednika mestne skupščine inž Mihe Košaka in sekretarja sekretariata CK ZKS inž. Andreja Marinca.

Izobraževalni center

Komisija RK ZMS obravnavala teze o idejnopolitičnih vprašanjih znanosti — Za mlade so pomembna tista poglavja, ki govore o izobraževanju mladine

LJUBLJANA, 7. junija. Včeraj je komisija za idejno-politično delo in kulturo pri RK ZMS med prvimi obravnavala teze o idejnopolitičnih vprašanjih znanosti v samoupravni socialistični skupnosti.

V uvodni besedi k razpravi je sekretar UK ZKS Gojko Stanič najprej poudaril, da se ZK zdaj prvič kompleksno loteva znanstvene problematike, kajti znanost danes ni vprašanje ozkega kroga izobražencev, temveč najrazvitejšega dela delavskega razreda. Sprico tega naj bi v zvezi mladine več razmišljali o tem, zlasti pa naj bi duh tez idejno zajel čim širši krog srednješolske in visokošolske mladine.

Med razpravo so ugotovili, da zveza mladine še ni imela doslej pripombi, da bi se kvalificirano izrekla o teh vprašanjih, čeprav so zanjo zlasti življenjsko pomembna tista poglavja tez, ki govore o izobraževanju. Vendar pa s tem ni rečeno, da se tisti osveščeni del mlade generacije ne zaveda pomena znanstvenega raziskovalnega dela in ustvarjalnosti sploh in so zato v ta namen tudi je ustanovili posebno inštitucijo v okviru RK, tako imenovani študijsko-raziskovalni izobraževalni center, ki naj bi se intenzivneje ukvarjal z znanstvenim kompleksom vprašanj.

Ob poglavju o izobraževanju so pripomnili, da poglavje morda premalo poudarja pogoje za izobraževanje mladine, hkrati pa bi bilo potrebno tudi izostriti kritiko zapostavljenosti pedagoškega dela pri nas, ki je v bistvu temelj izobraževanja na vseh ravneh.

Prav tako so menili, da je v tezah premalo poudarjeno stališče, da znanost lahko in mora odigrati revolucionarno vlogo v družbeni preobrazbi.

V razpravi so izrekli tudi zaskrbljenost zaradi čedalje slabše kvalifikacijske strukture mladih delavcev, saj na primer v jeseniški železarni kar 41% mladih delavcev do 27. leta starosti nima nobene kvalifikacije — medtem ko v razvitejših državah že razmišljajo, da bi zmeli do 1975. leta pri njih vsi delavci že srednješolsko izobrazbo.

D. Z.

Albanski veleposlanik v Sloveniji

LJUBLJANA, 7. jun. — Veleposlanik LR Albanije v naši državi Dhimiter Lamani je bil na protokolarnem obisku pri podpredsedniku republiške skupščine dr. Jožetu Brileju in ga po krajšem razgovoru skupaj z njegovo soprogo zadržal na kosilu.

Albanski veleposlanik je bil na protokolarnem obisku tudi pri podpredsedniku republiškega izvršnega sveta dr. Francetu Hočevarju in predsedniku mestne skupščine inž. Mihi Košaku.

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprivc (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo), Miran Šuštar (zunanja politika), Tit Vidmar (kultura), Miro Zakrajšek, Anton Rupnik (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Vojko Černelč (centralna redakcija), Jaka Štular (nedeljska izdaja »Dela«), France Vrečar (sobotna priloga), Bogo Sajovic, Olga Ratej, Ivan Kranjc (kronika, reportaža)

NA LESNEM SEJMU NAŠE PLOŠČE ZA OBLAGANJE STEN

OPTIMAL

STENOMAL

•lesonit•
ILIRSKA BISTRICA

Zaradi razširitve poslovanja vabi

»KOOPPROMET«
samostojna organizacija — pravna oseba
Ljubljana, Trg komandanta Staneta 4

k sodelovanju več sodelavcev, in sicer:

1. samostojne komercialne referente
2. administratorje-daktilografe
3. materialne knjigovodje
4. trgovske potnike
5. skladiščne delavce

Zahtevajo se naslednji pogoji:
pod točko 1.: višja šolska izobrazba ali srednja šolska izobrazba z nekaj prakse na ustreznih delovnih mestih;
pod točko 2. in 3.: srednja ali nepopolna srednja šolska izobrazba z nekaj prakse na ustreznih delovnih mestih;
pod točko 4.: srednja šolska izobrazba ali KV trgovski pomočnik z večletno prakso na ustreznem delovnem mestu;
pod točko 5.: dokončana osemletka.

Osebni dohodek po pravilniku o razdelitvi osebnih dohodkov.

Kandidati naj se osebno zglasijo na sedežu podjetja. Objava velja do zasedbe delovnih mest. 5502

NOVINARSKO SREČANJE — V veliki dvorani ljubljanskega magistrata se je včeraj začelo tradicionalno srečanje novinarjev avstrijske Koroške, Furlanije-Julijske krajine in Slovenije. Foto: J. Zrnec

Končno potniški vlak do Kopra!

ŽTP Postojna: štirje pari vlakov začno voziti že to soboto — Za avtobusni prevoz bo poskrbel koprski Slavnik

POSTOJNA, 7. junija. Konec dober, vse dobro. Tako bi lahko rekli o dokončnem sporazumu, ki so ga dosegli v republiki. Slovenska obala bo vendarle povezana z zaledjem s potniškimi vlaki. Kot so nam povedali na ŽTP v Postojni, bodo štirje pari potniških vlakov pričeli voziti že v soboto, 10. junija. Vlaki bodo vozili do Kopra, naprej do Pirana pa bo za avtobusni prevoz poskrbel koprski Slavnik.

Ugodnost, ki jo prinaša uresničitev pobude ŽTP v Postojni, je vsekakor velika in bo prevoz z vlakom glede na zelo velik promet po cestah vsekakor dobrodošel. Na progi Ljubljana—Koper bodo vozili trije pari vlakov, en poslovni pa bo povezal slovensko obalo s Štajerskim in Pomurjem. Iz Ljubljane bodo odhajali ob 5.33 (brzi), 8,31 (Pohorje-ekspres), 14,07 (brzi) in ob 18,03 Portorož-ekspres. Iz Kopra bodo vlaki odhajali ob 6,05 (Portorož-ekspres) 10,10 (brzi), 13,30 (Pohorje ekspres) in ob 17.52 brzi. Za brzovlake bo veljala tarifa kot za potniški vlak. Vlaki se bodo ustavljali v Postojni, Pivki in Divači. Po nekaj letih tovornega prometa — zdaj vozi na koprski progi 8 parov tovornih vlakov dnevno — bo tako prvič stekel po progi tudi potniški promet. Za potniške vlake do slovenske obale pa se tudi zelo zanimajo tuje potovalne agencije, ki bi tudi rade, da bi za slovensko obalo vpeljali redne avtovlake.

A. PIRKOVIC

Nov hotel na Rabu

RAB, 7. jun. (Tanjug) — Pred kratkim so odprli hotel International. To je prvi hotel kategorije A na otoku Rabu. Na goste čaka 300 postelj, imajo pa tudi štiri apartmaje, zimski bazen s toplo morsko vodo, dvorano za kongrese in konference. Za gradnjo so porabili čez 40 milijonov dinarjev.

Prvi uveljavili dogovore

Kongres sindikata gradbenih delavcev bo leto pred rokom, junija letos

BEOGRAD, 7. jun. — Predsednik sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije Vladimir Stjepović je sporočil, da bo kongres tega sindikata leto dni pred rokom — 12. in 13. junija v Beogradu. Trdijo, da so prvi uveljavili samoupravne sporazume o življenjskih pogojih in pogojih za delo.

Stjepović meni, da je gradbeni delavec povsod v svetu najbolje plačan, le pri nas je med panogami še vedno na 10. mestu. Stalno pomanjkanje reprodukcijskega materiala je le del vseh problemov, s katerimi se srečujejo sindikati: v gradbeništvu je še vedno 925 majhnih obrtnih podjetij, ki za ceno delavčevega standarda konkurirajo sposobnejšim podjetjem.

V. S.

Povečanje invalidnin

Prihodnje leto višje družinske invalidnine — Usklajevali jih bodo letno

BEOGRAD, 7. junija. (Tanjug) Od januarja 1973 naj bi se družinske invalidnine povečale s sedanjih 1200 na 1500 dinarjev, za vsakega nadaljnjega člana družine, ki je deležen te pravice, pa s 600 na 750 dinarjev. Tako imenovane povečane družinske invalidnine (za samohranilce) se bodo s sedanjih 150 zvišale na 200 din mesečno. Te dohodke, ki jih dobiva okrog 154.000 državljanov, bodo vsako leto valorizirali v skladu s naraščanjem osebnih dohodkov.

Najtežje kategorije vojaških vojnih invalidov bodo razvrstili v štiri stopnje. Tako bo dodatek za invalide prve stopnje od 1. januarja 1973 najprej znašal 130 odstotkov od povprečja osebnih dohodkov v državi za prejšnje leto, v drugi 100, v tretji 70, v četrti pa 40 % poprečnega dohodka.

To so najpomembnejše novosti iz predloga osnutka zakona o vojaških vojnih invalidih, ki jih je na današnji seji sprejela komisija vseh zborov zvezne skupščine za vprašanja borcev in vojaških invalidov. Skupščina bo zakon sprejela najpozneje do konca septembra, veljati pa bo začel s 1. januarjem 1973.

Tradicija

V Ljubljani se je začelo peto novinarsko srečanje v okviru Alpe — Adria

LJUBLJANA, 7. junija. Tradicionalno, letos že peto srečanje novinarjev s prostora Alpe—Adria se je danes začelo v Ljubljani. Namen letošnjega srečanja je navezati še boljše stike med profesionalnimi organizacijami novinarjev treh dežel in prispevati k medsebojnemu razumevanju in seznanjanju.

Na srečanju sodelujeta delegacija novinarskega združenja Furlanije — Julijske krajine pod vodstvom podpredsednika Gianmarie Coiuttija in sindikalne organizacije novinarjev avstrijske Koroške pod vodstvom predsednika Ernsta Primoscha.

Prireditelj — Društvo novinarjev Slovenije — je pripravil program, ki obsega predavanje dr. Ivana Kristana o ustavnih reformah pri nas in predavanje dr. Franceta Vrega o izobraževanju novinarjev. Gostje so imeli pogovore na slovenski gospodarski zbornici, kjer jih je sprejel podpredsednik mag Rudi Babič. Nocoj je udeležence srečanja v vili Podrožnik sprejela podpredsednica republiškega izvršnega sveta dr. Aleksandra Kornhauserjeva.

Novinarji treh dežel bodo obiskali tudi Škofjo Loko, kjer bodo na občinski skupščini pogovori o kulturi, Lendavo in Mursko Sobota, v nedeljo pa se bo v Slovenjem Gradcu z njimi pogovarjal član izvršnega sveta inž. Franc Razdevšek.

V Lendavi se bodo srečanju pridružili tudi predstavniki madžarskih novinarjev. J. S.

Slovenci na študij v ZDA

Letos gre tja za eno šolsko leto 21 srednješolcev iz vse Slovenije

LJUBLJANA, 7. jun. — Zveza mladine Jugoslavije letos v sodelovanju z dvema ameriškima agencijama za izmenjavo mladine že tretjič pripravlja šolanje jugoslovanskih srednješolcev v ustreznih srednjih šolah v ZDA. Študij traja eno šolsko leto. Letos se ga bo udeležilo kar 21 dijakov iz vse Slovenije. Republiška konferenca ZMS je letos prvič s pomočjo javnega razpisa zanj izbrala kandidate. RK ZMS bo v dneh od 18. do 25. julija imela v gosteh 76-članski pevski zbor in godalni orkester različnih glasbenih šol iz ZDA. V Jugoslavijo pride za dva meseca 20 dijakov iz ZDA.

V. P.

Meso — v izvoz

Kljub pomanjkanju mesa doma, ga bodo živinorejci izvažali, saj v tujini dosegajo bistveno višje cene zanj

LJUBLJANA, 7. junija. Odkupne cene živine so zelo poskočile. Mladega pitanega goveda skoraj ni mogoče kupiti pod 15 dinarji za kilogram žive teže. Zaradi podrtih paritetnih razmerij mesa doma ni mogoče prodajati. V delovnih organizacijah vemo edino to, da se nam meso splača le izvažati, so med drugim rekli na seji izvršilnega odbora podpisnikov sporazuma, ko so govorili o preskrbi z mesom na domačem trgu zdaj, ko ni carin za uvoz govedine v države EGS in v Veliko Britanijo.

Prišli so do zaključkov, da so za kritični položaj v živinoreji sami najmanj krivi. V Sloveniji so si prizadevali živinorejo stabilizirati, kar jim je deloma tudi uspelo. Premalo so naredili tisti, ki bi lahko najbolj pomagali, zlasti finančno.

Še ni urejena preskrba z reprodukcijskim materialom. To je eden od vzrokov za opuščanje živinoreje. Živinorejci so že lani opozarjali na predvideno povpraševanje po govedini, a niso dobili zahtevanih kreditov za organizirano prirejo itd.

Mesa ni, ker gre v izvoz. Gruda bo letos povečala izvoz za okrog 30 odstotkov, kar niti ni veliko v primerjavi z izvozniki iz drugih republik; ti bodo verjetno izvozili tudi 400 odstotkov več, čeprav lani niso skoraj ničesar izvažali.

Podpisniki sporazuma so za delno omejitev izvoza. Predvsem ne bi smeli izvažati in klati telet, težkih 200 do 300 kg. Pri odkupu živine je prava zmešnjava. Takojšnji ukrepi naj preprečijo navijanje cen za prekupčevanje, izigravanje sporazuma itd.

O cenah mesa so dejali, da Jugoslavija ne more sprejeti takih, ki jih izvozniki dosegajo pri izvozu. Kljub temu pa jih bo treba malo popraviti, če hočemo, da bomo meso sploh imeli.

RAJKO OCEPEK

42 kg težak som

NOVI SAD, 7. jun. (Tanjug) —Šofer kmetijsko industrijskega kombinata 1. maj v Apatinu Stevan Jović je v Donavi vlovil 42 kg težkega soma. Iz vode ga je vlekel poldrugo uro.

RMK ZENICA

RUDARSKO-METALURŠKI KOMBINAT-ZENICA

RMK-ZENICA

GRADBENIKI, PROJEKTANTI, INVESTITORJI!

Sodobno boste lahko gradili, če boste uporabljali rešetkaste armaturne nosilce »Bihać«, ki so osnovni element armiranobetonskih plošč z vgrajeno oblogo iz armaturnih trakov in plošč.

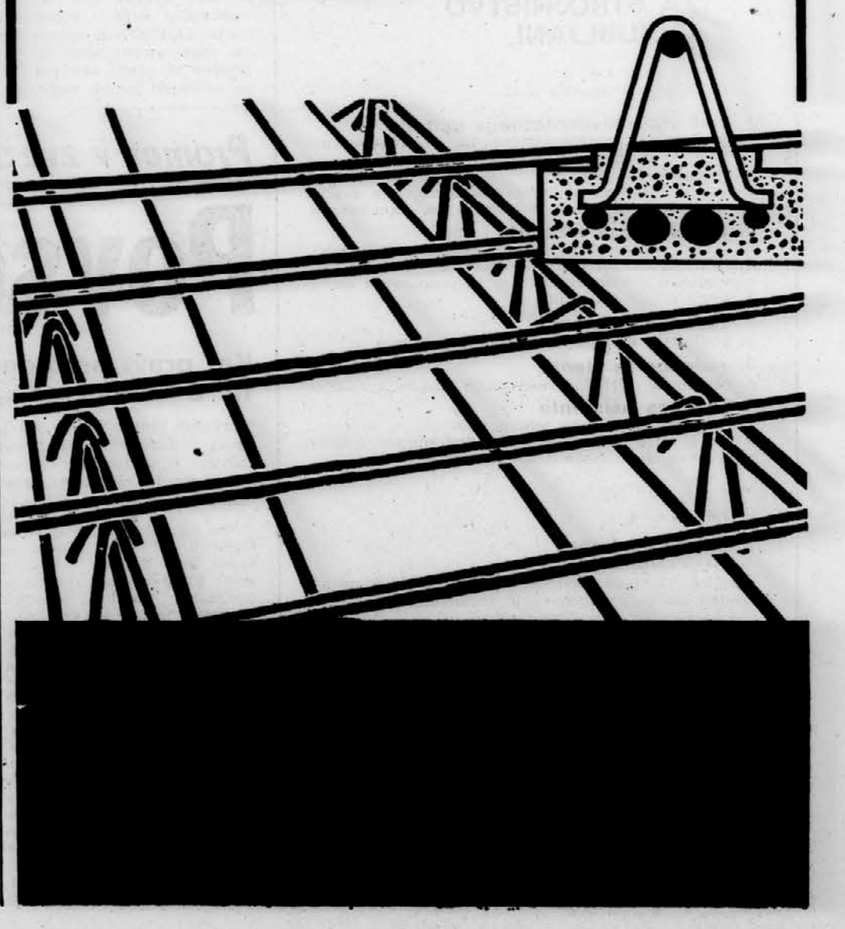
Polne betonske plošče lahko vgradite kot prosto stoječe, sidrane in križasto armirane.

Primerne so za gradnjo stanovanj in industrijskih objektov.

Ne pozabite — rešetkasti armaturni nosilec »Bihać«.

Proizvajalec: »RMK Zenica« — Tvornica za preradu žice »Bihać« — Bihać.

Centrali: 072-21-244
077-22-226
Telex: YU ŽELZE 43-121
poštni predal 141

Srčna srečanja

Celje gosti uradno delegacijo socialistične republike Srbije — Ogled delovnih organizacij in prireditev

MARIBOR, CELJE, SLOVENJ GRADEC, 7. junija Današnji dan so udeleženci karavane bratstva in prijateljstva preživeli na obiskih. Delegacija občine Kraljeva je obiskala podjetje Marles in mehanizirano skladišče GG v Limbušu. Predstavniki krajevnih skupnosti iz Kraljeva so obiskali krajevni skupnosti Tezno in Velka.

Delegacija zveze mladine iz Kraljeva pa si je v Ptuju ogledala kulturnozgodovinske znamenitosti. Predstavniki gospodarstva so bili na zavodu za urbanizem, v Elektrokovini, v trgovskem podjetju Vema, Zlatorogu, Jeklotehni in Primatu. Popoldne so se vsi udeleženci karavane bratstva in prijateljstva v meljski vojšnici udeležili svečanosti v spomin na 31. obletnico prvega transporta pregnancev iz Maribora v Srbijo.

Potem ko so si udeleženci karavane prijateljstva dopoldne po skupinah ogledali nekatere celjske delovne organizacije — Libelo, Emo, Merxov mlin in Cinkarno, so skupaj obiskali še tovarno perila Toper, ki jim je povabila na veliko modno revijo.

Popoldne in zvečer pa je kulturno-umetniška skupina iz Srbije pripravila dve predstavi v slovenskem ljudskem gledališču.

Slovenjegradčani so pozdravili in sprejeli drage go-

V Nišu vrste za sladkor

NIŠ, 7. junija (Tanjug) — V niških prodajalnah je sladkor že nekaj dni najbolj iskano blago. Danes dopoldne so sladkor prodajali samo v nekaterih prodajalnah, pred katerimi so se takoj nabrale dolge vrste. Trgovci pravijo, da za zdaj ne morejo ponuditi več sladkorja zato, ker so po kompenzaciji prisiljeni kupovati od tovarn samo v gotovini. Se pravi, če bi hoteli tako veliko mesto založiti s sladkorjem, bi morali vsega plačati na roko.

ste iz 19 občin zahodne Srbije in Šumadije in več kulturnih skupin. Gostje iz Gornjega Milanovca so se udeležili otvoritve razstave, z naslovom »Slovenci v srbskih partizanskih enotah«. Popoldne so si ogledali moderno preusmerjene kmetije v Mislinjski dolini, zvečer pa so se udeležili prireditve radia Slovenj Gradec, ki praznuje prav te dni desetletnico obstoja.

Udeležence bratstva Karavane 72 so lepo sprejeli tudi v Ptuju, Slovenski Bistrici in Ormožu. Ptujčani gostijo občinsko delegacijo iz Aleksandrovca, Ormožani goste iz Vrnjačke banje, Bistričani pa delegaciji Svetozareva in Čačevca. Poleg tega so prijatelje sprejeli tudi številne druge.

M. K., I. B., F. J., D. U.

Kongresni dolg

Komisija za kodeks samoupravljalcev je ocenila predlagano besedilo — Predvsem pogreša v njem razumljivosti

OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 7. junija. Komisija za pripravo kodeksa samoupravljalcev še zmeraj opravlja dolg s kongresa samoupravljalcev. Zadnja verzija besedila za kodeks samoupravljalcev je še vedno obsežna in ima polno ponavljanj, so trdili na današnji seji komisije. Namesto več deset strani in toliko — ali le nekaj manj — poglavij s po desetimi tezami, naj bi bilo v dokončni verziji kodeksa preprosto besedilo z zgoščeno vsebino, saj so vse resnice zelo preproste, čeprav je do njih težko priti

V razpravi so med drugim dejali, da še zmeraj premišljujejo o položaju samoupravljalcev, o delavski solidarnosti, o pojmovanju samoupravljalca (preveč pogosta je raba pojma — delovna sila) in podobnega. To naj bi čimprej izbrisali iz naše družbe na tak način, ki bo dajal človeku polno vrednost upravljalca.

Mitja Švab je posebej poudaril stališče, ki prevladuje v Sloveniji. Skozi kodeks moramo izraziti zlast; potrebo današnjih ljudi, ki zahtevajo izrazito odgovornost vseh sodelavcev v samoupravljanju. To ne zahteva samo vedenja po ustaljenih moralnih normah, temveč tudi ustrezne ukrepe. Tako zbrane samoupravne moralne norme v kodeksu samoupravljalcev morajo imeti težo trajnih vrednot in pravno možnost za uresničevanje.

Kaže, da veliko družbenih odnosov še ni dovolj razčiščenih. Zato dokumenta samoupravljanja, ki v nekaj letih ne bo izgubil vrednosti in ga ne bo treba velikokrat spreminjati (kot naših zakonov), še ne moremo pričakovati tako kmalu. Delo slučajno poteka istočasno, ko oblikujemo tudi novo ustavo. Nekateri zato razmišljajo tudi o tem, kaj bi utegnilo pomeniti podvojevanje v oblikovanju nove ustave in oblikovanju kodeksa samoupravljalcev.

Delo zato vsekakor ni lahko in terja veliko poguma. V kodeksu samoupravljalcev je treba povedati več in odločneje, kot v novi ustavi sami. Predlagane formulacije pa so polne nedorečenosti in kolebanja, na nekaterih mestih tudi pomanjkljivega znanja o samoupravljanju v dosedanjem razvoju. Zato je predsednik sindikatov Srbije na primer menil, da je sedanje besedilo preveč referatsko, družbeno normativno in akcijsko ter premalo samoupravno. To so seveda šihka mesta v kodeksu, saj celovito ne predstavijo ne misli in ne ideje. VIKTOR SIREC

Brez stika

Uskladiti različna načrta investicij dveh, že združenih elektro podjetij

KRŠKO, 7. junija. Ko so člani odbora za urejanje vprašanj posebnega družbenega pomena na področju elektrogospodarstva govorili o predračunu sredstev, potrebnih za pripravo dokumentacije za objekte iz programa razširjene reprodukcije slovenskega elektrogospodarstva, so ugotovili, da sta obe zdaj sicer združeni podjetji pripravili različna investicijska načrta.

Znana je bila le vsota, ne pa obseg del. Menili so, da bi moralo združeno podjetje izdelati dokumentacijo in prikazati dinamiko črpanja sredstev na enakih osnovah za obe bivši podjetji. Tako je odbor lahko elektrogospodarskemu podjetju le priporočil, da to stori še ta mesec, ko bodo o tem ponovno razpravljali.

Predstavnik šoštanjske TE III je seznanil odbor z vzroki zakasnitve začetka obratovanja: prepozen začetek del težave pri dobavah materiala, pomanjkanje gradbenih delavcev in varilcev.

Predstavnik velenjskega rudnika lignita je potožil, da šoštanjska TE rudniku še ni vrnila deleža, ki ga je prispeval h gradnji termoelektrarne, niti ne kaže, da bi ta denar kmalu dobili. Odbor je potrdil predlog republiškega sekretariata za finance, kako naj bi uredili sporno dolgovanje.

Odbor se je prav tako zavzel, da bi elektrogospodarskim organizacijam denar, ki so ga plačale za anuitete od 1966 do 1970, priznali za odbitno postavko, saj so bile anuitete namenjene za načrtno grajene objekte.

B. PODOBNIK

Znižane carine

Nižje stopnje za več tisoč izdelkov — Cene se ne bodo znižale, le podražitve bodo manjše, kot bi bile sicer

BEOGRAD, 7. junija. Kot poroča Borba, bodo s prihodnjim tednom začeli veljati novi predpisi zveznega sekretariata za finance, sprejeti na podlagi nedavnih odločitev zveznega izvršnega sveta, po katerih se bodo carinske stopnje znižale za več tisoč izdelkov strojegradnje in elektroindustrije (med drugim za avtomobile in razne aparate), delno pa tudi za reprodukcijski material. Hkrati se bodo za 4 odstotke zmanjšale uvozne dajatve za velika potniška letala, ladje in opremo, za katero veljajo posebni odloki o carinski kontingentih.

Zaradi tega znižanja carin in dajatev se bodo dohodki proračuna zmanjšali za kakih 200 milijonov novih dinarjev.

Z novimi carinskimi stopnjami sta časnikarje na tiskovni konferenci seznanila pomočnik zveznega sekretarja za finance inž. Božidar Bajtajić in svetovalec v sekretariatu Ljuba Petković.

Carinske stopnje za osebne avtomobile se bodo znižale takole: pri avtomobilih, ki so bili izdelani v tujini, od 40 na 30 odst., pri avtomobilih, ki jih pri nas sestavljamo, od 35 na 25 odst., pri avtomobilih, ki so jih naše tovarne izdelale v kooperaciji, pa od 25 na 15 odst. (k temu je treba prišteti še uvozno takso v višini 10 odst.). Znižala pa se bo tudi carina za druge izdelke: za tiste s carinsko stopnjo od 20 do 25 odst. znaša znižanje 4 odst., za tiste s carinsko stopnjo, ki presega 25 odst., pa 7 odst.

Tako se bodo carine znižale za:

pisalne stroje	od 24 na 20%
računske stroje	od 25 na 20%
sesalnike in loščilnike	od 22 na 18%
ventilatorje	od 22 na 18%
brivnike	od 22 na 18%
bojlerje	od 22 na 18%
električne kuhalnike	od 25 na 20%
sušilnike za lase	od 25 na 20%
radijske sprejemnike	od 20 na 16%
hladilnike	od 20 na 16%
traktorje z več kot 300 KM	od 20 na 16%
druge traktorje	od 22 na 18%
tovornjake (do 2 t)	od 26 na 22%
tovornjake — vlačilce	od 20 na 16% in tako dalje

Predstavnika zveznega sekretariata za finance sta poudarila, da to znižanje pomeni drugo stopnjo uresničevanja carinske politike. Carine so se znižale za toliko, kolikor je bilo glede na razmere mogoče, tako da so še zmeraj v skladu z zahtevami naše prihodnje carinske zaščite. Za znižanje so se odločili zato, ker je bila carinska zaščita za izdelke kovinske industrije in elektroindustrije doslej zelo visoka.

Ti ukrepi bodo neposredno prispevali k umiritvi cen tistih skupin izdelkov, v katerih je delež uvoženega reprodukcijskega materiala večji. Tako se zmanjšuje pritisk carin na proizvajalne stroške. Ta pritisk je bil zaradi obračuna carinskih dajatev po novem tečaju dinarja dokaj večji kot prej.

Kljub temu pa kupci osebnih avtomobilov in drugih izdelkov ne smejo pričakovati, da se bodo cene kaj znižale, temveč lahko kvečjemu upajo, da bo podražitev, ki sta jo sprožila razvrednotenje dinarja in višji tečaj tujih valut, manjša kot bi bila sicer.

Ko carinskih stopenj ne bi znižali, bi bili uvoženi avtomobili obremenjeni z dodatnimi dajatvami, ki bi dosegle približno 1 dinar na vsak dolar njihove vrednosti.

Nižje carine bodo veljale tudi za zasebni uvoz.

8 in 468, pa vendar . . .

Skoraj ob istem času smo zapisali, da je bilo preteklo nedeljo v Sloveniji osem mrtvih v avtomobilskih nesrečah in da je v Rodeziji v rudarski nesreči zasulo 468 rudarjev. Kljub velikanski razliki v številkah se lahko zgrozimo ob obeh podatkih.

Ne bi na tem mestu podrobneje obravnavali rudarsko tragedijo v Afriki, v deželi, kjer še vedno vlada rasno razlikovanje in kjer so črni rudarji še bolj kot kje drugje na svetu predmet brutalnega izkoriščanja. Toda morda bi kljub vsem tem okoliščinam priznali, da se veda ob drugačnih pogojih, nekatera tveganja imajo svojo nujo in zato tudi svoj smisel. Če potrebujemo premog, mora nekdo premog kopati.

Toda za tveganja, ki niso nujna in ki zato tudi niso smiselna, si moramo vprašanja zastaviti s toliko večjo ostrino. Sedanja avtomobilska in civilizacijska džungla nedvomno med taka tveganja sodi. Mi sami smo kljub svoji geografski majhnosti postali pravcati miniaturni Divji zahod. Če bi številke svoje črne kronike pomnožili v razmerju s prometom in prebivalstvom drugje, bi se vsaj nekje lahko žalostno prerinili na prva mesta.

Gotovo: tudi pri avtomobilskih nesrečah so številne objektivne okoliščine — slabe in ozke ceste, okvare na dotrajanem materialu, utrujenosti voznikov in podobno. Toda pri nas je žal tudi vse več nesreč iz gole neumnosti, brezvestnosti, srboritosti, domišljavosti, nemarnosti in precenjevanja.

Na cesti nisi sam, smo si že davno izmislili lepo vodilo. Tako kot nisi sam v družbi. Toda ne v družbi, ne na cesti se tega pravila ne držimo. Malokdo spoštuje drugega, nasprotno, vsak rine samo za svojo korist preko interesov drugega. Na cestah se ta izraziti nedružbeni posluh pokaže v najbolj grobi obliki. Razumljivo: to, kar ostaja drugje samo meter, postaja s pomočjo tehnike kilometer, to, kar je pri običajnih odnosih med ljudmi samo dotik, postaja s pomočjo konjskih sil smrtni udarec. Za našo nedružbenostjo pa ostajajo na asfaltu — in še kje — mrliči.

Čas je gotovo dragocen. Marsikje se tega veliko bolje zavedajo kot pri nas in to se pozna tudi v gospodarstvu in še kje drugje. Nasprotno pa pri nas v gospodarskem in marsikaterem drugem ustvarjanju čas zelo malo spoštujemo, v vzajemnih odnosih nad vse pogosto ne spoštujemo točnosti. Kadar pa sedemo za volan, nam zrastejo grebeni in brezglavo se spustimo v nepremišljena divjanja, za katera ne moremo več odgovarjati. Ali ste že kdaj preračunali, koliko pridobite na času, če, recimo, na razdalji 100 km vozite nekaj časa s hitrostjo 90 km na uro ali 120 ali 130 km na uro? Nekaj borih minut, samo, ki jih sicer gotovo kje drugje mimogrede brezplodno zapravite! Toda divja samopašnost, izsiljevanja, prehitevanja brez mere in ocene, nepotrebne akrobacije in otročja važenja na naših cestah postajajo že vsakdanja, zlasti pa še nedeljska norma.

Ne gre pri tem samo za spoštovanje prometnih predpisov in za poznavanje tehničnih zmogljivosti, ne samo za obvladanje vozniške veščine: gre za več, za vprašanje naše vse bolj plitke kulture. S svojimi krstami vred prevažamo po cestah tudi vsak svojo neboglieno nedozorelost.

BOGDAN POGAČNIK

V lekarni ni lahko reči: nimamo

Kot že velikokrat, ponavljamo tudi sedaj: z zdravili je drugače kot z raznim blagom široke potrošnje. Marsičemu se ljudje lahko odrečejo, tudi če bi potrebovali, kadar dohodek na splošen gospodarski položaj ne dopušča prevelike širokogrudnosti pri uvozu. Za zdravila pa po vrsti mentjo drugače: to je velikokrat nujna, nepogrešljiva stvar in prav zdravila bi morala imeti prednost pri dobavah. Dejstvo, da posameznih zdravil zmanjkuje za daljša časa ali pa občasno, potegne za seboj celo verigo težav za bolnike in povečuje stroške v zdravstveni dejavnosti. Bolnik, ki na recept ni dobil zdravila, mora ponovno k zdravniku, da skupaj pogleda ta, ali pa bi bilo kakšno nadomestilo, ali pa mora na ponovne preiskave, da preusmerijo zdravljenje.

Prav tak neugoden položaj se nam zdaj spet pojavlja. V Ljubljanski centralni lekarni so v zadnjem času zelo na tekočem, kako po vsej Sloveniji manjka posameznih zdravil, saj je Ljubljana in njena največja lekarna postala pribežališče za bolnike iz najrazličnejših krajev, ki so upali, da bodo tu dobili zdravila, ki jih drugod v Sloveniji ni več. Za mnoge preparate pa prihajajo tudi v Ljubljano zaman.

Med tistimi zdravili, ki so zelo nujna za zdravljenje, pa jih sedaj ni, sta predvsem izofan insulin, specialno zdravilo pri posameznih oblikah sladkorne bolezni, ki ga do stikrat ni moč nadomestiti z običajnim insulinom. Zmanjkalo je tudi zdravilo ofpolot, ki ga potrebujejo bolniki s posebno vrsto epilepsije. Ljudje zelo občutijo tudi pomanjkanje acynorma in tisti, ki bi ga morali jemati, so v nevarnosti, ko se jim zdravje brez tega zdravila poslabša. Mimo tega tudi ni še okrog 25 preparatov bolj ali manj pomembnih, vendar v glavnem takih, ki jih ljudje ob določenih boleznih težko pogrešajo.

Ne posebej gospodarno, ne sedanjemu položaju ustrezno ni, če bi ob vsaki težavi, ki se pojavlja, nerazumno pritiskali na uvoz bodisi končnih izdelkov ali surovin. Toda če se nam obeta nadaljnje ali še občutneje pomanjkanje zdravil, bodo naše težave še večje, kot če se le odločimo, da tiste stvari, ki so nujne pri zdravljenju, štejemo med prednostne zahtevke.

MARIJA NAMORS

Fakultetni svet

FAKULTETE ZA STROJNIŠTVO V LJUBLJANI

I. razpisuje
naslednja delovna mesta:

1. **rednega univerzitetnega učitelja**
za predmete »Tehnična kibernetika, eksperimentalne metode in avtomatizacija obdelovalnih sistemov« — reelekcija;
Pogoj: diplomirani inženir strojništva z doktoratom znanosti in sposobnostjo za poučevanje;
2. **sistemskega inženirja**
Pogoj: diplomirani elektro inženir (šibki tok), diplomirani inženir tehniške fizike ali
diplomirani inženir strojništva in poznavanje osnov o računalniških sistemih;
3. **rednega asistenta**
za predmeta: »Gradiva in preskušanje kovin«
4. **rednega asistenta**
za predmeta: »Tehnika varjenja in tehnika spajanja«
5. **rednega asistenta**
za predmet: »Mehanska tehnologija«
Pogoj: pod 3., 4. in 5. je diplomirani inženir strojništva ali ustrezne druge fakultete.

in

II. razglaša

1. **mesto laboranta**
za delo v računskem centru
Pogoj: diploma tehniške srednje šole strojne ali elektro stroke in poznavanje računalnikov
2. **mesto tehnika**
elektronika za delo pri servisu elektronskih instrumentov in elektronskih merilnih sistemov.
Pogoj: diploma tehniške srednje šole strojne stroke ter pasivno znanje vsaj enega svetovnega jezika, ker nudimo možnost strokovnega izpopolnjevanja v inozemstvu.

Posebni pogoj: pod 1. in 2. je poskusno delo 3 mesece.

Dohodek je določen s pravilnikom. Kandidati bodo sprejeti na delo za nedoločen čas.

Pismene prijave z bio in bibliografskimi podatki ter dokazili o strokovnosti sprejema tajništvo fakultete, Aškerčeva 16, en mesec od objave. 5526

BREGAR **HROŠČEVO LETO**

Preveč črnih dolgov

Gorenjskim podjetjem dolgujejo dvakrat toliko, kot so sama dolžna — Marsikatero veliko podjetje bo občutilo na lastni koži, da ima blokiran račun

Na Gorenjskem zatrjujejo, da njihovo gospodarstvo nelikvidnosti ne pospešuje, v svojem poslovanju pa jo kljub temu krepko občuti. Kupci gorenjskim podjetjem namreč dolgujejo skoraj dvakrat toliko kot so sami dolžni drugim. Obvezna poravnava dolgov, od katere so mnogi veliko pričakovali, jim ni pomagala, da bi se rešili iz finančne zadrege.

O neprijaviljenih obveznostih, ki so eden poglavitnih vzrokov za neuspeh poravnave je bilo že precej povedanega. Kaže pa, da ni prav, da bi s prstom kazali le na druge republike, saj tudi pri nas niso spoštovali predpisov. Na podružnici SDK v Kranju ocenjujejo, da so gorenjska podjetja prijavila le okoli tri petine vseh dolgov. To sklepajo po zaključnih računih za lansko leto, ki so pokazali 1078 milijonov dolga, medtem ko ga je šlo v kompenzacijski boben le 627 milijonov.

Drži pa trditev, da so bili drugi še manj vestni. Do gorenjskega gospodarstva so prijavili 892 milijonov dinarjev obveznosti, kar je samo polovica vsote iz zaključnih računov. Po kompenzaciji, s katero so uspeli poravnati 349 milijonov dinarjev dolgov, so gorenjska podjetja ostala dolžna 278, drugi pa njim 543 milijonov dinarjev.

Ker gospodarske organizacije na Gorenjskem zaradi boljše likvidnosti kot drugi hitreje odplačujejo ostali dolg, je v začetku poravnave dinar vidno odtekal z Gorenjske. Kasneje pa so ga le začeli tudi dobivati od drugod. Položaj se je že od srede maja precej izboljšal. To se je med drugim pokazalo v rezervnem skladu gorenjske enote Ljubljanske banke, ki ga vsak mesec porabijo za kredite in plače. Medtem ko ga običajno znova napolnijo šele od 25. v mesecu, so ga v maju že teden dni prej.

Obvezna poravnava je odkrila nekatere značilnosti iz poslovanja podjetij, ki so bila prej prikrita. Skozi kompenzacijo je prišla najslabše trgovina, saj je vrsta podjetij ostala v minusu. To brž kone kaže, da ima ta dejavnost še zlasti premalo obratnih sredstev. Kljub temu pa so gorenjska trgovska podjetja doslej redko imela blokiran žiro račun, zato tudi niso imela težav z izplačilom osebnih dohodkov.

Sedaj se zastavlja vprašanje, kako bo z izplačili osebnih dohodkov v drugi polovici leta, glede na novi zvezni zakon. Po njem naj bi od 1. julija dalje delili le 90 odstotne plače v tistih podjetjih, ki bi imela blokiran žiro račun. Na Gorenjskem je takih ta čas kar precej. Predvidevajo pa, da bodo nekateri obveznosti poravnali, medtem ko vsem to brž kone ne bo uspelo. Na SDK med posebno kritična podjetja uvrščajo jeseniško železarno pa tudi kranjsko Iskro. Med tistimi, ki so v nevarnosti, da jih pridajene omenjeni predpis pa je še vrsta predvsem manjših gospodarskih organizacij v vseh petih občinah.

LADO STRUŽNIK

Delavci v vodstvih

Analiza minulih volitev v zvezi komunistov Srbije kaže, da so za sekretarje osnovnih organizacij ZK izvolili 18,7 odstotka delavcev iz proizvodnje, v Vojvodini pa celo 22,2. Delež delavcev v občinskih konferencah ZK znaša zdaj 25,2 odstotka, v Vojvodini pa 29,3 odstotka. Najpomembnejši delež delavcev iz neposredne proizvodnje je zagotovljen v občinskih komitejih (27,9 odstotka v ZK Srbije, 31,4 odstotka v organizacijah ZK Beograda, 33,1 odstotka v ZK Vojvodine).

Če k tem podatkom dodamo tudi tiste o izvolitvi inženirjev in tehnikov iz neposredne proizvodnje za sekretarje organizacij, člane sekretariatov, občinskih konferenc in komitejev, potem je bil dosežen prevladujoč delež komunistov iz gospodarstva v vodilni strukturi organizacij ZK, to pa je v resnici velik uspeh, poroča Borba.

Popravni izpit

Težko je to ugotoviti, težko pa je tudi zamolčati: kulturno sodelovanje med republikami je manjše kot med Jugoslavijo in tujino. Zapiranje posameznih kulturnih okolij ni nastalo po izbiri, niti ni izraz svobode in spontanosti občinstva, marveč določenih politik. Kulturna politika seveda ne more biti neodvisna od splošne politike, od volje posameznih partnerjev iz drugih okolij, lahko pa se zneha odvisnosti od tistih, katerih vpliv sloni na zoževanju razgledov. Kulturna politika opravlja zdaj popravni izpit iz sodelovanja med narodi in če ga ne bo opravila ob roku, bo izgubila podporo, ki jo je ravnokar začela dobivati, komentirajo Večernje novosti.

Vojvodina: žetev se bliža

NOVI SAD, 7. junija (Tanjug) — V Vojvodini se končujejo obsežne priprave na žetev pšenice, ki se bo začela, kot pričakujejo, po 20. juniju. Ječmen bodo verjetno začeli žeti že prihodnji teden. Kolikšen bo pridelek na letošnjih 455.000 hektarih pšeničnih njih, še ni mogoče reči, vendar bo boljši, kot so pričakovali.

Želi bodo z več kot 4500 kombajni. Nekaj jih bodo dobili tudi iz zemunske tovarne Zmaj, vendar se kmetovalci pritožujejo, da za te kombajne primanjkuje nadomestnih delov. Skrbi jih tudi, kako bo z denarjem za prevzemanje tržnih presežkov.

Maribor je pridobil

Poravnava medsebojnih dolgov je bila za Maribor ugodnejša kot pa za SRS — Izvoz postaja vse pomembnejši, toda z manjšo stopnjo predelave blaga

Zastopnik Ekonomskega centra Maribor Emil Slamnjak, diplomiran ekonomist, je analiziral gospodarska gibanja v mariborski občini ter pri tem ugotovil, da je stopnjevanje nelikvidnosti eden najbolj perečih problemov, ki vpliva na vse gospodarske odločitve. Močno se je ta problem zaostril z večstransko kompenzacijo, čeprav je bil s tem ukrepom dosežen določen učinek.

V primerjavi s povprečjem v Sloveniji in Jugoslaviji je bila poravnava medsebojnih dolgov v mariborski občini nekoliko ugodnejša. V Sloveniji je bilo pobotanih 57 odstotkov zapadlih dolgov, v državi 41 odstotkov, v občini pa 60 odstotkov. Pričakujejo, da bo priteklo na mariborsko območje 201 milijon dinarjev. Ob upoštevanju podatkov o blokiranih žiro računih pa stanje ni zadovoljivo.

Rešitve ni od zunaj

Problem je zlasti v tem, da se je po poravnavi dolgov nelikvidnost prenesla v večje delovne organizacije. Razen tega pa posamezne delovne organizacije niso prijavile svojih dolgov in je tako krog pobotanja zožen. Stanje blokiranih žiro računov v gospodarstvu občine je znašalo 10. maja letos 229 milijonov dinarjev, medtem ko je blokirane žiro račune imelo 49 delovnih organizacij, deset dni pozneje je bilo blokiranih 31 delovnih organizacij s skupaj 183 milijonov dinarjev. V mariborski občini so glavni problemi nelikvidnosti osredotočeni v nekaj večjih delovnih organizacijah. Lani so dosegli uspehe pri urejevanju likvidnosti zlasti v tistih delovnih organizacijah, v katerih so nelikvidnost reševali s strožjimi notranjimi ukrepi (MTT, Primat). Po mnenju Emila Slamnjaka je zmotno mnenje, ki je še vedno prisotno v nekaterih delovnih organizacijah, da bodo predvsem zunanji ukrepi prinesli ustrezne rešitve.

Izvoz postaja pomemben

Izvoz postaja v mariborski občini vse bolj pomemben dejavnik vzdrževanja visoke stopnje rasti proizvodnje. Izvoz so delovne organizacije povečale v letošnjih štirih mesecih za 68 odstotkov.

Za republiko znaša štirimesečno povečanje izvoza 41 odstotkov, za Jugoslavijo pa 23 odstotkov. Doseženi rezultati so s stališča plačilne bilance ugodni, vendar že povzročajo vrsto problemov v proizvodnji in potrošnji. Linearne restrikcije pri uvozu zaostrujejo probleme v proizvodnji za izvoz, kar je glede na obstoječo strukturo in možnost izvoza ter splošno težnjo za povečevanjem zunanje trgovinske menjave ekonomsko nesmotrno. Ekonomsko tudi ni upravičljivo, da se poslabšuje struktura izvoza v korist izdelkov z najnižjo stopnjo predelave (surovine, polizdelki), kar le kratkoročno vpliva na doseganje boljšega finančnega rezultata. Na drugi strani pa iz narodnega gospodarskega vidika nastaja škoda, ker predelovalna industrija ni oskrbljena s surovinami, čeprav bi dosegla prav v izvozu znatno večje finančne rezultate. Zaradi tega se celo dogaja, da predelovalna industrija uvaža enake surovine po višjih cenah.

Podpovprečni osebni dohodki

Povprečni osebni dohodki v mariborski občini znašajo 1748 dinarjev in so za tri odstotke nižji kot povprečni osebni dohodki v Sloveniji. Prav tako je bila tudi zaposlenost v republiki večja, saj se je število zaposlenih povečalo za 4 odstotke, v občini pa za 2 odstotka. To pomeni, da se je tudi masa osebnih dohodkov povečala v republiki relativno več kot v občini. Omeniti pa je treba, da so tudi v mariborski občini prisotne težnje po hitrejšem povečevanju osebnih prejemkov iz drugih naslovov kot so honorarji, pavšali, provizija itd. Le-ti so se v občini v štirih mesecih povečali za 43 odstotkov. Očitno je, da se je del osebnih dohodkov preusmeril prek teh virov. Pri povečanju vseh oblik osebne potrošnje pa v občini beležijo povečanje hranilnih vlog le za 11 odstotkov pri 15-odstotnem povečanju števila vlagateljev. V republiškem merilu so ta razmerja še manj ugodna. Investicijska potrošnja se je letos v občini zmanjšala za 14 odstotkov, medtem ko je v republiki višja za 6 odstotkov, v zvezi pa za 18 odstotkov.

Nevarna spirala cen

Količinski obseg industrijske proizvodnje se giblje nekoliko nad predvideno stopnjo ter znaša povečanje v občini v štirih mesecih 7,3 odstotkov. Govoreč o zamrzovanju cen je Emil Slamnjak dejal, da ima ta ukrep tudi negativne posledice kot so zmanjšanje usmerjenosti gospodarstva na tržišče, povečanje administrativnih pritiskov, krepitev vloge države in zamrznitev obstoječih nesorazmerij. Ob upoštevanju nujnosti zamrznitve cen in negativnih elementov se resnično postavlja osnovno vprašanje: kdaj in kako odmrzniti cene?

Po mnenju Emila Slamnjaka je kljub negativnim posledicam zamrzovanja cen zelo nevarno povezovati odmrznjenje cen s splošnim zvišanjem cen. Imamo namreč vrsto gospodarskih področij, ki imajo že sedaj visoko stopnjo akumulacije. Če bo odmrzovanje postalo kampanja, je veliko vprašanje, kako se bomo izvlekli iz spirale: cene, osebni dohodki, potrošna usmeritev — stihijska razdelitev dohodka. To sprašujem — pravi Emil Slamnjak — zlasti glede na najavljeno povišanje cen v prometu, črni in barvni metalurgiji in drugod. Če pride do take spirale vplivov povišanja cen, bo nujno sledilo omejevanje osebnih dohodkov, ker bodo le-ti nujno imeli funkcijo potrošnje, ne pa tudi funkcijo razširjene reprodukcije kot je to primer v modernih državah z relativno stabilnim gospodarstvom. Sprostitev cen mora biti zaradi tega premišljena in vsekakor selektivna. Vsa prizadevanja bi morali usmeriti v stabilizacijo cen. Vsekakor ne bi smeli privoliti v odmrzovanje cen na široki fronti. Z odmrzovanjem cen bi morali odpraviti predvsem anomalije, ki so se nakopičile med posameznimi sektorji tako, da bi bilo produktivno delo čim bolj vstarno družbeno ovrednoteno.

MARJAN KOS

Ni izhoda v vračanju nazaj

Z nacionalisti v Zvezi komunistov Srbije se nismo razšli ob vprašanju, ali je nacionalizem tudi v Srbiji in kako iz njega priti: z nadaljnjo demokratizacijo jugoslovanske federacije, z razvojem politike nacionalne enakopravnosti ali s krepitvijo centralizma in velikodržavnih teženj, ki so objektivno morale biti velikosrbske.

Hkrati moramo zdaj reči, da se s stalinisti ne razlikujemo glede tega, ali se je treba tolči zoper nacionalizem ali ne, marveč glede tega, kako se tolči. Tu ni govora o tisti politični struji, ki vsak napor, da bi prišli do organizirane akcije, vsak napor, da bi politično in idejno utrdili ZK, vsak boj zoper nacionalizem in zahtevo po odgovornosti za netenje nacionalističnih idej, razlaga kot stalinizem. Govor je o tisti idejni struji in težnji, ki v bistvu vzroke nacionalizma želi spremeniti v izhod iz nacionalizma. Točneje rečeno, gre za tisto idejno in politično strujo, ki tudi v ZK ni šibka, ki v zoževanju samoupravljanja in socialistične demokracije, v skrbništvu nad delavskim razredom, v zapiranju trga, v vračanju nazaj pri odnosih v federaciji in v politiki nacionalne enakopravnosti vidi domnevni izhod iz nacionalistične nevarnosti, je dejala Latinka Perović na seji CK ZK Srbije, poroča »Politika«.

Sektorska inflacija stroškov

Medtem ko se da z restriktivno kreditno monetarno politiko in kontrolo cen, s temi osnovnimi instrumenti dosedanje stabilizacijske politike, vplivati na zavranje inflatornega pritiska povpraševanja, ti ukrepi ne morejo premagati mehanizma sektorske inflacije stroškov. Ta korenini predvsem v monopolni moči posameznih gospodarskih subjektov, ki pelje v ekonomsko neupravičeno zvišanje osebnih dohodkov in v njihovo prevalitev na cene v določenih sektorjih. V tržnih razmerah pa se zvišanje osebnih dohodkov in cen na določenih sektorjih neogibno širi na ostala področja, ob multiplikaciji začetnih efektov prek stroškov reprodukcijskega materiala, piše beograjska ekonomistka Sofija Popov v »Politiki«.

Samo na eni podlagi

Govora je bilo tudi o enotnosti zveze študentov Beograda po vsej sili, s komerkoli ali z vsakomer. Enotnost pa je možna samo na eni podlagi: ideologija more biti skupna sprejeti moramo platformo in program ZKJ. Na drugi podlagi in platformi ne more biti enotnosti z nikomer. Seveda, kadar se pogovarjamo, se zmeraj pojavijo razni nazori in določene razlike. Realnost naše družbe je v tem, da mora živeti z nekimi razlikami. Rekel bi pa, da ni tako velikih razlik, s katerimi se ne bi mogli živeti. Ni takšnih in tolikšnih razlik v tistem bistvenem, kar nam je skupno, to pa je platforma ZKJ, je izjavil sekretar UK ZK Beograda dr. Milorad Bertolino, piše Politika.

Zakaj jugoslovanski ekonomisti v Portorožu niso načeli podrobnejše razprave o tekoči gospodarski politiki? Znanstvene sekcije jugoslovanske zveze ekonomistov seveda ni motila prisotnost podpredsednika zveznega izvršnega sveta dr. Jakova Sirotkovića, ki je drugače član sekcije za znanstveno delo. Podpredsednik vlade je sicer pozorno spremljal mnenja svojih kolegov o vzrokih in posledicah inflacije. Sam pa se ni oglasil v razpravi in svojim strokovnim kolegom ni pojasnil, s kakšnimi težavami se srečuje zvezna vlada pri uveljavljanju stabilizacije politike, komentira Nin.

Resnica

Več kot ponavadi so se časniki v minulih dneh javno ukvarjali tudi sami s seboj, ali bolje rečeno, z vprašanjem: ali ima družba, v kateri živimo eno svojo bit, eno podobo in eno svojo resnico, ali toliko resnic, kolikor je glasil, ki o njej pišejo?

Iskanje odgovora je pokazalo, da je tudi resnica sama različno razumljena. Nekateri menijo, da je resnica tisto, kar se je zgodilo. Drugi spet mislijo, da se je tudi zgodilo samo tisto, kar so sporočili kot resnico. In tako naprej vse do poti, po kateri je treba iskati resnico. Kakšna je na tej poti politična naloga socialističnega tiska v Srbiji?

Zainteresirani smo na tem, je rekel Bora Simić, da ima tisk v Srbiji kritičen, ne pa apologetski odnos do svojega okolja. Samo tako lahko prispeva k napredovanju tega okolja. Tisk, pravi Simić, mora biti odgovoren za celovito, resnično in objektivno informacijo iz vseh jugoslovanskih okolij. In mora biti posebno občutljiv zlasti za centralistične reflekse v tisku samem, zakaj za slehernim takšnim pojmovanjem, da mora ravno on osrečiti druge, se skriva bolj ali manj opazen velikosrbski nacionalizem.

Ne gre torej samo za iskanje resnice. Resnico je treba tudi slišati. Neki svetovni mislec je rekel, da najhujši časi niso tisti, ko se bojimo govoriti resnico, še hujši časi so, kadar nas je strah, da jo poslušamo . . . komentira Politika.

Birokracija v novi obleki

Naivno je zdaj misliti, da s postopnim podružabljanjem državnih funkcij izginja tudi zadnji nosilec birokratizma. V vsakem centru samoupravnega odločanja se pojavlja birokratizem, ki se je preoblekel v decentralizirano obleko. Edini izhod iz začaranega kroga birokratske nadvlade in manipulacije je v nadaljnjem razvijanju in utrjevanju samoupravnih odnosov, temelječih na novih in vsebinsko bogatejših oblikah uresničevanja socialistične demokracije in družbene lastnine, piše Nova Makedonija.

Promet v zvezni zakonodaji (1)

Povsod vsaj 80 km/h

Kaj pravi predlog za izdajo zveznega zakona o osnovah cestnega prometa o avtocestah — Javne ceste so družbena lastnina v splošni rabi

V zvezni skupščini je pred kratkim posebna skupna komisija zbora narodov, družbeno političnega ter gospodarskega zbora pripravila predlog za izdajo zveznega zakona o osnovah cestnega prometa. Z ustavnim amandmajem XXX. je predvideno, da bi na ravni federacije urejali osnove varnosti in osnove sistema komunikacij v cestnem prometu.

Predlog za izdajo zakona o osnovah cestnega prometa skuša med drugim v zakonskem gradivu zlasti dosledno uveljaviti načelo svobode prometa na cestah, čim bolj uskladiti jugoslovanske prometne predpise z mednarodnimi ter nekatera vprašanja in odnose urediti, kolikor je to nujno potrebno, na enoten način. Predlog vsebuje splošne pripombe, osnove sistema cestnega omrežja, prometna pravila, prometne znake, reguliranje prometa od pooblaščenih oseb, postopek v primeru prometne nesreče, vrh tega pa med drugim precej obširno obravnava voznike in vozila, ki uporabljajo javne ceste. Iz obširnega zakonskega gradiva, ki ga je pripravila skupna komisija, objavljamo nekatere podrobnosti, ki bodo zanimive za širši krog občanov.

V osnovah sistema cestnega omrežja je med drugim zanimiv člen 11., ki pravi, da so javne ceste splošna družbena lastnina v splošni rabi. Ta člen omenjamo zato, ker smo še pred kratkim v Sloveniji lahko slišali mnenja (ali vsaj težnje), da bi javne ceste morale postati osnovno sredstvo tistih organizacij, ki so po zakonu dolžne vzdrževati omrežje javnih cest. Člen 14 pa precej podrobno govori o sodobnih avtocestah, ki so namenjene izključno za promet z motornimi vozili.

Med drugim mora imeti avtocesta vsa križanja z železnico in cestami izven nivoja, vsako vozišče avtoceste pa ne sme biti ožje od 3.25 m (sicer pa je normalna širina 3.75 m). Tako mora biti avtocesta v vsaki smeri (po dva cestna pasova) široka vsaj 6.5 metra. Seveda je takšna minimalna širina dovoljena le izjemoma na tistih odsekih, ki zaradi posebne konfiguricaje terena ne omogočajo normalne širine. Isti člen (14) omenja, da morajo vsi elementi, kot so krivine, vzponi itd., omogočati razmeroma velike potovalne hitrosti, vsekakor pa povsod najmanj 80 km na uro.

Za magistralne ceste, ki povezujejo republike in pokrajine oziroma republiška in pokrajinska središča, kakor tudi vse mednarodno cestno omrežje, pa pravi med drugim zakonski predlog, da določa magistralne ceste ZIS, vendar mora ZIS o tem dobiti mnenje in stališče pristojnih republiških oziroma pokrajinskih organov. Kot določa 27. člen, so tudi magistralne ceste namenjene izključno za promet z motornimi vozili. Republike in pokrajine pa lahko sprejmejo predpise, ki dovoljujejo na daljših ali krajših odsekih magistralnih cest mešan promet, tudi z vprežnimi vozili. Takšne izjeme lahko sprejmejo republike in pokrajine v tistih primerih, če vzdolž magistralnih cest ni druge cestne povezave, ki bi omogočala promet ne samo z motornimi vozili, marveč tudi z drugimi prometnimi sredstvi, kot so kolesa, vprege, mopedi in drugi.

I. P.

PiPS proti mrčesu

učinkovit: vsebuje piretrin, zelo močno insekticidno snov. Dokazano je, da se insekti nanj ne navadijo.

varen: Piretrin ni strupen za toplokrvne živali in ljudi. PIPS ne vsebuje DDT.

ekonomičen: Ena mala bombica zadošča za 1000 m³, velika za 3000 m³. Ena sekunda razprševanja zadošča za 5m³ prostora.

Zanimiv boj

»Če bom izvoljen za predsednika, potem bom s svojim nastopnim govorom prekinil ameriško bombardiranje Severnega Vietnama in v 90 dneh umaknil ameriške čete iz Indokine v zameno za izpustitev ameriških vojnih ujetnikov... Obrambni proračun Pentagona bom v treh letih zmanjšal za 32 milijard dolarjev in ustavil nekatere nove vojaške projekte... V svojem gospodarskem programu bom prerazporedil dohodke v vrednosti 43 milijard dolarjev letno z bogatih na relativno revna področja.«

To je v grobih obrisih politični in gospodarski program Georga McGoverna, človeka, ki je 7. junija 1972 praktično postal nasprotnik Richarda Nixona na letošnjih predsedniških volitvah v ZDA. Res je sicer, da bo demokratski kandidat za predsednika uradno izbran šele na konvenciji stranke v Miamiju 10. julija, toda vidati je, da je s svojimi včerajšnjimi zmagami na predhodnih volitvah v Kaliforniji, New Jerseyu, New Mexicu in Južni Dakoti zbral že dovolj glasov za prepričljivo zmago na prvem glasovanju na konvenciji. Hubert Humphrey je preveč zaostal, da bi lahko v zadnjem trenutku upravil presenečenje, čeprav je strankarski aparat na njegovi strani.

Temeljna značilnost letošnje demokratske tekme je, da je George McGovern, profesor političnih ved na univerzi Dakota Wesleyan, po vrsti prepričljivo zmagal na predhodnih volitvah s taktiko, ki je močno podobna volilni kampanji Roberta Kennedyja v letu 1968. Z odločnimi napadi na Nixonovo zunanjo politiko v Vietnamu se je znašel povsem na liberalnem krilu demokratske stranke, obenem pa je s svojimi predlogi o gospodarskih reformah čisto blizu sredine.

Po McGovernovi in Nixonovi veliki zmagi v Kaliforniji je med njima pričakovati zanimiv boj, vroče volilno poletje in jesen, podobno do podrobnosti pred dvanajstimi leti. Tedaj sta John Kennedy in Richard Nixon v volilnem boju postavila pred volilce povsem različna politična in gospodarska programa. Nixonovo dobro temperiranje pekinškega in moskovskega obiska ustvarja videz, da je predsedniška tekma v ZDA že odločena, in njegova popularnost je močno porasla po podpisu SALT.

Gospodarski položaj v ZDA in Vietnam sta temi, na katerih bo gradil svoje predsedniške ambicije McGovern. V nekaj mesecih je napravil dolgo pot od popolnega outsiderja do resnega kandidata za Belo hišo, toda težko je verjeti, da bi lahko premagal Nixona, ki se je vrnil s tako uspešno bilanco iz Pekinga in Moskve. *A. PASTERNJAK*

Hongkong

Posebni komite OZN za dekolonizacijo je priporočil generalni skupščini, naj na jesenskem zasedanju izbriše Hongkong in Macao s seznama kolonialnih problemov. Pobudo za to priporočilo so dali Kitajci 8. marca letos, ko je kitajski veleposlanik pri OZN opozoril Združene narode, da ima LR Kitajska Hongkong in Macao za del zasedenega kitajskega ozemlja —podobno kot Taiwan — in da torej rešitev teh dveh primerov — Hongkonga in Macaa — sodi v izključno pristojnost kitajskih suverenih pravic, ne pa v proces dekolonizacije, s katerim se ukvarja posebni odbor OZN za dekolonizacijo ; po kitajskem gledanju se tudi resolucija OZN o kolonijah, ki so jo sprejeli 1960, ne nanaša na ti dve ozemlji, ki sta uradno britanska kronska kolonija in portugalska kolonialna posest.

Teoretično to pomeni, da si Kitajska pri reševanju primera Hongkong in Macao pridržujejo izključno pravico, brez vmešavanja svetovne organizacije, kar bi, spet teoretično, lahko pomenilo, da bo v primernem trenutku Kitajska sledila primeru Indije, ki je enostransko prikinčila portugalsko posest, Goo.

Vendar primerjava te vrste v praksi ne pomeni dosti. Kitajska bi to lahko storila, kadar koli bi hotela, brez bojazni, da bi to privedlo do zanjo škodljivih zapletov; vendar se je taki potezi pre računljivo izognila celo v nepreračunljivih časih kulturne revolucije, ko so tako v Hongkongu kot v Macau izbruhnile velike protibritanske oziroma protiportugalske demonstracije. Reagirala ni niti na sovjetski izziv, češ da Peking pred svojim pragom mirno gleda dve kolonialni posesti...

Razlog za to je očitno: skoraj polovica kitajskega izvoza gre skozi Hongkong v tej britanski koloniji deluje podružnica kitajske narodne banke, kitajski državni kapital pa je močno zastopan tudi v drugih, na zunaj »nekitajskih« bankah... Poloben položaj v Macau.

Kitajske pobude v OZN ima torej po vsej verjetnosti prej namen, izločiti ti dve kitajski okni v svet iz okvira skrbi, ki jo OZN nosreča se obstoječim kolonijam, kot pa po indijskem vzoru likvidirati stanje, ki je trenutno koristno Kitajski.

M. ŠUŠTAR

HERBLOCK: POVRATEK S POTI

»International Herald Tribune«, Pariz

FNO zapušča Kontum

Raketni dež na obkoljeni An Loc — Osvobodilne sile se umikajo iz Kontuma — Letala ZDA v akciji — Režim generala Lon Nola obtožuje ‚neko veliko silo'

SAIGON, PHNOM PENH, 7. junija. (UPI, Reuter, AFP). Osvobodilne sile so danes izstrelile na obkoljeni An Loc čez 260 raket in granat, poroča UPI. V današnjem sporočilu ameriškega vojaškega poveljstva pa je zapisano, da leteče trdnajve B-52 zasipavajo z bombami osvobodilne enote, ki se umikajo iz Kontuma. Samo na tem območju je bilo 13 bombardiranj.

Leteče trdnjave B-52 so bombardirale tudi položaje sil fronte narodne osvoboditve v okolici Hueja in v predmestjih An Loca.

Čete Lon Noloveg.a režima v Kambodži so bile danes izpostavljene silovitemu napadu osvobodilnih sil pri mestecu Paing Kasej, okrog 50 km jugovzhodno od Phnom Penha. Boji trajajo tukaj že sedem dni, od četrtka naprej pa je mestece odsekano od zaledja, tako da dobiva pomoč le iz zraka.

Režim Lona Nola je obtožil »neko veliko silo« (očitno je mišljena Sovjetska zveza), da osvobodilnim silam pošilja rakete. S takimi raketami so te sile v ponedeljek napadle generalni štab. Sovjetska zveza ima v Phnom Penhu veleposlaništvo s kakimi 50 člani.

Kakor poroča AFP, je vrhovno poveljstvo Nolovih čet ukazalo svojim enotam ob Mekongu, naj med policijsko uro (od 6 zvečer do 5 zjutraj) brez opozorila streljajo na vsakogar, tako na ljudi na cesti kot na njivah ter tudi na čolne, češ da je to »območje, čez katero se gverilci najpogosteje tihotapijo v mesta«.

Ob Mekongu — od Phnom Penha do vietnamske meje — je speljana cesta štev. 1, ki kamboško prestolnico povezuje s Saigonom. To cesto so partizani na več krajih zasedli in jo nadzorujejo prav do predmestij Phnom Penha. Patrulje Lona Nola, ki naj bi ponoči »streljale brez opozorila«, se po njej tudi same ne smejo umikati.

Opazovalci vidijo v najnovejšem odloku Nolovega poveljstva predvsem poskus, da bi prebivalstvo Phnom Penha preplašili, tako da ne bi odhajalo v notranjost države, ki je pod nadzorstvom Sihanukovih enot.

Saigonska lista Kong Luan in Xay Dung sta priobčila poročilo o trpljenju beguncev v koncentracijskih taboriščih. V teh taboriščih, ki se običajno imenujejo »begunska«, gospodarijo bolezni in lakota. V taborišču pri Da Nangu je zaradi pomanjkanja hrane in zdravil umrlo že precej otrok. Odrasli živijo v izredno težavnih razmerah in morajo opravljati najtežja dela.

Kitajska podpora FNO

Vietnamskemu ljudstvu je obljubila pomagati do končne zmage nad ZDA

PEKING, 7. jan. (Reuter) — LR Kitajska je ponovno obljubila, da bo vietnamskemu ljudstvu pomagala do dokončne zmage nad ameriškimi agresorji. Podpredsednik kitajske vojaške komisije Čen-jing je na proslavi tretje obletnice ustanovitve začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama v Pekingu dejal: Kitajsko ljudstvo se bo zmeraj, pa naj se zgodi karkoli, skupno bojevalo z narodi Vietnama, Laosa in Kambodže.

Govorice?

Iz Varšave poročajo, da je baje Castro dobil med sprejemom srčni napad

VARŠAVA, 7. junija. (AFP, AP). Iz dobro obveščenih krogov se je zvedelo, da je moral kubanski voditelj Fidel Castro zaradi težav s srcem zapustiti sinočnji sprejem, ki so ga v njegovo čast priredili poljski voditelji. Castro naj bi dobil srčni napad nekaj pred deseto uro zvečer.

Kot poročajo tuje agencije, je Castro ob začetku srčnega napada nanagloma odšel iz dvorane in se odpeljal v svojo rezidenco v Varšavi. Danes dopoldne so kubanski in poljski predstavniki zanikali, da bi imel kubanski voditelj med sinočnjim sprejemom težave s srcem. Poročevalec agencije AP pa ve povedati, da so se že pred Castrovim prihodom v Varšavo pojavila znamenja, da z njegovim počutjem ni vse v redu, saj je med drugim posebno letalo s kubansko delegacijo prispelo iz Budimpešte z enourno zamudo. Na letališču ni bilo nobenih govorov. Po kratkotrajnem sprejemu se je kolona vozil odpravila proti mestu, v koloni pa je bilo opaziti tudi belo ambulantno vozilo.

Tassovec prvi na Malti

Potem ko je malteški premier Dom Mintoff zanikal vesti, da bo SZ odprla na Malti svoje veleposlaništvo, se je izvedelo, da je sovjetska agencija TASS poslala na otok svojega dopisnika: to je prvi tuji stalni dopisnik na Malti. Piše se Mkričijan, njegova pisarna pa je za lučaj od italijanske, zahodnonemške in izraelske ambasade.

Burundi - lekcija za Evropo

Ob nedavnem razkritju zarote v Burundiju, majhni državi v osrčju Afrike, je prišlo do krvavih medplemenskih obračunavanj, v katerih so pobili po uradnih podatkih 50.000, po drugih 150.000 ali še več ljudi. Zgražal se je malone ves zahodnoevropski tisk in do podrobnosti opisoval pokole, posilstva, mučenja in celo križanja nesrečnih Burundijcev. »Mondov« komentator Escarpit pa je ob tej priliki opozoril, da je »tudi naša dobra evropska in zahodna kultura v ne tako oddaljeni preteklosti prepolna primerov genocida, ki dokazujejo, da divjaštvo lahko povzroče najbolj civilizirani ljudje« in da torej »nismo pooblaščeni dajati lekcij drugim, poskušamo pa lahko vsaj, da ne pozabimo naših primerov«.

Pariz je zamrl

Sindikat CGT organiziral splošno stavko po vsej Franciji — V Parizu okrnjen javni promet — Zastoj v Lyonu

OD NAŠEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 7. junija. Najmočnejši francoski sindikat CGT, v katerem prevladujejo komunisti, je danes organiziral splošno stavko po vsej Franciji. Neprijetne posledice te enodnevne akcije je najbolj občutil v javnem prometu, na pošti in v nekaterih vejah industrije.

V Parizu vozi bolj ali manj redno le podzemska železnica, medtem ko je v prometu le približno tretjina avtobusov in četrtina vlakov. Prav tako je okrnjen letalski in poštni promet. Pariz je danes tudi brez časopisov in poln smeti, kajti stavkajo tudi smetarji. V 20 največjih podjetjih kovinske industrije pariškega bazena nihče ne dela, medtem ko v orjaški Renaultovi tovarni v predelu Boulogne stavka vsaka izmena polovico delovnega časa. Podoben položaj kot v Parizu je tudi v drugih francoskih mestih. Zlasti močan zastoj je čutiti v Lyonu. Stavka CGT (generalna konfederacija dela) je bolj mobilizacijska kot akcijska. Gre namreč za mobilizacijo javnosti v prizadevanjih za to, da bi vlada zvišala minimalne plače na tisoč frankov in znižala pokojninsko starostno mejo s 65 na 60 let. To sta dve zelo popularni sindikalni zahtevi, vendar se kljub temu CGT ni pridružila nobena večja sindikalna organizacija.

Najostreje je šefa CGT Georgesa Séguyja napadel njegov sicersnji najožji zaveznik Edmond Maire, šef CFDT, centrale s socialistično usmeritvijo. Marie očita Séguyju, da je organiziral »gasilno« stavko in da mu gre za »elektoralizem« ne pa »sindikalizem«.

CFDT, ki sicer sodeluje s CGT, misli, da je taka stavka muha enodnevnica, ki ne more imeti dolgoročnega učinka. Toda Seguy, ki je vrnil Maireu milo za drago z očitkom, da se je postavil na vladna stališča, očitno hoče s stavko pokazati, da je njegov sindikat močnejši od vseh ostalih in najnevarnejši nasprotnik vlade. Tako kot je KPF na referendumu o Evropi poskušala dokazati, da je prva sila politične opozicije, CGT zdaj dokazuje, da je brez konkurence med sindikati. Glede na to, da Francija vstopa v volilno obdobje v znamenju nekoliko manj ugodne gospodarske konjunkture, je mogoče to stavko razumeti kot merjenje moči pred jesensko ofenzivo. ANDREJ NOVAK

Tokio: strožji ukrepi

Na Japonskem se baje mudi četrti terorist z nalogo novega atentata

TOKIO, 7. jun. (AFP — Reuter) — Okrog izraelskega veleposlaništva v Tokiu so postrili straže, ker je tokijska policija dobila obvestilo, da se zdaj na Japonskem mudi Osam Maruoka, četrti član organizacije »rdeča vojska« — skupina, ki je zapletena za nedavni pokol na telavivskem letališču. Osam Maruoka je menda pripotoval na Japonsko z Bližnjega vzhoda z nalogo, da ubije na Japonskem živeče izraelske funkcionarje.

Japonska letalska družba (JAL) je danes objavila, da je poostrila varnostne ukrepe. Vsem podružnicam te družbe na Japonskem in v tujini so poslali navodila, da morajo strožje nadzorovati potnike, vštevši osebne preglede.

Le malo pohvale

Na konferenci OZN o človekovem okolju je včeraj govoril tudi vodja jugoslovanske delegacije Trpe Jakovlevski

OD NAŠEGA STOCKHOLMSKEGA DOPISNIKA

STOCKHOLM, 7. junija. Vodja jugoslovanske delegacije na konferenci OZN o človekovem okolju, zvezni sekretar za znanost in tehnologijo Trpe Jakovlevski, je v svojem govoru na današnji plenarni seji izrekel na račun dela konference veliko več kritike kot pohvale. Dejal je, da ne bi bilo realistično pričakovati, da bo konferenca uspela uskladiti mednarodna prizadevanja za varstvo okolja, ker na njej ne sodelujejo Sovjetska zveza in nekatere druge socialistične države.

Trpe Jakovlevski je zelo ostro kritiziral »politiko, ki je iz ozkih in kratkoročnih interesov« povzročila, da konferenci ne more prisostvovati tudi NDR. Kot je znano, je zahodnonemška vlada intervenirala pri zahodnih zaveznikih in nekaterih drugih državah, da si le-te ne bi prizadevale za sprejem NDR v svetovno zdravstveno organizacijo ali katero drugo specializirano agencijo OZN. Zaradi te intervencije Vzhodna Nemčija tudi letos ni uspela postati članica svetovne zdravstvene organizacije, zato je OZN tudi ni povabila na konferenco v Stockholmu kot polnopravno udeleženko.

Stockholmska konferenca se med drugim ukvarja s predlogom deklaracije OZN o človekovem okolju. Zastopnik naše države je dejal, da bo besedilo te deklaracije nujno postalo plod kompromisov med različnimi interesi, zato na koncu nobena država ne bo zadovoljna z njim. Po našem mnenju ni pametno sprejeti tega dokumenta, je nadaljeval Trpe Jakovlevski. Mednarodno varstvo okolja je namreč dolgoročna usmeritev človeštva, ki jo bo treba uresničevati postopoma in v različnih mednarodnih ustanovah.

Kot je znano, se konferenca v Stockholmu ukvarja tudi s predlogom za ustanovitev mednarodnega sklada za pomoč državam v razvoju pri varstvu njihovega okolja. ZDA — ki vsako leto porabijo več milijonov dolarjev za varstvo okolja znotraj svojih meja — so se včeraj ponudile prispevati 40 milijonov dolarjev v tak sklad, ki naj bi po dosedanjih predlogih imel skupno 100 milijonov dolarjev sredstev. Zastopnik naše države je v svojem govoru poudaril, da so predvidena finančna sredstva za tak sklad veliko manjša, kot pa so potrebe držav v razvoju za pomoč pri njihovem varstvu okolja.

Naša država ima tudi nerazvita področja, je dejal Trpe Jakovlevski, zato so nam težave držav v razvoju blizu in jih dobro razumemo. Po našem mnenju mora program OZN za drugo desetletje razvoja zato hkrati pomeniti tudi osnovo za varstvo okolja po svetu. Jakovlevski je pri tem poudaril dolžnost razvitih držav, da v interesu razvoja vsega človeštva finančno in znanstvenotehnično pomagajo manj razvitim državam.

Vodja naše delegacije je tudi dejal, da se Jugoslavija zelo zanima za vse oblike mednarodnega sodelovanja za varstvo okolja. Varstvo Donave in Jadranskega morja je navedel kot primer, ko bi bilo moč uporabiti dvostranske in regionalne oblike mednarodnega sodelovanja. Izrazil je tudi upanje naše države, da bo konferenca o evropski varnosti in sodelovanju obravnavala tudi mednarodno varstvo okolja na naši celini.

MITJA JERMOL

Na meji manj živahno

Promet na mejnih prehodih med Italijo in Jugoslavijo še kar nazaduje

TRST, 7. junija — Promet na obmejnih prehodih med Jugoslavijo in Italijo še naprej nazaduje v primerjavi s prejšnjimi leti. Po podatkih italijanskih obmejnih služb je na območju tržaške pokrajine v maju potovalo čez mejo dva milijona 22.249 ljudi s potnim listom in 2.231,457 s prepustnico za maloobmejni promet. V primerjavi z lanskim majem se je v rednem potniškem prometu zmanjšalo število potnikov za okrog 600.000, v malem obmejnem prometu pa za okrog 400.000. Turistov in kupcev iz Jugoslavije je bilo tudi v maju povprečno precej manj kot v prejšnjih letih. Vendar pa trgovci menijo, da se obisk Jugoslovanov ne bo še bolj znižal, ker je tudi tečaj dinarja sorazmerno ugoden; menjajo ga za 32,5 do 33,5 lire, medtem ko v bankah velja enotni tečaj 32 lir za dinar.

I. V.

tovariš

Vse več trgovine z ZDA

Prvič po letu 1967 so ZDA najmočnejši gospodarski partner v Jordaniji

BEJRUT, 7. junija (Tanjug) — Prvič po letu 1967 so ZDA postale najvažnejši gospodarski partner Jordanije. Po uradnih podatkih jordanske vlade pride tretjina celotnega uvoza iz ZDA, tako da so države arabskega skupnega trga (ki mu pripada tudi Jordanija) prišle v jordanski trgovini šele na drugo mesto. Te spremembe povezujejo s političnimi razlogi.

Zavrnitev

Brazilija zavrača McNamarov »model razvoja« - »Diferenciacija neizogibna«

RIO DE JANEIRO, 7. junija. (Tanjug). Nedavno je na tretji konferenci UNCTAD v Santiagu predsednik svetovne banke Robert McNamara razvijal svojo zamisel o »modelu razvoja«. Brazilija ga je zdaj zavrnila.

»Diferenciacija v pospešenem razvoju je neizogibna,« se glasi brazilski odgovor na McNamarovo trditev da v Braziliji zdaj »bogati postajajo čedalje bogatejši, revni pa čedalje revnejši« Brazilija je že dosegla 500 dolarjev dohodka na prebivalca, medtem ko je še pred 5 leti znašal 250 dolarjev — odgovarjajo Brazilci.

Vladi naklonjeni tednik »Manshete« pravi, da brazilsko gospodarstvo že peto leto narašča po stopnji 9 odstotkov na leto. Za letos pričakujejo v industriji povečanje proizvodnje za 13 odstotkov, v kmetijstvu pa za 10. V prvem četrtletju tega leta se je brazilski izvoz povečal za 41 odstotkov, medtem ko imajo deviznih rezerv že skoraj 2 milijardi dolarjev. Za šolstvo daje vlada zdaj 6 odstotkov narodnega proizvoda ali dvakrat več kot za vojsko, piše »Manshete«. Finančni minister Delfina Neta pravi, da se v Braziliji zdaj zaposli vsako leto okrog 700.000 delavcev.

VELIKA ZMAGA — George McGovern (na sliki) je premagal Huberta Humphreya tudi v Kaliforniji.

Štiri zmage

Senator McGovern je presenetil s 4 zmagami na predhodnih volitvah

LOS ANGELES, 7. junija (AP, UPI, AFP, Tanjug). Senator George McGovern je zmagal na predhodnih volitvah v zvezni državi Kaliforniji in si s tem zagotovil novih 271 glasov demokratskih delegatov za konvencijo v Miamiju.

To je bil McGovernov dan s štirimi volilnimi zmagami: najbolj tesna je bila njegova zmaga v zvezni državi New Mexico, kjer sta si z alabamskim guvernerjem Georgeom Wallaceom razdelila glasove 18 delegatov; liberalni senator je dobil vseh 17 glasov v Južni Dakoti, kjer sploh ni imel tekmeca; po zadnjih informacijah iz zvezne države New Jersey, pa si je McGovern zagotovil glasove najmanj 63 delegatov, medtem ko vodi še v devetih okrožjih.

Rezultati v zvezni državi Kaliforniji (število in odstotek prejetih glasov) po preštetju 62 odstotkov glasovalnih lističev:

McGovern	939.243	46
Humphrey	791.034	38
Wallace	109.979	5
Chisholm	91.162	5
Muskie	46.961	2

»Ne morem verjeti, da sem zmagal na vseh štirih predhodnih volitvah,« je izjavil McGovern v svojem volilnem uradu v Los Angelesu.

Bojkot združenja pilotov

Ameriški piloti nič več za družbe držav, ki dajejo azil ugrabiteljem

WASHINGTON, 7. junija (UPI) — Združenje ameriških civilnih pilotov, ki šteje 31 tisoč članov, od danes naprej ne bo opravljalo storitev letalskim družbam tistih držav, ki dajejo zavetje ugrabiteljem letal. Pismo s to vsebino so poslali predsedniku Nixonu. Od predsednika med drugim zahtevajo, naj firmam iz takih držav prepove uporabljati ameriška letališča. Lani je bilo ugrabljenih 27, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa 19 ameriških letal.

Razpisna komisija gostinskega podjetja
MAJOLKA
CELJE, PRESERNOVA 3

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje.

1. da ima priznane organizacijske in poslovne sposobnosti ter, da pozna gostinsko stroko,
2. da ima srednješolsko izobrazbo z najmanj 5-letno prakso v gostinski stroki — ali:
da je visoko kvalificiran gostinski delavec z najmanj 10-letno prakso.

Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjega dela in potrebnimi dokazili pošljite do 15. 6. 1972 v zaprtih ovojnicah z oznako »Za razpisno komisijo« na naslov podjetja. 5532

Novice

LJUBLJANA: filmi najmlajših — Žirija VIII. srečanja najmlajših filmskih ustvarjalcev je končala delo. Razdelila je nagrade in sestavila program najboljših filmov, ki bodo predvajani v Izoli 10. in 11. junija na srečanju pionirjev, mladincev in pedagogov. To bo delovni sestanek mladih ustvaralcev ter njihovih mentorjev s pedagogi, filmskimi ustvarjalci ter psihologi iz naše in drugih republik. Na posvetu bodo obravnavani referati Maka Sajka »Premik v filmskem izrazu mladih«, Irene Bizjak »Psiha mladih v njih filmih«, Mirjane Borčić »Ustvarjalna kriza mladostnika«, Toneta Račkega »Filmske možnosti v okviru likovne vzgoje«, Nuše Dragan »Poizkusi filmske vzgoje pri predšolskih otrokih«. Letošnji dosežki pionirjev so nad dosedanjim povprečjem. Zaradi tega pomeni to srečanje izredno priložnost, da se širša kulturna in pedagoška javnost seznani s to dejavnostjo.

GORIČANE PRI MEDVODAH: razstavi in filmi — Muzej neevropskih kultur v Goričanah pri Medvodah je ponovno odprt. Obiskovalci muzeja si lahko ogledajo prenovljene stalne zbirke iz vzhodne Azije, razstavo oblačil in tkanin z Jave, Sumatre, Balija in javansko gledališče lutk. Odprta je tudi nova občasna razstava »Oblačila afričanov južno od Sahare«. V nedeljo, 11. junija bodo ob 16. uri predvajali afriške folklorne barvne filme. Muzej je odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure razen ponedeljka, ob nedeljah od 10. do 12. ure in od 14. do 18. ure.

KRANJ: razstava fotografij — V galeriji v tukajšnji mestni hiši bodo v petek ob 19. uri odprli razstavo umetniških fotografij Stojana Kerblerja. Razstava bo odprta vse do 6. julija.

CELJE: likovna razstava — V Likovnem salonu je odprta razstava likovnih del Lojzeta Logarja. Avtor, po rodu iz Mežice, je 1968. končal akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, postdiplomski študij grafike pa pri prof. Debenjaku in doc. Pogačniku. Doslej je samostojno razstavljal v Beogradu in Ljubljani ter sodeloval na številnih razstavah jugoslovanske in slovenske grafike doma in v tujini. Je tudi dobitnik dveh nagrad Ex tempore za slikarstvo v Piranu in nagrade za grafiko na INTARTU v Celovcu. Celjska razstava bo odprta do 24. junija.

ILIRSKA BISTRICA: slikarska razstava — V veliki dvorani doma družbenih organizacij razstavlja svoja najnovejša dela slikar Jože Šajn. 37 slik na plastičnih laminatih Lesno kemične industrije Lesonit, ki je obenem tudi pokrovitelj te razstave, prikazuje v povsem novi tehniki dinamiko sodobnega življenja, probleme ogroženosti človeka in obstoja vsega živega. Razstava je vzbudila med obiskovalci velik interes. Razstava bo odprta do nedelje.

RUSE: nadaljujejo tradicijo — DPD Svoboda Ruše nadaljuje tradicijo delavske kulture v Rušah, iz katere so izšli znani slovenski kulturni delavci, na edinstvenem letnem gledališču z vsakoletnimi ruškimi letnimi igrami. Tudi letos je »Ruški letni oder 1972« pripravil vrsto prireditev, ki bodo na sporedu od 9. do 18. junija. Letošnje jubilejne igre so posvečene 40. letnici Ruškega letnega odra. Sodelovalo bo več delavsko prosvetnih društev iz kraja in okolice, skupaj 24 kulturno umetniških skupin s približno 750 izvajalci. Značilno je, da je več kot 90 odstotkov nastopajočih iz delavskih in mladinskih vrst. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je sprejela ruška Tovarna dušika, ki kaže tudi sicer razumevanje za kulturno dejavnost. V petek se bodo začele prireditve s tekmovanjem pihalnih orkestrov s področja občine Maribor. V soboto popoldne bodo na promenadnem koncertu na vasi sodelovale godbe iz Kidričevega, Mute in Ruš. Sledila bo jubilejna svečanost ob 40-letnici ruškega letnega odra in 400-letnici kmečkih uporov. V likovnem salonu bodo odprli razstavo, na kateri bodo razstavljali Golija, Kavčič, Kores, Pandur in Pišče nec. V nedeljo bo na letnem odru nastopilo SNG Maribor s »Stotnikom iz Köpenicka«. Med prireditvami Ruškega letnega odra bi omenili še srečanje pevskih zborov, uprizoritev »Beraške opere« v izvedbi KUD Slava Klavora Maribor, večer zabavnih melodij in nastop gledališke skupine DPD Svoboda Mežica. Prevalje, ki se bodo predstavili z Levstikovim in Kreftovim »Tugomerjem«. Izšla bo tudi spominska brošura — »300 let kulture v Rušah«. Odkrili bodo spominski obelisk ob 40-letnici Ruškega letnega odra in razdelili spominske plakete zaslužnim kulturnim delavcem.

OSIJEK: premiera opere Krunoslava Cipcija — S premiero opere Krunoslava Cipcija »Dundo Maroje« v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora so končali letošnji festival komorne opere in baleta, »Anale 72«. Med 28. majem in 5. junijem so se osiješki publiki predstavili ansambli iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Skopja, Osijeka in Maribora ter Pariza in Budimpešte. Pokrovitelj festivala je letos bila »Saponia«.

BEOGRAD: nagrade likovnikom — Na skupščini združenja likovnih umetnikov so podelili nagrade združenja namenjene najboljšim likovnim dosežkom v lanskem letu. Nagrajeni so bili: Dragoslav Stojanović, Miodrag Živković, Miodrag Gojković, Stevan Čukić, Borislav Dragović in Borislav Šajtinac.

NOVI SAD: več sredstev — Na iniciativo pokrajinskega izvršnega sveta je vojvodinska skupščina za kulturno delo v proračunu zagotovila 30 odstotkov več sredstev kot lani. S povečanimi sredstvi bodo popravili osebne dohodke delavcem v pokrajinskih kulturnih ustanovah. Sredstva pokrajinske kulturne skupnosti, namenjene novosadski operi, so od lanskih večja za 40 odstotkov. V enakem razmerju so se povečala sredstva za investicije.

SKOPJE: razstava — Včeraj so odprli razstavo sodobne likovne ustvarjalnosti, kakor nastaja v SR Srbiji. Razstavljenih je 145 del. Razstava bo odprta mesec dni.

Slovenska knjiga v začaranem krogu

Aktiv komunistov pri Društvu slovenskih pisateljev je razpravljal o položaju slovenskega založništva in o alarmantnih posledicah tega položaja za usodo slovenske knjige. Svoje ugotovitve, kritične pripombe in pobude je strnil v naslednjo izjavo, ki je naslovljena na najbolj odgovorne dejavnike naše družbe:

Vsa povojna leta poudarja naša družba pomen kulture, v njenem okviru pa še zlasti pomen in mesto knjige pri oblikovanju družbene in posameznikove socialistične podobe.

V zadnjem času zahtevajo javno mnenje pa tudi družbena in politična vodstva še večjo skrb za uspešnejše širjenje knjige, zlasti družboslovne in domače literature, predvsem torej tistih deficitnih področij, ki potrebujejo posebno družbeno podporo, ker odločilno sooblikujejo socialistično in narodno zavest naših delovnih ljudi. Zanemarjanje tega področja in take vloge knjige v zadnjih letih že kaže svoje negativne posledice, na kar opozarjajo tako politične organizacije kot občani, predvsem pa so zaskrbljeni tisti, ki spremljajo probleme razvoja mladine.

Pomembnost knjige občutijo tudi drugod po svetu, zato je dal UNESCO pobudo, naj bo leto 1972 mednarodno leto knjige. V okviru tega leta so tudi pri nas predvidene in so se že začele številne akcije za uspešnejše širjenje knjige.

Aktiv Zveze komunistov pri Društvu slovenskih pisateljev pa mora vsem gornjim dejstvom navkljub ugotoviti, da so nekateri v zadnjem času sprejeti gospodarski ukrepi bistveno poslabšali položaj slovenske knjige.

Poleg tega, da so subvencije za izdajanje deficitarnih knjižnih zvrsti samo še simbolične, saj večinoma pokrivajo komaj desetino stroškov za te izdaje, je založništvo z letom 1972 obvezno plačevati namesto dosedanjih 3% beneficiranih po novem 11% obresti za kredite za financiranje priprave in zalog knjig. Samo to slednje pomeni za slovensko založništvo obremenitev, ki presega milijardo starih dinarjev letno. Toliko več bodo založniki plačevali letos v primerjavi z letom 1971.

Neugodni položaj slovenskih založniških podjetij, ki kot čiste gospodarske organizacije komaj še izpolnjujejo svojo kulturno vlogo, je splošno znan. Te dodatne milijardne obremenitve slovenske založbe nimajo s čim nadomestiti, zato jo bodo morale prevaliti na ceno knjige. Tako bo postala poslovna politika naših založb še bolj komercialistična, dobra knjiga pa še bolj redka v založniških programih in še dražja, s tem pa še manj dostopna tistim, ki jim je namenjena. Tako se nadaljuje začarani krog zmerom slabšega položaja slovenske knjige.

Komunisti književniki se znanjamo javnost s temi dejstvi, hkrati pa odločno protestiramo zoper dvoličnost v družbenem obravnavanju kulture, ki se kaže v tem, da so ob številnih pozivih po povečanju družbenega in političnega vpliva knjige naše založbe postavljene v tako občutno težji položaj. Tudi ob razumevanju potreb gospodarske stabilizacije, katere bremena je treba porazdeliti enakomerno, ne moremo brez najostrejšega protesta sprejeti dodatnih obremenitev slovenskih založb. Ker je stanje taksno, zahtevamo, da naša družbena in politična vodstva izrečejo o tem jasno besedo.

VANJA KAVURIĆ: YOU — Slikarka, ki je bila rojena v Beogradu, je članica mojstrske delavnice Krsta Hegedušića in razstavlja te dni s kolegi v mariborski umetnostni galeriji.

Glasbeni dogodki

Belo - črni zgled

Gostovanje Zagrebške filharmonije z dirigentom Mladenom Bašićem

Kakšna razlika od lanskega koncerta, ko se je moč Matačičeve zamisli prebijala skozi dokaj omahljivo pripravljenost izvajalcev! V ponedeljek so se zagrebški godbeniki predstavili v svoji stari formi, z godali in pihali, ki zvene čisto, lepo, natančno, tako polno kot kultivirano in se odtehtajo s prodornimi in trdnimi trobili v zlito in mikavno celoto. Zagrebška filharmonija je torej danes orkester, sposoben za interpretacije, ki so tehnično blešče če in vsebinsko vzorne. Kako pa so to osnovno pripravljenost izpolnili tokrat, je zgodba s prikupnim in obetavnim pričetkom, iskrivim, barvitim in bogatim intermezzom, toda s hrupno izgubljenim finalom.

Prva točka, Haydnova Simfonija »Medved«, je povsem zadovoljila: prvi stavek je bil izmuziciran okretno in veše, drugi v pravilno podanem ravnotežju prisrčnosti in premišljenosti, tretji je bil pač dober Menuet in poslednji prav občutljivo odmerjen v gibčnosti in vodenem zaletu, blesku in redoljubni igrivosti, kakršno Haydnova muzika dopušča in zahteva. Dirigent Mladen Bašić se je izkazal za prav solidnega glasbenika z zadovoljnim slogovnim in oblikovalnim znanjem. Še bolje je bilo ori Papandopulovem »Concertu grossu za pet pihalcev, vibrafon in orkester«, kjer je igral orkester zelo spretno in polnokrvno, solisti pa so zablesteli kot virtuozi in odlični muziki. Skladba je ugajala zaradi polnosti vtisov, zelo spretne in učinkovite orkestracije, priljudne uglajenosti v vezavi folklorne motivike in drobcev bolj sodobnih zvočnih gibov. Njen naslov je še najmanj posrečen, saj bi bilo skoraj bolje nekaj podobnega kot na primer: Skice iz prednje Azije ali Vrsta koncertantnih epizod.

Potem, po odmoru, pa je prišlo, kar se je zdelo, da ni imelo priti. Prvi takti Beethovnove »Sedmice« so bili pravzaprav še docela v redu, prehod med počasnim in hitrim delom je bil izpeljan dovolj vešče, temperatura dinamike muziciranja je sicer naraščala že v nevarno šumeči bujnosti, toda natančna ritmična igra, točni nastavki zvoka so smer forme še držali na vajetih. V izpeljavi, reprizi, najbolj pa v kodi se je že pokazalo, kako usodna je pri tej skladbi vsaka nepremišljenost v dinamiki in tempu. Zagrebčani so v prvih treh stavkih igrali virtuozno ter — kot pravimo — sproščeno, in ravno to je bilo najhuje, ker so jim vsi viški in še kaj izzveneli kot prazna glasba.

Najbolj zgrešen je bil finale. V naravnost peklenski hitrem tempu so se »težke« šestnajstinke spreminjale v okraske, ritmi so izgubljali razločnost, trobila so vsako noto odigrala na vso moč glasno in nastal je nepopisen offenbachovski trušč, ki je znova dokazal, da je ta muzika zelo tuja stvar vsem, ki ne opazijo, da je moral Beethoven v niej razviti ves svoj smisel za formo, da je Finale bleščeč dosežek bolj zaradi strahovitega ustvarjalnega napora in samokontrole, precej manj pa kakšna spontano »navdihnjena« in veselo izsuta glasba. PETER KUŠAR

Krakov 72

Svetovna družina

Tudi na tem mednarodnem festivalu kratkih filmov je jugoslovanski prispevek na enem od najvidnejših mest

OD NAŠE POSEBNE POROČEVALKE

Po petih dneh nacionalnega festivala, na katerem je poljski kratki film pregledal svoje enoletne uspehe se je v Krakowu začel deveti mednarodni festival kratkega filma, ki si prizadeva z zanimivo udeležbo in pestrim programom zavzeti eno vodilnih mest v svetovnem festivalskem koledarju.

Tudi letos se je prirediteljem posrečilo zbrati v festivalskem programu pravo svetovno družino, ki sega od avstralskega do kanadskega filma in so v njej še proizvodnje, katere sicer je redko najdemo na mednarodnih srečanjih. Svoje filme bodo v Krakowu predstavile Kuba, DR Vietnam, Sirija, Iran, Irak in kot posebna »nacionalna skupina« Zahodni Berlin.

Jugoslovanski nastop bo številčno skromnejši, kot je bil v Oberhausnu. Selektorji so izbrali šest filmov s poudarkom na dokumentarcih. Risanka je ena sama, igranega filma ni. Tu je spet Karpo Ačimović Godina s filmom »Tu in tam kakšna barva«, ki mu je Krakow že podelil prvo mednarodno priznanje za »Piknik v nedeljo«. Nadaljnjih šest jugoslovanskih filmov bo predstavil program »Oberhausen v Krakowu«. Med njimi bosta Povhovi »Dve koračnici«. V program »Annecy v Krakowu« pa sta vključeni risanki »Nevesta« in »Čas vampirjev«.

Tako se je spet pokazalo, da je v mednarodnih krogih jugoslovanski kratki film slej ko prej na enem najvidnejših mest. Bodo to potrdili tudi rezultati letošnjega Krakowa?

STANKA GODNIC

Slovenj Gradec razstavlja

V Umetnostnem paviljonu v Slovenjem gradcu so ob obisku »Karavane prijateljstva« in še posebej delegacije iz Gornjega Milanovca v Srbiji, s katerim se je slovenjgraška občina pobratila, včeraj ponovno odprli svojo **stalno likovno zbirko**, posvečeno »Miru, humanosti in prijateljstvu med narodi«. Poleg podarjenih eksponatov, ki so ostali za to znano mednarodno razstavo v počastitev 20. obletnice OZN pred skoraj 10 leti in ki so jih zdaj znova prinesli iz depojev in razstavili v delu nove galerije, so v prostorih starega paviljona postavili **razstavo o Vietnamu**. Predmete za to drugo razstavo je prispeval Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane.

B. P.

Dunaj in Leningrad o dr. Kreftu

Predavanje o dr. Bratku Kreftu na dunajskem Radiu

Avstrijska pisateljica Ina Jun Broda, ki živi stalno na Dunaju, a večkrat obišče Zagreb in priložnostno tudi Ljubljano, je z raznimi prevodi in časopisnimi članki pokazala zanimanje za slovensko književnost. Pripravila je tudi antologijo naše poezije, sestavljeno po določeni tematiki, vendar to delo še čaka založnika. Ina Jun Broda je nedavno predavala v dunajskem radiu o akademiku prof. dr. Bratku Kreftu in v zvezi s kulturno skupnostjo, ki ji predseduje, krepko označila njegovo osebnost in najznačilnejše poteze njegove dejavnosti. »Kreftova osebnost«, je dejala, »je redka kombinacija umetniške nadarjenosti in znanstvene usmerjenosti.« Posebej se je zaustavila pred njegovim slavističnim delom in je zlasti poudarila Kreftovo mesto v slovenskem proučevanju ruske literature, predvsem pa njegove poglede na delo Dostojevskega, ki ga je osvetlil z novo lučjo. Sicer pa je ta plat dr. Kreftove literarnoznanstvene dejavnosti dosegla priznanje tudi v sovjetski književnosti.

Če je že beseda o dunajskem odmevu Kreftovega proučevanja Dostojevskega, naj zabeležim, da je nedavno izšla v Leningradu obsežna knjiga N. I. Pruckova »Dostojevski in njegova doba«. Pisec navaja v razpravi »Utopija ali antiutopija« kot podporo svoji tezi, da so bile socialne ideje prisotne v delu Dostojevskega prav do konca njegove ustvarjalnosti, tudi razpravo dr. Bratka Krefta, kakor jo je najprej razvijal na petem mednarodnem kongresu slavistov leta 1963 v Sofiji in ki je znana pod naslovom »Dostojevski in utopični socializem«. Pruckov priznava, da je Bratko Kreft prvi med marsističnimi raziskovalci Dostojevskega dokazoval, da Dostojevski ni bil tak reakcionar, kakor so ga označevali stalinistično-dogmatični kritiki (Jermilov in drugi).

Tako je torej dr. Bratko Kreft, ki je bil dne 5. maja tega leta na skupščini Makedonske akademije znanosti in umetnosti izvoljen za dopisnega člana, skoraj sočasno doživel iz Leningrada in z Dunaja priznanje za svoje delo na področju ruske literature.

B. B.

Gledališče

V petju in plesu

Študentje ljubljanske gledališke akademije so poskušali modernizirati komedijo iz italijanske renesanse

Javne predstave Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, ki jih vsako leto — po običaju — prirejajo predvsem študentje zadnjih letnikov, so v prvi vrsti seveda praktičen preskus različnih odrskih veščin, kakor jih pač učijo na visoki gledališki itn. šoli. Tako je potrebno opazovati tudi torkovo javno produkcijo slušateljev četrtega letnika, ki jih vodita izredna profesorja Ivan Jerman in France Jamnik in ki so pokazali italijansko in renesančno komedijo Bernarda Dovizija da Bibbiene »Kalandrija«.

Kljub temu, da je besedilo že samo dovolj raznoliko, da zanesljivo omogoča pregled odrskega znanja, posebej, kar zadeva igralce, je potrebno prečej dodati, da se je letošnja produkcija izmaknila tradicionalnim šolskim šablonam, ki jim gre pretežno za bolj ali manj zvesto obnavljanje različnih gledaliških slogov iz preteklosti. Poskušala je na renesančnem Bibbienovem temelju zgraditi tako rekoč samosvojo in celo avtohtono gledališko vizijo ki s specifičnimi odrskimi in duhovnimi zahtevami »Kalandrije« — spomnimo se: to je italijansko leto 1513, ko so komedijo na urbinskem dvoru uprizorili prvič — seveda ni imela nobene odločilne zveze več. »Kalandrija« je potemtakem bila le izhodišče, na kateri so igralci-študentje pod vodstvom slušatelja režije Antona Peršaka (šola se, mimogrede, v razredu izrednega profesorja Mirana Herzoga) uveljavili čisto moderno pojmovanje gledališča: poskušali so pač renesančni teater približati sodobnemu času, predvsem pa tistim današnjim gledališkim oblikam, ki jih poznamo posebej pod besedo musical, in tisti ideologiji, ki v menu šustev, čiste in svobodne ljubezni in kar je še takega uprizarja kritiko sveta, kjer vladajo denar, koristoljubje, izdajalstvo in tako dalje.

Tako so ljubljanski študentje avtentično besedilo razbili na številne, drobne situacije, vmes pa v uprizoritev nasejali nepregledno število songov in popevk, s katerimi so plastično izpovedali svojo posebno »mišljenjsko« pripadnost; in ta pripadnost se je seveda v marsičem križala z Bibbienovo dramatično razuzdanostjo in nesramnostjo pa tudi z njegovimi estetskimi normami. Bila je torej polemika s tekstom in ljubeznivo, kritično razmerje do občinstva, ki menda živi na takšen neustrezen način, da načrtno zatira zgoraj omenjene vrednote. Z eno besedo: bila je popolnoma nešolska predstava. Res pa je, da se je v takšni koncepciji do kraja razbila Bibbienova komična zgodba, ki ji je bilo skoraj nemogoče slediti, ker kor je preprosta, in da so bili songi nakopičeni do utrudljivosti in inflacije ter po večini s prav preproste udarno vsebino, čeprav so bili plasirani v zanimivi moderni koreografiji. Prav tako je predstava pogrešalo večje ritmične organiziranosti.

Kljub temu, da so iz renesančne komedije ljubljanski gledališki slušatelji izdelali predstavo po znanem vzoru ameriškega musicala »Hair« in da jim ni šlo več za komedijo v čistem pomenu te besede, pa so marsikateri nastopajoči pokazali lepo raven odrske spretnosti — v razponu med petjem, plesom in situacijskim vrvežem — in je bila, neogibno, najšibkejša razsežnost predstave — odrski govor, najizrazitejša pa, seveda, ljubezen do komedijantstva, ki se je v predstavi znala domiselno razživeti. Omenimo samo najizrazitejša igralska imena ki so pokazala največ veščine: Silvo Božič in Polonca Vetrihova, Ivo Ban in Neža Simčičeva, Barbara Levstikova in Marjeta Gregoračeva. Mimogrede: scenografija je bila že sama po sebi zelo izrazit, tudi likovni dogodek, prav tako kostumi, oboje delo, študentov likovne akademije: Janka Testena in Marjana Kravosa. Glasbo, v učinkovitem soglasju s koncepcijo predstave pa je prispeval dijak poljanske gimnazije Matjaž Jarc.

ANDREJ INKRET

Poslovno združenje RUDE-METALI

objavlja
prosto delovno mesto za

ADMINISTRATIVNO MOČ

v komercialnem sektorju.

Poleg splošnih pogojev je za to delovno mesto potrebna dveletna administrativna šola z dobrim znanjem strojepisja in po možnosti nekaj prakse v komerciali.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebni dohodki po Pravilniku o osebnih dohodkih delavcev, zaposlenih v biroju poslovnega združenja.

Poskusna doba en mesec.

Ponudbe pošljite na RUDE-METALI, Ljubljana, Proletarska 4/III. Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave.

5559

Šola za živinorejsko veterinarske tehnike v Ljubljani
Cesta v Mestni log 47

razpisuje
delovno mesto

UČITELJA

za predmet matematika in fizika za nedoločen čas ali za določen čas.

Pogoj: visoka izobrazba — profesor matematike in fizike za nedoločen čas, ali predmetni učitelj (PU) matematike in fizike za določen čas.

Samsko stanovanje je zagotovljeno. Nastop službe 1. septembra 1972.

Ravnateljstvo
5504

PiPS PROTI MRČESU

LJUBLJANA GR

OBIŠČITE MEDNARODNI LESNI SEJEM NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

238 razstavljalcev iz 13 držav vam bo pokazalo in demonstriralo bogat asortiman:

– strojev in orodja za obdelavo in predelavo lesa

– reprodukcijskih materialov

– razne opreme, transportne in druge naprave za lesno industrijo

SEJEM BO ODPRT OD 10. DO 17. 6. 1972 — vsak dan od 9. do 18.30 — 25% popust na železnici!

Načrti v potrdilu

Cankarjeva založba je izdala pet domačih novih knjig — Mestno gledališče ljubljansko končuje sezono z dobičkom

Včeraj dopoldne sta dve kulturni ustanovi — Cankarjeva založba in Mestno gledališče ljubljansko — na ločenih tiskovnih konferencah razgrnili pred javnost zadnje dosežke in znova potrdili oziroma na novo osvetlili merila svojega delovanja.

Urednik Cankarjeve založbe Cene Vipotnik je s svojo oceno prizadevanj te založniške hiše, ter njenega položaja in nalog pospremil izid petih knjig: Petra Božiča prozni tekst »Jaz sem ubil Anito«, Cveta Prežlja pesniško zbirko »Iz mojega sveta«, Borisa Višnovca potopisno zbirko »Eno samo poletje«, Pavla Židarja knjigo »Moji besi« ter Borisa Urbančiča razpravljanje »O jezikovni kulturi«.

Osrednje zanimiva je njegova sodba o sedanji slovenski leposlovni umetnosti kot produktu izredne, doslej pri nas domala neznane izkateljske razgibanosti. Toliko večja — tako nekako je urednik izpeljaval svojo misel — je torej odgovornost ustanove, ki to knjižno produkcijo izdaja. Pozorno in razumno mora slediti osrednjemu toku dogajanja oziroma razvoja, biti mora občutljiva tako za tradicionalne vrednote kot nove dosežke, ki jih mora razločevati od modnih slepil. V okviru svojih materialnih možnosti Cankarjeva založba letno ne izda veliko izvirnih literarnih del, gotovo pa — je bilo razbrati iz oznake — je ena njenih pomembnih značilnosti, da se ne ustraši založiti tudi kako trenutno manj odmevno avantgardno delo in z njim počakati, da se razjasnijo in širšim krogom približajo njegove dejanske kvalitete.

Podobno je direktor ljubljanskega mestnega gledališča Igor Pretnar novinarje seznanil z rezultati sezone 71/72, kot se kažejo v številkah S poudarkom, seveda, da s svojo objektivno povednostjo in vrednostjo ovržejo nekatere nedavno izrečene opazke o vsakršni deficitnosti obstoječe gledališke dejavnosti. Mestno gledališče se lahko, denimo, pohvali s sufícitom v svojem finančnem poslovanju — z 218.000 dinarjev čistega dohodka. V primerjavi z lansko sezono je kljub adaptacijam v svoji gledališki hiši za 10 odstotkov povečalo število predstav, pri tem pa za 24 odstotkov število publike. Vsega je priredilo 262 predstav šestih novih uprizoritev, od tega 96 na gostovanjih. Ogledalo si jih je skupno 94.577 gledalcev.

Ob repertoarnem načrtu za obdobje 72/73 pa je slogovno-idejno usmerjenost tega gledališča, ki si prizadeva za živo in odprto, a zmerno iskateljstvo, označil Lojze Filipič. Tretjino napovedanega programa zavzemajo izvirni deli, in sicer Andreja Hienga »Devica Ivana« ter Dušana Jovanoviča »Življenje podeželskih plebejcev po II. svetovni vojni«. Visoke literarne vrednosti bo nedvomno dramatizacija romana Thomasa Wolfeja »Ozri se proti domu, angel«. Sledi ljudska igra »Zgodbe iz Dunajskega gozda« (Ö. von Horwath), »Ljubezen druge polovice« (A. Avekbourn) ter »Bolha v ušesu« (G. Feydeau).

J. Sn.

Mala anketa

Smo za, toda...

Mnenje šestih Ljubljančanov o akciji v kroparskem »Plamenu«

Ali poznate kroparsko akcijo? Kaj vi mislite o njej? Bi jo brez obotavljanja posnemali in delali deset sobot za — stabilizacijo? Menite, da bi bil za to potreben referendum? In predvsem, ali se vam zdi to pravo zdravilo za naše gospodarstvo? Tako smo vprašali nekaj ljudi na ljubljanskih ulicah. Le redki niso o tem še ničesar slišali. Nasprotno, prav živahno se o akciji med seboj pogovarjajo, razmišljajo, vendar...

JELKA MAKOVEC, vodja skladiščne službe RTV Ljubljana: »Da, akcija v Plamenu je vseka kor spodbudna in hvalevredna. To je gotovo. Sem pa precej črnogleda glede tega, ali se bo res razširila povsod, kar bi bilo nujno za uspeh. Za nadure zelo težko pripravimo ljudi. Sama sem za, bi pa zahtevala kontrolo nad zbranimi sredstvi.«

MIRO ŠTEFANČIČ, elektrotehnik: »Nastane več vprašanj: ali bi delavci takrat res delali, da bi bil dober učinek in pa kam bi resnično šel ta denar. Imamo slabe izkušnje. Seveda bi bilo potrebno v začetku akcije zagotoviti, pa kaj ko dejansko nikoli ni jasno, kdo je za kaj odgovoren. Rad bi tudi vedel, kako računajo tistih 5 odstotkov.«

FRANC PRISEL, zidar pri gradbenem podjetju Univerzal: »Res bi bilo dobro, da bi enkrat dobili neko podlago, da bi rekli, da je denar nekaj vreden. Če bi to res koristilo, bi delal tudi jaz deset sobot. Naše plače so slabe — zaslužimo od 7,00 do 8,20 dinarjev na uro, pa ob prostih sobotah tudi delamo za dodatni zaslužek.«

ŠTEFKA JERAS, delavka, Unis-Rog: »Med seboj smo se že pogovarjale o tej akciji, pa smo rekle, da bi bile za to, da bi delale, če bi bilo to pozimi. Takrat bi bilo laže, zdaj poleti pa gre človek rad malo ven z otroki. Menim, da bi bila to rešitev. Sicer pa nam na sestanku o tem še niso govorili. Če bodo drugi delali, bomo tudi mi.«

MILAN GOZDANOVIC, klepar pri podjetju Monter: »Da, nekaj smo slišali o tem, ampak jaz pravim tako: če bo to res rešitev, naj se akcija izpelje. Bomo delali. Bojim pa se, da ne bi bilo spet vse po starem: dinar dol, cene gor. Pred akcijo bo treba razčistiti z ljudmi, ki so na odgovornih delovnih mestih in gledajo preveč samo nase, ali pa niso dovolj sposobni.«

DANA PIRC, uslužbenka Proles Ljubljana: »Meni je jasno, da dinar pravzaprav ne pomeni veliko za posameznika, če pa bi se akcija razširila na vse, bi tako zbran denar vendarle moral nekaj rešiti. Ampak saj veste, ljudje smo že malo siti raznih referendumov in prispevkov. Kljub vsemu je verjamem, da je samo v skupnosti moč. To se je pokazalo že velikokrat.«

D. RAKOCEVIC

Foto: E. ŠELHAUS

Motorni čolni v Šiški

V soboto bodo na bajerju v Kosezah tekmovali mladi modelarji

V soboto dopoldne bo na bajerju Koseze peto mestno tekmovanje brodarskih modelarjev, ki ga prirejata ljubljanski mestni odbor ljudske tehnike. Po mirni gladini »šišenskega jezerca« bodo zaplule jadrnice mladinskih razredov »G« in »K« ter mali radijsko vodeni motorni čolni. Organizator pričakuje veliko udeležbo, saj bodo mimo modelarskih klubov nastopili tudi številni krožki, ki delujejo na osnovnih šolah.

Po besedah sekretarja mestnega odbora LT Jožeta Mencingerja, si želijo vsi modelarji, da jezerca v bodoče ne bi več zasipali, ampak nasprotno, pristopili k njegovemu urejanju. V sklopu celega rekreativnega centra, oziroma podaljška Tivolija, je dejansko zelo malo voda. Od teh je edino koseški bajer primeren za modelarstvo, zanimiv pa je tudi za ribištvo in drugo rekreacijo. Zato modelarji upajo, da bo mestna skupščina čim preje priznala vrednost tega dela Tivolija.

R. GOGALA

MLADI UPOKOJENCEM — Učenci osnovne šole Prule so včeraj obiskali upokojence v domu na Bokalcah. Z izkupičkom od prodanega starega papirja so obdarili oskrbovance. Pripravili so tudi kulturni spored, v katerem so nastopili s plesnimi točkami, sodeloval pa je tudi pevski zbor. Srečanje učencev z upokojenci na Bokalcah je postalo že tradicionalno, letos pa so takšne človekoljubne akcije tudi na seznamu jugoslovanskih pionirskih iger. Jutri bo predsednik skupščine mesta Ljubljana Miha Košak sprejel učence osnovne šole Prule, ki so sodelovali v akciji Bela Ljubljana in skrbeli za red na svojem območju. Učenci prulske osnovne šole tesno sodelujejo tudi z družbenopolitičnimi organizacijami na terenu. V soboto bodo odšli v Iški vintgar in skupaj pripravili slovesnost pri spomeniku Ljubu Šercerju.

Foto: J. Zrnec

Celovška cesta ob strani

V letošnjem načrtu ni predvidena sicer prepotrebna rekonstrukcija

Občina Šiška je dala v zadnjih letih iz svojega denarja skupno s posojili za tiste ceste, ki so bile ali pa so še v pristojnosti republike, več kot 20 milijonov dinarjev. Zato so ceste IV. reda in mestne ulice, ki so v občinski pristojnosti, slabše vzdrževali (Goriško, Vodovodno, Smrekarjevo itd.).

Za območje šišenske občine ima republiški cestni sklad na voljo le 435 tisoč dinarjev (za priključek na Jeperci), za popravilo Tacenskega mostu pa le 50 tisoč dinarjev. V načrtu za letošnje leto pa sploh ni zajeta rekonstrukcija Celovške ceste od Remize do križišča s Tacensko cesto, čeprav je ta cesta v obupnem položaju.

Letos bo treba sestaviti petletni načrt za ureditev cest v občini Šiška. Načrt za gradnje naj ne bi naročali poleti, ko bi morali že graditi, ampak jeseni, da bi čez zimo že pripravili dokumentacijo, takoj spomladi po sprejetju proračuna pa bi začeli graditi. Tako bi se tudi izognili naglici pri gradnji, kar bi povečalo kakovost dela.

A. A.

Cigani vse bolj nasilni

Brajdič mu je grozil s puško, miličnik v samoobrambi ustrelil

NOVO MESTO, 7. jun. — Včeraj (6. junija) ob 23.30 uri je Cigan Milan Brajdič iz naselja Žabjek pri Novem mestu prijavil na postaji milice Novo mesto, da sta prišla v njihovo naselje Žabjak Bojan Brajdič in Edvard Brajdič. Že ob prihodu v naselje sta se prepirala. Bojan Brajdič je stekel v barako in se vrnil z vojaško puško mauser, jo naperil v Edvarda in grozil, da ga bo ustrelil.

Delavci milice, postaje Novo mesto, so takoj odšli v naselje, kjer pa Bojana niso več našli. Dobili so ga šele danes zjutraj okoli 5. ure. Ob tem pa so naleteli v gozdu Žabjek na Janka Brajdiča, očeta Bojana, starega 51 let, iz ciganskega naselja Smihel pri Novem mestu; v roki je imel vojaško puško mauser. Na večkratni poziv miličnika ta puške ni hotel odvreči, temveč je pričel bežati. Ko se mu je miličnik približal na razdaljo 20 metrov, se je Cigan naglo obrnil, pripravil puško na strel in jo naperil na miličnika. V samoobrambi je miličnik uporabil orožje in s strelom zadel Janka Brajdiča v levo stran prsi. Ranjenemu Ciganu je bila takoj nudena prva pomoč, nato pa so ga s službenim vozilom prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Janko in Bojan Brajdič sta znana nasilneža. V zadnjih letih sta bila večkrat obravnavana zaradi ogrožanja ljudi, povzročenih telesnih poškodb s strelnim in hladnim orožjem.

IZ PISARNE UJV NOVO MESTO

Bodo grla suha?

Prvi val vročine je v Ljubljani najprej osušil izvir pijače »deit«

LJUBLJANA, 7. junija — Nekako smo se že navadili na »deit«, ki ga pa te dni skoraj nikjer ni bilo dobiti. Povprašali smo proizvajalca Radensko, ali to pomeni uvod v poletne težave in neredne dobave. Povedali so, da je njihova dnevna proizvodnja zdaj 70.000 litrov, kar je dovolj za zimsko porabo. Ta se je v poletnih mesecih močno povečala in računajo, da ji bodo kos še v tem mesecu, ko bodo končali dela na novi polnilni liniji.

D. R.

Obisk koroških dijakov

Delegacija slovenske gimnazije iz Celovca na obisku v Ljubljani

LJUBLJANA, 7. junija — Jutri bo na povabilo občinske konference Zveze mladine Slovenije Ljubljana-Bežigrad prišla v Ljubljano šestčlanska delegacija slovenske gimnazije iz Celovca. Celovški mladinci bodo v Ljubljani ostali štiri dni. Bežigrajčani so jim pripravili zalo zanimiv program gostovanja, saj bodo obiskali vse štiri večere jazz festivala, dodobra si bodo ogledali Ljubljano, obiskali pa bodo tudi eno izmed bežigrajskih podjetij.

S. D.

Načelni premik

IO ljubljanske kulturne skupnosti o letošnjih kulturnih akcijah

LJUBLJANA, 7. jun. Ko so danes v izvršilnem odboru kulturne skupnosti Ljubljane sprejemali odločitve o letošnjem razrezu finančnih sredstev za posebne kulturne akcije, kot so ga poprej bili predlagali strokovni odbori te skupnosti, je bilo izraženo mnenje, da se kljub vsemu načelno kaže nova, ustreznejša kulturna politika v Ljubljani.

To svoje stališče so navzoči med drugim utemeljevali s tem, da kulturna skupnost Ljubljana začenja z nekaterimi akcijami, ki jih doslej v Ljubljani ni bilo, pri čemer je treba, na priliko, omeniti podporo eksperimentalnemu gledališču Pekarna, podelitev dveh štipendij likovnikom idr. Nova usmeritev seveda še ni mogla povsem najti svoje celotne praktične uresničitve, bržkone zaradi denarne omejitve, ki je pač vzrok, da so še zmeraj velike razlike med zaprošenimi in odobrenimi vsotami. Pri tem so navzoči med drugim menili, da to poleg drugega tudi pomeni, da so zmogljivosti ljubljanskih kulturnih zavodov neizrabljene in da bodo takšne ostale vse dotlej, dokler se v Sloveniji ustrezni dejavniki ne bodo mogli dogovoriti za racionalno finančno sodelovanje in s tem za odkupovanje kvalitetnih kulturnih storitev.

Sicer pa so na današnji seji, ki je bila posvečena tudi drugim tekočim zadevam ljubljanske kulture, v zvezi s kulturnimi akcijami izražali stališča, da je sodelovanje republiške kulturne skupnosti pri finančni izvedbi nekaterih kulturnih akcij v Ljubljani preskromno in da morda ni povsod v skladu z njenimi merili.

Pomemben se je zdel sklep, da bodo posamezni odbori začeli takoj izdelovati programe kulturnih akcij za naslednje leto, da se ne bi spet zgodilo, da bi jih, kot letos, od sprejetju skoraj polovice glede na koledarsko leto že »pretekle«.

J. H.

Dolgi prsti ob vodi

Ljubljanska UJV opozarja na številne tatvine v času kopalne sezone

LJUBLJANA, 7. junija — Z vsakoletnim začetkom kopalne sezone začenjajo dobivati miličniki vse številnejše prijave tatvin ob bazenih, Savi in Sori, kamor se hodijo Ljubljančani najraje hladit v vročih poletnih dneh. Kljub okrepljenemu nadzorstvu miličnikov vseh kraj seveda ne bo mogoče preprečiti, bilo pa bi slišati dosti manj robantenja, če bi kopalci nosili s seboj le najnujnejše stvari.

Kot prvo opozorilo, da lahko tudi letos pričakujemo lepo število kopaliških tatvin, lahko služi Ljubljančan Jože M., ki se je minulo nedeljo kopal v Savi pri Tomačevem. Avto je sicer zaklenil, vendar je tatu padla v oči v notranjosti vozila ženska torbica, tako da si ni mogel kaj, da ne bi vlomil, zmaknil torbico, jo v bližnjem grmovju prebrskal in pobral iz nje vse, kar se je splačalo. Miličniki so že ugotovili, da sta zakrivila tatvino dva mladoletnika, ki sta istega dne pobegnila iz nekega vzgojnega doma. Prva pot ju je vodila na savsko obalo, za katero sta, kot kaže, že iz izkušeni vedela, »da se tam nekaj mora najti«.

J. L.

Prejeli smo

Zmaj in Mercator kopiji?

Zaščitna znaka obeh velikih ljubljanskih podjetij nista izvirna?

V sobotnem »Občanovem barometru« je Simon Mlakar navedel kot edini dobri rešitvi zaščitnih znakov ljubljanski Mercator in Emono.

Rad bi pa pojasnil tovarišu Mlakarju, da rešitev Mercator z »M« ni izvirna, ampak je kopija »M« švicarske trgovske hiše MIGROS. Prav tako ni izvirna rešitev Emone, temveč je »e« inačica zaščitnega znaka firme Ulano, ki ima že mnogo let končni »o« prav tako kot je »e« Emone.

Kar zadeva rešitev »Zmaja« je poudariti, da je tudi takih inačic mnogo. Ko tovariš Mlakar podaja primer slabe vizualne komunikacije in navaja »Gorenje«, bi ga hotel spomniti, da je pozitivna vizualna komunikacija samo tista, ki je razumljiva najširšemu krogu potrošnikov in ki jo potrošniki tudi sprejmejo, kar brez dvoma velja za Gorenje, ki lahko to dokaže s svojimi uspehi.

JELKO SVILIGOJ, štud. naselje, Ljubljana

Izložbe absolventov aranžerske šole

LJUBLJANA, 7. junija — Absolventi aranžerske šole so letošnje šolsko leto zaključili tako, da so takoj v praksi pokazali svoje znanje. Namesto samostojne razstave za diplomo so se lotili izložb maximarketa in opremili vse izložbe.

A. P.

Izlet v neznano

LJUBLJANA, 7. junija — Drugega izleta v neznano s fotobusom, ki ga vsako sredo pripravlja podjetje Fotomaterial Ljubljana so se udeležili tako mladi kot tudi starejši fotoamaterji. Izlet je namenjen predvsem poučevanju fotografiranja v naravi. Navdušeni fotoamaterji so tokrat obiskali dolino Krke na Dolenjskem. Organizatorji pričakujejo, da navdušenje za foto-bus še dolgo ne bo zamrlo.

V. P.

Denarja ni preveč

Strokovne službe občinske skupščine Kamnik so izračunale, da sta proračun in temeljna izobraževalna skupnost v letošnjih štirih mesecih zbrala 7,7 milijona dinarjev. Ker predvidevajo, da bodo letos zbrali 26,5 milijona dinarjev, so v tem času pod predvidevanji. Skupaj so zbrali 29,2 odstotka vseh predvidenih proračunskih dohodkov, pri čemer je delež temeljne izobraževalne skupnoti nekoliko manjši.

T. J.

„Harlema' ni več

»Črno« naselje barak ob Cesti v Mestni log, imenovano »Harlem«, so včeraj podrli in delavce preselili

LJUBLJANA, 7. jun. V ognjenih plamenih so danes izginili še zadnji ostanki barakarskega naselja (zgradili so ga na črno delavci iz sosednjih republik, ki so na delu v našem mestu) ob Cesti v Mestni log. Več kot sedemdeset delavcev, miličnikov in tukajšnjih stanovalcev je v šesturni akciji to naselje porušilo že v ponedeljek.

Tukajšnji prebivalci — kar 126 jih je med njimi 49 otrok — pa so se preselili v dve lepo urejeni montažni hiši s štiridesetimi prostori, šestimi skupnimi sanitarijami, ki sta postavljeni blizu Malega Grabna. Levji dinarski delež za ti dve montažni hiši, stali sta 2,5 milijona din, je prispeval komunalni sklad viške občine, ostalo pa so primaknile še gospodarske organizacije, v katerih so stanovalci zaposleni.

Takšen ukrep ali bolje rešitev, ki je verjetno prvi in edinstven primer v našem mestu, pa bo po mnenju občinskih mož ostal verjetno tudi edini in zadnji. Takšna »črna« naselja, kot vemo, niso še zdaleč urejena, zaradi nezdravih razmer pa lahko kaj kmalu postanejo tudi žarišča bolezni in nesreč. Zato bo potrebno v bodoče nastopiti proti tovrstnim črnograditeljem energičneje, saj so taki ukrepi vse prej kot ekonomsko upravičeni.

In kaj bo stalo na mestu, kjer je danes zgorelo barakarsko naselje? Pas ob Cesti v Mestni log je namenjen industriji. Tako bo že čez nekaj dni na tem mestu tovarna Hoja začela z zemeljskimi deli za postavitev novega razširjenega obrata Velox plošč.

J. DOMITROVIČ

Ljubljanski sodniki o aktualnih vprašanjih

LJUBLJANA, 7. junija — O aktualnih družbeno političnih vprašanjih je danes govoril sodnikom ljubljanske sekcije sodniškega društva Slovenije Vinko Hafner, sekretar komiteja konference ZK Ljubljana. Pobudo za predavanje je dalo slovensko sodniško društvo.

J. L.

Asfalt bo porisan

LJUBLJANA, 7. junija — Pionirski list in Turistično društvo Prule bosta letos že šestič povabila pionirje, ki radi rišejo, na asfalt pred samopostrežno trgovino v Prijateljevi ulici.

Pionirji ljubljanskih šol se bodo tako pomerili v risarski spretnosti v četrtek 14. junija. Najboljše risarje bodo, seveda nagradili.

A. P.

Kronika

V torek se je v obeh porodnišnicah rodilo 16 deklic in 10 dečkov. Mamica 4900 gramov težke punčke, ki je prijokala na svet v klinični porodnišnici, je 21-letna Maksa Godicelj, 3900 gramov težkega sina pa je v mestni porodnišnici povila 23-letna Magdalena Janežič.

Včeraj so na Magistratu podpisali poročne liste štirje pari mladoporočencev, danes ne bo nobene poroke, za jutri pa se je prijavil samo en par.

V torek so šli reševalci 295-krat na pot; v 22 primerih so se na nezgodnj oddelek vrnili s ponesrečenci. Najdlje so šli v Stanjel, Martjance, Dobravo pri Gorici, Mursko Soboto in Slovensko Bistrico.

Danes bodo na Žalah pospremili k zadnjemu počitku 85-letno gospodinjo Anico Pernuš (ob 11. uri); 72-letnega upokojenca Franca Škabuta (ob 13.45); 80-letnega upokojenca ing. Jožeta Porenta (ob 14.30); 71-letno upokojenko Cecilijo Bister (ob 15.15); 48-letnega minerja Ivana Langa (ob 17. uri); 65-letnega upokojenca ing. Franca Arka (ob 17.45); 75-letno upokojenko Leopoldino Likovič (ob 18.30); na draveljskem pokopališču pa se bodo ob 16.15 svoici poslovili od novorojenke Liljane Ivančič.

Vsi ljubljanski hoteli so danes precej zasedeni, tesno pa je postalo tudi v Levu, kjer je bilo včeraj še dovolj prostora. Danes in jutri bodo kvečjemu lahko ugodili le posameznemu gostu. Proste pa so še turistične sobe pri zasebnikih z enim, več z dvema ležiščema.

Na telefonski številki 310-771 vam bodo povedali, če je še prosto mesto v spalniku vlaka, ki vozi proti Beogradu ali v Ploče, Split, Stuttgart (ob 22. uri 12 minut in ob 21. uri 45 minut) na Dunaj, v Pariz, Basel, Ostende. Najmanj prostih mest je za Ploče in Beograd. Za Beograj in Skopje lahko rezervirate prosto mesto v spalniku tudi na številko 311-851.

Visok obisk v Kamniku

Član predsedstva ZKJ, general podpolkovnik Danilo Lekić v Kamniku

KAMNIK, 7. junija. — Prihodnji teden bo kamniško občino obiskal član predsedstva ZKJ in general podpolkovnik Danilo Lekić. Spremljal ga bo komisar republiškega štaba teritorialnih enot Albert Jakopič—Kajtimir. Ob bližnjem obisku bo govora o organizaciji splošnega ljudskega odpora v občini. Gostje se bodo posebej seznanili z delom odborov za splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti in delovnih organizacijah. V kamniški občini so že ustanovili sedem odborov za splošni ljudski odpor, ki delujejo za več krajevnih skupnosti skupaj. Odbori so tudi razvili svojo aktivnost zlasti pri izobraževanju in seznanjanju občanov s splošnim ljudskim odporom in njihovimi nalogami.

T. J.

oglašujte v DELU

DVOJE DOMOVANJ — Delavcem iz sosednjih republik, ki so si postavili svoje barake kar na črno (zgoraj), so pred dnevi podrli njihove domove, namestili pa so jih v novih lepših (spodaj).

Foto: S. Busić

Novih hiš je vse več

V Tuhinjski dolini rastejo stanovanjske hiše kot gobe po dežju

Številni domačini v Tuhinjski dolini so se odločili, da bodo popravili svoje stanovanjske hiše ali pa gradili nove. Vse kaže, da bo modernizirana cesta, ki jo gradijo skozi dolino, zavrla odseljevanje domačinov v Kamnik in druga mesta. Kamniška podjetja so tudi dobro organizirala prevoz delavcev, pa tudi ostale avtobusne zveze so dokaj ugodne.

Sedaj se tudi tovarna usnja in dupliški Stol odločata, da bosta gradila svoja obrata v Špitaliču in Motniku. Torej ne bo treba iti tako daleč po zaslužek.

Največ novih hiš je zlasti okoli Srednje vasi in Šmartnega, kjer te dni nekatere hiše kar rastejo kot gobe po dežju. Ker tudi gradbenega dovoljenja ni težko dobiti, cena zemljišč pa ni pretirano visoka, bo novih hiš v prelepi Tuhinjski dolini vedno več

T. J.

Ljubljana na današnji dan

Pred petindvajsetimi leti

NAŠI ROJAKI V AMERIKI ZA OTROŠKO KLINIKO V LJUBLJANI — Ko je bila lani organizacija JRK v Ameriki, je dala organizacija izseljencev pobudo, da bi zbirali sredstva za otroško kliniko v Ljubljani. Naši rojaki so v svojem rodoljubju in ljubezni do Titove Jugoslavije takoj začeli zbirko. Doslej so zbrali 157.0000 dolarjev. Denar je na razpolago za kritje stroškov otroške klinike v Ljubljani. (Slovenski poročevalec)

Pred petdesetimi leti

PASJI DNEVI — ali bolje rečeno pasje noči se po pratiki sicer še niso začele, v resnici se pa v Ljubljani pod pokroviteljstvom slavne oblasti pojavljajo že dober mesec. Kakor v najbolj zanikrni balkanski vasi lajajo, cvilijo, bevskajo in tulijo razna pseta noč na noč po ulicah, trgih, vrtovih, dvoriščih, balkonih in drugod, tako da od dnevnega dela izmučen človek ne najde niti par ur počitka ponoči. Pijani razgrajači, akademični in neakademični, te prebude samo sem ter tja; tako ščene pa ti rjove in zavija neprestano. Ljubljana je res še dolga vas.

(Slovenec)

Boutique v Kamniku

LJUBLJANA, 7. junija — Znani modni krojač iz Mengša Ivan Debevc bo prihodnjo soboto v Kamniku odprl svoj boutique. To je že dolgoletna mojstrova želja, da bi sam prodajal svoje modele za moške in ženske. Boutique bo moderno opremljena prodajalna, prva te vrste v Kamniku, naprodaj pa ne bodo le ekstravagantni modeli, temveč tudi športni in povsem praktični.

Ob tej priložnosti bo mojster na predvečer otvoritve boutiqua v kamniški kavarni »Veronika« pripravil modno revijo svojih modelov kot tudi modelov »Almire«, »Rašice« in boutiqua čevljev »Zmaga« v Kamniku.

A. PODBEVŠEK

Festival

Jazz v Ljubljani

Festival bo letos v Križankah in poln obetov — Prihajajo stari znanci in novi slavni gostje iz tujine

Že lani je bilo ob štirih nabito polnih večerih navdušenih poslušalcev na festivalu jazza jasno, da si je ta tradicionalna mednarodna manifestacija, ki letos vstopa že v svoje trinajsto leto, slednjič le našla pravi »kotiček«. Idilične Plečnikove Križanke so kot ustvarjene za to prireditev.

Čeprav je letos prevzel organizacijo Slovenija-koncert, bo festival ostal še naprej pod platneno streho (če bo lepo vreme pa morda kar pod zvezdatim nebom) letnega gledališča v Križankah. Kot vsako leto, so se organizatorji tudi letos potrudili, morda še bolj kot sicer: zaradi skromnih sredstev, ki so jim na voljo, so morali znati najti nove možnosti, da so uspeli sestaviti spored, ki obeta biti med najboljšimi do zdaj.

Ne le, da bo nastopil eden največjih pianistov jazza, Bill Ewans s svojim triom — nastop tega ansambla je omogočila Ljubljanska banka — tudi ostali domači in tuji izvajalci bodo nudili poslušalcem enkratni užitek. Nekateri bodo uživali ob srečanju s starimi znanci festivalov jazza, velikimi orkestri vseh treh jugoslovanskih RTV postaj, kvartetom Boška Petrovića, ki bo tokrat nastopil s »prvo damo jugoslovanskega jazza«, pevko Nado Knežević ali z Mladimi levi — drugi pa ob nastopih novih, velikih imen evropskega in ameriškega jazza.

Iz Anglije bo prišel dixieland orkester znanega klarinetista Ackerja Bilka, iz Nemčije pa skupina Klaus Doldinger Passport, ki igra rock-jazz. Italijo bo zastopal pianist Guido Manusardi s svojim kvartetom. Nizozemsko skupina Chris Hinze Combination; vodi jo talentirani flavtist Chris Hinze, ki najraje igra glasbo Vivaldija — iz Avstrije pa skupina avantgardnega jazza Reform art unit. V njej sodeluje tudi ljubljanski publiki že dobro znani indijski mojster sitarja Ram Chandra.

Gostje iz ZDA bodo še: trobentar Charles Tolliver s kvartetom in Johnny Thompson Singers, vokalna skupina črnskih duhovnih pesmi.

Letošnji 13. mednarodni festival jazza Ljubljana—72 pa bo imel še nekaj posebnosti: V predverju Križank bo razstava fotografij »Ta čudoviti svet jazza« Toneta Stojka, Janeza Pukšiča in Joca Žnidaršiča. Študentski kulturni center pa pripravlja vsak večer po koncertih do zdaj tako pogrešano jam-session v prostorih maximarketovega Maxima. Tudi pri prodaji vstopnic bo tokrat nekaj novega: karneti, bloki vstopnic za vse štiri koncerte, v katerih je ena vstopnica brezplačna, tako da bo kupec plačal ceno le za tri vstopnice — eno pa bo imel brezplačno. Ker bodo imeli tudi študenti in dijaki poseben popust prek svojih organizacij in ker tudi sicer vlada veliko zanimanje za to prireditev ne le pri nas, marveč po vsej državi pa tudi v tujini, se prireditelјem ni bati, da ne bi prodali vseh vstopnic . . .

A. SKALE

RAZPISNA KOMISIJA ZA IMENOVANJE DIREKTORJA

TERMIKA

industrijskega in montažnega podjetja za izolacije

LJUBLJANA, Kamniška ul. 25

RAZPISUJE

skladno z določili 102. in 105. člena statuta podjetja prosto delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati za to delovno mesto morajo poleg splošnih pogojev, ki se zahtevajo za to delovno mesto, izpolnjevati tudi posebne pogoje, in sicer:

— da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomske, pravne ali tehnične smeri in v tej stroki najmanj 5 let prakse na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu;
— da obvladajo dva tuja jezika;
— da niso bili obsojeni za kazniva dejanja po 55. členu temeljnega zakona o podjetjih;
— da jim ni bila s sodno odločbo izrečena prepoved o opravljanju dolžnosti direktorja podjetja, če ta prepoved še velja;
— da niso v sodnem postopku;
— da izpolnjujejo moralno politične kvalitete.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in podrobnim opisom dosedanjih zaposlitev, overjenimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, morajo kandidati predložiti osebno ali poslati s priporočenim pismom v zaprti ovojnici na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo«.

Rok prijave je 15 dni od dneva objave v časopisu. Vlog brez dokazil, komisija ne bo obravnavala.

O izidu razpisa bomo kandidate pismeno obvestili v predpisanem roku.

RAZPISNA KOMISIJA
ZA IMENOVANJE DIREKTORJA PODJETJA
»TERMIKA« LJUBLJANA

5561

SAMOTA — »Gospa Simpson«, vojvodinja Windsorska, prvič v Buckinghamski palači, ko čaka na pogreb svojega moža. Foto: UPI

Britanski dvor

Ob pogrebu spet dvom

Konec velike ljubezenske zgodbe izpred tridesetih let: nekdanji britanski kralj Edvard VIII. pokopan v Windsoru, »gospa Simpson« prvič na dvoru

LONDON, junija. Po skoraj 40 letih od svoje abdikacije bivši angleški kralj Edvard VIII in kasnejši Windsorski vojvoda spet razburja angleške duhove. Burja se je dvignila ob njegovem pogrebu, ko se je naposled — po smrti — le smel vrniti v domovino, za pogrebni obred pa tudi njegova žena.

Zlasti mladi Britanci razmišljajo o »krutosti in neverjetni nehumanosti protokola«, kot pišejo listi, starejši pa se spominjajo burnih dogodkov pred 38 leti, ko se je v temelju zatresla britanska monarhija: 42-letni Edvard, še ne polno leto na prestolu, se je hotel poročiti z meščanko, in sicer — kaj hujšega! — z dvakrat ločeno meščanko, in o, groza! — z Američanko vrhu vsega. Konservativna vlada in anglikanska cerkev sta odločno posredovali in Edvard je moral oditi ne samo s prestola, marveč tudi v tujino. Naselil se je z Wallis Simpson, ki se je z njo takoj potem poročil, v okolici Pariza.

Spomini na kralja

Britanski dvor se ga je odrekel tako odločno in za vselej, da niti Edvardov prijatelj W. Churchill ni mogel posredovati. Ko je na začetku druge vojne Edvard ponudil domovini svoje sodelovanje, čakaje z ženo na odločitev v Lizboni, je smel slednjič oditi za guvernerja Bahamskih otokov — čim dlje, tem bolje. Tam je ostal do konca vojne, nakar se je spet vrnil v Pariz. V spominih, ki jih je napisal sam in posebej tudi njegova žena, je okostenelost dvora slikovito popisal. Ni šlo pri tem samo za nepriznavanje monarhove ljubezni do edino ljubljene izvoljenke, marveč tudi za njegovo moderno gledanje na vladarsko institucijo. Bil je tako rekoč prvi in najbrž edini britanski vladar, ki je hodil med ljudstvo kot enak k enakim, gledal, kako delavci stanujejo in od česa živijo in zahteval razne socialne spremembe. Tudi je predlagal, da se dvor odreče drugim privilegijem in začne šteditи pri stroških in oficialnih potovanjih, skratka, da se znebi mitologije in se z viktorijanskega prestola končno spusti k ljudem. Tako se je zapletel v nepremostljive težave s konservativci, ki so bili na oblasti, in premier Baldwin ga je z nadškofom Langom prisilil k odstopu, ko je izbruhnilo še vprašanje poroke.

Pogrebni obred

O vsem tem bo ponovno tekla beseda v parlamentu. Najhujši nasprotnik monarhije, laburistični poslanec Hamilton trdi: »Abdikacija Edvarda Osmega je Veliko Britanijo spravila ob najradikalnejša vladarja stoletij,« in ugotavlja, da bo pokojni kralj ostal v spominu kot »človek, občutljivejši za potrebe in misli navadnega človeka kot katerikoli vladar o katerem ste lahko slišali in vprašali.« Hamilton bo posebej o »licemerstvu sedanjega establishmenta, vključno s kraljevsko rodbino« in njenem vedenju ob pogrebu, sprožil debato v parlamentu.

Windsorskega vojvodo, ki je umrl za rakom v grlu, so v krsti z letalom prepeljali v London. Po njegovi želji so ga namreč pokopali v parku Frogmore Housa, graščine v območju Windsorskega gradu, ne pa v Westminsterski opatiji, kjer je imel pravico počivati kot nekdanji kralj. V Jurijevi kapeli iz 11. stol., kjer je ležal na mrtvaškem odru, so bile opravljene pogrebne ceremonije, nakar so krsto v navzočnosti najbližjih kraljevih sorodnikov zakopali v parku. Mašo je bral naslednik tistega nadškofa, ki ga je bil pomagal spraviti s prestola. Udeležila se ga je seveda tudi vdova, ki je smela tokrat prvič v buckinghamsko palačo, a le za dan, saj se je zelo oslabljena takoj potem z letalom vrnila v Pariz.

Ob grobu javno ogorčenje

Vdova je za dvor — v nasprotju s Tonyjem Armstrongom, sedaj lordom Snowdonom, ki je bil tudi meščanskega rodu — še vedno samo »gospa Simpson«, kakor se je bila pisala pred poroko z Edvardom. Da bo nekoč le smela počivati poleg svojega moža, tu v Frogmore parku, kjer je grob tudi druge velike, a srečnejše ljubezenske zgodbe, Viktorijine in Albertove, to obljubo je Edvard ob abdikaciji izsilil od svojega naslednika in brata Georga; očeta sedanje kraljice.

Zaključuje poslanec Hamilton: »Kar se mene tiče, upam, da se bo princ Charles (prestolonaslednik) oženil z ločenko ali meščanskim dekletom!« In neki drug nasprotnik monarhije: »Mirno se počasi otresamo monarhije. In svet bo na dogodke tega tedna gledal kot na začetek — konca dvora . . .«

TV

Avstralija bo imela šele leta 1975 televizijo v barvah. Dotlej se bodo morali ubogi Avstralci zadovoljiti s pripovedovanjem ljudi iz razvitejših dežel, na primer zdomcev iz Jugoslavije, ki prihajajo v Avstralijo s trebuhom za kruhom.

Izobrazba

V Beogradu so sklenili, da se ne more zaposliti nihče, ki nima končane osemletke. Ko bi ta odlok — kot je to pri nas že v navadi — veljal tudi za nazaj, bi ostalo brez dela dvajset beograjskih direktorjev. Kaj takega . . .

IRONIJA — Gospa, ki ni smela biti kraljica, v pogrebnem sprevodu med dvema kraljicama. Od leve: Elizabeta II, »gospa Simpson« in Elizabetina mati. Foto: UPI

Drobni telesi ležali v megli

Upokojenec Ivan Šeme je povozil dva otroka in odpeljal s fičkom naprej

LJUBLJANA, 7. junija. Na cesti sta obležali dve otroški trupli, drobci avtomobilskega laka in razbitega žarometa, otroška torbica in škorenjček. Ubijalskega avtomobila ni bilo, odpeljal je dalje. Nesreča se je zgodila 8. decembra lani na Ljubljanski cesti v Grosupljem. Fička, ki je izginil v gosti megli, je vozil 44-letni upokojenec iz Grosuplja Ivan Šeme, ki se je danes zagovarjal pred ljubljanskim okrožnim sodiščem, zaradi hudega kaznivega dejanja zoper splošno varnost po členu 273/V.

Obtožba očita Šemetu, da je vozil tistega dne tik pred nesrečo glede na dane okoliščine prehitro — zaradi goste megle je bila namreč vidljivost izredno majhna — in močno vinjen. Vozniku so odvzeli kri dve uri po nezgodi in našli v krvi 1,6 promila alkohola. Avto je zadel otroka, Andrejko in Milana Strlekarja, v trenutku, ko sta hodila po desnem robu ceste v smeri Šemetove vožnje. Silovit sunek je vrgel Andrejko 19, Milana pa 38 metrov daleč. Umrla sta med prevozom v bolnišnico.

Nesreče ni videl nihče razen obtoženca. Ta opisuje dogodek takole: »Tik pred tičenjem sem zapeljal v kot dim gost val megle. Pred seboj sem nenadoma zagledal večjo postavo in hitro zavil na levo. Videl nisem ničesar. Potem je nenadoma treščilo. V tem trenutku je iz nasprotne smeri pripeljal nek drug avto. Kakih 50 metrov naprej od kraja trčenja sem ustavil, ker pa nisem slišal nobenega stokanja in ker nisem opazil, da je počilo vetrobransko steklo, sem odpeljal naprej. Mislil sem, da je zadelo moje vozilo kaj od avta, s katerim sem se srečal. Če bi vedel, da sem podrl otroka, bi ustavil.

Doma sem opazil, da je havba precej zbita. Peš sem se vrnil na kraj trčenja. Tam je bilo že polno ljudi. Zaslutil sem, da sem nekoga povozil. Vrnil sem se domov, čez nekaj časa pa sem se javil miličnikom. Šele ti so mi povedali, kaj sem naredil.«

Šemetova nekdanja žena Pavla je povedala, da je mož prišel domov, se držal za glavo in govoril: »Kaj sem napravil, kaj se mi je zgodilo!« Po njenih besedah ji ni rekel, da je povozil otroka. Ko pa ji je sodnik predočil, da je med preiskavo povedala prav to, je to možnost dopustila, češ da je bila tedaj vsa zbegana.

Vse zaslišane priče so povedale, da je cesta tam, kjer se je zgodila nesreča, izredno nevarna in da bi bilo nujno potrebno urediti pločnik.

Obravnavo so preložili na konec junija, ker je javni tožilec razširil obtožbo v smeri kaznivega dejanja zapustitve poškodovanca v prometni nesreči brez pomoči.

J. L.

Truplo v Dravi

Domnevajo, da je utopljenec Ferdinand Vrhovnik iz Maribora

MARIBOR, 7. junija — Včeraj je reka Drava pri dupleškem mostu naplavila moško truplo. Domnevajo, da je utopljenec 57-letni Ferdinand Vrhovnik z Ruške ceste v Mariboru. Ugotovili so, da na truplu ni bilo znakov nasilja. Točen vzrok smrti bo pokazala današnja obdukcija na zavodu za patologijo v mariborski bolnišnici. M. S.

Mladi junak noža

Rajko Lekše sedemkrat zabodel Ignaca Colariča — 16 mesecev zapora

V gostilni Kerin na Podbočju je bilo 19. marca letos zvečer več mladih fantov, med njimi tudi Ignac Colarič, Rajko Lekše, Jože Bučar in drugi. Ponoči je Colarič odšel ven, ker mu je baje bilo slabo in je nekaj časa ležal ob parkiranem avtobusu. Za njim sta prišla nekaj pred poinočjo Lekše in Bučar ter mu pomagala vstati. Po zatrjevanju Colariča ga je Lekše bronil v nogo, on pa je njega udaril z roko. Potem sta se ruvala po dvorišču. Naenkrat je Colarič začutil pekočo bolečino v levem boku nad pasom. Takoj nato se je sesedel ob električnem drogu. Lekše pa je tebi nič meni nič odšel domov. Prihitela je gostilničarka, ki je sicer tudi videla prerivanje na dvorišču in ugotovila, da je Colarič hudo ranjen. Hitro so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima sedem vbodov z nožem v prsi in trebuh ter tudi večkrat prerezano vranico. Poškodbe so ocenili kot smrtno nevarne.

Devetnajstletni Rajko Lekše iz vasi Kalce-Naklo pri Podbočju, je sicer priznal, da je pomagal Colariča spraviti na noge in povedal, da ga je ta udaril v obraz, odločno pa je zanikal, da bi on Colariča obdelal z nožem. Sodniki mu niso verjeli in ga obsodili na eno leto in štiri mesece strogega zapora. Sodišče je prišlo do prepričanja, da storilec ni mogel biti drugi, kot Lekše, saj se je edino on ruval s Colaričem.

P. ROMANIĆ

Štirje mrtvi na avtocesti

Huda nesreča pri Svetozarevu – Otroka v prtljažniku! – Voznik vinjen?

SVETOZAREVO, 7. jun. — (Tanjug). V hudi prometni nesreči, ki se je zgodila davi na avtocesti Beograd—Niš, nedaleč od Svetozareva, so umrli 29-letni Živorad Djurić in njegovi sopotniki 19-letni Jovan Djurić, 60-letni Majdan Djurić (vsi iz Lozovika) ter 52-letni Petko Marković iz Djurinaca. Dva otroka stlačena v prtljažniku fiata 2300 sta bila huje ranjena, ker sta na srečo padla iz avtomobila.

Do nesreče je prišlo okoli tretje ure zjutraj, ko je voznik Živorad Djurić prehitro pripeljal v zavoj za nadvozom, nedaleč od vasi Miloševo. Ker ovinka ni speljal, je zapeljal na levo stran ceste in trčil v prikolico tovornjaka, ki mu je prihajal nasproti. Nesrečni fiat je nekajkrat zaobrnilo in je pristal na desni strani ceste.

Preiskovalni sodnik Živan Stojilković verjame, da je bil voznik vinjen. Preiskava bo potrdila, ali je voznik tovornjaka vozil pravilno po desni in ali bi lahko preprečil nesrečo.

Denarna kazen za oba

Odvetnik in javni tožilec obsojena na plačilo denarne kazni

MARIBOR 7. jun. — Okrožno, kot prvostopenjsko kazensko sodišče v Mariboru je obsodilo odvetnika Sergeja Majhna iz Maribora na plačilo kazni v višini 2.500 dinarjev in občinskega javnega tožilca iz Maribora Dušana Požarja na plačilo kazni 400 dinarjev.

S to kaznijo se je končala skoraj dve leti stara zadeva, ki jo je sprožila igra na srečo. Takrat je namreč advokat Sergej Majhen med drugim trdil o Dušanu Požarju, da ni kazensko preganjal nekaterih vplivnih mariborskih osebnosti, ki naj bi tudi igrale igro na srečo, torej je z neutemeljenimi sumničenji spodkopaval ne samo ugled občinskega javnega tožilca, temveč tudi ustanove ter ugled delavcev uprave javne varnosti v Mariboru. Dušan Požar pa je v nekem članku in odgovoru na javno pismo Sergeja Majhna očital le-temu, da si s pisanjem po časopisju dela reklamo.

Na obravnavi so ugotovili, da so bile vse obtožbe Sergeja Majhna neutemeljene, da pa je tudi Dušan Požar advokatu neutemeljeno očital reklamiranje.

J. J.

Oglašujte v dnevniku

DELO

Kemiki

Besede ob kongresu

Slovensko kemijsko društvo, njegovo delovanje in glasilo — predkongresno razmišljanje dr. Jerneja Jernejčiča: »Sposobni smo organizirati srečanje«

V Ljubljani bo prihodnji teden III. jugoslovanski kongres za čisto in uporabno kemijo, po številu udeležencev in tudi znanstvenih referatov, vsekakor eden največjih kongresov, kar jih bo letos v Ljubljani. Ker leži levji delež priprav na ta kongres na Slovenskem kemijskem društvu, smo se obrnili na tajnika društva in vodjo raziskovalne skupine na kemijskem inštitutu »Boris Kidrič«, dr. Jerneja Jernejčiča, da bi kaj več zvedeli o samem društvu in pripravah na bližnji kongres.

»Slovensko kemijsko društvo obstaja že dvajset let in šteje okrog 500 članov,« nam je dejal dr. Jernejčič. »Iz tega sledi, da združuje naše društvo slabo tretjino vseh kemikov, ki delujejo na področju naše republike.« Segli smo mu v besedo: »Vsekakor je to malo, in kje je, po vašem vzrok, da društvo ne združuje vseh kemikov pri nas?«

Dvajset let društva

»Čeprav sem tajnik društva že šest let, ne poznam natančnega vzroka za stagnacijo članstva v društvu. Povedal bi lahko le to, da je precej naših po stažu starejših članov odšlo v tujino, mladih članov pa nismo mogli veliko pridobiti, čeprav društvo v zadnjem času vse diplomante obvešča o našem društvu in jih vabi k pristopu. Morda je vzrok v tem, ker naši člani od društva nimajo dosti. Večkrat smo iz vrst slovenskih kemikov slišali očitek, zakaj ne naredimo več. Moj odgovor na to je, da društvo niso samo predsednik in tajnik in še nekaj funkcionarjev, temveč smo društvo vsi člani in ni nobene ovire, da katerakoli pobuda v skladu s smernicami društva ne bi mogla pod društveno zastavo zaživeti, če se zanjo zavzame in jo pomaga izpeljati širše članstvo.

Imeli pa smo na drugi strani tudi določene uspehe. Sodelujemo pri tekmovanju kemikov v gibanju znanosti mladini, spet smo oživeli delo dveh društvenih sekcij, to sta spektrografska in analitska sekcija in teče akcija za obnovitev sekcije za biokemijo. Vse te akcije so ugodno stekle prav zato, ker je bilo zanje med prizadetimi člani veliko zanimanje. Dalje imamo tudi komisije, med njimi bi omenil komisijo za izobraževanje, ki združuje pedagoge vseh stopenj in je zato pričakovati, da bo prav ta komisija tehtno prispevala svoj delež k učnim načrtom za kemijo po naših šolah. Nadalje že celo vrsto let uspešno deluje komisija za nomenklaturo in terminologijo, ki je pred časom izdala slovensko kemijsko nomenklaturo, sedaj pa pripravlja slovenski delež k jugoslovanskemu kemijskemu slovarju. Že več let deluje podružnica našega društva v Kidričevem, lani pa so podobno ustanovili v tovarni Helios v Domžalah.«

»Ali ima vaše društvo strokovno glasilo.«

»Imamo Vestnik slovenskega kemijskega društva, ki izhaja že osemnajsto leto. Vendar pa imamo z Vestnikom zadnja leta precejšnje težave. Predvsem bi poudaril, da nismo dobili, odkar sem tajnik, za izdajanje Vestnika nikakršne subvencije od sklada za pospeševanje založniške dejavnosti. Izdajanje našega Vestnika tako omogočajo samo tovarne kemijske in sorodne stroke s svojimi oglasi.

Priprave v redu

»Kakšen pa je prispevek vašega društva k organizaciji 3. jugoslovanskega kongresa za čisto in uporabno kemijo, ki bo v Ljubljani?«

»Morda zveni neskromno, toda naš prispevek ni majhen. Res je, da je vrsta zdaj kar obvezno prišla na naše društvo, saj so prvi kongres organizirali leta 1960 v Zagrebu, drugega pa 1966. leta v Beogradu in zdaj, po nadaljnjih šestih letih smo na vrsti mi. Ko pa je bilo treba začeti zares misliti na kongres v Ljubljani, so imeli nekateri naši člani resne pomisleke o tem, ali bomo sposobni vso zadevo izpeljati. In tu bi povedal, da je prav odbor našega društva vztrajal pri tem, naj bo kongres v Ljubljani, predvsem glede na izkušnje, ki smo si jih pridobili z uspešno organizacijo II. jugoslovanskega simpozija o površinsko aktivnih snoveh. Dosedanji dogodki so potrdili, da je bila vsa bojazen neupravičena, saj smo našli dovolj tovarišev, ki so bili pripravljeni prevzeti težavne in odgovorne naloge v organizacijskem in znanstvenem odboru kongresa ter jih tudi vestno in uspešno opravljajo. In tako smo lahko prepričani, da bo kongres v Ljubljani v redu in uspešno potekal,« je končal naš razgovor tajnik Slovenskega kemijskega društva dr. Jernej Jernejčič.

DUŠAN ŽELJEZNOV

Same skrbi

Težnja, da bi se poslovanje bank uskladilo s poslovanjem naših gospodarskih organizacij, se naposled uresničuje . . . Glejte, pravkar slišimo, da so tudi nekatere banke postale nelikvidne.

Zbliževanje

Samo v desetih dneh se je na nekem ožjem področju Zahodne Nemčije znašlo pet delegacij iz raznih krajev Jugoslavije. Te delegacije so proučevale delovne in življenjske pogoje naših delavcev, ki tam delajo. Posle bo torej s temi pogoji vse v redu.

Znate kramljati?

1. Mislite, da je neumno še enkrat povedati stavke, ki ste jih malo prej uporabili v pogovoru z drugim sobesednikom?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
2. Se vam dogaja, da klepetate s prodajalci, poštarjem, sprevodnikom, kolporterjem itd.?
(DA — 1 točka, NE — 0 točk)
3. Ali vam gredo na živce pogovori o garderobi, vremenu in boleznih?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
4. Ali imate v pogovorih z različnimi ljudmi vedno ista stališča?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
5. Se lahko prisrčno smejete smešnici ali krilatici, čeprav ste jo slišali že večkrat?
(DA — 1 točka, NE — 0 točk)
6. Se znate pogovarjati tudi s človekom, ki vas niti najmanj ne zanima?
(DA — 1 točka, NE — 0 točk)
7. Lahko potrpežljivo poslušate sobesednika, ki vam razlaga svoje probleme, čeprav ste sami še v hujšem položaju?
(DA — 1 točka, NE — 0 točk)
8. Ali radi zbijate šale na tuj račun?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
9. Ali raje postavljate vprašanja kot odgovarjate nanje?
(DA — 1 točka, NE — 0 točk)
10. Ali se prijazno nasmehnete, kadar pozdravljate sosede in znance?
(DA — 1 točka, NE — 0 točk)
11. Mislite, da je nekorektno od njega (nje), da je prišel na sestanek prepozno, ker se je zaklepetal(a) s prijateljem?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
12. Vam gre na živce, če kdo pogosto menja temo pogovora?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
13. Ali imate ljudi, ki brez besede prenašajo šale na svoj račun, za slabiče?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
14. Ali se radi pogajate s sobesednikom za svoje mnenje?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
15. Ali se otroci radi pogovarjajo z vami?
(DA — 0 točk, NE — 1 točka)
16. Ali ste se v zadnjem letu kdaj več kot četrt ure pogovarjali s starim očetom ali staro materjo?
(DA — 1 točka, NE — 0 točk)

REZULTAT TESTA

Če imate več kot 10 točk: Zelo prijetnega značaja ste in zaradi svojega veselja do klepetanja in brezbrižnosti priljubljeni pri znancih. Za vsakega sogovornika znate najti primerno temo. Da bi bil pogovor prijetnejši, včasih malo obidete resnico ali pa jo rahlo spremenite. To vam vsi radi oproste, ker jim je všeč vaše prijetno in nezahtevno klepetanje.

Od 5 do 9 točk: Vaša sposobnost za prijetno konverzacijo je zelo odvisna od razpoloženja, v katerem ste trenutno. Vaša preračunljivost in racionalnost poskrbe, da ste zelo izbirčni pri izbiri ljudi, s katerimi lahko poklepetate. Pa niti tedaj ni to samo klepetanje, ker imajo vaše besede vedno določen cilj. Ljudje radi iščejo v vaših odgovorih dvoumen pomen. Bili bi mnogo bolj prijetni in simpatični če bi bili malo bolj sproščeni ter bi postali bolj preprosti in odkriti.

Manj kot 5 točk: Vzvišeni ste nad vse. Karkoli govore ljudje iz vaše okolice, je za vas otročje in samo mlatenje prazne slame. Spadate med tiste, ki so že »vse videli in vse slišali«. Nobena stvar ne naredi vtisa na vas in prepričani ste, da je mnogo bolje premišljevati o sebi, kot pogovarjati se z zoprnimi tipi, ki vas obkrožajo.

STISKA

Foto: Niko Goršič

Avtomobil v ovinku

Ponovimo, kar smo zadnjič napisali: najlaže, najhitreje in najvarneje boste zvozili ovinek, če ga peljete po idealni črti. Pri desnem ovinku se značne ta na skrajnem levem robu vašega pasu, teče tik ob temenu ovinka in se neha spet ob levem robu desnega pasu. Čeprav boste pravilno držali volan in pravilno sedeli, pa še pravilno zavirali in dodajali plin, se vam bo kljub temu zgodilo, da vam bo avtomobil v ovinku zaneslo. Zakaj? Sredobežna sila, ki deluje pri vožnji skozi ovinek, je bila večja kot mejno trenje, ko se guma še dobro drži ceste. Zmotno je mišljenje, da lažji avtomobili zaradi manjše mase manj zanese. Sredobežna sila je res manjša, toda tudi torni koeficient je odvisen od teže avtomobila. Pri tem je seveda važno kakšno je cestišče. Ni mi treba poudarjati, da je mokra cesta nevarnejša kot suha in pa da je makadam slabši od asfalta. Kako bo avto v ovinku zdrsel, ko bodo sredobežne in druge sile večje od trenja, je odvisno od zasnove avtomobila in pa tudi od tega kako je avto obremenjen in kako je porazdeljena teža.

Povsem drugače se v ovinku obnaša avto s prednjim pogonom, spet drugače avtomobil z zadnjim pogonom in motorjem spredaj, spet povsem drugače pa, če sta motor in pogon zadaj.

Pri tem zanašanju uporabljamo izraze kot so dodajanje in odvzemanje volana. Prav volan je namreč tisti, s katerim največkrat lahko pravočasno ustavite drsenje.

Tako je splošno znano, da morate avtomobilom z zadnjim pogonom in še bolj takim, ki imajo tudi motor zadaj, volan odvzemati. To pomeni da volan, ki ga vrtite pri vožnji skozi ovinek v smeri ovinka, za malenkost potegnete nazaj in s tem ustavite drsenje zadnjega dela. Pri avtomobilih s prednjim pogonom pa je največkrat treba volan dodajati. Pri teh avtomobilih sili nos iz ovinka in morate zato volan še dodatno zavrteti. Pri tem pa morate imeti nogo na plinu. Če samo popustite plin ali pa če celo zavrete, bo avto s prednjim pogonom ubral pot naravnost tja, kamor je silil.

Kako se bo vaš avtomobil obnašal v takšni situaciji, preskusite že prej. Poiščite si velik raven prostor, najbolje da je posut s peskom. Na tem vežbališču potem poskusite voziti v večjem krogu in to vedno hitreje. Ko bo avto začel drseti, ga poskušajte uloviti z volanom, seveda pri avtomobilih z zadnjim pogonom z odvzemanjem, pri prvem pogonu pa z dodajanjem. Po takem treningu boste v kočljivem trenutku lahko pravilno ukrepali, ker boste svoj avtomobil poznali.

ANDREJ SEDEJ

NA ŠTIRIH KOLESIH

Obup znanstvenika, dvom v modrost belih mravelj

Termiti in njihov »štab zoper karantenske bolezni« — So bele mravlje živalice modrosti, ali je njihova sposobnost prirojena naravna obramba — Termitov je vsak dan več, boj neučinkovit

HONOLULU — Znanstveniki se že dlje časa prerekajo okoli tega, ali so živali inteligentne ali niso. Zlasti so deljena mnenja o problemu inteligence insektov, ki žive v velikih odlično organiziranih skupnostih — kot so čebele, mravlje ali termiti.

Prav zadnje dni so spet pogoste hipoteze o naravni modrosti termitov. Nekatere dosegajo že raven legende. K temu prav gotovo prispeva dejstvo, da je človek, ki želi zmanjšati nevarnosti pred belimi mravljami, v teh svojih prizadevanjih pogosto nemočen. Kot kamen trdne krogle — naselja termitov — se iz dneva v dan množijo v tropskih krajih. Razdejalni učinek milijonov neverjetno trdnih termitskih čeljusti je čutiti skoraj povsod po svetu. Termiti ogrožajo Sredozemlje, celo Benetke, vrsto dežel Srednje in Latinske Amerike, otočja v Pacifiku in Atlantiku, Južno Azijo, zlasti pa bolj suhe predele Afrike.

Spor o modrosti termitov se je razplamtel po novem odkritju ameriškega znanstvenika Minorja Tamassira. Omenjeni možak je direktor posebnega projekta, ki ga financira ameriška mornarica. Cilj projekta je poiskati nenevaren a učinkovit način borbe proti termitom. Dr. Tamassiro je v laboratorijih vzredil kulture parazitskih črvov, komajda tako velikih, kot je pika, ki jo naredimo s svinčnikom. Cel eksperiment je temeljil na povsem zdravi znanstveni tezi, da bodo z okuženimi termiti močno zmanjšali skupnosti termitov. Vendar pa je ta zviti poizkus, da bi spodbudili epizootiko — epidemijo med insekti — klavrno propadel. Dr Tamassiro pravi, da si tega ne more razložiti. Tudi njegovo profesorsko znanje entomologije je odpovedalo ob ugotovitvi, da so zdravi termiti takoj spoznali svoje okužene brate, jih osamili, zbrali v omejenem prostoru in jih ogradili z zidom. Bolni insekti so bili tako na surov način spravljeni v naravno karanteno, v kateri so ostali toliko časa, dokler niso poginili.

Kaj takega znanstveniki niso pričakovali. Zdravi insekti so spoznavali obolele celo preden so se na njih pojavili karkršnikoli simptomi bolezni. Čeprav so znanstveniki okužili relativno veliko število termitov — okoli 50.000 na vsako kolonijo, to število ni bilo dovolj, da bi spodbudili epidemijo. Kljub temu dr. Tamassiro ne verjame, da gre za kakšno resnično inteligenco termitov. V primeru neučinkovitosti »termitskega štaba za boj proti epidemijam« bi prej lahko govorili o nekakšni doslej neznani naravni obrambni reakciji, ki bi jo lahko izzvalo nenavadno onašanje obolelih prebivalcev kolonije.

Za sodoben svet je učinkovita metoda borbe proti termitom zelo pomembna. Poiskati je treba način, kako vsaj omejiti katastrofalno naraščanje števila termitov, proti katerim je populacijska eksplozija človeštva naravnost smešnih dimenzij.

Vojaki skrbe za moralo

Ugandski polkovniki so se zmrdnili ob gnili zahodnjaški modi

Vojaški režim v Ugandi je odredil, da morajo vse predstavnice nežnega spola v desetih dneh korenito spremeniti svojo garderobo. Prepovedali so mini krila, pa tudi spredaj preklana maksi krila, jezo polkovnikov razvnemajo tudi »vroče hlačke« in še nekateri kosi ženske garderobe. Vlada je v zakonu o prepovedi določila tudi hude kazni za kršilke.

Zvonovi proti Dionizu

Cerkev se je križala, zvonovi so zvonili, turisti pa so veseljačili

Tisoči turistov so kljub prepovedi cerkve navalili v mestece Langadas pri Solunu, kjer so si ogledali vsakoletni ples po žerjavici — nekakšno sodobno nadaljevanje poganskega verskega običaja v počastitev boga vina, plodnosti, veselja in razuzdanosti starih Grkov — Dioniza. Cerkvene oblasti v Langadasu so v znak protesta izključile 28 plesalcev, zvonili pa so ves dan.

Stol namesto prstana

Kandidatki za poroko so hoteli podtakniti nekdanjega moža

Za spoznanje nenavadno je v neki poročni agenciji v Los Angelesu reagirala ženska, ki je sveže predstavljenemu kandidatu za soproga razčesnila stol na glavi, nato pa besno odšla. Nič hudega slutečа svetovalka agencije, ki je želela seznaniti par, je od neusojenega soproga Lea Mildeja izvedela:

»Predstavili ste mi mojo bivšo ženo.«

Agnew mister seksa

Američanke se ne bi za vsako ceno otepale podpredsednika Agnewa

Spiro Agnew, konservativni podpredsednik ZDA, je zbirki častnih naslovov v svojem albumu pred dnevi dodal še enega. Na tekmovanju moških z najmočnejšim »sex appealom«, ki so ga organizirale radijske postaje vseh zveznih držav, je dobil zavidanja vreden naslov »Mister seksa št. 1«. Ko je zvedel za novico, je politik pripomnil:

»Ženske so mi bile vedno naklonjene.«

Sladko delo na domu

Kanadski maser je rahlo pomešal svoj poklic s skoki čez plot

V Halifaxu v Kanadi je neki Jose Eberhard (53), ki ga je žena na ločitveni razpravi obtoževala, da si je zvečer mnogokrat pripeljal domov neznane ženske, pred sodnikom to potrdil, potem pa dodal:

»Ampak nisem edini na svetu, ki si zvečer prinese delo domov.«

»Delo?«

»Da, gospod sodnik, jaz sem maser.«

Kraljica dolgih prstov

Najspretnejšo avstrijsko žeparko je njenih 85 let rešilo zapora

Pred dnevi je bil na dunajskem sodišču proces proti neki Hedvigi Toman, ker je bila preveč naklonjena tuji lastnini. Stvar ne bi bila nič nenavadnega, ko ne bi bila osumljenka stara 86 let in znana kot »kraljica žeparjev«. V svoji dolgi karieri si je Hedviga privoščila mnogo užitkov na tuj račun, med drugim tudi 53 let, 9 mesecev in 20 dni za rešetkami.

POIZKUSITE SE!

1. V katero reko se izliva Vltava, ki teče skozi Prago?
2. Koliko časa potrebuje kri, ki je zapustila srčne prekate, da znova priteče v srce?
3. Katera od prestolnic štirih nordijskih držav (Danska, Norveška, Švedska, Finska) je največja?
4. Kako se imenuje zveza dveh ali več držav, ki imajo skupnega samo vladarja?
5. Pod katerim umetniškim imenom je znan hrvaški pisatelj Ljubo Babić?
6. Do leta 1912 so na olimpiadah tekmovali tudi v skoku v višino in daljino z mesta. Na olimpiadi tega leta v Stockholmu je bil najboljši skok v višino z zaletom 1.93 metra, v daljino pa 7.60 metra. Koliko menite, da sta bila tedaj olimpijska rekorda v obeh vrstah skoka z mesta?
7. Tilsit je zgodovinsko pomembno mesto v nekdanji Vzhodni Prusiji, znano po podpisu več mirovnih pogodb. Kako se imenuje zdaj?
8. S kakšno besedo nagovarjajo v tujini vseučiliške rektorje?
9. Katera evropska država ima najstarejšo državno himno?
10. Kako se imenuje planota med Sočo, Idrijco in Čepovanom?
11. Kdo je bil zadnji španski kralj?
12. Leta 1950 je umrl najplodovitejši skladatelj našega stoletja. Kdo je bil in koliko simfonij je napisal?
13. V kateri vojni se je odigrala znamenita bitka pri Balaklavi?

ODGOVORI

1. V Labo blizu mesta Melnik. 2. Približno eno minuto. 3. Prestolnica Danske — najmanjše nordijske države — Kôbenhaven, ki ima s predmestji 1,250.000 prebivalcev. 4. Personalna unija. 5. Ksaver Šandor Gjalski (1854—1930). 6. V višino z mesta 1.63 metra (Adams, ZDA), v daljino z mesta 3.37 metra (Tsiklitiras, Grčija). 7. Sovjetsk v Kaliningrajski oblasti RSFSR. 8. »Magnificenca« ali »rector magnificus«. 9 Nizozemska (tekst iz 1545, napev iz 1568). 10. Banjščice. 11. Alfonz XIII. (1886—1941) ki se je moral odpovedati španskemu prestolu leta 1931. 12. Nikolaj Jakovljević Mjaskovski (1881—1950), ki je napisal 27 simfonij. 13. V krimski vojni 25. oktobra 1854.

VAS ZANIMA?

Leta 1817 so nemški časniki poročali, da je nekdanji dvorjan baron von Drais, v eni sami uri na svojem »hitrem stroju brez konj« (prototipu današnjega kolesa) prevozil razdaljo, za katero bi potrebovala kočija dve uri.

Po tradiciji še zdaj dajejo v tovarnah na notranjo stran moških klobukov poseben trakec, ki nima nobenega pomena. V časih, ko so izdelovali moške klobuke samo v treh, štirih velikostih, je služil za to, da so z njim privezali klobuk k čopu las, in ga tako ni odneslo z glave, če je bil prevelik.

Leta 1967 je v Mestrah pri Benetkah v neki gostilni skupina gostov vneto razpravljala o partiji balinanja. Njihovo nepazljivost je sklenil izrabiti 16-letni nepridiprav in je vtaknil enemu od njih roko v žep, da bi mu kaj izmaknil. Prsti so mu zašli med zobno protezo, ki jo je balinar spravil v žep. Ko je fant začutil, da ga je nekaj ugriznilo in je privlekel na dan zobovje, se je tako hudo prestrašil, da je skoraj znorel.

Trditev, da vidijo nočne ptice tudi v popolni temi, ne ustreza resnici. S svojimi zenicami res lahko zaznajo tudi najšibkejše svetlobne žarke, v popolni temi pa bi bile slepe kot tudi vsaka druga žival.

Sredi mesta Newark v ameriški državi New York stoji orjaška cisterna za pivo v obliki 65 metrov visoke steklenice. Lokalna pivovarna ima v njej spravljeno svojo zalogo osvežilne pijače.

Najdaljšo gladovno stavko so izvedli leta 1920 zaporniki v jetnišnici Cork na Irskem: deset jetnikov ni jedlo od 11. avgusta do 12. novembra, 76. dan stavke je eden od stavkajočih umrl, vsi drugi pa so zdržali do 94. dne. Zdravniki so jih za več ur na dan dajali v kopeli toplega ribjega olja, ki ga je organizem nekaj vsrkal.

Za Laponce so severni jeleni resnično vir življenja: od njih dobivajo mleko, meso in kožo, razen tega so jeleni sijajne živali za vleko in še iz kosti izdelujejo najrazličnejše predmete. Ko je leta 1906 epidemija pobrala skoraj vse severne jelene, je neko pleme Laponcev naredilo samomor do zadnjega človeka.

Kuhar in njegova nehvaležna

Pomenek za moške v gospodinjstvu

Meni je v bistvu vseeno, kakšen okus ima kdo. Samo da zaradi tujega slabega okusa nima neprijetnih posledic, pa sem že za. Torej sem tudi za to, da si v gospodinjstvu vsak izbere delo po svojem okusu.

Moj prijatelj recimo kuha — jaz ne, in se mi zdi, da ima zato svojo družino rajši. On pa se mi je zaradi tega na vse pretege hvalil nekako takole: »Sele na ta način prazaprav resnično hranim svoj naraščaj in ker jé iz moje roke tudi moj kebrček, mi je njena ljubezen zagotovljena še skozi želodec.«

In če ga poslušaš, ko ti opisuje okuse svojih zvarkov, se ti zdi, da je sicer trezni grafik ušel med poete. Tako se recimo zna navduševati nad seboj: »Zadnjič so mi otroci po kosilu vzklikali: ‚Ati, kaj takšnega se nikoli nismo jedli!'«

Ko sem bil pred nedavnim pri njemu na obisku, se je izkazalo, da je vendarle nekaj res pri tej njegovi samohvali, saj je stal pred goro strašno umazanih piskrov, oblečen v predpasnik in ves poten. Se za skromen moški kiepét ni bil pripravljen, ker je ves čas nervozno skakljal z neko ponvo od vodovoda k štedilniku in nazaj. Povrhu se je povsod kadilo, da bi moral imeti meglenke, če bi ga hotel znova videti.

Naslednji dan sem srečal mater njegovih otrok — vso čemerno — pa sem jo hotel spraviti nazaj k življenjskemu optimizmu: »Kako si ti lahko slabe volje, sem jo vzpodbujal, ko imaš moža z zlatimi kuharskimi rokami. Prideš lepo iz službe in te že čaka toplo, dehteče, okusno kosilo!«

Očitno sem se dotaknil njene želodčne rane: »Samo s tem kuharjem mi nehaj! En sam ubogi obrok nam skuha, posvinja pa toliko posode, kot če bi kuhal za divizijo. Taksen umetnik je, da mu brizga mast v vse stiri kuhinjske vetrove. Ce verjames ali ne, njemu šprica celo okrog vogala! Menda meče kranjske v zrak tako kot palačinke! In ko naposled servira svoje umetnine, ki jih pojemo njemu na ljubo, se pocuti tako utrujenega heroja, da se skruseno zvrne na najbližje ležišče, mene pa potem čaka vsa posoda in brisanje masti z vseh mogočih kuhinjskih površin. A veš koliko sprejev K2r smo že porabili za čiščenje mastnih madežev s tapet?!«

Raje nisem vprašal, ker sem spoznal, da imam pred seboj spet eno od mnogih, ki ne znajo ceniti truda svojega gospodinjca. Tudi ugovarjal nisem, ker sem slutil težne posledice svojega še najneznejšega nasprotovanja. Te posledice so namreč v takšnih trenutkih pri vseh ženah enake. Tudi pri lastnih, četudi zlatih.

OTMAR KLIPSTETER, gospodinjec

David Kirkpatrick

Zanimiva zgodba

Ali se vam je že kdaj ponudila priložnost videti in slišati, kako žena pomaga možu, ko pripoveduje kak njun doživljaj? Meni se to večkrat pripeti. Pred kratkim sem bil v prijateljskem krogu, ko je ena od sopog vzkliknila:

»Dragi, povej no, kaj se nama je letos pripetilo v Monacu!«

»Dvomim, da bi družbo to zanimalo,« je dejal mož.

»Seveda, zakaj ne?« smo zapeli v zboru.

»Začni torej,« ga je pozvala žena.

»Prav, če že hočete. Bilo je takole. Vračala sva se z avtom iz Rima . . .«

»Iz Firenc,« je pripomnila žena.

»Da, iz Firenc. Pred Firencami pa sva bila v Rimu. Vozil sem jaz.«

»Zopmo mi je voziti po Evropi,« ga je prekinila žena.

»Ceste so strašno nevarne.«

»Da, in prišla sva v Monaco.«

»Povej jim, čemu sva prišla v Monaco.«

»Da, ker v Portofinu ni bilo nobene sobe več,« je pojasnil mož. »Skratka, prišla sva v Monaco okoli petih popoldne.«

»Pozabil si povedati, kaj nama je rekel carinik,« ga je opomnila žena.

»To nima nobene zveze z najino zgodbo.«

»Nič hudega, smešno je pa le!«

»Če je res smešno, nam povejte!« smo zaprosili v zboru.

»Meni se ne zdi smešno,« je nadaljeval mož. »Carinik naju je vprašal, ali nosiva Francozom kaka darila. Odgovorila sva mu, da ne poznava nikogar v Franciji, nakar je rekel, da tudi on v Franciji nikogar ne pozna.«

»Samo to je rekel dosti bolj šaljivo,« je menila žena.

»Torej — da se povrnem k najini zgodbi — brž ko sva prišla v Monaco, sva poiskala hotel.«

»Pozabil si povedati, zakaj se je nama tako mudilo, da najdeva hotel,« mu je segla v besedo žena.

»Prejšnjo noč nisva nič spala,« je pojasnil mož. »Nameravala sva prenočiti v Portofinu . . .«

»Toda v Portofinu ni bila prazna niti ena soba,« je dejala žena.

»To sem že povedal.«

»Že, ampak to je važno.«

»Ali bi ti dokončala zgodbo?« ji je predlagal mož.

»O, ne. Ti pripoveduješ mnogo lepše.«

»Dobro, skoraj celo uro sva se vrtela po Monacu, dokler nisva končno našla sobe v ‚Eremitaži'. Izpolnila sva prijave in se povzpela v sobo. Bilo je poleti in še močno svetlo, tako da sva zagrnila okno z zavesami.«

»Odločila sva se,« je nadaljevala žena, »da ne bova nič večerjala. Zelo zaspana sva bila. Sicer pa, ko v Monacu vidiš dvorec, kazino in Onassisovo jahto, nimaš več kaj pogledati. Nič naju ne bi moglo spraviti iz sobe, niti če bi naju povabila sama princesa Grace. S tem hočem pouda riti, kako sva bila utrujena. Nadaljuj, dragi.«

»Navili sem uro, da bi naju zbudila ob osmih.«

»Pozabil si jim povedati, zakaj nosiva vedno s seboj budilko. Zato, da se nama ni treba zanašati na vratarja, ki naju zbudi ali pa tudi ne.«

»Da, pozabil sem,« je priznal mož.

»Toda to je zelo važno za nadaljevanje zgodbe,« je pristavila žena.

»Skratka, takoj sva šla ležat.«

»Ali si povedal, da sva takoj legla tudi zato, da bi lahko čim prej odpotovala naprej v Saint-Tropez?«

»Nisem, pa to ni tako važno. Tako sva torej legla in oba hitro zaspala.«

»Zdaj pride tisto smešno,« ga je prekinila žena. »Budilka naju je nenadoma predramila, vstala sva in se oblekla.«

»Ali bi me pustila, da povem do konca?« jo je vprašal mož.

»Seveda, seveda, to je tvoja zgodba.«

»Plačal sem račun. Sedla sva v avto in se odpeljala. Zdelo se nama je, da je promet za zgodnjo jutranjo uro nekam preveč živahen. In enkrat sem opazil, da je začel padati mrak in . . .«

Žena ga je hlastno prekinila:

»Pomislite, ko je John naravnal budilko na osmo uro, je popolnoma pozabil, da ni bilo niti še sedem, ko sva legla. To pomeni, da sva spala samo eno uro, pa vsa utrujena tega nisva niti opazila. Tako sva plačala sobo za eno uro in morala sva najeti drugo v Cannesu. Najbolj zanimivo pri vsem pa je to, da se zdi Francozom cisto normalno, da najamejo ljudje sobo samo za eno uro.«

Prijatelji

V večji družbi so se pogovarjali o prijateljih in prijateljstvu. Medtem ko so eni trdili, da prijateljstva ni, so drugi dokazovali, kako ves svet pravzaprav temelji prav na prijateljih. Pisateljica Sophia Gay takrat reče:

— Človek ne more vedeti, kaj je to neprijatelj, če pred tem ni imel prijatelja.

Kip iz srebra

Italijanski kipar Vincenzo Gemito (1852—1929) nekoč ni hotel nekemu bogatašu narediti doprsnega kipa, ki naj bi ga vlil v srebru:

— Vse, kar delam, domnevam, da bo ostalo za generacije, ki prihajajo. Če bi vaš doprsni kip naredil iz srebra, nisem prav nič prepričan, da ga ne bi že kmalu nekdo pretopil — je rekel.

Natančnost na papirju

Ko je spoznal, da mu zaradi težke bolezni ne ostane veliko časa do smrti, je francoski pripovednik Julles Michelet dejal:

»Vse, kar sem zbral in napisal, mi bo zagotovilo nesmrtnost samo — če je točno v skladu z dogodki. Drugače pa je vse samo ...os papirja.«

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Za slovo - remi

V tekmi proti Radničkemu iz Kragujevca samo 1:1 Olimpije, ki je zastreljala celo enajstmetrovko - Vsi razočarani

LJUBLJANA. V slabi, nezanimivi tekmi je Olimpija hudo razočarala. Prav v ničemer ni upravičila zaupanja gledalcev, ki so jo prišli bodrit na njeno zadnjo prvenstveno tekmo za Bežigradom. Igrala je tako slabo, da bi gostje z malo več sreče zasluženo lahko osvojili obe točki.

Prvi del zadnje prvoligaške tekme v letošnjem prvenstvu za Bežigradom je bil hudo dolgočasen. To pa predvsem zaradi premajhne prizadevnosti igralcev obeh ekip, ki so igrali leženo kot le kaj. Bržkone je vplivala tudi precejšnja pripeka, vseeno pa si nobena od ekip kaj takega ne bi smela dovoliti.

Stadion za Bežigradom, vreme sončno in toplo, teren dober za igro, gledalcev 2.000 sodnik Travljejev (Bgd).
STRELCA: 0:1 — Paunović (62), 1:1 Glišić (76).
OLIMPIJA: Stojanović, Milevoj, Rogić, Klampfer, Šoškić, Popadić Popivoda, Bečejac (Glišić), Rožić (Samatović), Ameršek, Oblak.
RADNIČKI (Kragujevac): Stojanović, Radivojević, Kartošić, V. Nikolić, Sredojević, Živadinović, Zabarac, Marinković, Paunović, Todorović, Paunovski (Tatović).

Po desetminutnem igračkanju po sredini terena so imeli prvo priložnost gostje. Todorović je z roba 16-metrskega prostora močno streljal, vendar točno v ljubljanskega vratarja. Ta priložnost gostov je potem le malo predramila domače, ki bi v 11. minuti svojo akcijo skorajda kronali z zadetkom. Popivoda je dobro podal Oblaku, ki je streljal, vratar Kragujevčanov je žogo odbil, vendar natančno na noge Bečejca, ki je z volejem streljal nesrečno — v prečko. V 15. minuti pa je dotlej najprizadevnejši igralec na igrišču Milevoj v silovitem sprintu pretekel tričetrt igrišča, nato pa slabo streljal. Samo nekaj minut zatem je Ameršek podal Oblaku. Ta je podal do Popivode, ki pa je streljal netočno. Tudi v naslednjem napadu zeleno-belih je kazalo kot da ti nočejo doseči zadetka. Kar trije njihovi igralci so bili v kazenskem prostoru. Imeli so žogo, toda toliko časa so se obotavljali, da je bila tudi ta priložnost zamujena. Potem, ko zeleno-beli nikakor niso mogli resneje ogroziti kragujevškega Stojanovića, je to skoraj dosegel Radivojević. Desni branilec gostov je s 25 metrov silovito streljal v desni zgornji kot, tako da je ljubljanski vratar žogo komaj odbil v kot.

Kljub vsemu pa je v 36. minuti Olimpija skorajda že povedla. Po res lepi akciji napada — Oblak je izvrstno prodrl po levi strani, poslal v boj Rožića, ki je še lepše podaljšal do Popivode. Ta iz ugodnega položaja ni takoj streljal, marveč se je zapletel — k sreči še dobil žogo in pet metrov pred vrati je nato streljal v prazno mrežo: branilcu Radivojiću ni preostalo drugega kot da je žogo ustavil z roko. Dosojeno 11-metrovko je streljal Ameršek. Doslej nepogrešljivi izvajalec najtežje kazni pa je bil tokrat neprecizen, lahko bi rekli ležeren. Njegov blag strel je šel doorega pol metra čez prečko!

Tudi v nadaljevanju se podoba iz prvega polčasa ni spremenila. Že v drugi minuti nadaljevanja so imeli Olimpijci izvrstno priložnost, toda žoga spet ni hotela v mrežo, pa čeprav so bili v kazenskem prostoru kar trije zeleno-beli napadalci. V 50. minuti so Bežigrajčani dobili prvi aplavz. Ameršek je z volejem lepo streljal, toda vratar gostov je bil na mestu in žogo odbil v kot. Kragujevčani, ki so se omejili na redke, toda zelo nevarne nasprotne napade, so imeli priložnost v 57. minuti. Zabarac je odlično podal Nikoliću, ta pa je s strani močno streljal, toda čez vrata. To kar se rdečebelim ni posrečilo v 57. minuti pa se je posrečilo pet minut pozneje. Olimpijina obramba je naredila napako, tako da je srednji napadalec gostov Paunović dobil žogo neoviran, šest, sedem metrov od vrat in zlahka premagal Stojanovića. Gledalci so ta zadetek pozdravili z olajšanjem in toplo nagradili borbene goste.

Šele vodstvo igralcev iz Kragujevca je zdramilo zeleno-bele, ki so odslej začeli nevarneje napadati in igrali ves čas pred njihovimi vrati. Tako je Oblak v 70. minuti zelo dobro streljal prosti strel; vratar je žogo kratko odbil vendar le do Glišića. Ta se je odločil za močan, toda netočen udarec, namesto da bi žogo z natančnim strelom poslal v nasprotnikov ne branjeni kot. Gostje so imeli med 72. in 75. minuto dve novi priložnosti, ki pa sta ostali neizkoriščeni po zaslugi odličnega Stojanovića, ki je obakrat posredoval res v izrednem slogu. Gledalcem, ki so pričakovali povečanje vodstva gostov je bilo kar žal, saj so v pričakovanju zadetka že začeli vzklikati in spodbujati goste.

V 76. minuti pa so domači le izenačili. Samatović je z desnega krila poslal žogo v kazenski prostor, kjer se jo je Glišić le dotaknil in jo potisnil v levi spodnji kot nemočnega Stojanovića. Bežigrajčani so sicer poskušali doseči drugi zadetek, toda bili so še naprej nespretni in premalo iznajdljivi, da bi se jim to posrečilo. Edino resnejšo priložnost je imel 10 minut pred koncem Ameršek, ki je z roba kazenskega prostora močno streljal, vendar je bil vratar nasprotnika spet dobro postavljen.

B. KUTIN

OLIMPIJA: besede in dejanja

O tako slabi tekmi, kot je bila včeraj za Bežigradom, je škoda pisati. Treba pa je poudariti eno: uprava Bežigrajčanov ves čas zatrjuje, da si prihodnost kluba zamišlja predvsem s sredstvi, ki naj bi jih kot vstopnino plačevali gledalci. Toda nogometašem je za to očitno kaj malo mar. Sicer si prav gotovo še pomisliti ne bi upali, da bi jo v zadnji tekmi prvenstva doma, lahko tako neodgovorno zagodli svojim zvestim privržencem.

Ocene: 7 — Stojanović, Milevoj, 6 — Klampfer, Popadić, Samatović, Glišić, Oblak, 5 — Rogić, Šoškić, Popivoda, 4 — Ameršek, Bečejac.

B. KUTIN

Izjave

Dr. Obradović, tehnični direktor Olimpije: »Sprašujete me, kaj sodim o tekmi? Menim, da to sploh ni bila tekma.«

Gugolj, trener: »Ne morem razumeti igralcev, da tako brezskrbno zapravljajo priložnosti za zadetek. Ne spomnim se, da bi imela Olimpija že toliko priložnosti, a je dosegla le en gol.«

Glišić: »Za vsako ceno smo hoteli izdatno zmagati, zato smo igrali premalo načrtno. Radnički je odigral gotovo najboljšo letošnjo tekmo.«

Stojanović: »Nimam besed, pa tudi ne opravičila za tako slabo igro.«

Ristić, trener Radničkega (K): »Sedaj, ko igramo brez živčnosti, dobivamo točke. Žal, prepozno. Imamo mlado in obetavno ekipo. Prepričan sem, da se bomo čez leto dni spet srečali.«

Stojanović: »Moj soimenjak je branil odlično in Olimpija se ima prav njemu zahvaliti, da nismo osvojili obeh točk.«

Radivojević: »Igrali smo sproščeno in upam, da smo zadovoljili gledalce, ki so pretežno navijali za nas.«

Paunović: »Olimpijina obramba je precej slaba, napadalci pa so preveč zapletali. Tudi podcenjevali so nas. Klub temu pa Olimpiji čestitam za fair boj.«

B. KAVČIČ

Rezultati

Željezničar : Borac 3:1 (2:1)
Vojvodina : Partizan 2:4 (2:1)
Olimpija : Radnički (K) 1:1 (0:0)
Velež : Maribor 6:2 (3:1)
Sutjeska : Sloboda 1:1 (0:0)
Beograd : Radnički (N) 5:0 (2:0)
Vardar : Čelik 0:0
C. zvezda : Hajduk 5:2 (3:0)
Dinamo : Sarajevo 4:1 (1:1)

Lestvica

1. Željezničar	33	20	9	4	51:20	49
2. C zvezda	33	18	11	4	53:19	47
3. Beograd	33	16	11	6	54:26	43
4. Vojvodina	33	14	12	7	48:37	40
5. Partizan	33	15	9	9	41:31	39
6. Velež	33	13	10	10	56:32	36
7. Sloboda	33	12	11	10	34:31	35
8. Dinamo	33	11	10	12	47:39	32
9. Hajduk	33	12	6	15	44:55	30
10. Čelik	33	9	12	12	27:38	30
11. Olimpija	**33**	**12**	**5**	**16**	**40:48**	**29**
12. Vardar	33	8	13	12	30:43	29
13. Sarajevo	33	10	8	15	41:42	28
14. Sutjeska	33	9	10	14	25:37	28
15. Borac	33	11	6	16	30:46	28
16. Radnički (N)	33	10	7	16	36:49	27
17. Radnički (K)	33	7	10	16	23:53	24
18. Maribor	**33**	**3**	**14**	**16**	**21:55**	**20**

PARI PRIHODNJEGA KOLA

MARIBOR: Maribor — Olimpija (0:3)
BANJA LUKA: Borac — Dinamo (0:0)
SARAJEVO: Sarajevo — C. zvezda (0:1)
SPLIT: Hajduk — Vardar (1:1)
ZENICA: Čelik — Beograd (0:1)
NIKŠIĆ: Sutjeska — Radnički (N) (1:2)
TUZLA: Sloboda — Velež (0:0)
KRAGUJEVAC: Radnički (K) — Vojvodina (1:5)
BEOGRAD: Partizan — Željezničar (0:2)

Prvaku - težko

C. zvezda : Hajduk 5:2 (3:0)

BEOGRAD — Stadion Crvene zvezde, gledalcev 10.000, sodnik Popov (Titov Veles).
STRELCI: 1:0 — Lazarević (6 — 11 m), 2:0 — Lazarević (10), 3:0 — Krivokuća (22), 4:0 — Jovanović (48) (49, 11 m), 5:0 — Lazarević (49, 11 m), 5:1 — Žutelija (80), 5:2 — Bošković (82).
CRVENA ZVEZDA: Dujković, Krivokuća, Bogićević, Pavlović, Dojčinovski, Klenkovski, Novković, Karasi, Lazarević, Aćimović, Djajić (Jovanović).
HAJDUK: Sirković, Džoni, Mušinić, Šurjak, Buljan, Bošković, Matković, Glujić, Nadoveza, Jerković, Žutelija.

Derbi, ki pravzaprav ni bil, je prinesel prepričljivo vodstvo domačemu moštvu. Domačini so povsem nadigrali Hajduka in goli so se vrstili od 6. do 49. minute. Hajduk je bil v podrejenem položaju. Le kdaj pa kdaj je prešel v protinapade, toda ti so bili prešibki, da bi se lahko uprli razigranemu napadu domačinov. Lazarević je v 6. minuti dosegel prvi gol za domačine iz 11-metrovke. Ta igralec je v 10. minuti povečal vodstvo na 2:0. Na 3:0 je povišal vodstvo Krivokuća v 22. minuti.

V drugem polčasu pa se je serija golov nadaljevala. Jovanović je v 48. minuti povečal vodstvo Crvene zvezde na 4:0, v 49. minuti pa je Lazarević ponovno streljal enajstmetrovko in povečal na 5:0.

Trd nasprotnik

Željezničar : Borac 3:1 (2:1)

SARAJEVO — Stadio Koševo, gledalcev 6000, vreme soparno, sodnik R. Ristić (Bgd).
STRELCI: 1:0 — Katalinski (33), 1:1 — Fazlić (36), 2:1 — Janković (38), 3:1 — Bukal (58).
ŽELEZNIČAR: Janjuš, D. Kojović, Bečirspahić, Hrvat, Katalinski, Hadžiabdić, Jelušić, Janković, Bukal, Sprečo, Bratić.
BORAC: Djulić, Pelc, Smajlagić, Vidaček, Pintol, Kreso, Smileski, Jusić, Bečirbašić, Fazlić, Kovačević.

Več kot pol ure je Železničar stiskal obroč okrog Borčevih vrat, medtem ko gostje v tem času niso niti enkrat streljali proti Janjuševim vratom. Šele v 33. minuti pa je Katalinskemu uspelo zatresti mrežo. Samo 3 minute zatem pa je Fazlić iz na videz nenevarnega napada izenačil. Do odmora je nato Janković dosegel še en zadetek.

Nadaljevanje igre ni prineslo nič novega. Pri Železničarju sta Kojović in Rodić zamenjala Jelušića in Sprečo, pri Borcu pa je Ferić zamenjal Smajlagića. V 53. minuti je Železničar iz protinapada povišal svoje vodstvo. Akcijo je začel Janković, ki je lepo podal do Bukala ta pa je takoj streljal proti vratom. Žoga je zadela vratnico, od tam pa se je odbila v mrežo.

K. KAMERIĆ

Zapleti v finišu

Po odločitvi TK rokometne zveze spremenjena lestvica SRL - moški

LJUBLJANA — Tekmovalna komisija rokometne zveze Slovenije je na včerajšnji seji s svojimi odločitvami korenito spremenila lestvico republiške rokometne lige za moške. Tako je boj za prvo mesto postal še bolj zanimiv, povsem nejasen pa je tudi položaj na koncu lestvice.

Tekmovalna komisija ni registrirala tekme Branik — Brežice, ker je v mariborski ekipi nastopil Marko Jezernik. Ta je v jesenskem delu prvenstva nastopal za Olimpijo, nato pa je prestopil k Braniku. Registracijski pravilnik v takih primerih prepoveduje igranje do konca sezone, razen če vsi prizadeti klubi soglašajo s takojšnjo registracijo. To pa mora zdaj Branik dokazati.

Tekma Šoštanj — Branik, ki je bila zaradi slabega vremena najprej prekinjena, nato pa preložena je zdaj registrirana z 10:0 za Šoštanjčane. Mariborčanom pa so odvzeli točko. Za tak ukrep so se odločili, ker igralci Branika niso prišli v četrtek v Šoštanj, čeprav so jih o tem telefonično obvestili že v torek.

Razveljavljena je tekma Sava — Sevnica. Sodnika nista poslala svojih izjav, kontrolor sojenja pa ju je zaradi petih kršenj materialnih pravil ocenil z negativno oceno. Ponovljena tekma bo v petek ob 18. uri v Kranju.

Preložena tekma Izola — Šoštanj (delegirana sodnika iz Trbovelj nista prispela) bo v četrtek ob 18. uri.

Zaradi napada na sodnika v Radečah na tekmi z Rudarjem, je radeško igrišče zaprto za tri prvenstvene ali pokalne tekme. Da bi onemogočili kakršnokoli dogovarjanje ali vplivanje na rezultate bodo vse tekme zadnjega kola v nedeljo ob 10. uri.

1. Sevnica	20	13	2	5	342:287	28
2. Brežice	20	13	2	5	342:316	28
3. Piran	21	13	1	7	317:251	27
4. Izola	20	13	1	6	264:233	27
5. Šoštanj	20	13	0	7	307:267	26
6. Ribnica	21	11	1	9	386:386	23
7. Radeče	21	8	3	10	320:343	19
8. Radgona	21	7	3	11	394:416	17
9. Branik (—1)	20	7	3	10	266:281	16
10. Rudar	21	7	9	12	268:289	16
11. Sava	20	5	2	13	322:382	12
12. Jadran	21	3	0	18	327:395	6

Pari zadnjega kola: Rudar — Branik, Brežice — Izola, Šoštanj — Jadran, Radgona — Sevnica, Piran — Ribnica, Sava — Radeče.

Jalova premoč

Vardar : Čelik 0:0

SKOPJE — Mestni stadion, gledalcev 3000, sodnik Djurdjević (Beograd).
VARDAR: Mutibarić, Ančevski, Andrejev, Srebrov, Grujevski, Plačkov, Nikolovski, Balevski, Zubac (Uzunov), V. Spasovski, Krstevski.
ČELIK: Majdančić, Šijoka, Hajduk, Galjašević, Golubović (Mitrović), Mujkić, Prodanović, Šerbo, Mitić, Peleš, Bajrić.

Nogometaši iz Zenice so dopotovali v Skopje močno zdesetkani brez petih standardnih igralcev, a so vseeno presenetili domačine. Domači napadalci, ki so bili večji del tekme v napadu so znova dokazali svojo neučinkovitost.

M. MICKOVIĆ

Goli da, igra ne

Beograd : Radnički (N) 5:0 (2:0)

BEOGRAD — Stadion na Karaburmi, gledalcev 2.000, sodnik Strmečki (Zgb).
STRELCI: 1:0 — Lukić (24), 2:0 — Lukić (34), 3:0 — Turudija (48), 4:0 — Santrač (50), 5:0 — Santrač (84).
BEOGRAD: Djordjević, Vukašinović, Mihajlović, Mešanović, Mitrović, Stojanović, Turudija, Stepanović, Santrač, Lukić, Petković.
RADNIČKI (N): Pantelić, Dovedan, Dimoski, Rajković, Ilić, Colaković, Alimpić, Janković, Antić, Živić, Cvetković.

Beograd je bil boljši nasprotnik, imel je več od igre, zlasti pa več priložnosti za zadetke. Nogometaše Radničkega je bržkone pokopala želja, da zaustavijo nevarnega Santrača, kar je omogočilo spretnemu Lukiću, da doseže prva dva zadetka in s tem razbije gostujočo obrambo. Po tem pa se je med strelce dvakrat vpisal tudi Santrač, ki je dosegel že svoj 31 letošnji zadetek. Igra sama ni navdušila, medtem ko so bili vsi zadetki zelo lepi.

V. ILIĆ

Gostje boljši

Sutjeska : Sloboda 1:1 (0:0)

NIKŠIĆ — Mestni stadion, gledalcev 2000, sodnik Kurir (Spl).
STRELCA: 1:0 — Samatović (80), 1:1 — Hukić (88).
SUTJESKA: Adžanski, Stanišić, Medžedović, Grahovac, Džurović, Kovačević, Bokan, Tibljaš, Zeković Samatović.
SLOBODA: Mešković, Mujezinović, Jovičić, Avdičević, Alibegović, Hatunić, Jevremović, Hukić, Slavkić, Mulahasanović, Nalić.

Tekma je bila podobna prijateljskemu srečanju. Takšna je bila tudi publika, ki se je hotela prej smejati kot pa navijati za svoje. Kljub temu so imeli domači igralci več od igre. Že v peti minuti je branilec Stanišić prišel v neposredno bližino vrat, vendar se je zmedel in priložnost je propadla. Nekaj minut kasneje je Bokan preigral več igralcev v kazenskem prostoru Slobode, potem pa močno streljal tik ob desni vratnici. Sutjeska je nastopila brez nekaj igralcev: Ranca, Radića in Milojkovića, ki bodo verjetno zamenjali klube.

Drugi polčas je potekel v izraziti premoči gostov, ki so spoznali, da lahko brez truda odnesejo točki iz Nikšića.

V drugem polčasu je pri Sutjeski Medjedovića zamenjal Radović, Zekovića pa Milojković, v moštvu Slobode pa Slavkića Subašić. Po obdobju izrazite terenske premoči gostov je Sutjeska nepričakovano povedla prek hitrega Samatovića. V 80. minuti je tuzlanski vratar Mešković branil močan strel Tibljaša, toda ni uspel ujeti žoge in se je odbila prav na noge levega krila Sutjeske, ki mu ni bilo težko zatresti mreže. Osem minut zatem se je Hukić prebil skozi Sutjeskino obrambo in dosegel končni rezultat.

V. MIĆUNOVIĆ

Usodno vodstvo

Vojvodina : Partizan 2:4 (2:0)

NOVI SAD — Stadion Vojvodine, gledalcev 20 000, sodnik Đ. Horvat (Zagreb).
STRELCI: 1:0 — Nikezić (13), 2:0 — Ivezić (28), 2:1 — Djordjić (47), 2:2 — Živaljević (59), 2:3 — Bjeković (81) 2:4 — Živaljević (87).
VOJVODINA: Zorić, Bošković (Savić), Aleksić, Brzić, Rutonjski, Ivezić, Nikezić, Perazić, Kustudić, Pirmajer, Ličinar.
PARTIZAN: Furtula, Radaković, Golac, Pejović, Paunović, Budišić, Živaljević, Grubješić (Katić), Djordjić, Antić, Bjeković.

Zadnja tekma v Novem Sadu je minila v znamenju Novosadčana Djordjića, ki je odigral tekmo v velikem slogu in je najzaslužnejši, da je Partizan osvojil točki. Po vodstvu 2:0 so domači nogometaši močno popustili, Beograjčani pa so njihovo ležernost dobro izkoristili. Djordjić je po izvrstnem prodoru z 20 m dosegel prvi zadetek, nedolgo zatem pa je odlično podal Živaljeviću, ki je izenačil. Beograjčani so nato zagospodarili na igrišču, domačine pa je reševal odlični vratar Zorić.

D. OBRADOVIĆ

Bolje po odmoru

Dinamo : Sarajevo 4:1 (1:1)

ZAGREB — Stadion v Maksimiru, gledalcev 3000, sodnik Čajić (Bgd).
STRELCI: 0:1 — Saran (38), 1:1 — Pirić (39), 2:1 — Kovačić (57), 3:1 — Novak (70), 4:1 — Mujkić (90).
DINAMO: Dautbegović, Kuže, Valec, Gračanin, Miljković, Pirić, Senzen, Keškeš, Kovačić, Vabec, Kafka.
SARAJEVO: Muftić, Harambašić, Mazurović, Petković, Demir, Bajić, Saran, Sljivo, Musemić, Simić, Blaževič.

Soparno vreme je vplivalo na igralce obeh enajsteric, ki so v prvih 45 minutah prikazali ležeren nogomet. Povedli so gostje, potem ko je Musemić pobegnil obrambi Dinama ter lepo zaposlil Sarana, ki je z nekaj metrov premagal Dautbegovića. Samo minuto kasneje se je izkazal mladi Kuže. Izvrstno je podal Piriću, ki je zlahka izenačil.

Nadaljevanje je bilo živahnejše, k čemer je pripomogel Mujkić, ki je vstopil v igro. Zagrebčani so zaigrali borbeneje in z več želje po zmagi. Zmaga je zaslužena in je plod boljše in zanesljivejše igre v drugem polčasu.

S. PIRŠL

5 golov Bajevića

Velež doma premagal Maribor s 6:2 (3:1) — Pred samo 2000 gledalci Veležev najboljši spomladanski nastop

MOSTAR — Samo 2000 gledalcev si je prišlo pod Bijeli breg ogledat vijoličaste, ki se poslavljajo od I. lige. Videli pa so takorekoč najboljši spomladanski nastop domače enajsterice, v kateri je Bajević dosegel kar pet zadetkov.

Velež je z boljšo igro v prvih 45 minutah povedel proti Mariboru s 3:1, toda Mostarci bi, glede na priložnosti, lahko dosegli še nekaj zadetkov. Srečanje se je pričelo pred rekordno majhnim številom gledalcev, kar pomeni: maščevanje za slabe igre Veleža spomladi. Toda prav proti Mariboru so Mostarci zaigrali morda najbolje v sezoni. Že od prve minute so se vrstile nevarne akcije pred Vabičevimi vrati in že v prvih petih minutah so imeli domači tri idealne priložnosti. Dvakrat se je pred Vabičem neoviran znašel Bajević, nato pa je imel priložnost še Ledić, vendar je z glavo s petih metrov zgrešil žogo.

Stadion pod Bijelim bregom, gledalcev 2.000 sodnik Ibrahimpašić (Sar).
STRELCI: 1:0 — Bajević (22), 2:0 — Bajević (23), 3:0 — Bajević (28), 3:1 — Vučeković (38), 3:2 — Rašević (51 — 11 m), 4:2 — Bajević (53), 5:2 — Bajević (65) 6:2 — Vukoje (72).
VELEŽ: Marić, Hadžiabdić, Prskalo, Colić (Corluka), Glavović, Pecelj, Ristić, Halilhodžić, Bajević, Vladić, Ledić (Vukoje).
MARIBOR: Vabič, Petrič, Bolfek, Djuričić (Grbavac), Filipović, Rašević, Kukanja, Prosen (Horjak), Kranjc, Vučeković, Klančnik.

Gostje so se v prvih 20 minutah omejili zgolj na obrambo in so imeli prvo priložnost šele v 19. min, ko je Klančnik streljal visoko nad vrati.

Po vrsti neuspešnih akcij so domači v 22. min končno le povedli. Strelec je bil Bajević, po kombinaciji z Vladićem. Navdušenje se ni še poleglo, ko je Bajević po podaji Halilhodžića povišal na 2:0. Pet minut kasneje se je Bajević že tretjič zapored vpisal med strelce. Zasluge za tretji zadetek gredo tudi Vladiću, ki je mojstrsko podal žogo srednjemu napadalcu domače enajsterice.

Mariborčani se kljub visokemu in hitremu vodstvu Veleža niso vdali. Njihovi napadi so postali bolj pogosti in v 37. min je po akciji vsega napada Kukanja zamudil lepo priložnost za znižanje rezultata. Samo minuto kasneje pa je bil vratar Marić le premagan. Vučeković je nenadoma z 20 m močno streljal, Marić je bil presenečen in je prepozno reagiral, žoga pa je zletela v njegov spodnji desni kot — 3:1.

Komaj se je pričel drugi del igre, so Mariborčani krenili v silovit juriš proti vratom Marića, da bi rezultat znižali, ali pa celo ogrozili zmago Reočeve čete. Taka igra jim je prinesla tudi uspeh. Mobilni Vučeković je v 51. min prodrl v kazenski prostor Veleža in ko je hotel streljati, ga je Pecelj zrušil in sodnik je takoj pokazal na belo točko. Enajstmetrovko je izvedel Rašević: žoga je zletela ravno v nasprotno stran kot se je vrgel Marić — 3:2.

Ko so vsi pričakovali ogorčen boj, pa je v 55. min po prostem strelu Vladića Bajević dosegel še četrti gol za domače in usoda gostov je bila zapečatena. In tudi 10 minut kasneje je bila mariborska obramba pred nevarnim Bajevićem spet nemočna — tokrat že petič. Po lepi podaji v kazenski prostor vijoličastih je bil najvišji Bajević in Vabič je moral spet po žogo v mrežo. Vratar Maribora, ki ni kriv za katastrofo svoje ekipe, pa je naredil napako v 72. minuti. Po strelu Rističa je spustil žogo na tla, pritekel je Vukoje in — 6:2.

Mariborčani so že po četrtem zadetku igro zaprli. V napadu sta bila le Vučeković in Klančnik, ki sta skušala od daleč presenetiti domačega vratarja, kar pa jima ni uspelo.

A. HADŽAJLIĆ

Gledalec dneva

Kdaj bolje?

Vlado Dernač meni, da kvaliteta slovenskega nogometa nazaduje

LJUBLJANA — Ob zadnji letošnji prvenstveni tekmi v Ljubljani smo izbrali za sogovornika sekretarja komiteja za telesno kulturo IS skupščine SRS Vlada **Pernača.**

— Kako ocenjujete letošnje nogometno prvenstvo v I. ligi?

»Pravzaprav me je prvenstvo razočaralo. Seveda imam predvsem v mislih naša predstavnika Olimpijo in Maribor. Olimpija je skoraj vse točke dobila na domačem igrišču, premalo jih je osvojila na tujem in zato bo končala tekmovanje v spodnjem delu lestvice. Maribor je dobro začel, a je v spomladanskem delu nerazumljivo popustil. Tudi druga srečanja me niso posebno navdušila.«

— Menite, da Slovenci res nismo za nogomet?

»Tega prav gotovo ne mislim. Prepričan sem, da nam manjka predvsem dobrih strokovnjakov — trenerjev in tehničnih vodij, nadarjenih nogometašev pa je dovolj, zlasti po ravninskih predelih. Menim, da bo slovo Maribora od prve lige neugodno vplival na razvoj nogometa, zlasti na Štajerskem, saj so mladi izgubili vzornike. Prihodnje leto (bojim se pa tudi, da še ne tako kmalu), ne bo več slovenskih prvoligaških derbijev, ki so bili vedno zelo privlačni. Tudi zadnji derbi v nedeljo med našima prvoligašema prav gotovo ne bo več pritegnil toliko ljudi. Kvaliteta slovenskega nogometa pada (tudi v II. ligi in slovenski) hkrati pa je tudi zanimanja manj.«

— Pričakujete vrnitev Maribora v I. ligo že prihodnje leto?

»Če Mariboru ne uspe takojšen povratek med najboljše, mu bo potem še teže, saj bo konkurenca v I. B ligi veliko hujša. Žal je vrnitev veliko težja kot obdržati se v ligi.

B. KAVČIČ

Sava pred Šenčurjem

KRANJ — Rezultati zadnjega, 24. kola v gorenjski nogometni podzvezi: Alples : Trboje 4:1, Lesce : Preddvor 5:0, Kropa : Podbrezje 5:0, Šenčur : Tržič 7:2, Ranch boys : Sava 0:3.

1. Sava	24	19	4	1	88:19	42
2. Šenčur	24	19	2	3	100:34	40
3. Ranch b.	24	16	5	3	76:31	37
4. Tržič	24	14	3	7	87:41	31
5. Naklo	24	12	5	7	71:36	29
6. Kropa	24	12	4	8	75:74	28
7. Alples	24	11	3	10	66:48	25
8. Lesce	24	9	7	8	64:52	25
9. Predoslje	24	8	2	14	54:73	18
10. Preddvor	24	7	2	15	33:62	16
11. Trboje	24	4	4	16	43:70	12
12. Bohinj	24	3	1	20	33:90	5
13. Podbrezje	24	0	2	22	16:176	2

P. NOVAK

IVER DNEVA

Nogomet mu je ljubši . . .

Neki 27-letni španski zapornik je zaprosil upravnika francoskega zapora v Eyssesu, da bi mu podaljšali »bivanje« v kaznilnici za 15 dni. Španec je presenečenemu Francozu utemeljil svojo prošnjo s tem, ker bo morala nogometna reprezentanca kaznilnice v kratkem odigrati finalno tekmo z reprezentanco neke druge kaznilnice.

Uprava kaznilnice mu je sporočila, da bo to nevsakdanjo prošnjo še preučila.

BOKS

Še dva polfinalista

BUKAREŠTA, 7. jun. — Dva jugoslovanska boksarja, Petrović (papirna) in Vakić (lahka), sta na 2. EP za mlade sinoči zmagala in s. zagotovila bronasti kolajni. Petrović je premagal Finca Artoja, Vakić pa boksarja ZRN Müllerja.

Marič (bantamska) in Beneš (welterska) sta izgubila, oba proti Romunoma; prvi je izgubil z Lazarom, drugi s Kimpoesom.

S sinočnjimi borbami so se končala kvalifikacijska tekmovanja. Za srebrne kolajne se bodo borili štirje Jugoslovani.

Devet pravilnih

1. Željezničar : Borac	1
2. Vojvodina : Partizan	2
3. Olimpija : Radnički (K)	0
4. Velež : Maribor	1
5. Sutjeska : Sloboda	0
6. Vardar : Čelik	0
7. C. zvezda : Hajduk	1
8. Dinamo : Sarajevo	1
9. Beograd : Radnički	1

KOLESARSTVO

Hladik in ekipa ČSSR

BEOGRAD, 7. junija — Z etapo od Beograda do Gor. Milanovca se je končala 12. mednarodna kolesarska dirka »Po Srbiji«. V zadnji etapi je zmagal Puljčan Bilić, ki je pobegnil 40 km pred ciljem ter privozil na cilj z 1:26 minute prednosti. Čehoslovaki pa so zelo budno pazili na vsak poskus Rogovca Zakotnika, ki je imel pred to etapo še možnosti da dobi dirko.

REZULTATI: Bilić (H) 3:08,0, Hava (CSSR) 3:09,29, Bricelj (Srbija) 3:09,34, Zagar (Vojvodina) 3:09,44, Frizon (It) 3:09,44, Frelih (Sl. II) 3:09,50.

SKUPNA UVRSTITEV: Hladik 18:55,31, Hava (oba CSSR) 18:56,21, Zakotnik (Sl II) 18:57,30, Pocrnja (H) 19:00,00, Prhal (CSSR) 19:04,4?, Jelić (Srbija) 19:05,52, Gazdić (Srbija) 19:06,10, Rusev (Bolgarija) 19:07,32, Kuvaija (Srbija) 19:07,47, T. Božičnik (Sl I) 19:09,05; sledijo pa še Cubrić, Bilić, Leček, Frelih, Krejči, Keršič, R. Valenčič.

EKIPNO: 1. CSSR, 2. Srbija, 3. Slovenija II, 4. Slovenija I, 5. Bolgarija.

Z. ZANOSKAR

Merckx tudi v 16. etapi

LIVIGNO — V 16. etapi mednarodne kolesarske dirke Giro d'Italia, od Termozeta do Livigna (256 kilometrov) je zmagal Belgijec Merckx v 7:43.59,0. Drugi je bil Španec Galdos, ki je prispel na cilj z 18 sek. zaostanka, tretji pa je bil Italijan Bergamo s 60 sek. zaostanka.

V generalni uvrstitvi še naprej vodi Merckx.

Opravičilo bralcem

Zaradi pomanjkanja prostora bomo alpinistične novice objavili v eni izmed prihodnjih številk.

ATLETIKA

Urankarjeva 57,8, Cankar 10,6

LJUBLJANA — V polčasu nogometne tekme Olimpija : Radnički (K) je bil nastop atletov, ki je v obeh disciplinah prinesel zelo dobra rezultata. V teku na 400 m za ženske je zmagala Urankarjeva (Ki) s svojim doslej najboljšim rezultatom 57,8, drugoplasirana Smrečnikova (Ol) pa je z 58,6 dosegla nov ljubljanski rekord. Nadaljnji vrstni red: Kopitar (Kp) 62,3, Rudeha (Kp) 63,6, Milavec (Ol) 63,8, Cernugel (Ol) 67,0.

Tek 100 m za moške je v odsotnosti Kocuvana dobil Cankar (Ol) z izenačenim osebnim rekordom 10,6 pred Kranjčanom Milekom 10,8 in Udovčem 11,0. Nadaljnje zaporedje: Carli (Ol) 11,2, Penca (Olimpija) 11,3, Lampič (Olimpija) 11,3.

V. K.

Košarkarski pokal SRS

RADENSKA : CELJE 92:85 (39:37)
ZARJA : RUDAR 84 : 89 (37 : 49)
FRUCTAL : DOMŽALE 70 : 81 (40 : 31)
SAVA : VRHNIKA 76:106 (37:46)
SLOV. BISTRICA : ILIRIJA 69 : 75 (40 : 31)
MEDVODE : JESENICE 77 : 66 (37 : 31)

Žaba najboljša

LJUBLJANA — V soboto in nedeljo je bilo mestno prvenstvo parov na igriščih BSK Šiška in BSK Zarja. Prijavljenih je bilo šestdeset parov, ki so igrali v šestih skupinah na izpadanje. V finale se je plasiralo šest moštev, ki so igrala vsak z vsakim na igrišču Zarje. Prvo mesto je zasedla BSK Žaba, drugo Invalid, tretje Šiška, četrto Polje, peto Partizan-Trnovo in šesto Brdo. Pet prvih se je uvrstilo na republiško prvenstvo, ki bo na Jesenicah.

A. B.

KAJAKAŠTVO

Tacen 72 brez moštvenih voženj

LJUBLJANA — Na mednarodnem tekmovanju kajakašev in kanuistov na divjih vodah Tacen 72 udeleženci ne bodo startali v moštveni konkurenci, zato bo tekmovanje samo v nedeljo 11. junija, sobota pa je namenjena za uradni trening. V nedeljo bo začetek tekmovanja ob devetih, trajalo pa bo neprekinjeno pet ur.

● Progo za letošnje tekmovanje v Tacnu bo postavil republiški trener Miro Dvoršak, ki je nekaj časa nadomeščal tudi zveznega trenerja Bogdana Sveta. Zvezni trener je bil namreč mesec dni na orožnih vajah.

● Tacen 72 bo snemala ljubljanska televizija, ki bo imela v nedeljo popoldne na programu daljšo reportažo tega zanimivega tekmovanja.

● Takoj po končanem tekmovanju v Tacnu ima vodstvo naše reprezentance v načrtu potovanje v Augsburg, kjer naj bi štiri dni vadili na olimpijski progi. Za sedaj še ne vedo, če bodo lahko načrt uresničili, ker nimajo denarja.

J. D.

ŠAH

Polugajevski nezadržen

AMSTERDAM, 7. jun. — Rezultati 8. kola mednarodnega šahovskega turnirja: Malich : Enklaar remi, Szabo : Ljubojević remi, Browne : Langeweg prek., Timman : Hartoch 1:0, Polugajevski : Uhlmann 1:0, Robatsch : Ree 0:1, Donner : Ivkov 1:0, Korčnoj : Padevski 1:0.

Vrstni red: Polugajevski 6,5, Donner, Korčnoj, Uhlmann in Ljubojević po 5, Timman 4,5, . . . Ivkov 3 itd.

Vendarle bazen v Ljubljani?

S seje sveta za telesno in tehnično vzgojo pri SM Ljubljana

LJUBLJANA, 7. jun. — Na današnji seji sveta za telesno in tehnično vzgojo pri skupščini mesta Ljubljane so njegovi člani sprejeli osnutek pogodbe za financiranje kvalitetnega športa v Ljubljani. Svet bo sklenil pogodbe z 18 društvi o sodelovanju pri razvijanju kvalitetnega športa, organizaciji športnih prireditev, gradnji in vzdrževanju objektov ter o vzgoji in skrbi za strokovne kadre.

Nadalje je svet rangiral mestne športne objekte ter izdelal prioritetno listo štirih objektov, ki so širšega mestnega pomena — športni park inž. Stanka Bloudka, centralni stadion, strelišče in smučarska skakalnica Mostec. Svet bo potem ko bo dobil dokumentacijo o stroških teh objektov sklepal o lastnem deležu pri financiranju, ki pa ne sme preseči 75 odstotkov nepokritega rednega vzdrževanja in 50 odstotkov nepokritega investicijskega vzdrževanja. Poslušali so še poročilo o delu mestnega odbora za tehnično kulturo, čigar dejavnost postaja vse bolj množična in razvejana. Svet se je zavzel za še nadaljnjo pomoč organizaciji LT, ki šteje že 16.000 članov.

Med najpomembnejšimi vprašanji je bila tudi razprava o gradnji pokritega bazena, v kateri je sodeloval tudi podpredsednik SML Sergej Vošnjak. Skiciral je približen predračun gradnje ter nakazal možnosti za financiranje tega prepotrebnega objekta. Svet se je zavzel za čimprejšnjo gradnjo 33-metrskega bazena, ki naj bi stal okrog 50 milijonov din.

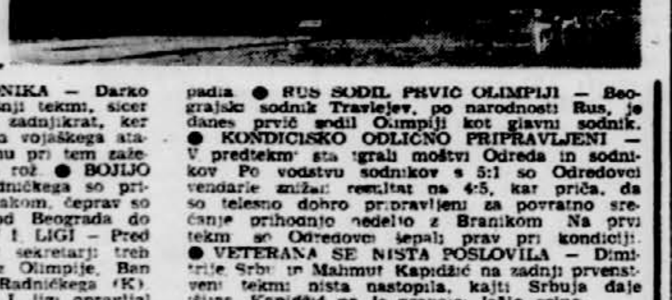
F. BOŽIČ

VATERPOLO

Zmaga SFRJ v Minsku

MINSK, 7. jun. — Jugoslovanska reprezentanca v vaterpolu je zmagala na mednarodnem turnirju, na katerem so sodelovale še reprezentance SZ, Romunije, Bolgarije, Gruzije in Belorusije. V zadnji tekmi so Jugoslovani premagali Gruzijo z 9:6 (3:1, 2:1, 2:3) in tako brez izgubljene točke osvojili prvo mesto.

Halo, Bežigrad

● ZADNJA TEKMA ZA SODNIKA — Darko Puhar stranski sodnik na današnji tekmi, sicer polkovnik JLA, je tokrat sodil zadnjikrat, ker odhaja na novo delovno mesto za vojaškega atašeja v Rim. Oba kapetana sta mu pri tem zaželela srečo ter mu izročila šopka rož. ● BOJIJO SE LETALA — Nogometaši Radničkega so prispeli v Ljubljano s poslovnim vlakom, čeprav so imeli na voljo kar pet letal od Beograda do Ljubljane. ● LE ŠE EDEN V I. LIGI — Pred tekmo so se na tribuni srečali sekretarji treh prvoligaških klubov — Žagar iz Olimpije, Ban iz Maribora ter Jakovljević iz Radničkega (K). Prihodnjo sezono bo funkcijo v I. ligi opravljal le še Žagar, ker bosta Maribor in Radnički izpadla. ● RUS SODIL PRVIČ OLIMPIJI — Beograjski sodnik Travljejev, po narodnosti Rus, je danes prvič sodil Olimpiji kot glavni sodnik. ● KONDICIJSKO ODLIČNO PRIPRAVLJENI — V predtekmi sta igrali moštvi Odreda in sodnikov. Po vodstvu sodnikov s 5:1 so Odredovci vendarle znižali rezultat na 4:5, kar priča, da so telesno dobro pripravljeni za povratno srečanje prihodnjo nedeljo z Branikom. Na prvi tekmi so Odredovci šepali prav pri kondiciji. ● VETERANA SE NISTA POSLOVILA — Dimitrije Srbu in Mahmut Kapidžić na zadnji prvenstveni tekmi nista nastopila, kajti Srbuja daje išias, Kapidžić pa je prebolel lažjo gripo.

B. KAVČIČ

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Lekcija za starše

V svetu je več plavalnih šol, ki so specializirane za poučevanje otrok predšolske dobe. Znano je, da ima novorojenček prirojen plavalni refleks, dokazano pa je tudi, da se lahko malčki zelo zgodaj navadijo potapljanja in tudi plavanja.

Najmlajše dete, ki je pred komisijo opravilo izpit iz plavanja, je dve leti in pet mesecev stara Evica iz plavalne šole inštituta za plavanje v Münchnu. Izpit je bil razmeroma zahteven, prav takšen kakor za odrasle: Evica je morala skočiti v vodo z višine enega metra in plavati 15 minut (zdržala je celo 19,18 min!).

Seveda ni šlo brez truda in tudi ne brez sodelovanja staršev. Na inštitutu za plavanje univerze v Münchnu so več let proučevali metodiko plavanja za najmlajše. Razen profesorjev telesne vzgoje so sodelovali tudi psihologi, pediatri in drugi. Ugotovili so, da je triletne in mlajše težko navaditi plavanja, da pa je to z leto ali dve starejšimi precej lažje. Iz eksperimentalne skupine najmlajših — do treh let, je opravilo izpit iz plavanja 54 otrok, vadili pa so se povprečno kar 106 ur.

Izkušnje, ki so jih dobili v Münchnu, je objavil H. Bauermeister v bogato ilustrirani knjigi z naslovom »Začne se v kopalni kadi« (In der Badewanne fängt es an). Knjiga je zanimiva tudi za strokovnjake, ker so v njej v posebnem poglavju rezultati znanstveno raziskovalnega dela na tem področju.

V plavalno šolo za malčke sprejemajo samo tiste, ki so jih doma v kopalni kadi, v 37°C topli vodi navadili elementarnih vaj, zlasti potapljanja glave in lebdenja v vodi. Iz napotkov za starše povzemamo, da morajo poučevati igraje, vedro in kar moč postopno: najprej zadrževanje sape, nato potapljanje zaprtih ust itd. Dete kleči v vodi, mamica pa ga vzpodbuja danes k potapljanju noska, čez nekaj dni čela, nato obraza in cele glave. Dete nikoli ne sliši besede »moraš«, temveč samo »smeš«. Ko zdrži pod vodo 12 sekund in ko se zna s polnimi pljuči potegniti na dno vode, pa spet spustiti, da ga voda dvigne na površino, in ko otrok ves navdušen ugotovi, da ga »voda drži«, tedaj je šele zrel za plavalno šolo v »veliki vodi«, to je v plavalnem bazenu, v katerem je globina vode 1,35 m.

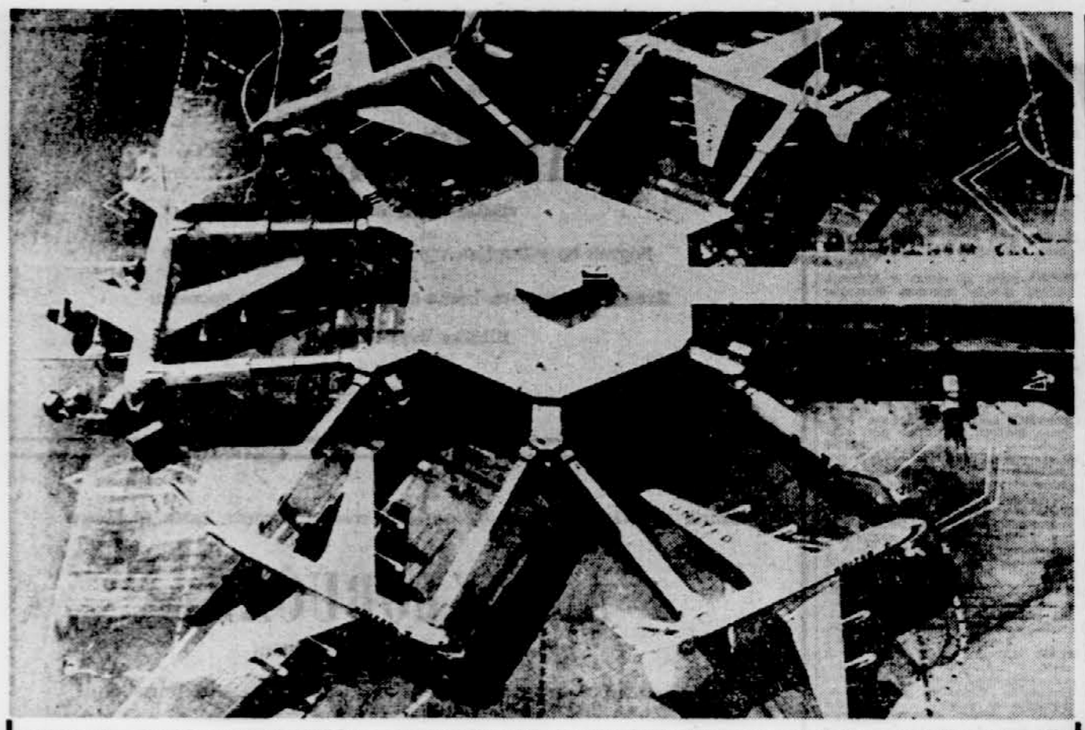
Prva leta so imeli v plavalni šoli težave z ohladitvijo otrok in prehladom. Ko pa so

prišli do spoznanja, da mora biti temperatura vode v bazenu 33°C za malčke do treh let, in 31,5°C za otroke od 3 do 5 let, ni bilo več prehlajenih.

Kot zanimivost naj omenimo tudi posebno metodo nagrajevanja: tisti otroci, ki so se v potapljanju odlikovali, so dobili pasove, obtežene s svincem, in so smeli na podvodno igrišče, kjer so se kotalkali, vozili trokolo in skiro ter se gugali na gugalnici.

D. U.

HRUP IN VRVEŽ NA LETALIŠČU — Prebivalci najbolj prizadetih delov Los Angelesa se pritožujejo zaradi hrupa v zraku. Pravijo, da morajo pristojne oblasti v 30 dneh ublažiti hrup, sicer bodo zahtevali, naj začasno zapro mednarodno letališče, ki je glede prometa (lani 20 milijonov potnikov) drugo največje v ZDA, za tistim v Chicagu. Slika kaže vsakdanji prizor: po kovinskih ceveh odhajajo potniki iz osrednje stavbe v pet velikih letal hkrati. Telefoto: UPI

Levinja je bila na cesti

V gospodarjevi odsotnosti so otroci spustili mlado žival iz garaže

DENVER — Mlada levinja Ingrid bo verjetno morala v živalski vrt, ker je na kratkem izletu okusila prostost. Otroci so 45 kilogramov težko žival izpustili iz garaže Jamesa Hoehla, njenega gospodarja, ki ga trenutno ni bilo doma. Levinja je zavila v bližnji drevored, nato pa je zlezla na prizidek pri domači hiši. Policista, ki so ju poklicali sosedje, sta jo privezala k drevesu in odšla.

Trinajstletnemu dekletcu, ki je prišla preblizu, je žival strgala bluzo. Soseda, ki je mlado žival spodila na dvorišče, je dejala, da levija še ni nevarna, saj sta se z njo že večkrat igrala njena otroka, stara štiri oziroma šest let.

Tatvina starin

PARIZ — Iz prodajalne starin nasproti Elizejske palače so tatovi odnesli razne predmete v skupni vrednosti 400 tisoč frankov.

Statisti v vlogi pestunj

Ko bosta mamica in očka na predstavi, bo otrok v dobrih rokah

MANNHEIM — Gledališče v Mannheimu bo do prihodnje sezone uredilo posebén prostor, v katerem bodo pod nadzorstvom otroci, ki bodo gledali predstavo. Za varuhe so se prijavili študentje in trenutno prosti statisti.

Sto srajc

TEL AVIV— Od strožjih pregledov na telavivskem letališču ima tudi carina nekaj koristi. V prtljagi izraelskega potnika, ki se je pripeljal z letalom, so cariniki našli sto srajc in prav toliko spodnjih hlač. Možakar je trdil, da ima to perilo za osebno rabo, carinik pa mu je odgovoril: »Preden boste lahko nosili te srajce, boste morali shujšati vsaj dvajset kilogramov.« In je mož plačal carino in kazen v skupnem znesku 3.000 izraelskih funtov.

DOROTHY UHNAK:

SEZNAM

6. nadaljevanje

Zanjo pa se zdi, da je prav zadovoljna, da lahko ostane, kjer je... Ovaduh nam je dejal, da ima Giardino v rokah neki seznam. Seznam. (Reardon je besedo poudaril, kakor da bi govoril o kelihu z zadnje večerje.) V njem naj bi ne bila samo imena mož, ki zadevo upravljajo, ampak našteva tudi vse točke verižne prodaje. Preteklo noč smo prečesali Giardinovo stanovanje.

Prekleto! Podirali smo stene, razdirali žimnice... Bilo je kakor v filmu. Davi smo v raznih bankah odprli vsaj pet trezorjev na ime Giardina in dva na ime Elene. In to, med nama rečeno, ni bilo popolnoma zakonito, ker je naš ukaz za preiskavo omenjal samo stanovanje. Ali se zavedate, kako zelo vam zaupam, inšpektorica Opara?«

»Kako se vam je to posrečilo?«

»Tega vam ne bom zaupal. (Casey Reardon se je nasmehnil.) Kar, drži, je to, da nismo našli »seznama«, se razume. Toda kot v vsakem velikem podjetju, se prej ali slej pojavijo tekmeci. To je znano, kajne? Zvedeli smo, da nekateri prekupčevalci z mamili niso preveč zadovoljni s sedanjim stanjem na tržišču. Hoteli so si deliti navidezni monopol z Giardinom in da bi se jim to posrečilo, bi morali odkriti Giardinov delovni načrt. Vendar se zdi, da je on edini, ki ga pozna. Kljub temu je mogoče, da bi tudi Elena vedela, kje se najdejo odgovori na vprašanje. To je tudi razlog, da je niso poskušali osvoboditi. Mogoče je, da delamo Giardinu uslugo, ker smo Eleno zadržali v preiskavi.«

»In vaš vohun? Če je vedel toliko, bi moral vedeti še več.«

Reardon je popil viski in se zagledal v prazen kozarec.

»Moj vohun je mrtev. Našli so ga sinoči, nekaj minut čez polnoč, naslonjene ga na krmilo belega buicka s snemljivo streho na zapuščenem kraju v Brooklynu. Tik za levim ušesom sta bili majhni luknji. Taka je torej s tem vohunom!«

Christin obraz se je takoj odzval na zadnjo Reardonovo pripombo.

»O, saj ne zasluži niti najmanjšega sočutja, Christie. Bil je slepar, po imenu Funzi Bennnanti, ki je upravljal žerjav v eni izmed Giardinovih železarn v Brooklynu.

Poznal je nekega nekdanjega Giardinovega uslužbenca, starca, ki je prevažal svojega šefa, kadar je bilo treba preiskati kako igralnico. Nekega dne se je starec odločal za Giardina ali za stekelničko kisline. Tedaj mu je Enzo poiskal mirno delo. Nadzoroval naj bi železarno in prejemal plačo. Funzi je bil zaprt zaradi utaje. Kupoval in prodajal je televizorje, ki so bili ukradeni v West Sidu. Dobil je že tri leta in bi raje prej prodal mater, kot da bi ga še enkrat obtožili. Spravili smo ga na prostost, kdaj pa kdaj nam je poslal sporočilce. Pred kakšnim tednom je poklical Stoneya in mu dejal, da je zvedel nekaj zelo pomembnega.«

»Od starca?«

»Od starca. Nekega večera je bil nacejen in je začel pripovedovati o dobrih starih časih. Možakar je pijanček, v spomin na nekdanje dni ga Giardino kdaj pa kdaj povabi na kozarček. Nekaj stavkov je bilo še mogoče spraviti iz njegovih motenih možganov in Funziju se je posrečilo, da je iz starca izvlekel podatke, za katere je vedel: prvič, da je Giardino šef kupčij z mamili, in drugič, da ima Giardino v rokah spisek vseh verižnih operacij.«

»Hočete reči, da je samo zaradi tega, kar je povedal starec... Funzi...«

»Ne, ne le zaradi podatka, za katerega se je zvedelo... Toda, zavraga, saj ne smete vsega vedeti, inšpektorica Opara. Vaš problem je Elena in samo Elena.«

Njegov glas se je spremenil.

»Elena je skoraj še dekletce, vendar je že zelo ženska. Elena...«

»Zelo zanimivo,« mu je segla v besedo Christie, »Uganila sem. Je ženska kot jaz, le da imava različna poklica.«

»Ne razburjajte se, inšpektorica Opara, dobro ste me razumeli. Moramo jo odkriti. Odkriti moramo nekaj na račun tega dekleta, nekaj zelo pomembnega, da nam bo pripravljena pomagati.«

Christie je nejeverno vprašala:

»Prav gotovo mislite, da bom iz nje izvabila veliko skrivnost! To moram storiti? Ali se šalite?«

»Ne šalim se. To je vloga, ki vam je namenjena v tej zadevi, Christie. Z Giardinom si dajemo opravka že več kot leto dni. Vemo za njegovo preteklost, znana nam je njegova dejavnost, dovoljena in nedovoljena. Odkrili smo tudi dve stvari v zvezi z Eleno Vargas: prvič, Elena je več kot samo Giardinova ljubica, in drugič, Giardino iz neznanega razloga Eleni popolnoma zaupa. Iz tega izhaja domneva. O Giardinu ne moremo reči, da je 'zaupljiv' značaj, zato drži Eleno in drži jo precej trdo, ker noče, da bi naredila napako. Ne delajte takšnega obraza, Opara! Dobro vem, da je vse to zelo nejasno vendar ste skoraj toliko stari kot Elena, naučili ste se umetnosti v postavljanju vprašanj in lahko bi pokazali vsaj malo sočutja, ni res?«

»Sočutja?.. Pri vsej zadevi ne vidim razloga, da bi morala biti sočutna. Glede na to, kar vem o Eleni Vargas, se zdi, da ne potrebuje sočutja!«

»Elena očitno res ne daje vtisa, da bi karkoli potrebovala. Vse ima...«

»Zakaj pa ji vi ne pokažete nekoliko naklonjenosti?«

Christie je besede izustila, ker jih ni mogla zamolčati, ni pa se zavedala zbadljivega tona.

»Kaj je pravzaprav narobe z vami, inšpektorica Opara?«

Christie je skomignila z rameni in si ogledala roke. Pravzaprav ni vedela, zakaj noče nadzorovati Elene Vargas, niti zakaj jo utruja, ko z vseh strani sliši poudarjati nenavadnost tega dekleta.

Deklica ponoči v garaži

Oče je bil prepričan, da je hčerka že zdavnaj doma in da spi

RIM — Ljudje pozabljajo dežnike, klobuke in razne druge predmete, malo pa jih je, ki bi pozabili svoje otroke. Prav to se je zgodilo lastniku garaže v Rimu. Zvečer je garažo zaprl in šel domov, pri tem pa je pozabil, da je bila z njim tudi devetletna hčerka Matilda. Nočni sprehajalec, ki je šel mimo, je slišal jok in je obvestil policijo. Lastnik garaže, ki ga je stražnik zbudil, je bil presenečen: »Prepričan sem bil, da je Matilda doma in da že spi...«

Drag porcelan

LONDON — Staro kitajsko porcelanasto posodo, v kateri so vrsto let puščali dežnike, so v Londonu prodali za 57.000 dolarjev. To je najvišja cena, ki jo je kdo doslej plačal za umetniške predmete razen slik. Posodo je kupil neki Japonec.

Drobna miška na ulici

Zaradi miši, ki je šla čez londonsko cesto, je prišlo do zastoja

LONDON — Prometni zastoj je povzročila miš, ki je tekla čez neko londonsko ulico. »Ubogo žival bodo povozili,« je rekla frizerka, ki je miš prva opazila. Za njo so vse frizerke stekle iz salona in ustavile uličnì promet.

Več ducatov avtomobilov je stalo pred mišjo, ki se ji ni mudilo, saj je z vmesnimi postanki potrebovala za pot čez cesto cele tri minute in 21 sekund. Na drugi strani ulice jo je pešec pobral in jo odnesel v bližnji park. Potem so se avtomobili premaknili.

Picasso častni doktor

PARIZ — Pablo Picasso je postal častni doktor tiste izmed skupno 13 pariških visokih šol, ki se ukvarja pretežno z upodabljajočo umetnostjo.

Krepki letniki

Starejši rod bi lahko aktivneje sodeloval v javnem življenju, zlasti ker je razmeroma trdnega zdravja

GIESSEN — Sodelavci gerontološkega inštituta v Giessenu so izvedli anketo med ljudmi nad 65 let. Rezultat je bil presenetljiv: starejši rod bi lahko mnogo aktivneje sodeloval v družbenem življenju. Profesor Platt, ki je vodil raziskovalno skupino, je izjavil, da je ta akcija, ki je zajela 300 ljudi, uvod v anketo, ki jo bodo izvedli v vsej deželi.

Štirinajst odstotkov anketirancev nad 65 let je ocenilo svoje zdravstveno stanje kot izvrstno, skoraj 80 odstotkov starejših letnikov je bilo mnenja, da so še kar trdnega zdravja. Dve tretjini nista bili v minulem letu niti en dan v postelji zaradi bolezni. Skoraj vsi anketiranci so kos vsakdanjim opravkom.

Podobno ugodne so tudi ocene psihičnega stanja. Med anketiranci so v večini tisti, ki se počutijo mlajše kot so. Dva izmed treh sta izjavila, da bi bilo življenje brez dela pusto in da sta srečna, kadar je treba kaj urediti. Zaradi osamljenosti in nadložne starosti se je pritoževalo samo dva odstotka ljudi, zajetih z anketo.

Raziskovalci so ugotovili med drugim, da prehrana starih ljudi ne ustreza sodobnim priporočilom. Dovolj je hrane za dojenčke in celo za domače živali — pravi prof. Platt — ni pa živil in pripravljenih jedil, posebej namenjenih starim ljudem. Skrb zbuja tudi prevelika potrošnja zdravil. Nekateri anketiranci jemljejo celo deset različnih zdravil dnevno.

Tarzan na sodišču

LEEDS — Arthur Abbott, obtožen vlomne tatvine, se je pojavil pred sodnikom v Leedsu oblečen v kratke hlače iz leopardove kože in v modre nogavice. Izjavil je, da so nekaj dni prej vzeli obleko zaradi sodne preiskave. Sodnik je odločil, da je treba obtožencu takoj vrniti obleko.

Dobitek zaradi pomote

SAN DIEGO — Raymond George iz Inglewooda v Kaliforniji je pri okencu zaman skušal zamenjati listke. Trdil je, da je po pomoti stavil na konja, ki ima kaj malo upanja na zmago. Že je bil namenjen na upravo, da bi se pritožil, ko je prihitel prijatelj s sporočilom, da je tisti konj zmagal. George je stopil k blagajni in dvignil 6.745 dolarjev.

Sekunda ob koncu meseca

V dvanajstih letih je naš planet zaostal že za enajst sekund

WASHINGTON — Med zadnjim junijem in prvim julijem bodo na glavnih urah svetovnih velemest dodali sekundo. To pomeni, da bo letošnje prestopno leto za sekundo daljše. Atomske ure, ki merijo čas tako natančno, da se lahko šele v 50.000 letih zmotijo za sekundo, so pokazale že leta 1958, da naš planet »zaostaja«. Če ne bi atomskih ur vsakih nekaj let prilagajali zemeljski rotaciji, bi znašala razlika od pravega časa zdaj že kakih enajst sekund.

Žrtve strelske strasti

Na vsej avstralski celini je zdaj le še okoli tisoč divjih konj

SYDNEY — Preostalim divjim konjem v Avstraliji grozi konec. Na vsej celini je le še kakih tisoč brambijev, kakor tam imenujejo te živali, ki jih je bilo v bližnji preteklosti petkrat toliko.

Razlogi: brambija ni težko ujeti živega, na sejmu se dobi zanj lep denar, do tristo avstralskih dolarjev; nedeljski lovci ubijajo živali, da bi zadostili svoji strelski strasti. Izletniki najdejo mrhovino v močvirjih in gozdovih. Nekoč je bilo mogoče priti tja le v sedlu, zdaj švigajo avtomobili. Zakon o zaščiti teh divjih živali je star že sto let, vendar velja samo na papirju.

Zaradi nogavice

SYDNEY — Avstralec Keith Lancaster, ki je že stokrat skočil s padalom, je za las ušel nesreči. Pri ponovnem poskusu se mu je nogavica zataknila za lestev pri zadnjem kolesu. Drug padalec je s kavljem snel nogavico, Lancaster je pravočasno odprl padalo.

ZADNJI DNEVI UČINKOVITEGA PRAŠKA? — Po dolgih razpravah bo zvezna uprava za varstvo okolja sredi prihodnjega tedna dokončno odločila, ali bodo v vseh ZDA prepovedali rabo praška DDT za zatiranje rastlinskih škodljivcev. Precej farmarjev že uporablja druge kemične snovi. Posnetek kaže kmetijsko letalo, ki razpršuje DDT tik ob gospodarskem poslopju. Telefoto: UPI

Mladina jemlje mamila

Zdaj kadi marihuano že vsak četrti slušatelj oxfordske univerze

OXFORD — Anketa, ki so jo izvedli študentje sami, je pokazala, da redno kadi marihuano vsak četrti, tablete LSD pa jemlje vsak šesti izmed skupno 11.000 slušateljev oxfordske univerze, ki slovi kot negovalka tradicij in je eno zadnjih oporišč viktorijanskega duha v sodobni Veliki Britaniji. Pred petimi leti je vsak 20. študent poznal marihuano, zdaj pa jo kadi 28 odstotkov slušateljev. Med razlogi omenjajo radovednost. Pravijo, da uživanje nekaterih mamil ni večje zlo kot nikotin in alkohol, in predlagajo oblastem, naj dovolijo rabo marihuane v Veliki Britaniji.

Samo v sončnih dneh

BUENOS AIRES — Hotelski gostje v Mendosi, argentinskem mestu pod Andi, bodo v deževnih dneh stanovali in jedli brezplačno. Zastonj bodo tudi vsak trinajsti dan v hotelu. Oskrbo bodo plačali samo v sončnih dnevih.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA TURIZEM SR SLOVENIJE

vabi k sodelovanju strokovne delavce na naslednjih delovnih mestih:

1. **samostojnega svetovalca za vodnogospodarsko službo** (področje čnečiščenja voda)
2. **samostojnega svetovalca za pravno službo** (upravni postopek za stanovanjske oz. lokacijske zadeve)
3. **referenta za pravne zadeve** (upravni postopek)
4. **samostojnega svetovalca za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo**
5. **svetovalca za ekonomske zadeve v stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu**
6. **dipl. pravnika - pripravnika**

IN DELAVCE za naslednja administrativna dela:

7. **računovodskega sodelavca za delo blagajnika**
8. **pomočnik vodje glavne pisarne sekretariata**
9. **strojepisko**

Poleg splošnih pogojev po zakonu je za razpisana delovna mesta od 1. do 5. potrebna visoka izobrazba (dokončana druga stopnja ustrezne fakultete) in vsaj petletna strokovna praksa. Za delovni mesti pod 7. in 8. je potrebna srednja izobrazba.

Delavcem pripada osebni dohodek po določbah samoupravnega sporazuma.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Prijave s kratkim življenjepisom je treba poslati na naslov: Republiški sekretariat za urbanizem, Ljubljana, Vrtača 11. 5506

Razpisna komisija pri

INDUSTRIJSKEM BIROJU

podjetju za izgradnjo industrijskih objektov,

LJUBLJANA, Parmova 33

razpisuje

po čl. 84 statuta podjetja delovno mesto

DIREKTORJA (ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki se zahtevajo za to delovno mesto, izpolnjevati tudi posebne pogoje po čl. 84 statuta podjetja, in sicer:

da imajo visokošolsko izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri;
da so bili najmanj 5 let na odgovornih položajih v sorodnih delovnih organizacijah ali na drugih odgovornih delovnih mestih;
da obvladajo najmanj 1 svetovni jezik;
da niso bili obsojeni ali kaznovani za dejanja, našteta v 55. členu temeljnega zakona o podjetjih;
da jim opravljanje poslov direktorja v gospodarski organizaciji ni bilo prepovedano s sodno odločbo;
da niso v sodnem postopku;
da imajo moralno-politične kvalitéte.

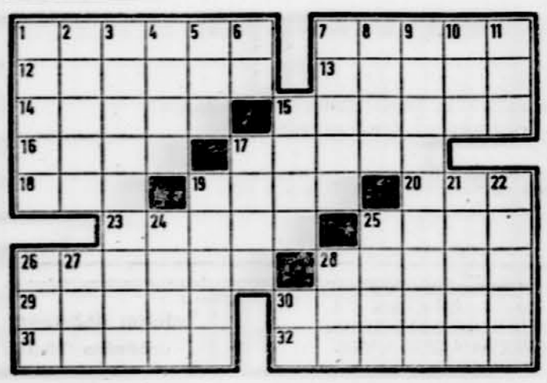
Ponudbe z osnovnimi osebnimi podatki in opisom dosedanjih zaposlitev ter overjen'mi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, morajo kandidati predložiti osebno ali poslati s priporočenim pismom v zaprti ovojnici na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo.«

Rok prijave je 30 dni od objave v časopisu.

Vlog brez dokazil razpisna komisija ne bo obravnavala.

O izidu razpisa bomo kandidate pismeno obvestili v predpisanem roku. 5507

Križanka

VODORAVNO: 1. izdelovalec sladu, 7. vrsta zimzelenega drevesa, ki daje cenjen les z značilnim vonjem, 12. ogrski kralj (Matija), 13. prostor, površina, 14. industrijsko mesto v ameriški državi Ohio, 15. gosča, žlindra, 16. mesto v Baden-Württemberg v ZRN, 17. mesto v belgijski pokrajini Flandriji, 18. angleško svetlo pivo, 19. glavno mesto Moravske v CSSR z močno tekstilno industrijo, 20. rimska boginja rodovitnosti, 23. rimska obdonavska provinca 25. velika, arhitektonsko lepa veža, slavnostna dvorana, 26. najmodernejši in najzvitejši grški junak pred Trojo, bajeslovni kralj Itake, 28. vodni jarek, umetni prekop, 29. avstrijski politik, eden od pomembnih teoretikov avstrijske socialdemokracije (Otto), 30 pristaš carizma, 31. evropska otočna država, 32. ena od treh erinij v grški mitologiji, maščevalka krivice in zločina.

NAVPIČNO: 1. tonovska lestvica, 2. poslovni prostor, 3. švedski kemik in fizik, znan po svoji ionski teoriji elektrolitične disociacije, Nobelov nagrajenec za kemijo leta 1903 (Svante August), 4. bivališče vladarja, 5. reka in departma v vzhodni Franciji, 6. kemijski znak za radon, 7. ime italijanskega filmskega producenta in moža Sophie Loren Pontija, 8. grški bog ljubezni, 9. slovenski partizanski pesnik (Karel), 10. jugoslovanski atlet, rekorder v skoku v daljino (Miljenko), 11. krilo rimske konjenice, 15 oklepno vozilo, 17. srednjeveški verski odpadnik, 19. umetnostna galerija v Milanu, 21. slog, 22. športni skok s premetom telesa, 24. kraj pri Šempasu na Goriškem, 25. reka v severozahodni Švici, levi pritok Rena, 26 širok pas pri kimonu, 27. darilo, 28. cima, poganjek, 30 kemijski znak za kalcij.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANI..

VODORAVNO: 1. Kursk, 6. skotist, 13 Ata:. 14 Ariosto, 15. Panno, 16. Ni, 17. Nara, 18. Kunming, 21. Ras 22. rs, 24. sol, 25. kas, 27. N(ikola) T(esla), 28. Ik, 30. sekanta 32 Vaal, 35. KA, 36. delta, 39. Ankaran, 41. Hrvat, 42. Stewart, 43 Inari.

Sue MacDonald BOSA SESTRA

52. nadaljevanje

»Memsahib!« V Puranovem glasu je trepetalo potlačeno čustvo. Počasi in pomenljivo si je ogledal roko, ki jo je objemala.

Claire je zardela, Mike pa jo je še tesneje privil k sebi.

»Memsahib!« Njegov glas se je tresel od negodovanja »Pozabili ste, da ste... Vi ste ženska Philipa Greiga,« je planilo in njega.

Mike se je na glas zasmejal. Zasukal jo je proti sebi, se ji zagledal v zardeli obraz in tiho vprašal: »Ali si res? Ali si Philipova ženska?«

Pogledala mu je v poredne oči in trepetajoč odgovorila:

»O, da, da, sem,« je šepetala in na obrazu se jima je razkrila vsa njena ljubezen.

»No, Puran, si zadovoljen?« Pomirjujoče jo je potrepljal po ramenu in jo izpustil. Puran je bil spet nasmehljan kot vedno.

15. poglavje

»Mislim, da bo dovolj. Hvala za vašo pomoč, Ryan.«« Philip Greig je vstal in se utrujeno pretegnil. Derek Ryan pa si je šel z roko skozi razmršene lase in se zgrbil na stolu.

»O'Regan bo jutri dobil vse v redu, ko bo prevzel delo.« Philip se je pomaknil k Dareku in vzel iz žepa zavoječek cigaret. Ponudil ga je mladeniču. »Prižgite si eno, Derek, zaslužili ste si jo.«

Ko ga je šef poklical po imenu, je postalo Dereku toplo pri srcu. Vedel je, da ga ima Philip za prijatelja, in rad se je z njim menil takole sproščeno. Ozrl se je v njegov bledi, izmučeni obraz in zapekla ga je vest. Vedel je, kako zelo ga je prizadel ker mu ni več kazal Clairinih pisem. Vendar ni imel druge izbire.

Philip si je nažgal pipo in ko se mu je dodobra razgorela, se je vrnil na svoj sedež. Sklonil se je k namiznì lučki in jo ugasnil. Molče sta obsedela v naraščajočem mraku.

»Pri O'Reganu se boste počutili dobro, Derek,« je prvi spregovoril Philip. »Dober fant je in koristilo vam bo, če boste delali še s kom drugim.«

»Mogoče,« je brez navdušenja rekel Derek. »No, na vsak način se sem vesel, da ste se odločili za dopust. Potrebovali ste ga.«

»Pameten človek pozna svoje meje, jaz sem svoje presegel.« Njegove tope besede niso prav nič sprostile napetega vzdušja.

»Kaj boste počeli?« se je Derek zdrznil iz svojih mračnih misli. »Boste šli na križarjenje z jadrnico, kot vam je svetoval O'Regan?«

»Nisem se še odločil. Žena noče iti.«

Ali se mu je samo zazdelo, ali je šefov glas res zazvenel trše, ko je omenil svojo ženo? Derek ni vedel in Clairino pismo ga je kar žgalo v žepu.

»Najbrž bom odletel v Kalkuto.« Tiho priznanje je Dereka popolnoma zmedlo.

»Ali greste... Šli boste obiskat Claire?«

»Ne ravno Claire, vendar moram nekaj izvedeti. Poskusite razumeti. Moram biti gotov, da se ima dobro in da je v pravih rokah.«

»Toda...«

»Ne vem, zakaj ste se odločili, da mi ne boste več dajali novic o Claire.« je brezčutno nadaljeval. »Ni mi živeti, če ne vem, da je z njo vse v redu. Vaš molk mi daje slutiti, da se je navezala na nekoga drugega. V tem primeru se moram sam prepričati, če jo bo res osrečil.« Iz njegovega glasu je zvenel obup.

Darek je bil pretresen. Niti na kraj pameti mu ni prišlo, da bi Philip mogel sklepati kaj takega.

»Saj sploh ne gre za to,« je razburjeno protestiral. »Zaboga, Claire ne bi nikoli storila kaj takega.«

»Ali koga zares poznamo? Mislimo že tako, toda...«

»Bodite prepričani, da se Claire ni spremenila. Ona — ni taka.«

»Kaj pa je potem? Zakaj mi nič več ne dajete njenih pisem?« je strastno zakričal »Samo ta pisma so mi pomagala, da sem vzdržal tule, ne da bi znorel.«

Zamolklo je čez nekaj časa dodal: »Oprostite mi, Derek. Nobene pravice nimam, da vas takole napadam. Zelo velikodušno je bilo od vas, da ste mi dovolili vpogled v vašo korespondenco, in res ne vem, zakaj bi smel misliti, da bo vedno tako.«

Derek je s trdo stisnjenimi ustnicami odločno vstal.

»Nimate prav, ko tako mislite. Počel sem tisto, kar se mi je zdelo najbolje. Prišel sem v vražje težak položaj in...« Umolknil je, ker je Philip spet prižgal luč.

Zmeden je obstal v nenadnem močnem soju. Njegov mladi obraz je bil bled in napet.

»Že dobro, Ryan. Povejte mi vse. Nekaj mi prikrivate. Že nekaj tednov slutim, da je tako, zdaj pa hočem vedeti, kaj je.« Vse prijateljstvo je izginilo iz njegovega vedenja. Prebadal ga je s pogledom.

Derek je potegnil iz žepa sveženj pisem.

»Ne morem vam povedati. Sami preberite. Ne morem reči svojemu šefu, da mu žena...« Philip je bliskovito stegnil roko in ga zgrabil za zapestje, da je umolknil.

Četrtek, 8. junija 1972

Gledališča

DRAMA SNG

Četrtek, 8. junija, ob 20. uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Abonma K in izven. Vstopnice so tudi v prodaji. Namesto prvotno predvidene predstave »Fintas«, ki je zaradi bolezni v ansamblu ne moremo uprizoriti.

Petek, 9. junija: ni predstave! Zaradi bolezni v ansamblu »Flintas« odpovedujemo predstavo za abonma A in izven. Uprizorili jo bomo kasneje.

Sobota, 10. junija, ob 20. uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Abonma Sobota in izven. Večina vstopnic je v prodaji.

Ponedeljek, 12. junija, ob 20. uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Abonma D in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

Torek, 13. junija, ob 20. uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Abonma F in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

Zaradi bolezni v ansamblu FLINTA smo prisiljeni izpremeniti spored Drame SNG v prihodnjih dneh in s tem preklicujemo napoved, objavljeno v rubriki »Naš Talijin hram« v »Nedeljskem« od 11. junija — namesto tam predvidenih predstav za abonmaja U in G bomo uprizorili predstavi za abonmaja D in F kakor sta razvidni iz te napovedi. Vse prizadete prosimo za razumevanje! Pričakujemo, da bomo mogli spored od srede 14. junija dalje uresničiti po napovedih rubrike »Naš Talijin hram« v zadnjem »Nedeljskem«.

OPERA IN BALET SNG

Četrtek, 8. junija, ob 20. uri: Puccini: MADAME BUTTERFLY. Abonma red F in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sobota, 10. junija, ob 19. uri: Foerster: GORENJSKI SLAVČEK. Izven abonmaja, v počastitev stote obletnice prve uprizoritve. Vstopnice so tudi vprodaji.

Nedelja, 11. junija, ob 20. uri: Rossini: SEVILJSKI BRIVEC. Gostovanje v Ribnici v okviru Ribniškega festivala.

Sovjetski tenorist Grigorij Hanadanjan je zaradi bolezni odpovedal gostovanje v Ljubljani in tako moramo naše operno občinstvo in predvsem abonente reda F obvestiti, da bo drevi predstava Madame Butterfly brez napovedanega gosta. Pinkertona bo pel naš tenorist Rajko Koritnik. Zasedba nadaljnjih glavnih vlog: Vilma Bukovec — naslovna vloga, Suzuki — Božena Glavak, Konzul — Edvard Sršen. **Ker bo to zadnja uprizoritev Madame Butterfly v sezoni, nanjo še posebej opozarjamo. Precejšnje število vstopnic je še v prodaji.**

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO-Gledališka pasaža

Četrtek, 8. junija, ob 20. uri: Žarko Petan: RAJ NI RAZPRODAN ali REFORMA V PARADIŽU (Glasbena komedija). Gostovanje v Celju.

Petek, 9. junija, ob 16.30: G. Feydeau: DAMA IZ MAXIMA. (Komedija). Gostovanje v Kamniku.

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Četrtek, 8. junija, ob 16. uri: Franček Rudolf — TRNULJČICA PREVEC IN TRIJE PALČKI, za Abonma »K« in izven. Vstopnice so tudi v prodaji pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

ROČNE LUTKE, Resljeva cesta 36

Četrtek, 8. junija ob 9. uri: Jan Grabowski: VOLK IN KOZLIČKI — zaključena predstava za Osnovno šolo CERKNICA.
ob 16. uri: Albert Papler: HUDOBNI GRAŠČAK — zaključena predstava za Osnovno šolo JARŠE — DOMŽALE.

Petek, 9 junija, ob 9. uri: Leopold Suhodolčan: MEDVEDEK NA OBISKU — zaključena predstava za VVZ ANGELCE OCEPEK, LJUBLJANA.
ob 16. uri: Nace Simončič: PRAŠIČKI — zaključena predstava za VVZ ANE ZIHERL, LJUBLJANA.

Sobota, 10. junija, ob 17 uri: Jan Grabowski: VOLK IN KOZLIČKI — za izven.

MARIONETE, Levstikov trg 2

Sobota, 10. junija ob 15. uri: František Pavlíček: SLAVČEK — po motivih H. Ch. Andersena — za izven.

Cenjene obiskovalce obveščamo, da zaradi bolezni v ansamblu ne bo v MARIONETNEM gledališču v soboto, dne 10. junija ob 15. uri že najavljene obnovitve uprizoritve pravljične lutkovne igre MALA ČAROVNICA, ki pa bo uprizorjena naslednjo soboto, dne 17. junija ob 15. uri. Obiskovalce prosimo, da z razumevanjem sprejmejo spremembo repertoarja. Predprodaja vstopnic za obe sobotni predstavi za izven v MARIONETNEM gledališču in v gledališču ROČNIH LUTK je vsak dan od 7. do 14. ure v upravi gledališča, Resljeva c. 36 in pol ure pred začetkom predstave pri blagajni gledališča. Rezervacije vstopnic za obe gledališči so vsak dan od 7. do 14. ure po tel. štev. 312-020.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE MESTNI DOM

Četrtek, 8. junija, ob 17 uri: Mihalkov: ROBINZONI IN DEKLETI, komedija. Red G in izven.

Petek, 9 junija, ob 17. uri: Mihalkov: ROBINZONI IN DEKLETI, komedija. Red F in izven.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Četrtek, 8. junija ob 20.30: C. Goldoni PRIMORSKE ZDRAHE — velika predstava na prostem v Novi Gorici (ob Kornu).

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Četrtek, 8. junija, ob 20. uri: Kruno Cipci: DUNDO MAROJE — za red Modri.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Četrtek, 8. junija, ob 16 in 20. uri: Turgenjev: MESEC DNI NA KMETIH. Gostovanje v Velenju. Ob 20. uri: Žarko Petan: RAJ NI RAZPRODAN ali REFORMA V PARADIŽU. Glasbena komedija. Gostovanje Mestnega gledališča iz Ljubljane. Prodaja vstopnic dve uri pred začetkom. Rezervacije po tel.: 29-60, 29-64.

Koncerti

STILNI KONCERTI GROBLJE 72
Jutri ob 20. uri bosta v Muzeju Jelovškovih fresk — grobeljski cerkvi izvajala Rok Klopčič in Ranko Filjak večer francoske glasbe. Na sporedu: Franck Sonata, Debussy Sonata in Ravel Tzigane. Rezervacije vstopnic po telefonu 72-419. 5503-K

Jutri bo zadnji koncert **Zbora in orkestra Slovenske filharmonije za rumeni abonma** pod vodstvom dirigenta **Oskarja Danona**. Sodeluje **Otroški zbor Franca Šturma**, solisti pa so **Vera Lacić, Sabira Hajdarović, Anton Dermota, Samo Smerkolj** in **Jože Stabej**. Zbor sta pripravila **Jože Hanc** in **Janez Kuhar**. Na sporedu bo Matevžev pasijon J. S. Bacha. -K

RTV Ljubljana

SPORED ZA ČETRTEK

4.30 — 8.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Danes za vas; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Vremenska napoved; 6.50 Rekreacija; 7.00 Dobro jutro, otroci! 7.25 Naš današnji radijski in TV spored; 8.00 Poročila; 8.10 Operna matineja; 9.00 Poročila; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 10.00 Danes dopoldne; 10.20 — 12.00 Pri vas doma — vmes ob 11.00 — 11.20 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila; 12.10 Danilo Švara: sklepni prizor 2. dej. opere »Slovo od mladosti«; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Igrajo pihalne godbe; 13.00 Kratka poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.10 Pesem iz mladih grl; 14.30 Z ansamblom Francija Puharja; 14.45 »Mehurčki«; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Marijan Lipovšek: Balada in rapsodija; 16.00 »Vrtiljak«; 16.40 Z orkestrom Robert Hanell; 17.00 Poročila; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Orgle v ritmu; 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.45 Kulturna kronika; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila; 19.15 Minute s Triom Silva Stingla; 19.30 Radijski dnevnik I. programa; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Pavletom Zidarjem; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.00 Poročila; 22.15 Novejši posnetki poljske muzike iz našega arhiva; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza; 23.40 S popevkami po svetu; 24.00 Poročila in konec oddaje.

TELEVIZIJA

18.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00)
17.45 Veseli tobogan: Cerkvenjak (Beograd) — II del (Lj)
18.15 Obzornik (Lj)
18.30 Boj za obstanek, barvni film (Ljubljana)
19.00 Protest in komunikacija, barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Četrtkovi razgledi: Primer Gorišnice (Lj)
21.35 Bos skozi pekel, japonska nadaljevanka (Lj)
22.30 Zgodba Ane Frank — balet (Ljubljana)
22.55 Poročila (Lj)

Drugi spored:
17.35 Poročila (Zg)
17.40 Serijski film (Bg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodna glasba (Zg)
19.00 Mozaik (Sa)
20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Spored italijanske TV
TV Zagreb (Sljeme):
20.30 Dekameron (Bg)
21.15 Objektiv 350 (Zg)
22.15 TV dnevnik (Zg)

RADIO ŠTUDENT

12.00 — Poročila, obvestila; 12.05 — Glasba; 13.00 — Poročila, obvestila; 13.05 — Glasba; 14.00 — Poročila; 14.05 — 15.00 — Glasba.

188M

Kino

SPORED ZA ČETRTEK

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: Ob 16, 18 in 20. uri: amer. barv. film STRELJANJE V DODGE CITYJU. Režija: Josehp M. Newman. Gl. vloge: Joel McCrea, Julie Adams.
Prodaja vstopnic od 14. ure dalje.
KINO UNION: kanadsko-franc. barv. VV ljubezensko-erotični film UVAJANJE V LJUBEZEN. Prod. Cinefix, 1971. Režija: Denis Heroux. Igrajo: Chantal Renaud, Danielle Ouimet, Jacques Riberoles in drugi. Tednik št. 22. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Film ni primeren za otroke!
POLETNI KINO DOM JLA: samo še danes amer. barv. CS vestern LOVCI NA SKALPE. Režija: Sidney Pollack. Igrajo: Burt Lancaster, Shelley Winters, Telly Savalas. Predstava ob 20.30. Zadnjikrat!
KINO KOMUNA: Dustin Hoffman, najbolj zveneče ime sodobne ameriške kinematografije v barv. CS vesterndrami MALI VELIKI MOŽ. CC Films, 1970. Film s FESTA 72. Režija: Arthur Penn. Igrajo še: Faye Dunaway, Martin Balsam in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16, 18.30 in 21. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane! Ob 10. uri MATINEJA amer. barv. CS vestern-komedije BALADA O DINGUS MAGEEJU (F. Sinatra). Samo danes!
KINO SLOGA: ne zamudite zabave s STANLIJEM in OLLIJEM v amer. komediji FRA DIAVOLO. Režiser: Hal Roach. Predfilm risanka! Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16, 18 in 20. uri.
KINO VIČ: premiera nem. barv. komedije PEPE, STRAH IN TREPET PROFESORJEV iz serije »Navihanci iz prvih klopi« (Pepe, der Paukerschreck). Glasba: Rolf Wilhelm. Režiser: Harald Reinl. Igrajo: Hansi Kraus (Pepe), Theo Lingen (ravnatelj Taft), Uschi Glass, Hannelore Elsner in drugi. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16, 18 in 20. uri.
KINO ŠIŠKA: Tony Curtis in Yul Brynner v amer. barv. CS akcijskem filmu TARAS BULJBA po romanu, ki ste ga prebrali. Režiser: J. Lee Thompson. Igra še Christine Kaufman in drugi. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16, 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!
KINO SAVA: danes zadnjikrat nem. barv. VV erotična komedija KAKO TO POVEŠ SVOJI HČERKI ... Tednik št. 21. Predstava ob 17. uri. Ni primerno za otroke!
Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 14. ure dalje, za matinejo, Poletni kino in Savo uro pred pričetkom.
KINO TRIGLAV: franc. barv. VV krim. UMOR V BAZENU, ob 16, 18 in 20. uri. Brez predfilma! Igrajo: Alain Delon, Romy Schneider, Maurice Ronet, Jane Birkin. Prodaja vstopnic on 15. ure dalje.
KINO VEVČE: samo danes ob 20. uri: franc. barv. VV ljub. zgodba LJUBIM TE... JAZ PA TEBE NE! Igrata Serge Gainsbourg in Jane Birkin.
KINO ZALOG: samo danes ob 20. uri: franc. CS kom. ŽENA Z DVEMA MOŽEMA. Igrata popularna, a žal že umrla komika Fernandel in Bourvil.
KINO DOMŽALE: dan. barv. VV film MAZURKA V POSTELJI, ob 18 in 20. uri. Mladini pod 16 let filma ne priporočamo.
KINO RADOMLJE: amer. barv. VV film RYANOVA HČI, ob 20. uri.
KINO MENGEŠ: franc. barv. film POT V KATMANDU, ob 20. uri.
KINO DUPLICA, KAMNIK: amer. barv. kom. LJUBIM SVOJO ŽENO, ob 20. uri.
KINO SORA, ŠKOFJA LOKA: amer. barv. film JOE TUDI TO JE AMERIKA, ob 18 in 20. uri.
KINO RADOVLJICA: amer. barv. vestern film ZADNJI NABOJ, ob 20. uri.
KINO CENTER, KRANJ: franc. barv. VV krim. film LOV NA SEFA BANDE, ob 16, 18 in 20. uri.
KINO STORŽIČ, KRANJ: amer. barv. dokumentarni film ROLLING STONES, ob 16, 18 in 20. uri.
KINO TRŽIČ: premiera franc. barv. CS filma groze OKOVI GROZE, ob 18 in 20. uri.
KINO RADIO, JESENICE: franc. barv. CS film MALENKOSTI, KI USTVARJAJO ŽIVLJENJE, ob 17 in 19. uri.
KINO PLAVŽ, JESENICE: ital. barv VV film COWBOY KING, ob 18 in 20. uri.
KINO KR. GORA: amer. barv. CS film BOJEVNIKI.
KINO KRKA, NOVO MESTO: franc. barv. film SVETI PLAMEN, ob 18 in 20. uri.
KINO D. DOM, TRBOVLJE: ital. barv. VV film KO SO ŽENSKE IMELE ŠE REP, ob 18. uri.
KINO ROGAŠKA SLATINA: ital. barv. film POD ZELENIMI ZASTAVAMI, ob 17 in 20. uri.
KINO SVOBODA, ŠEMPETER: amer. film BOJIŠČE, ob 18.30 in 20.30.
KINO SOČA, N. GORICA: amer. barv. film MOŽ ZAKONA, ob 18 in 20. uri.

MARIBOR

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30 in 19. uri angl. barv. CS spekt. LAWRENCE ARABSKI (repriza). V gl. vlogah: Omar Shariff, Alec Guiness, Anthony Quinn, Peter O'Toole in Arthur Kennedy. Zaradi dolžine filma so cene zvišane!
KINO UNION: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. barv. CS pust. film PIRATI IZ MOONFLEETA (repriza). V gl. vlogah: Stewart Granger, George Sanders in Joan Greenwood.
KINO PARTIZAN: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. barv. film UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO (repriza). V gl. vlogah: Spencer Tracy, Katherine Hepburn, Sidney Poitier in Katherine Hougton. Tednik št. 22/72.
KINO UDARNIK: ob 15.30, 17.45 in 20. uri dan. barv. VV ljub. kom. MAZURKA V POSTELJI. V gl. vlogah: Ole Soeltoft in Annie Birgit Garde. Film ni primeren za otroke!
KINO POBREŽJE: Z a p r t o!

English in England
ANGLO-CONTINENTAL SCHOOL OF ENGLISH

vodilna jezikovna šola v Angliji — priznana od britanskega ministrstva za pouk

BOURNEMOUTH

STALNI TEČAJI — začetek vsak mesec

PRIPRAVLJALNI TEČAJI — za preizkus znanja na univerzi Cambridge

SPECIALNI TEČAJI — za tajnice, delavce v turizmu, bančne uradnike, gostinske delavce

POČITNIŠKI TEČAJI — v juliju in avgustu

LONDON in OXFORD

tečaji od julija do septembra v univerzitetnih centrih

Prijave in informacije tudi o sorodni šoli angleškega jezika INTERLINK pri **TRANSTURIST LJUBLJANA**, Šubičeva 1, tel štev.: 20-188 in 20-189 -O

DRUŠTVO ZA VARILNO TEHNIKO SRS
LJUBLJANA, Erjavčeva c. 15

razpisuje
prosto delovno mesto
za nedoločen čas

referenta — tehn. sekretarja

POGOJI: višja ali srednja izobrazba s pet oziroma osem let prakse v samostojnem vodenju pisarniških poslov.

Zaželeno je znanje nemščine ter angleščine ali francoščine. Prijave sprejema pisarna Društva za varilno tehniko SRS. Nastop službe 1. 7. 1972 ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 5523

KOMPAS JUGOSLAVIJA

VABIMO VAS NA FINSKO Z LETALOM ZA SAMO 3.600 N din

Odhod 2., povratek 10. julija

ZAHTEVAJTE PROGRAM, NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI!

Prijave do 15. junija KOMPAS LJUBLJANA -O

Obvestila

MATURANTI 4.A (leto 1962) — razred prof. PAULINA. Desetletnica mature je 10. 6. ob 19. uri v Evropi v Celju. 18686-O

SAP LJUBLJANA

Prijetne in poceni

POČITNICE

vam nudimo v privatnih sobah prve kategorije tik ob morski obali. Hrano rezerviramo v sodobni restavraciji v neposredni bližini sob. Kaštela pri Splitu, Biograd n/m, Selce pri Crikvenici, Crikvenica. V Volpariji pri Savudriji so vam na voljo lepe sobe s tekočo toplo in hladno vodo v našem počitniškem domu. Prednost najema je, da niste obvezani vzeti celotne oskrbe, temveč se lahko hranite v bližnjih gostinskih lokalih, oziroma si hrano priskrbite sami.
Prijave in informacije v turistični poslovalnici SAP — Ljubljana, Titova 38, tel. 315-342. -O

Mladinski center Zgornja Šiška

MC je odprt od 16. do 22. ure, kjer sta vam na voljo MINI CASINO in brezalkoholni BIFE. Ob 19. uri vas vabimo v dom SVOBODE v Zg. Šiški na Vodnikovi cesti, kjer bo nagradni KVIZ — KAJ VEŠ O ZVEZI KOMUNISTOV. Po končani prireditvi so pripravljena prijetna presenečenja, ter prost vstop v MC, kjer bo poskrbljeno še za plesno zabavni del prireditve.

In še ena novost za vse mladince in mladinke!

Če imaš problem v šoli, če si se sprl s starši ali dekletom, če ne veš, kam bi šel v soboto zvečer, če ne najdeš zaposlitve, če moraš jutri k sodniku za mladoletnike, pa ne veš, kaj te tam čaka ...

Če te težijo taki ali podobni problemi in vprašanja, OGLASI se pri nas, kjer boš takoj dobil odgovor. V INFORMATIVNEM URADU ZA MLADINO te pričakujemo vsak tore in petek od 16. do 19. ure in pripravljeni smo ti zastonj svetovati. Po posvetu boš odšel olajšan, ker boš videl svojo pot in ostal anonimen. Če ti je nerodno, kliči po tel.: 55-106. NE ODLAŠAJ! ZAUPAJ SE! POSVETUJ SE!

INEX TURIST

Novi **Sad**, M. tita 4, tel. 26-666, 52-125.

AMERIKA devetdnevno potovanje odhod:: 4. VIII, iz Ljubljane vrnitev: 13 VIII. v Zagreb
Obisk: Clevelanda, New Yorka, Bostona, Philadelphie, Niagare Falls.
Cena 8.500 din ali 455 US $. 5554-O

REPUBLIŠKI PROMETNI inšpektorat SRS obvešča, da bosta dne 10. 6. 1972 in 11. 6. 1972 od 8. ure do 19 ure cesti Kranj — Škofja Loka na odseku Sv. Duh — Škofja Loka in Škofja Loka — Jeperca na odseku Škofja Loka — Godešič zaprti zaradi mednarodnih moto-dirk za ves promet, razen za redne avtobusne proge.
Obvoz za vsa ostala vozila bo: Jeperca — Kranj — Sv. Duh — Goraje — Škofja Loka ali Jeperca — Medvode — Goričane — Škofja Loka in obratno. 5544-O

OLIB
NAJLEPŠI OTOK ZADRSKEGA OTOČJA, KOMPLETEN PENZION JUNIJA 39.00 din, JULIJA IN AVGUSTA 45.00 din. Rezervacije so obvezne. Naslov: Odmaralište »Zrenjanin«, 57296 OLIB. 3830-O

MEDICINSKA FAKULTETA v Ljubljani obvešča, da bo tov. Jule Kovačič, dr. med., asistent na katedri za ginekologijo in porodništvo, branil svojo doktorsko disertacijo z naslovom »Epidemiološki pomen zgodnje citološke detekcije karcinoma materničnega vratu« v **petek, 9. junija 1972 ob 12.** uri, v bralnici na tajništvu fakultete. Vrazov trg 2/I. 5561-O

ZAVOD ING. STANKA BLOUDKA CENTER TIVOLI
Po enem letu bo v Hali Tivoli ponovno večja koncertno glasbena prireditev POLETNI PLES, ki bo 17. junija ob 20. uri. Dobre tri ure boste lahko uživali ob dobri glasbi, saj bo nastopil eden najperspektivnejših naših ansamblov: SRCE. Vstopnice bodo veljale samo 10 dinarjev, poleg ansambla SRCE pa bo nastopil še en gostujoči ansambel.

stopoteka

je odprta vsak dan razen ponedeljka od 20. ure dalje. Vstopnina je 10 dinarjev, mlajšim od 18 let pa vstop ni dovoljen. Ker je danes četrtek, je STOPOTEKA odprta do 0.30.

HREŠČAK FRANC iz Dolenjih Vrem 44, p. Vremski Britof obveščam vse kliente, da od 1. 6. 1972 ne sprejemam več hlodovine za žaganje. 5598-O

»BOHOR« Sevnica

SPOROČAMO

svojim kooperantom in poslovnim prijateljem,

da se 10. VI. 1972

SELIMO

v nove poslovne prostore v Kvedrovo 28 v Sevnici.

5553

Mali oglasi

SAMSKO dekle nujno potrebuje sobo v Ljubljani. Plača dobro. Pomaga tudi v gospodinjstvu 2-krat tedensko. Ponudbe pod — »Cimpreja«. 18621-6
SPREJMEM dva vestna KV ali VK zidarja in dva gradbena delavca. Plača po dogovoru. Bučar, Kajuhova 38, Ljubljana. 18624-1
IŠČEM sobo v središču mesta s posebnim vhodom in kopalnico. Ponudbe pod »Cimprej«. 18543-6
PRODAM osebni avto DKW—F 12. Ogled od 15. dalje. Franc Valenčak, Jemčeva 39, Trzin. 18540-3
MIRNO dekle išče sobo z uporabo kopalnice, po možnosti v Mostah. Ponudbe pod »Krojačica«. 18541-6
NUJNO potrebujem opremljeno sobo v Ljubljani. Plačam dobro. Ponudbe pod »Takoj«. 18544-6
PRODAM otroški globoki voziček in italijanski sedežni voziček, uporaben tudi kot sedež v avtu. Predrag Todorović, Topniška 43 (stolpnica), Ljubljana. 18545-4
PRODAM 500 kosov porolita 8 prva klasa. tel. 63-982. 18550-4
ZAROČENCA iščeta enosobno stanovanje ali garsonjero v Ljubljani, ali do 20 km iz Ljubljane. Ponudbe pod »Plačava po dogovoru«. 18553-6
ŠTUDENTKA išče sobo. Plačam do 300 ND. Ponudbe: J. Prodnik. 63330 Mozirje, 242. 18554-6
PRODAM fiat 600 Informacije po telefonu 343-730 vsak popoldan od 8. ure dalje. 18532-3
KUPIM rabljen mešalec za beton 90 l. Ivan Janežič, Grosuplje. Pod gozdom V/23. 18555-5
IŠČEM opremljeno sobo. Ponudbe pod »1. julij«. 18570-6
ODDAM sobo s posebnim vhodom. Predplačilo 3000 ND. C. III. številka 6, Novo Polje. Ogled od 15. ure dalje. 18571-6
SPREJMEM vsa zidarska dela. Opravljam hitro in solidno. Pismene ponudbe pod »Solidno«. 18572-2

COLLOSAL — hitro in uspešno odstranjuje kurja očesa in debelo kožo Predajata Nama« in Supermarket« — Ljubljana

IZGUBLJENO zlato zapestnico na Opekarski cesti dobite pri Selan, Ljubljana, Hradeckega 7. 18574-8
POROLIT 5 cm prodam. Ferlež, Malejeva 18. 18576-4
KUPIM gradbeni les, tudi rabljen. Ponudbe pod »Resen kupec«. 18579-5
PRODAM dele avtomobila opel, letnik 62. Ogled pri Ulčar Stanetu, ul. bratov Komelj 50, Ljubljana-Šentvid. 18580-3
PRODAM elek. štedilnik, štiri grelne plošče — pečica Tobi Bistrica. Hrabar, Seliškarjeva 7, Črnuče. 18589-4
POPRAVLJAM električne gospodinjske aparate, obrtniške stroje ter polagam manjše inštalacije na domu v popoldanskem času v Ljubljani. Ponudbe pod »Solidno«. 18597-8
POCENI prodam otroški kombiniran voziček modre barve. Maja Mikolič, Cesta dveh cesarjev 307. 18599-4
NAJBOLJŠEMU ponudniku prodam 1300 žlindrinih in 1300 velikih betonskih gradisovih kvadrov. Ponudbe pod »S ceno«. 18601-4
DEKLE išče sobo za Bežigradom. Ponudbe pod »September«. 18603-6
MLADA zakonca brez otrok nujno potrebujeta sobo v Mostah ali Šiški. Ponudbe pod »Reden plačnik« 18604-6
SLOVENEC, star 27 let, s srednjo izobrazbo, išče opremljeno sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »Bežigrad — Šiška«. 18609-6
1000 MB/69, brezhibno delovanje, 42 000, registriran jun. 73, dodatna oprema, prodam za 17 000. Informacije 83 170 od 6. do 8. ure. 18611-3
POCENI prodam kompletno spalnico! Cesta na Loko, Marolt. 18612-4
IŠČEM delo za 36 gr-ski polavtomat. Ponudbe pod »Plastika«. 18614-2
VEČJO sobo ali sobo s kuhinjo iščeta mlada zakonca. Ponudbe pod »Plačava dobro«. 18615-6
MLADOPOROČENCA iščeta manjšo garsonjero ali sobo s kuhinjo. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod »Nujno«. 18616-6
SOBOSLIKARSKA-pleskarska dela, polaganje tapet opravim takoj. Ponudbe pod »Zmerna cena«. 18619-8
ODDAMO sobo s centralno kurjavo dekletu. Ponudbe pod »Takoj«. 18617-6
MLAD miren fant išče sobo s posebnim vhodom, v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Pošten«. 18319-6
PRODAM mikrofon AKG D-19-C, patendet avstrijske proizvodnje za 1.100,— din, ali zamenjam za gramofon Tosca ali Dual z rezervno iglo. Ponudbe pod »Nova«. 18387-4
FIAT 125, letnik 1969, 42.000 km, zelo dobro ohranjen, prodam za gotovino. Informacije od 12. ure naprej po telefonu 323-758. 18478-3
MLAD zakonski par brez otrok išče v Ljubljani sobo s kuhinjo, ali vsaj sobo z možnostjo kuhanja. Ponudbe pod oznako »Plačilo ni pogoj«. 18534-6
MLAD zakonski par brez otrok išče sobo v Ljubljani ali okolici. Zaželena možnost kuhanja in pranja. Nudim pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Reden plačnik«. 18535-6
DVE ŠTUDENTKI iščeta ogrevano sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »Plačata 600 ND«. 18531-6
MLAJŠE dekle išče samsko sobo s souporabo kopalnice kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe zod »Poštena«. 18533-6
OTROŠKI italijanski voziček in pletilni stroj prodam. Ogled od 9.—18. ure: Kersnik, Drenikova 26. 18528-4
PLESKARJA ali soboslikarja sprejmem takoj. Franc Jager, Zavrti 1, Ljubljana, tel. 49-026. 18529-1
GLISER Libis z motorjem Penta — 36 KS naprodaj. Informacije po tel. 310-634. 18512-4
BRIVSKO frizersko vajenko sprejme Zaverl, Ljubljana, Šentvid. 18502-1
KOMBI prodam. Ogled na Linhartovi 66. 18501-3
ZAKONCA brez otrok iščeta sobo z možnostjo kopanja. Kuhala bova v sobi, ali souporabno. Ponudbe pod »Otrok ne bo«. 18536-6
PROTI dobremu plačilu iščem sobo za pomočnika v območju Vižmarje — Šentvid. Spoštovane ponudbe na naslov: Drago Petrič, zidarstvo in fasadarstvo, Manice Komanove 4, 61210 Šentvid. 18669-6
NUJNO potrebujem žensko za varstvo treh otrok, možnost stanovanja. Zglasite se vsako popoldne na naslov: Pintar, Litijska cesta 283. 18667-1
PRODAM: električni štedilnik, plinski štedilnik, hladilnik ter viseče in stoječe kuhinjske omarice. Tončka Muhič, Tolstojeva 47, Ljubljana. 18660-4
PRODAM kombiniran otroški voziček znamke »Peg«, italijanski, zelo dobro ohranjen. Zglasite se ta teden med 16. in 18. uro pri Kokol, Gerbičeva 49/III. 18662-4
TAM 6500 kiper, skoraj nov, prodam ali zamenjam za 2,5 ton mercedes z velikim kasonom. Ivan Vohl, Lenart v Slovenskih Goricah 11. 1382-3
NUJNO potrebujem cement. Ponudbe pod »95 par«. 18648-8
PRODAM raztegljiv kavč po ugodni ceni ter otroški športni voziček. Telefon 316-630 po 15. uri. 18649-4
NUDIM sobo v novi hiši s centralno kurjavo, proti posojilu 20.000.— Ndin, ostalo po dogovoru. Ponudbe pod »Dogovor«. 18651-6
IŠČEM upokojenca s kategorijo »C«, ki bi sprejel službo, samo za občasno, kot spremljevalca na tovornjaku. Ponudbe pod »Samo spremljevalec, mu ni treba voziti«. 18618-1
IŠČEM garsonjero ali sobo s kopalnico v centru ali bližini Tabora s posebnim vhodom Cenjene ponudbe pod »Uslužbenka«. 18215-6
STRUŽIM, lakiram parket z inozemskimi in domačimi laki. Telefon 310-103, Frandolič. 18259-8
INDUSTRIJA — obrtniki! Izdelujem vse vrste vzmeti iz žice od 0.3 do 3 mm. Kličite po telefonu Radovljica 75-635. 17359-8
ZASTAVO 750, letnik 63, odlično ohranjeno, prodam. Ogled po 15. uri. Ljubljana—Polje cesta XXXVI. št. 17. 18457-3
VW HROŠČ, bele barve, 1300 ccm, letnik 1970, zelo dobro ohranjen prodam. Tel. 21-162. 18452-3
PRODAM fiat 750, dobro ohranjen, letnik 1966. Ogled pri Poglajen Janezu, Izlake 33. 19430-3
NSU 110, letnik sept. 67, prodam. Kosmač, Runkova 14, tel. 56-219 (popoldan). 18468-3
MLADA zakonca iščeta sobo s kuhinjo ali garsonjero na relaciji Šiška — Črnuče. Plačava do 700 Ndin mesečno. Cenjene ponudbe pošljite pod »Brez predplačila«. 18374-6
KUPIM dobro ohranjene dele karoserije in podvozja za Škodo 1000 MB. Ponudbe pod »Karoserija«. 18373-3
FIAT 1100/61, ugodno prodam. Potočnik, Kolodvorska 3, Grosuplje tel. 771-169. 18352-3
VAJENCE za kovinostrugarsko stroko sprejmem. Strojno ključavničarstvo Tolmajnar Božidar, Zaloška c. 189. 18294-1
FORD »Mustang« prodam nujno, je odlično ohranjen. Tel. Beograd 011-465-035. 18288-3
PIANINO dobro ohranjen takoj kupim. Kličite 21090 med 17. do 18. uro. 18629-5
PRODAM magnetofon Aiwa — stereo 12 W, 220 V koluti 18 cm, ojačevalec Philips - stereo 2 x 10 W, ojačevalec 2 x 30 W stereo in motor z menjalnikom za FIAT 615 B. Informacije vsak dan ob 14. uri po tel. 21-090.
ZAMENJAM 3-sobno stanovanje v centru, 74 kv. m, I. nad., telefon, za enosobno s centralno kurjavo Ponudbe pod »Doplačilo«. 18640-6
PRODAM Citroen 2 CV 6 »Spaček«, letnik 1972, februar. Tel.: 341-924. Kličite od 14.30 dalje. 18641-3
ZIDARSKEGA MOJSTRA, s svojo delovno skupino, z vso mehanizacijo in gradbenim lesom, iščem za gradnjo nove hiše v Črnučah (Gmajna). Ponudbe pod »Kvalitetno in natančno delo«. 18642-8
DVA TOVORNJAKA TAM 4500, registrirana do maja 73, po generalni, z dolgima kasonoma, zelo ugodno prodam ali zamenjam za osebni avto. Ponudbe pod »Ugodno«. 18643-3
NA DELNO ODPLAČILO PRODAMO: tovorne avtomobile TAM 4500 zabojnike in prekucnike, Škode RT 706 zabojnike, ALFA MILE zabojnik, FAP 7 ton zabojnik, kombi IMV in osebni avto AUSTIN MORRIS 1971 l. »TRGOAGENT« — Maribor, Partizanska 16, tel. 22-270. 5577-3

Čestitka

Dipl. oec. **KURALT ANGELCI** čestitajo za uspešno opravljeno diplomo domači iz Tomišlja in Kamnika. -C

Dežurne službe

Nočna zdravniška dežurna služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan, in to v naslednjih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana:
Bežigrad: Kržičeva c. 10, telefon 310-533
Center: Mikložičeva c. 24, telefon 313-063
Vič—Rudnik: Postojnska 24, tel.: 61-121.
Moste—Polje: Prvomajska 5, tel.: 316-155
Šiška—Šentvid: Derčeva ulica 5, za občinsko stavbo, tel.: 55-221
Medvode: Medvode, tel. 71-215.
Grosuplje—Ivančna gorica: začasno v stavbi bivšega ZD Ivančna gorica, telefon 783-039, telefon LM štev 783-002.
Služba stalne pripravljenosti je na območju Črnuč, telefon, štev.: 314-317, Dobrava — Polhov gradec, Vnanje gorice, Horjul in Velike Lašče.
Nočna nedeljska in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti v Nebotičniku, Kidričeva 1/II, soba št. 5. Ambulanta nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 19 do 7. ure naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih — vse dan.

LJUBLJANA
Centralna lekarna

MARIBOR
»Glavni trg«, Glavni trg 20

POROČILO ANTIFITOFTORNE SLUŽBE

Sporočilo o pojavu krompirjeve plesni ali fitoftore smo prejeli iz občine Črnomelj in občine Lenart v Slovenskih goricah. V Beli krajini in v Slovenskih goricah se je bolezen razvila na zgodaj sajenem krompirju, ki je sedaj tik pred cvetenjem.

Svetujemo vsem, ki imajo zgodaj sajene zgodnje sorte krompirja, da takoj opravijo prvo škropljenje proti fitoftori.

Za enkratno škropljenje enega hektarja potrebujemo enega naslednjih fungicidov: »dithane M-45« — 2.5 do 3 kg, »antracol« — 1.5 do 2 kg, »duter« — 1.5 do 1.8 kg, »cuprablau« — 6 kg, »cuprablau Z« — 4 kg, »hora fitoran« — 4 kg, »bakrovo apno 50« — 6 kg, »bakrovo apno 25« — 12 kg itd.

Prosimo opazovalce, ki so določeni za opazovanje pojava fitoftore, da opazujejo v ta namen posajene krompirjeve površine in takoj sporočijo Kmetijskemu inštitutu Slovenije.

Vremenske razmere so za pojav in razvoj plesni izredno ugodne.

Kmetijski inštitut Slovenije

Tragično je preminul tovariš

ALOJZ ZELIČ

ribiški čuvaj RD Tržič

Pogreb bo v Dupljah v petek, 9. junija 1972, ob 16.30

Zvestega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Ribiška družina Tržič

Tržič, 7. junija 1972

Umrla je naša nadvse ljubljena zlata mama, omama, tašča in sestra

ANA KLOBUČAR

vdova po diplomiranem dentistu

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, 9. junija 1972, ob 16.30 na mestnem pokopališču v Celju

V globoki žalosti:
hčerki, zeta, pravnuka, sestre in drugo sorodstvo

Celje, Maribor, 8. junija 1972

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil dragi mož in oče

ALOJZ KRAŠEVEC

iz Ulake na Blokah

Pogreb bo v petek, 9. junija 1972 na pokopališče pri Sv. Trojici

Žalujoči:
žena Jožefa, hči Pepca z družino, sinovi Lojze, Janko in Miro z družinami

Ulaka, Bočkovo, Cerknica, Studenec

Sporočamo žalostno vest, da je po težki bolezni umrl naš dragi

JOŽE MEDVEŠČEK

Pogreb bo v četrtek, 8. junija 1972, ob 15.15 izred hiše žalosti Titova 85 na pokopališče, na Blejski Dobravi

Žalujoči:
žena, hčerki, vnuk, zet in drugo sorodstvo

Jesenice, 7. junija 1972

V **globoki** žalosti sporočamo, da nam je v 75. letu starosti umrl dragi mož, oče, tast in stari oče

IVAN KRAMAR

upokojenec

Pogreb bo v petek, 9. junija 1972, ob 17. uri iz hiše žalosti Želimlje 45 na farno pokopališče

Žalujoči:
žena Frančiška, otroci, zet, vnučki in drugo sorodstvo

Želimlje, Ljubljana, dne 7. junija 1972

Dotrpel je naš ljubljeni mož, oče in stari oče

JOŽE TRPIN

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 8. junija 1972 ob 16. uri

Ljubezen do nas je bilo njegovo življenje

Žalujoči:
žena Angela, sin Franc, hčere Minka, Silva in Jožica z družinami ter drugo sorodstvo

Poljane nad Škofjo Loko, 7. junija 1972

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO IN GRAFIČNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA AGENCIJA LJUBLJANA, ŠUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 23-522, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT TELEFON 321-489 — BRZOJAVNI NASLOV DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA LJUBLJANA 501-1-167/2 — MESEČNA NAROČNINA 30 DIN — ZA ZASEBNIKE NAROČNINA 25 DIN — POSEBNE NAROČNINE: BREZ NEDELJE 23 DIN, PETEK 4 DIN, SOBOTNA 4 DIN, PONEDELJEK 3 DIN, PETEK IN SOBOTNA 7 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO.

telefon dežurnega urednika 20-646

VSEM ZNANCEM IN PRIJATELJEM SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE V 83 LETU STAROSTI NENADOMA ZAPUSTIL NAŠ DOBRI, DRAGI MOŽ, OČE, STARI OČE, TAST IN BRAT

LOJZE ZELIČ

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V PETEK, 9. JUNIJA 1972, OB 16.30 IZPRED HIŠE ŽALOSTI V DUPLJAH ŠT. 6 NA DOMAČE POKOPALIŠČE

GLOBOKO ŽALUJOČI:

ŽENA LOJZKA, SIN DUŠAN Z DRUŽINO, HČERKA MAGDICA Z DRUŽINO, BRATJE IN SESTRE TER DRUGO SORODSTVO

DUPLJE, PREBOLD, KANADA, TRBOVLJE, RADEČE, ŠTRIGOVA, TRŽIČ, LJUBLJANA, NEMČIJA, DNE 9. JUNIJA 1972

UMRL JE NAŠ ČLAN

dr. ANDREJ BUDAL

SLOVENSKI PISATELJ

DRUŠTVO SLOVENSKIH PISATELJEV LJUBLJANA

Umrl je naš nepozabni mož, sin, brat in svak

Karel Berčič

Pogreb dragega pokojnika bo danes, v četrtek, 8. junija 1972, ob 16. uri iz mrliške vežice na pokopališče v Trbovljah

Žalujoči:

žena Marija, mama in sestra Marija, sestra Fanči in brat Lado z družinama ter drugo sorodstvo

Trbovlje, 7. junija 1972

Naš

Viktor m. Rugale

finančni direktor
bivši konj. kapetan

je umrl v Skopju, kjer smo ga danes pokopali

V imenu sorodstva brata Jože in Marijan z družinama

Kranj, 8. junija 1972

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil sta in stari ata

Jože Godec

posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 9. junija 1972 ob 16. uri v Bohinjski Bistrici

Žalujoči:

sinova Jože in France z družino ter drugo sorodstvo

Bohinjska Bistrica, Ljubljana, 7. junija 1972

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE DNE 7. JUNIJA 1972 UMRL

dr. ANDREJ BUDAL

PROFESOR, PISATELJ IN PREVAJALEC
NEUTRUDNI KULTURNI BOREC ZA PRAVICE ZAMEJSKIH SLOVENCEV,
NEKDANJI DOLGOLETNI PREDSEDNIK SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE
IN UPRAVNIK SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V TRSTU

POKOJNIKA BOMO SPREMILI IZ MRTVAŠNICE TRŽAŠKE BOLNIŠNICE V PETEK, 9. VI. 1972, OB 15. URI (PO ITALIJANSKEM ČASU) NA POKOPALIŠČE ŠTANDREŽ (GORICA)

ŽALNA SEJA BO ISTEGA DNE V GREGORČIČEVI DVORANI V TRSTU, ULICA GEPPA 9 OB 12. URI

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

TRST, 7. JUNIJA 1972

PO DOLGI IN HUDI BOLEZNI NAS JE ZAPUSTIL ČLAN KOLEKTIVA

MAKS OŠABNIK

DENTIST

DOBREGA TOVARIŠA IN SODELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

POGREB POKOJNIKA BO V ČETRTEK, 8. JUNIJA 1972, OB 16. URI V TRŽIČU

KOLEKTIV ZDRAVSTVENEGA DOMA KRANJ

Raspisna komisija sveta delovne skupnosti

UPRAVE OBČINE KOPER

razpisuje
prosto delovno mesto

REFERENTA

za upravno pravne zadeve v odseku za urbanizem in gradbene zadeve.

Pogoji: dokončana pravna fakulteta in 3 leta delovnih izkušenj.

Kandidati naj pismene ponudbe, s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi in praksi, pošiljejo v 20 dneh od dneva objave na naslov: Uprava občine Koper — Razpisna komisija. Stanovanje zagotovljeno. 5540

Razpisna komisija pri svetu osnovne šole

»OSKAR KOVAČIČ«
Ljubljana
Dolenjska cesta 20

razpisuje
prosto delovno mesto

POMOČNIKA RAVNATELJA

U, PU, P za nedoločen čas.

Nastop službe 1. sept. 1972 ali po dogovoru. Stanovanja nimamo. Ponudbe vložite v 15. dneh od dneva objave razpisa na svet šole. 5557

Industrijsko gradbeno montažno podjetje

»MONTER«
DRAVOGRAD,
Mariborska cesta 32

objavlja

prosta učna delovna mesta

za naslednje poklice:

1. 20 učnih mest konstr. ključavničar
2. 3 učna mesta izolater
3. 2 učni mesti klepar

Učna doba traja za vse poklice 3 leta.

POGOJI:

učenci, ki se želijo izobraziti za navedene poklice, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
da so mlajši od 18 let,
da imajo dokončano osn. šolo,
zdravniško spričevalo, da lahko opravljajo delo v navedenih strokah.

Za ves čas učenja dobijo učenci mesečno nagrado, odvisno od učnega uspeha, vedenja in letnika.

Po uspešno končanem šolanju je vsakomur zagotovljena zaposlitev na raznovrstnih in zanimivih delovnih mestih v »Monterju«.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na naslov: IGMP »Monter« Dravograd, Mariborska cesta 32, v 15 dneh po objavi. 5534

UNIVERZAL
poduzeće za spoljnu i unutrašnju trgovinu,
Beograd

PREDSTAVNIŠTVO LJUBLJANA,
Gregorčičeva 11

razpisuje

naslednji prosti delovni mesti:

samostojnega komercialnega referenta

s tehničnim znanjem in znanjem nemščine

administrativnega referenta

POGOJI:

pod 1) visoka šolska izobrazba in 5 let prakse v zunanji trgovini, višja izobrazba in 7 let prakse ali srednješolska izobrazba in 9 let prakse v zunanji trgovini,

pod 2) srednješolska izobrazba s končanim pripravniškim stažem.

Razpis velja 6 dni od dneva objave.

Pismene prijave pošljite na naslov:

UNIVERZAL, predstavništvo Ljubljana, Gregorčičeva 11. 5560

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki ste nam osebno ali pismeno izrazili sožalje, poklonili cvetje in se poslovili na zadnji poti od našega dragega moža, ljubljenega očeta in tasta, strica in svaka

FRANCA ORAŽMA

Topla zahvala dr. Žekšu za plemenito skrb in nego ter prečastiti duhovščini za spremstvo in ganljive besede slovesa. Ne nazadnje se zahvaljujemo tudi vsem dobrim sosedom za nesebično pomoč med boleznijo in ob težkem slovesu. Še enkrat vsem in vsakemu posebej naša iskrena zahvala

V globoki žalosti:

žena Frančiška, hčerka Milka por. Jereb z možem Vinkom v imenu vsega sorodstva

Verd, Ljubljana, Palisade, Leadville, 5. junija 1972

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža in ateka

JOŽETA CEHNERJA

avtoprevoznika

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence ter cvetje v slovo. Prav posebno se zahvaljujemo doc. dr. Rajšpu, sestri Miji in drugemu zdravstvenemu in strežnemu osebju bolnice v Slovenjem Gradcu ter dr. Lebiču za zdravljenje na domu. Iskrena hvala ZŠAM, AMD, delovni skupnosti Avtoprevoz Dravograd in društvu samostojnih prevoznikov Maribor. Prisrčna hvala tudi č. g. proštu iz Dravograda in č. g. župniku iz Črneč za spremstvo.

Žalujoči:

žena in hčerki z družinama

ZAHVALA

Ob boleči, prerani in nenadomestljivi izgubi, ki ja zadela naš dom, odkar ni več med nami naše ljubljene žene, mamice, babice, tašče, sestre in tete

LIDIJE BERKE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam ustno ali pismeno izrekli sožalje. Vedno je imela rada cvetje in tudi sedaj ga je imela veliko. Zasuli smo z njim njen prerani zadnji dom. Zahvaljujemo se posebno njenim in mojim prijateljem, ki so nam tako nesebično pomagali v teh težkih trenutkih. Prisrčna hvala prejšnjim in sedanjim najožjim sosedom za vso pomoč. Hvala lepa za nesebično pomoč osebju Ginekološkega oddelka Vojne bolnice, še posebno pa osebju Gastroenterološke klinike, vsem sestram za požrtvovalno in ljubečo nego in zlasti še prim. dr. Starklovi za vso veliko skrb in turd, kako bi ji pomagala in v katero je imela toliko zaupanja. Prisrčno se zahvaljujemo tudi obema govornikoma, tovarišu Majcen Stanetu in tov. Straus Ljubu za tople poslovilne besede ob odprtem grobu, kakor tudi organizaciji ZK Zgornja Šiška 6 in drugim družbeno-političnim organizacijam tega terena kot tudi družbeno-političnim organizacijam krajevne skupnosti Poljane. Prezgodaj nas je zapustila in za njo je ostala le žalost. Vsem in vsakemu posebej, ki so jo spremljali na zadnji poti, ji kakorkoli pomagali, bodrili in lajšali težko bolezen, še enkrat naša iskrena hvala.

Žalujoči:

mož dr. Ernest, hči Majda, sin Vedran in drugo sorodstvo

Ljubljana, 6. junija 1972

Šolstvo

DOM TEHNIŠKIH ŠOL, LJUBLJANA
Vidovdanska 7
razpis

Za sprejem novih gojencev

Dom bo v šolskem letu 1972/73 sprejel 170 novincev, in sicer 154 učencev in 16 učenk tehniških šol za elektro, za kemijsko, metalursko, rudarsko, lesno in papirno ter za strojno stroko.
Gojenci imajo v domu celotno oskrbo.
Za sprejem je potrebno vložiti posebno prijavnico, ki bo natačno izpolnjena in kolkovana z 1,00 din takse. Prijavnice so na razpolago pri domskem vratarju in v pisarnah omenjenih šol.
Učencem, ki izhajajo iz družin z manjšimi dohodki, oziroma manjšim posestvom, bo izobraževalna skupnost SR Slovenije dajala pomoč pri oskrbnini v razponih do polne mesečne oskrbnine glede na višino dohodka na člana družine. Upošteva se dohodek na člana družine v višini 760,00 din (učenci iz družin z dohodkom na družinskega člana do 300,00 din so deležni brezplačne oskrbe v domu).
Učenci, ki imajo pogoje za pomoč pri oskrbnini, bodo imeli pri sprejemu prednost.
K prijavnici za sprejem v domu morajo priložiti:
— prepis zadnjega šolskega spričevala
— potrdilo o dohodkih staršev (tudi drugih zaposlenih v družini) za upokojence odrezek pokojninske nakaznice, za zaposlene v tujini potrdilo delodajalca
— potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov (obr. 0,12)
— potrdilo o višini štipendije, posojila ali drugih oblik materialne pomoči
— testni izvid službe poklicnega usmerjanja komunalnega zavoda za zaposlovanje.
Vse podrobnejše informacije dobijo prosilci v domu.
Prijavnice sprejema dom do 28. junija 1972. O sprejemu bomo prosilce obvestili do 10. julija.
V času sprejemnih izpitov lahko učenci prenočujejo v domu. 5552-S

VZGOJITELJSKA ŠOLA LJUBLJANA,
Poljanska c. 22

razpisuje
za šolsko leto 1972/73
VPIS
120 učenk v 1. razred

Prijavijo se lahko kandidatke z uspešno končano osnovno šolo (z oceno iz tujega jezika).
Sprejemnih izpitov ne bo. Za preizkušnjo posluha pa naj se kandidatke zberejo na šoli 26. junija 1972 ob 8. uri. Obvezni zdravniški pregled bo 28. in 29. junija 1972, zato naj učenke prinesejo s seboj potrjene zdravstvene izkaznice.
Prošnje, kolkovane z 1 ND s priloženim originalnim spričevalom o končani osnovni šoli, je treba poslati na Ravnateljstvo šole do 23. junija 1972.
O sprejemu bo odločala razpisna komisija. 5563-S

SOLSKI CENTER ZA VZGOJO PISARNIŠKIH KADROV V LJUBLJANI
Trg revolucije št. 2
— Telefon 21-139
razpisuje
za šolsko leto 1972/73
VPIS
v prvi razred štiriletne Upravno administrativne šole
in prvi razred dveletne Administrativne šole

Sprejemni pogoji so: končana osemletna osnovna šola (pogoj za vpis v štiriletno upravno administrativno šolo je tudi pozitivna ocena iz angleškega jezika), starost največ do 18 let, zdrave oči in roke ter uspešno opravljen sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike za obe vrsti šol, za štiriletno upravno administrativno šolo pa tudi iz angleškega jezika. Sprejemnega izpita bodo oproščene tiste kandidatinje, ki bodo končale osemletko z odličnim uspehom.
Kandidatinje dobijo tiskana navodila za vpis v tajništvu centra, Trg revolucije 2/II od 8. junija t. l. naprej vsak dan in to osebno med 7. in 14. uro ali po pošti.
Vpisovanje bo od 16. do 19. junija t. l. vsak dan od 7. do 14. ure osebno ali pismeno (priporočeno po pošti).
Sprejemni izpiti bodo za administrativno šolo dne 22. junija t. l. za upravno administrativno šolo pa dne 22. in 23. junija t. l. 5592-S

SOLSKI CENTER ZA VZGOJO PISARNIŠKIH KADROV
v Ljubljani,
Trg revolucije št. 2/II
ENOTA ZA ODRASLE

razpisuje
za šol. leto 1972/73
VPIS
v prvi razred dveletne administrativne šole
in seminar
za dopolnilne izpite za vpis v 3. razred štiriletne upravno administrativne šole.

Sprejemna pogoja za vpis v prvi razred administrativne šole za odrasle sta: končana osemletna osnovna šola in starost najmanj 17 let
Sprejemni pogoj za vpis v seminar za dopolnilne izpite za vpis v 3. razred upravno administrativne šole je dovršena dveletna administrativna šola z zaključnim izpitom.
Vpisovanje je v tajništvu centra, Trg revolucije št. 2/II od 8. do 19. junija t.l. vsak dan od 7. do 14. ure, ob ponedeljkih in četrtkih pa tudi od 17. do 19. ure in to osebno ali pismeno (priporočeno po pošti).
Interesenti bodo dobili ob navedenih dnevih in urah tiskana navodila in posebno prijavo za vpis. 5592-S

PO NESPREMENJENI DEVIZNI CENI AVTOMOBILI FIRME

SIMCA CHRYSLER FRANCE

dobava 5 dni po vplačilu deviznega zneska

MODELI:

1000 LS, GLS, S
in RALLYE
1100 LS, GLS in S
1301 S

Devizni znesek plačljiv z osebnega deviznega računa

Carina — davek in ostali stroški v dinarjih ob prevzemu voza

INFORMACIJE:

INDUSTRIAIMPORT
Ljubljana
Gosposvetska 13-I
tel. 314-752, 314-753

4846

IMAMO NA RAZPOLAGO

LOKACIJO

V BATAJNICI

(1.500 m ranžirne postaje)

in v INDJIJI

(ob industrijskem tiru)

ZA GRADNJO SKLADIŠČA NAD 10.000 kv. m

ISČEMO DRUŽABNIKA.

VSA POJASNILA LAHKO DOBITE PO TELEFONU

BEOGRAD, 625-578 — ACA.

5541

POGOVOR O SODELOVANJU — Stane Kavčič je včeraj sprejel lastnika tvrdke »Philips« C. Philipsa z ženo (na sliki). Philips se je na zbornici zanimal za sodelovanje z našimi podjetji.
Foto: E. Selhaus

ZANIMANJE ZA NAŠE IZKUŠNJE — Delegacija mongolske ljudske delavske partije, ki jo vodi B. Ceren (na sliki prvi z leve), se je včeraj na gospodarski zbornici pogovarjala o naših izkušnjah na področju trgovine.
Foto: E. Selhaus

SLOVESNOST V MARIBORU — V meljski vojašnici, od koder so morali pred 31 leti prvi slovenski rodoljubi v Srbijo, je udeležencem karavane bratstva in prijateljstva govorila tudi bivša pregnanka, prof. Vida Rudolf.
Foto: B. Čerin

OBALA JE ZAŽIVELA — Na peščinah od Ankarana do Portoroža pogumneje bredejo v vodo tudi kopalci, ki jim mrzlo sicer ni všeč. Morje postaja z 21 stopinjami po dolgem čakanju in deževnih dneh tudi zanje privlačno in sončniki že pridejo prav, kot vidimo na posnetku s portoroškega kopališča.
Foto: F. Hmeljak

Tito na obisku v Rigi

Predsednik Tito z ženo Jovanko in člani delegacije je včerajšnji dan preživel v glavnem mestu Letonske - Prijetno vzdušje od sprejema do raznih obiskov

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

RIGA, 7. junija. Predsednik Tito je današnji dan preživel v starodavni Rigi, glavnem mestu Lentonske. Po uradnem kosilu, ki so mu ga priredili CK KP Letonske, prezidijum vrhovnega sovjeta ter vlada letonske zvezne socialistične republike, je jugoslovanski predsednik obiskal nekatere kulturne in zgodovinske spomenike Rige.

Jugoslovanski predsednik s soprogo Jovanko in člani uradne jugoslovanske delegacije je prispel iz Moskve v Rigo natanko ob 11.30. Na poti v Rigo sta ga spremljala član politbiroja in sekretar CK KP SZ Kirilenko in namestnik zunanjega ministra Rodionov. Vreme je bilo toplo in sončno. Na pročelju letališke zgradbe je bila izobešena parola v srbohrvaščini, ruščini in italijanščini: »Dobrodošel, tovariš Tito«. V lahnem vetru pa so plapolale jugoslovanska, sovjetska ter letonska zastava.

Topel sprejem v stari prestolnici

Na letališču so jugoslovanskega predsednika, njegovo soprogo in člane uradnega spremstva pričakali prvi sekretar CK KP Letonske August Voss, predsednik prezidija Letonske Vitalij Ruben, prvi namestnik predsednika vlade Pojtr Strautmanis in drugi visoki predstavniki političnega in javnega življenja Letonske. Na letališču je bilo tudi večje število predstavnikov raških delovnih organizacij.

Takoj zatem, ko se je pozdravil s svojimi gostitelji, se je Tito odpeljal v svojo rezidenco Jurmale na obali Riškega zaliva, oddaljeno kakih 30 kilometrov od Rige. Na poti od letališča do rezidence je jugoslovanskega predsednika pozdravilo več 10.000 ljudi. Cesta, po kateri se je pomikala predsednikova kolona, je bila okrašena z jugoslovanskimi, sovjetskimi in letonskimi zastavami. Organ CK KP, vrhovnega sovjeta in vlade Letonske, ki izhaja v Rigi v ruščini, je danes na prvi strani objavil Titovo fotografijo ter priložnosten tekst o Titu, v katerem toplo pozdravlja njegov prihod v Letonsko. Čeprav je Tito doslej že večkrat bil v Sovjetski zvezi in obiskal skoraj vse njene republike, je to njegovo prvo bivanje v Letonski.

Rigo štejejo med najstarejša sovjetska mesta. Stari letopisi pravijo, da so prvi temeljni kamen mestu postavili 1201. leta. Mesto se je razvijalo tam, kjer sta se nekdaj srečevali suhozemska in morska pot, ki je vodila od Zahoda prek Baltika na Vzhod. V začetku 1919. leta je bila v Rigi ustanovljena prva vlada sovjetske Letonske, ki pa se ni dolgo obdržala. Zrušila jo je že naslednje leto zahodna intervencija.

V Domovi katedrali

Popoldne je predsednik Tito obiskal znano Domovo koncertno dvorano, kjer so mu priredili koncert nacionalne in klasične glasbe. To je stara luteranska katedrala iz 1211. leta, grajena v gotskem stilu, ki so jo pred 13 leti spremenili v javno dvorano, v kateri so nastopali številni svetovnoznani mojstri. V Domovi katedrali, ki se odlikuje s svojo izredno akustičnostjo, so postavljene orgle s 127 registri, ki sodijo med največje v Evropi. Nastop solistov in 40-članskega zbora riške radiotelevizije je bilo izredno doživetje. Predsedniku Titu in Jovanki Broz so na izhodu iz katedrale poklonili priložnostna darila. Medtem se je pred katedralo in po ulicah zbrala množica Rižanov, ki je toplo pozdravila jugoslovanske goste.

Jugoslovanska delegacija si je ogledala tudi razstavo gospodarskih dosežkov te republike. Industrijski proizvodi Letonske so znani po svoji kvaliteti po celi SZ in mnoga tukajšnja podjetja so se z uspehom prebila na svetovni trg. 20 letonskih podjetij izvaža tudi v Jugoslavijo. Čeprav v tej balteški republiki živi samo 1 odstotek prebivalstva SZ, v njej proizvajajo 30 odstotkov vseh vagonov, 50 odstotkov televizijskih sprejemnikov in 25 odstotkov hladilnikov.

Predsednik Tito z ženo Jovanko in člani jugoslovanske delegacije so preživeli nocojšnji večer v Jurmali v baltiškem turističnem mestu blizu Rige. Po večerji v restavraciji »Lido« so gostitelji pripravili bogat program klasične glasbe. Po večerji se je predsednik Tito sprehodil po lepi plaži tega turističnega mesteca.

Tudi današnji dan je potekal v prijetnem, prisrčnem in prijateljskem vzdušju, ki je vzpostavljeno že prvi dan prihoda jugoslovanske delegacije v SZ in ki se, kot kaže, nadaljuje in stopnjuje. To obeta, da so bili uspešni tudi politični pogovori, ki sta jih delegaciji imeli v preteklih dneh.

Predsednik Tito se vrača jutri popoldne v Moskvo, kjer se bodo v petek nadaljevali jugoslovansko-sovjetski pogovori. Pred odhodom iz Rige bo Tito položil venec žrtvam fašizma na spominskem pokopališču v Salaspilsu.

MARKO KOZMAN

Sprejem ob italijanskem prazniku

LJUBLJANA, 7. junija — Ob italijanskem državnem prazniku — dnevu republike — je generalni konzul republike Italije v Zagrebu Mario Nardi priredil nocoj v klubu poslancev sprejem. Udeležili so se ga podpredsednika republiške skupščine in izvršnega sveta dr. Jože Brilej in dr. France Hočevar, več funkcionarjev skupščine in izvršnega sveta in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ter gospodarskega in kulturnega življenja.

Bangla deš: strah pred lakoto

BEOGRAD, 7. jun. (Tanjug) — Veleposlanik Bangla deša v Jugoslaviji Rašid Ahmed je pozval danes vse prijateljske države, naj čimprej pomagajo Bangla dešu, da ne bi prišlo v tej deželi do množične lakote.

Veleposlanik Rašid Ahmed je to izjavil na svoji prvi tiskovni konferenci, ko so odprli v Beogradu veleposlaništvo te neodvisne države. Veleposlanik Bangla deša je naštel večje število podrobnosti, ki kažejo, s kakšnimi težavami se uboda v vojni opustošena dežela.

Ko je govoril o politiki Bangla deša, je opozoril, da se je njegova država opredelila za neuvrščenost.

Veleposlanik Bangla deša je pohvalno govoril o odnosih njegove države z Jugoslavijo in pozval jugoslovanska podjetja, da bi prek veleposlaništva ali pa direktno navezali poslovne stike z Bangla dešom.

Litija: most l. 1973

Z deli bodo začeli avgusta letos, končana pa bodo do jeseni 1973

LITIJA, 7. jun. — Dela pri gradnji novega mostu čez Savo bodo stekla v avgustu, končana pa bodo do 10. oktobra 1973. Tako so danes povedali predstavniki cestnega sklada Slovenije.

Litijani so pričakovali začetek graditve novega mostu že lani oziroma vsaj spomladi letos, vendar se pričakovanja niso uresničila. Zaradi odlaganj ter vprašanj, ki so jih na občinski skupščini postavljali odborniki, občani in predstavniki delovnih organizacij, je predsednik litijske občine Stane Vovk sklical danes pogovor s predstavniki cestnega sklada, ki so povedali, da ima sklad zagotovljenih 10 milijonov dinarjev za litijski most in za najnujnejša dela na priključkih.

Na pogovoru so Litijani vztrajali, da je treba v drugi etapi dokončno urediti priključke na most. Povezava most-zasavska cesta na desnem bregu bo urejena do 1975. leta, so povedali predstavniki cestnega sklada, medtem ko za odcep pri Strmolah in za novi kresniški most danes nismo slišali določnejših odgovorov.

P. BURKELJC

Četrta prepoved »Tribune«

LJUBLJANA, 7. junija — Z današnjo obravnavo na ljubljanskem okrožnem sodišču je prepovedano vsakršno razširjanje in razmnoževanje zadnje, dvojne (23. in 24.) številke študentskega lista »Tribune«. Ta je na naslovni strani objavila sliko, ki bi med ljudmi utegnila povzročiti razburjenje in ogorčenje. To je zdaj že četrta prepoved v tem študijskem letu.

Smer ostane

Predsedstvo novega odbora ZSO se je predstavilo deželnemu glavarju Simi

OD DOPISNIKA RTV

CELOVEC, 7. junija. Predsedstvo novega odbora Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, ki je bilo izvoljeno na zadnjem občnem zboru 13. maja, se je danes predstavilo koroškemu deželnemu glavarju Hansu Simi.

Na sprejemu, ki je trajal okrog poldrugo uro, so člani predsedstva na čelu s predsednikom dr. Francijem Zwittrom najprej na kratko seznanili deželnega glavarja, da je bila na zadnjem občnem zboru potrjena dosedanja politika Zveze slovenskih organizacij in da bo zveza tudi vnaprej delovala v tej smeri.

Deželni glavar Sima je člane predsedstva zveze slovenskih organizacij obvestil, da je avstrijska zvezna vlada že razposlala vsem prizadetim institucijam in organizacijam predlog zakona o dvojezičnih napisih na Koroškem. Rok za mnenja in pripombe je do 25. junija. Sklepati je torej mogoče, da bo predlog zakona verjetno že v juliju prišel pred zvezni parlament.

Deželni glavar je nato obširno govoril o problematiki dvojezičnih napisov. Poudaril je, da je treba vprašanje dvojezičnih topografskih napisov rešiti v okviru mednarodnih obveznosti, ki jih Avstriji nalaga mirovna pogodba. Reševanje odprtih manjšinskih vprašanj pa je odvisno tudi od tega, kdaj in koliko manjšina svoje pravice zahteva.

Podpredsednik Zveze slovenskih organizacij Hanzi Ogris, ki je edini slovenski poslanec v deželnem zboru, se je deželnemu glavarju zahvalil za njegovo razumevanje, ki ga je pokazal za manjšinska vprašanja.

Sima pa je čestital novemu odboru k izvolitvi in mu zaželel uspešno delo v korist manjšine in s tem tudi v korist politike sožitja med Avstrijo in Jugoslavijo ter še posebej med Koroško in Slovenijo.

Z. ZORKO

Človek zmaguje

Na mednarodnem festivalu kratkih filmov v Krakovu so razdelili nagrade

OD NASE POSEBNE POROČEVALKE

KRAKOW, 7. jun. Kot na vseh festivalih, kar jih je, tudi na nacionalnem poljskem pregledu kratkega filma nihče, razen nagrajencev seveda, ni zadovoljen z nagradami. Če poslušaš komentarje, izveš, da se je žirija uštela prav pri vseh priznanjih.

Filmi so torej dobili bolj ali manj pravične nagrade, pravi zmagovalec tega filmskega festivala pa je postal človek. Jan Stach, suhljat kmet z odločnim, nagubanim in zelo resnim obrazom, je prišel v festivalski parter v zakmašni temni obleki z belo poškropljeno srajco, publika pa ga je z navdušenim aplavzom priklicala na oder med filmske odličnike. Pozdraviti je hotela zmagovalca, ki se je uprl naravi in strokovnemu sklepu gradbenikov ter takorekoč z golimi rokami zgradil pot od svoje vasi do glavne ceste in sezidal čez hudourniško brezno kot spomenik mogočen most. »Postavljam spomenike« je dokumentarec, posvečen temu navadnemu kmetu in njegovemu delu. Dobil je drugo nagrado. Prva je pripadla lahkotnejšemu, živahnejšemu filmu »Hair« najbrž zato, ker je s hudomušno kamero in montažo oblikoval razpoloženje, ki je po protokolarnem pompu spominjalo na pomembnejša, politična mednarodna srečanja socialističnih držav, kot pa je bilo upodobljeno frizersko tekmovanje. To je bil tudi edini filmski nekoliko satiričen nasmeh na račun današnjih problemov in problemčkov, ki je zrahljal togo resnobnost vse nagrajene skupine.

Otvoritev mednarodnega festivala ni napovedala bogvekakšne kvalitete. Častni prvi termin je pripadel filmu iz proizvodnje Združenih narodov. Iz »Najlepše dežele na svetu« se je izcimila povprečna televizijska reportaža o Antarktiki oziroma sodelovanju ruskih in ameriških znanstvenikov. Četrt filma je bilo posvečenega njihovemu banketu, pol njihovim izjavam in komaj četrtina pokrajini ter delu v njej.

Poljaki so postregli z zanimivo risano »atlantido«, ki staplja obrise poprejšnjih animacij v prijetno prepletanje. Japonci so nas poučili, kako je mogoče iz industrijskega mesta pregnati zastrupljeni zrak in mesto spremeniti v vrt, posejan s skulpturami. Sovjetska zveza je pokazala svojo zgodovino od oktobra do astronavtov skozi otroške risbe, med katerimi pa je nekaj takih, da bi naši likovni pedagogi nad njimi zmajevali z glavami, saj polet otroške fantazije dušijo s ključem posnemanja.

In še nekaj je novega: festivalskim zastavam in lepakom so se pridružili panoji s slikami Che Guevare. Pričakujemo obisk Fidela Castra.

STANKA GODNIČ

Izrael grozi Libanonu

Predsednik VS Lazar Mojsov sprejel delegacijo arabskih držav

NEW YORK, 7. jun. (Tanjug) — Arabske države so danes opozorile varnostni svet na najnovejše grožnje Libanonu s strani Izraela. Predsednik varnostnega sveta, veleposlanik SFRJ Lazar Mojsov je sprejel danes veleposlanike Sirije, Libanona, Egipta, Tunizije, Kuvajta in Sudana, ki so mu v imenu skupine 18 arabskih držav v OZN izrazili zaskrbljenost zaradi izraelskih groženj proti Libanonu. Še posebej so opozorili na poročilo o resoluciji, za katero je rečeno, da so jo včeraj sprejeli v izraelskem parlamentu in ki pooblašča izraelsko vlado, da te grožnje uresniči.

Predsednik varnostnega sveta Mojsov je obvestil predstavnike arabskih držav, da bo v skladu z njihovimi zahtevami obvestil člane sveta in jih seznanil s stališči arabskih držav v OZN.

V Združenih narodih so tudi mnoge druge delegacije zaskrbljene da bi se položaj na Bližnjem vzhodu poslabšal.

V trenutku, ko so bili predstavniki arabskih držav pri predsedniku varnostnega sveta, je izraelska delegacija poslala pismo predsedniku sveta, v katerem trdijo, da je Libanon v celoti odgovoren za incident na letališču v Tel Avivu. V pismu obtožujejo Libanon, da »služi kot oporišče za teror, letalsko piratstvo in zločine proti Izraelu.«

Vprašanje „notranje varnosti“

Govorniški spopad med vlado in opozicijo v bonskem parlamentu

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, 7. jun. — V bonskem parlamentu je danes prišlo do nepričakovanega govorniškega spopada med vlado in opozicijo v zvezi s problemi »notranje varnosti«. Po poročilu notranjega ministra Genscherja o dejavnosti terorističnih skupin v ZRN so konservativci očitali Brandtu, da se ni dovolj distanciral od »levega ekstremizma« in da je vlada prepozno ukrepala proti anarhistični skupini »Baader—Meinhoff«. Nekaj vodilnih članov te skupine so prijeli prejšnji teden, danes pa so v nekem hamburškem skrivališču našli tudi 31-letno Gundrun Ensslin, ki je prav tako sodelovala pri atentatih.

Govornik opozicije je napadel tudi leve intelektualce, češ da s svojimi zahtevami po spremembi družbenega sistema spodbujajo anarhistično dejavnost. Pri tem je omenjal tudi enega največjih zahodnonemških pisateljev sedanjega časa Heinricha Boella, ki se, čeprav je aktiven katolik, ostro zoperstavlja primitivnemu antikomunizmu opozicije.

Koalicijski poslanci so silovito zavrnili očitke in opozorili na popustljivo ravnanje konservativcev, kadar gre za neonacistično dejavnost.

Po programu bi naj Bundestag danes odločal o državnem proračunu. Razpravo o tem kočljivem problemu bi vlada želela preložiti v parlamentarne odbore, tako da bi plenum o njem razpravljal šele jeseni. Levo liberalna koalicija namreč nima več večine v parlamentu, zato se vlada boji morebitnega poraza ob glasovanju.

SLAVKO FRAS

Izraelska letala nad Libanonom

SIDON, 7. jun. (UPI) — Izraelska vojaška letala so danes že tretji dan zaporedoma kršila libanonski zračni prostor, izjavljajo vladni in palestinski viri. Iz istih virov se je zvedelo, da so prav tako opazili v libanonskih ozemeljskih vodah dva izraelska patrulna čolna.

ZSSR podprla Irak

MOSKVA, 7. jan. (TASS) — Sovjetska zveza je izrazila podporo ukrepom iraške vlade, ki je nacionalizirala industrijo petroleja in njeni pravični borbi, da se iraškemu narodu vrnejo suverene pravice nad naravnimi bogastvi. To je objavljeno v sporočilu o pogovorih, ki jih je imel iraški zunanji minister Said Abdul Baki od 2. do 7. junija.

Odgovornost komunistov pri »Tribuni«

LJUBLJANA, 7. junija — Nocoj je univerzitetna konferenca ZK nadaljevala in končala zasedanje, ki je bilo prejšnji teden prekinjeno. Konferenca je sprejela vrsto sklepov, med katerimi je namesto sklepanja o izključitvi Jaše Zlobca sprejela sklep o odgovornosti vseh komunistov pri Tribuni, ker pravkaršnja, že četrta letošnja prepoved »Tribune« ne meče slabe luči samo na organizacijo ZK na univerzi in na študentsko organizacijo, temveč na celotno ljubljansko univerzo kot takšno.

D. Z.

Zadnje vesti

Telegrami

NEMŠKI GOST — BEOGRAD. Podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša je sprejel zunanjetrgovinskega ministra NDR Horsta Sölleja, ki se kot gost ZIS mudi v Jugoslaviji. Govorila sta o nadaljnjem sodelovanju med državama in mednarodnih vprašanjih. Sölle se je pogovarjal tudi s članom ZIS Imrom Puljem o trgovini in našem uvozu iz NDR.

DELEGACIJA SE JE VRNILA — BEOGRAD. Sem se je vrnila delegacija družbenopolitičnih organizacij Jugoslavije, ki se je v Bruslju udeležila konference javnega mnenja o sodelovanju in varnosti v Evropi. Delegacijo je vodil član predsedstva ZKJ in predsednik mednarodne komisije SZDLJ Dimče Belovski. Povedal je, da so na zborovanju sprejeli slovesno deklaracijo v duhu ustanovne listine OZN.

SREČANJE POMPIDOU—BRANDT — BONN. Francoski predsednik Pompidou in zahodnonemški kancler Brandt se bosta na bližnjem sestanku pogovarjala o pripravah za septembrsko srečanje držav članic razširjene EGS. V Bonnu so uradno potrdili, da se bosta državnika sestala 3. in 4. julija, po uvodnih razgovorih med zahodnonemškim ministrom Scheelom in njegovim francoskim kolegom Schumannom, ki bodo konec meseca.

GROMIKO NAMENJEN V FRANCIJO — Sovjetski zunanji minister Gromiko se bo od 12. do 15. junija mudil v Parizu. Obisk sodi med redna francosko-sovjetska posvetovanja.

TURNEJA — MEXICO. Nekdanji ameriški finančni minister John Connally bo začel svojo turnejo po Latinski Ameriki kot Nixonov odposlanec. Pomiril naj bi južne sosede in položil temelje za izboljšanje stikov.

HARMEL V BOLGARIJO — BRUSELJ. Belgijski zunanji minister Harmel se bo uradno mudil v Bolgariji od 3. do 6. julija.

DAVISOVA PRIDE V EVROPO — SAN JOSE. Znana bojevnica za črnske pravice v Ameriki in članica CK KP ZDA Angela Davis bo konec meseca odpotovala na oddih v Evropo in tam preživela šest tednov. Ni se še odločila, ali bo potovala v Sovjetsko zvezo ali Bolgarijo.

DIPLOMATSKI STIKI — KAIRO. Egipt in ZRN bosta danes po sedmih letih ponovno navezala diplomatske stike. Egipt je bil med desetimi arabskimi državami, ki so leta 1965 pretrgale diplomatske stike z ZRN zaradi njene pomoči Izraelu. Jordanija, Jemen, Alžirija in Sudan so že obnovili stike.

POMILOSTITEV ZA HESSA? — LONDON. Britanija se bo ponovno obrnila na SZ s predlogom, naj bi izpustili nacističnega vojnega zločinca Rudolfa Hessa, ki je od leta 1946 v berlinskem zaporu, obsojen na dosmrtno ječo. Šef Foreign Officea Douglas Home je tako v soboto predlagal sovjetskemu zunanjemu ministru Gromiku. Hess je star 78 let.

ZASEDANJE KONČANO — LUKSEMBURG. Tu se je končalo zasedanje sveta zunanjih ministrov držav članic EGS, na katerem so večinoma razpravljali o zunanjetrgovinskih stikih skupnosti. Sprejeli so več sklepov, vrsto vprašanj z dnevnega reda pa so odložili do prihodnje seje 26. in 27. junija.

VELEPOSLANIŠKO POSVETOVANJE — DUNAJ. Tu je posvetovanje ameriških veleposlanikov v vzhodnoevropskih državah. Največ pozornosti pa bodo posvetili nedavnemu ameriško-sovjetskemu srečanju in evropski konferenci o varnosti ter sodelovanju.

POGAJANJA — ANKARA. V Nikoziji se bodo začela pogajanja za ureditev cipreske krize. Kot je izjavil dekan istanbulske pravne fakultete Orhan Aldikacti, bo pogovore odprl generalni sekretar OZN Waldheim.

RESOLUCIJA — CARACAS. Predstavniški dom venezuelskega parlamenta je soglasno sprejel resolucijo, v kateri izraža solidarnost z Iraško in sirsko vlado o nacionalizaciji iraške petrolejske družbe. To odločitev so v resoluciji ocenili kot pravilno.

ZASEDANJE PRELOŽENO — BEJRUT. Izredno zasedanje organizacije arabskih držav proizvajalk nafte napovedano za danes v Bejrutu so preložili na nedeljo, ker nista prišli več kot dve tretjini udeležencev.

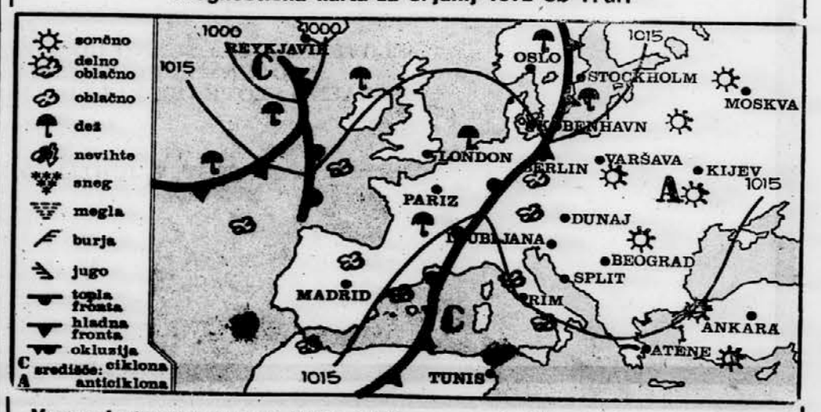
METALURŠKI KOMBINAT — GALAC. V romunskem metalurškem kombinatu v Galacu ob Donavi so zgradili prvo koksno baterijo. Dela so opravili romunski inženirji in tehniki pod nadzorstvom poljskih strokovnjakov. Tovarna bo leta 1974 proizvajala 1,5 milijona ton metalurškega koksa.

Pa še to

TRENING — Prihodnji teden bodo začeli veljati novi carinski predpisi, ki med drugim določajo, da lahko naši občani brez plačila carine prinesejo iz tujine za 300 dinarjev izdelkov — toda pod pogojem, da posamezni izdelek ni dražji kot 50 din. Občani, ki so že doslej prinašali iz tujine nekatere izdelke (razstavljene v sestavne dele) po kosih, so najbrž samo — trenirali za uvoz po novih predpisih.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 8. junij 1972 ob 7. uri

Vreme in temperatura 7. junija 1972

Kraj	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	jasno	17	jasno	27
Planica	jasno	14	jasno	24
Brnik	jasno	16	jasno	25
Kredarica	jasno	5	jasno	6
Maribor	pol. oblačno	18	jasno	27
Sl. Gradec	jasno	16	jasno	26
Celje	jasno	17	jasno	28
Novo mesto	jasno	17	jasno	28
Koper	jasno	19	jasno	24
Reka	jasno	22	jasno	27
Pulj	jasno	20	—	—
Givar	oblačno	22	jasno	26
Dubrovnik	jasno	22	jasno	26
Zagreb	jasno	20	jasno	27
Beograd	jasno	21	jasno	28
Skopje	jasno	17	jasno	28
Sarajevo	jasno	24	jasno	30
Titograd	jasno	18	jasno	27
Zelovec	jasno	17	jasno	27
Gradec	jasno	18	jasno	26
Dunaj	jasno	20	jasno	25
Benetke	jasno	19	jasno	25
Genova	oblačno	18	jasno	25
München	jasno	19	jasno	26
Milano	oblačno	13	jasno	21
Zürich	oblačno	14	—	—
Rim	jasno	17	jasno	25
Paris	pol. oblačno	11	pol. oblačno	14
Berlin	jasno	18	pol. oblačno	18
Stockholm	jasno	19	pol. oblačno	25
Moskva	—	—	—	—

Temperature morja

Koper 23, Šibenik in Split 22, Palagruž in Hvar 20, Rab 19.

Napoved:

SLOVENIJA:

Precej sončno bo, v popoldanskih ali večernih urah posamezne nevihte. Najnižje nočne temperature bodo med 10 in 15, najvišje dnevne med 24 in 29.

IZGLEDI ZA PETEK:

Deloma sončno, v popoldanskih urah še posamezne nevihte.

JUGOSLAVIJA:

Sončno in toplo, na Hrvatskem in Bosni posamezne nevihte v popoldanskih urah.

VREMENSKA SLIKA:

Balkan in vzhodna Evropa sta še v območju visokega zračnega pritiska. Južni zračni tokovi nadrižujejo vlažen zrak nad zahodno Evropo in severno od Alp, pri nas pa le posamezne nevihte.

Mala anketa

Smo za, toda...

Mnenje šestih Ljubljančanov o akciji v kroparskem »Plamenu«

Ali poznate kroparsko akcijo? Kaj vi mislite o niej? Bi jo brez obotavljanja posnemali in delali deset sobot za — stabilizacijo? Menite, da bi bil za to potreben referendum? In predvsem, ali se vam zdi to pravo zdravilo za naše gospodarstvo? Tako smo vprašali nekaj ljudi na ljubljanskih ulicah. Le redki niso o tem še ničesar slišali. Nasprotno, prav živahno se o akciji med seboj pogovarjajo, razmišljajo, vendar...

JELKA MAKOVEC, vodja skladiščne službe RTV Ljubljana: »Da, akcija v Plamenu je vsekakor spodbudna in hvalevredna. To je gotovo. Sem pa precej črnogleda glede tega, ali se bo res razširila povsod, kar bi bilo nujno za uspeh. Za nadure zelo težko pripravimo ljudi. Sama sem za, bi pa zahtevala kontrolo nad zbranimi sredstvi.«

MIRO ŠTEFANCIC, elektrotehnik: »Nastane več vprašanj: ali bi delavci takrat res delali, da bi bil dober učinek in pa kam bi resnično šel ta denar. Imamo slabe izkušnje. Seveda bi bilo potrebno v začetku akcije zagotovilo, pa kaj ko dejansko nikoli ni jasno, kdo je za kaj odgovoren. Rad bi tudi vedel, kako računajo tistih 5 odstotkov.«

FRANC PRISEL, zidar pri gradbenem podjetju Univerzal: »Res bi bilo dobro, da bi enkrat dobili neko podlago, da bi rekli, da je denar nekaj vreden. Če bi to res koristilo, bi delal tudi jaz deset sobot. Naše plače so slabe — zaslužimo od 7,00 do 8,20 dinarjev na uro, pa bo prostih sobotah tudi delamo za dodatni zaslužek.«

STEFKA JERAS, delavka, Unis-Rog: »Med seboj smo se že pogovarjale o tej akciji, pa smo rekle, da bi bile za to, da bi delale, če bi bilo to pozimi. Takrat bi bilo laže, zdaj poleti pa gre človek rad malo ven z otroki. Menim, da bi bila to rešitev. Sicer pa nam na sestanku o tem še niso govorili. Če bodo drugi delali, bomo tudi mi.«

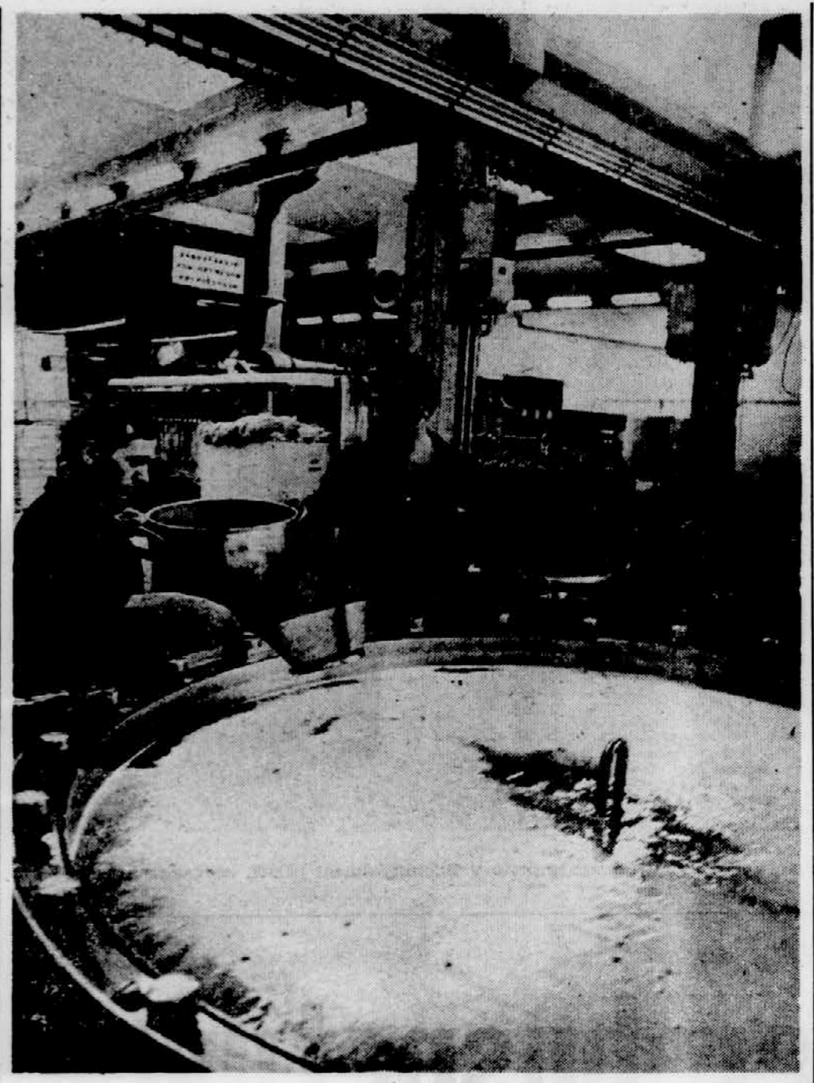
MILAN GOZDANOVIC, klepar pri podjetju Monter: »Da, nekaj smo slišali o tem, ampak jaz pravim tako: če bo to res rešitev, naj se akcija izpelje. Bomo delali. Bojim pa se, da ne bi bilo spet vse po starem: dinar dol, cene gor. Pred akcijo bo treba razčistiti z ljudmi, ki so na odgovornih delovnih mestih in gledajo preveč samo nase, ali pa niso dovolj sposobni.«

DANA PIRC, uslužbenka Protes Ljubljana: »Meni je jasno, da dinar pravzaprav ne pomeni veliko za posameznika, če pa bi se akcija razširila na vse, bi tako zbran denar vendarle moral nekaj rešiti. Ampak saj veste, ljudje smo že malo siti raznih referendumov in prispevkov. Kljub vsemu ne verjamem, da je samo v skupnosti moč. To se je pokazalo že velikokrat.«

D. RAKOCEVIC

Foto: E. ŠELHAUS

KOTEL, V KATEREM BARVAJO VOLNO — Posnetek je iz Gorenjske predilnice na Trati v Škofji Loki.

Foto: Edi Šelhaus

Modni show na Bledu

Ta teden prva od četrtkovih poletnih modnih revij na Bledu

BLED, 7. jun. — V Kazini hotela Park na Bledu bo jutri modna revija, imenovana modni show Barbare Misson, ki bo prva izmed četrtkovih poletnih modnih revij. Vrstile se bodo namreč vse poletje.

Organizatorica revije Barbara Misson, pokrovitelj pa »Zlatarna« Celje. Modele »Almire«, »Pletenine«, »Tip—topa«, »Torbice«, »Angora« in drugih bodo nosile naše najbolj znane manekenke in manekeni, in to na nov način. Manekeni bodo namreč plesali in igrali, zato se revija imenuje tudi show. Spremljal jih bo pevec Robert Žitnik z ansamblom »The Horses«. Za režiserja pa so najeli Staneta Sumraka.

A. PODBEVSEK

Na meji najbolj neugodno

Litijska občina glede dohodkov na meji med razvitimi in nerazvitimi

LITIJA, 7. jun. — Komite občinske konference ZK je na današnji seji ocenil ekonomske in politične razmere v občini. Pri tem je bila osrednja ugotovitev, da je občina Litija v dohodkih na meji med razvitimi in nerazvitimi, kar je v današnjem položaju najbolj neugodno.

Kot »razvita« občina nima dovolj denarja niti ne more dobiti ustreznih kreditov za razširitev industrije oziroma za urejanje komunalnih problemov. Povsod nalete na izgovor, češ da denar namenjajo predvsem za nerazvite občine. Najteže pa je z občani, ko v primerjavi s sosedi zahtevajo boljšo komunalno opremljenost mesta in vasi, v čemer pa jim v občini ne morejo ugoditi.

Na seji so ocenili, kako litijske organizacije ZK uresničujejo stališča CK ZKS, kadrovsko politiko v družbeno političnih organizacijah in organiziranost ZK.

P. BURKELJC

RAKEK

Nadomestne volitve odbornikov

Minulo nedeljo so bile na Rakeku nadomestne volitve za odbornika v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine Cerknica. Volivci Rakeka in Unca so v ta zbor izvolili Janeza Ivančiča iz Rakeka.

Hkrati so bile nadomestne volitve tudi v Babnem polju, kjer so volivci izvolili Alojza Šoštariča z Babnega polja za odbornika v občinski zbor cerkniške občinske skupščine.

J. P.

Kmetom plačali škodo

Tri leta od poskusa za stalno ojezeritev Cerkniškega jezera

Na Cerkniškem jezeru so nekako pred tremi leti zgradili jez pred požiralnikom Velika in Mala Karlovica. Namen jezu je, da čim dlje zadrži vodo v Cerkniškem jezeru, ki je največ odteče prav skozi Veliko in Malo Karlovico v podzemlje. Vsa ta tri leta, kolikor so takrat določili za preizkusno dobo, so znanstveniki z najrazličnejšimi raziskavami in meritvami skušali dognati, ali se da vodo v Cerkniškem jezeru obdržati tudi čez poletje, torej takrat, ko jezero navadno presahne. Vse kaže (tako upajo tudi vsi tisti, ki imajo pri ojezeritvi Cerkniškega jezera največ opraviti), da letos to jezero ne bo presahnilo.

Kmetom je seveda tak poskus ojezeritve prinesel marsikje veliko škodo, saj so bili travniki, pašniki in tudi njive pogostokrat pod vodo. Te dni je občinska skupščina Cerknica izplačala kmetom odškodnino, ki so jo utrpeli v minulih dveh letih zaradi pogostih poplav.

Triletna poskusna doba stalne ojezeritve Cerkniškega jezera se torej izteka. Rezultat tega poizkušanja je znan — vodo se dá v Cerkniškem jezeru obdržati skozi vse leto. To je seveda tudi napotilo za nadaljnje delo. Vendar usoda Cerkniškega jezera še ni znana. O tem, ali bo jezero v bodoče stalno ali pa bo presihalo, bodo odločili odborniki cerkniške občinske skupščine.

JOŽE PETROVČIČ

Prodor Sijaja na tuje

Hrastniško podjetje »Sijaj« bo izvozilo letos za 130.000 dolarjev

Hrastniško podjetje »Sijaj« je v svoj akcijski program za uresničevanje stabilizacije gospodarstva zapisalo, da mora v prihodnjih letih prodati v tujino najmanj 21 odstotkov svoje proizvodnje.

Domači trg postaja za ta razmeroma mlad kolektiv pretesen, zato že nekaj let del blaga izvažajo. Za zdaj prodajo največ razsvetljavnih elementov, predvsem lestencev in drugih svetil v Nemčijo in v Avstrijo, lani so jih nekaj izvozili v Sovjetsko zvezo, pred kratkim pa so odpremili prve večje pošiljke teh izdelkov celo v Avstralijo.

Letos bo znašala vrednost izvoza okoli 130.000 dolarjev.

M. V.

»Po poteh osvoboditve«

Ob 30-letnici ustanovitve slovenske partizanske vojske bo organizirala novomeška občinska konferenca ZMS pohod »Po poteh osvoboditve«. Štiri skupine, v katerih bodo mladinci, vojaki in nekdanji borci I. VDV, I. SAB, dvanajste brigade in gorenjskega bataljona, bodo odšle na 2-dnevni pohod po poteh omenjenih partizanskih enot, ki imajo domicil v novomeški občini. Vse skupine bodo prirejale med pohodom tudi mitinge.

Drugi dan pohoda se bodo vsi udeleženci pohoda zbrali in odšli skupno na osrednjo proslavo 4. julija v Ljubljano.

B. P.

Naš pogovor

Pripravljeni na obrambo dežele

B. Polak-Stjenka: »Treba je pomladiti naše partizanske enote« - Občani verjamejo v takšen sistem naše obrambe

Od takrat, ko smo pred štirimi leti začeli odločneje govoriti o podružbljanju naše obrambe pred morebitnim napadalcem, pa do danes, smo na tem važnem področju našega življenja marsikaj naredili. Razen glavnega štaba splošne ljudske obrambe so ustanovljeni tudi odbori za SLO pri krajevnih skupnostih, podjetjih in v šolah, ki pa ponekod, žal, še niso prav zaživeli. O delu organov za SLO v pripravah na obrambo smo se pogovarjal s komandantom glavnega štaba za SLO v Sloveniji Bojanom Polakom-Stjenko.

● *Kaj je za vas doslej največji uspeh v organizaciji in pripravah za SLO?*

»Razen v organizacijskem pogledu, kjer smo doslej že mnogo storili, bi rekel, da smo dosegli največji uspeh pri ljudeh. Nujnost priprav na SLO smo jim pravilno prikazali, občani nas razumejo in kar je še važnejše, verjamejo v učinkovitost sistema takšne obrambe. Vseeno pa bomo morali z zastavljenim delom še nadaljevati, vključiti v priprave in odbore za SLO čimveč ljudi, saj se bomo le tako lahko uspešno uprli vsakemu agresorju.«

● *Nekateri odbori za splošni ljudski odpor še ne delujejo najbolje. Kaj je temu vzrok?*

»Res je, da vsi odbori še niso prav zaživeli, vendar upam, da bo takih kmalu vse manj. Mislim, da je temu vzrok delo krajevnih skupnosti. Ugotavljamo namreč, da odbori v tistih krajevnih skupnostih, ki so si že našle pravo vlogo v naši družbi, dobro delajo, v krajevnih skupnostih, ki še nimajo pravega mesta v svojem okolju, pa delo odborov za SLO šepa.«

● *Kako ste pa zadovoljni s starostno strukturo članov teh odborov in pripadnikov partizanskih enot?*

»Odbore in partizanske enote bo potrebno pomladiti. In več žensk bo treba vključiti v odbore za SLO. V morebitni vojni bodo imele ženske v teh odborih zelo pomembne in odgovorne naloge, zato si morajo že sedaj pridobivati izkušnje.«

● *Kako pa bi se vsi občani najbolje vključili v priprave za SLO?*

»Zelo enostavno. Vsak naj na svojem delovnem mestu dela tako, kot je najbolje, vsakdo naj odgovarja za svoje delo. Iz objekta moramo postati vsi subjekti v pripravah na SLO. Vendar je to daljši proces v miselnosti ljudi, lahko pa rečem, da smo dosegli prav tu že precejšnje uspehe.«

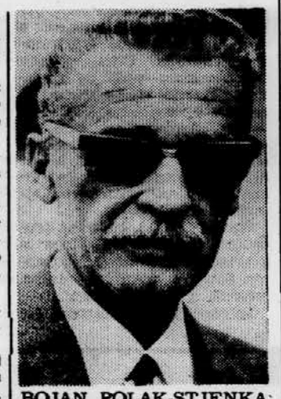
● *Na nedavnem posvetovanju o SLO so omenili tudi slabo fizično pripravljenost nekaterih pripadnikov partizanskih enot. Je moč to pomanjkljivost odpraviti?*

»Seveda. Pri tem pa so najpomembnejša športna društva in druge telesno-kulturne organizacije. Člani odborov in pripadniki partizanskih enot bi se morali vključiti vanje in hkrati postati v njih aktivisti.«

● *Na istem posvetovanju so kritizirali tudi neenotno financiranje priprav za SLO. Kje je rešitev?*

»Res je, sedaj leži to breme na plečih posameznih občin, ki pa namenjajo temu pač toliko denarja, kolikor jim dopuščajo njihovi proračuni. Zato bi bilo potrebno urediti financiranje enotno v okviru naše republike. To je pač tako važno vprašanje, da ga ne moremo prepustiti zmožnostim in nezmožnostim občinskih blagajn. Saj ne mislimo ustanavljati občinskih vojsk.«

● *Bi lahko rekli, da smo pripravljeni na obrambo?*

BOJAN POLAK-STJENKA: financiranje naj bo enotno. Foto: B. P.

»Seveda smo. Toda vedno se je potrebno izpopolnjevati, saj se pogoji kar naprej spreminjajo, temu pa je potrebno slediti, saj bi bilo vsako zaostajanje lahko usodno.«

B. PODOBNIK

Vagona s pivom trčila

MARIBOR, 7. junija — Dopoldne sta na mariborski železniški postaji trčila dva vagona. V vagonih je bilo pivo namenjeno na Madžarsko.

M. S.

Prejeli smo

Cigani vse bolj nasilni

Brajdič mu je grozil s puško, miličnik v samoobrambi ustrelil

NOVO MESTO, 7. jun. — Včeraj (6. junija) ob 23.30 uri je Cigan Milan Brajdič iz naselja Žabjek pri Novem mestu prijavil na postaji milice Novo mesto, da sta prišla v njihovo naselje Žabjak Bojan Brajdič in Edvard Brajdič. Že ob prihodu v naselje sta se prepirala. Bojan Brajdič je stekel v barako in se vrnil z vojaško puško mauser, jo naperil v Edvarda in grozil, da ga bo ustrelil.

Delavci milice, postaje Novo mesto, so takoj odšli v naselje, kjer pa Bojana niso več našli. Dobili so ga šele danes zjutraj okoli 5. ure. Ob tem pa so naleteli v gozdu Žabjek na Janka Brajdiča, očeta Bojana, starega 51 let, iz ciganskega naselja Šmihel pri Novem mestu; v roki je imel vojaško puško mauser. Na večkratni poziv miličnika ta puške ni hotel odvreči, temveč je pričel bežati. Ko se mu je miličnik približal na razdaljo 20 metrov, se je Cigan naglo obrnil, pripravil puško na strel in jo naperil na miličnika. V samoobrambi je miličnik uporabil orožje in s strelom zadel Janka Brajdiča v levo stran prsi. Ranjenemu Ciganu je bila takoj nudena prva pomoč, nato pa so ga s službenim vozilom prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Janko in Bojan Brajdič sta znana nasilneža. V zadnjih letih sta bila večkrat obravnavana zaradi ogrožanja ljudi, povzročenih telesnih poškodb s strelnim in hladnim orožjem. Večkrat sta bila tudi obravnavana zaradi nedovoljene posesti orožja.

IZ PISARNE UJV NOVO MESTO

Dovje: ceste urejajo

Začeli so urejati nevaren ovinek na Počkovem klancu pri Dovjem

Delavci cestnega podjetja Kranj so konec prejšnjega tedna pričeli rezati nevaren ovinek na Počkovem klancu na glavni cesti mimo Dovjega. Predvidevajo, da bo cesta speljana in na novo asfaltirana v približno treh tednih.

Krajevna skupnost v Mojstrani pa bo letos po najbolj prometnih ulicah v Mojstrani položila protiprašno prevleko. Poleg tega predvidevajo, da bodo jeseni delavci cestnega podjetja Kranj asfaltirali cesto od mostu čez Savo v Kamnjah do Mojstrane in pa cesto od križišča Sredi vasi na Dovjem do pokopališča, in si cer takoj, ko bodo (še letos) delavci podjetja Kovinar ustrezno uredili cestišče.

B. B

NOVO MESTO

Konec dijaških let

V teh dneh na novomeških ulicah lahko vidimo kolone maturantov iz novomeških srednjih šol. S transparenti, zvonci in drugimi »pripomočki« se poslavljajo od svojega mesta, saj bodo v jeseni mnogi odšli na študij v druga mesta.

V tem šolskem letu je zadnje razrede novomeških srednjih šol obiskovalo 163 dijakov, zadnji razred strokovnih šol pa je obiskovalo 164 dijakov.

B. P.

Pogrebi danes

● TRBOVLJE — Karel Berčič, upokojenec, 55 let, ob 16. uri.

● DOBOVEC — Mirko Kuharič, petletni otrok, ob 16. uri.

V Šentjerneju: deset let okteta

Šentjernejski oktet bo v soboto in nedeljo proslavil desetletnico svojega delovanja — Prva samostojna plošča

Šentjernejski oktet je »shodil« pred 10 leti. Ustanovljen je bil na pobudo Šentjernejčanov, ki so ljubili lepo slovensko pesem. Pomemben pevski jubilej bodo proslavili v soboto in nedeljo, ko bodo imeli v Šentjerneju javen nastop in podelitev Gallusovih priznanj. Ob jubileju se jih je spomnil tudi delovni kolektiv novomeške IMV, ki je nad šentjernejskimi fanti prevzel pokroviteljstvo.

Oktet je v desetih letih prerajžal že vso Dolenjsko in dobršen del Slovenije, pel je tudi v tujini, nekajkrat pa je nastopil tudi v sosednjih republikah. V tem času je imel že 88 samostojnih koncertov, sodelcval je na 52 prireditvah, osemkrat je snemal za radio ter posnel dve televizijski oddaji. Najbolj zveste poslušalce ima pri mladih, saj prizadevne pevce iz Šentjerneja pozna že vsak učenec v novomeški občini, drugje pa tudi drugi ljudje. Amaterski pevci vidijo svoje vzornike v Slovenskem oktetu, precej spodbude in volje pa jim je vlil tudi Tone Kozlevčar.

Ob prazniku bodo izdali prvo samostojno ploščo, na kateri bo pet najbolj priljubljenih narodnih pesmi iz njihovega pestrega in bogatega pevskega programa. V lični brošurici pa so opisali prehojeno pot, spomnili so se vseh tistih pevcev, ki so kdajkoli sodelovali v tej pevski skupini.

Prvi, ki so v javnost ponesli ime okteta, so bili: Valter Mlekuš, Franc Bambič, Vili Petelin, Lojze Bambič, Tone Makovec, Leopold Švalj, Tone Šušteršič in Anton Kirn. Od stare zasedbe danes še pojejo štirje: Franc in Lojze Bambič, Vili Petelin in Leopold Švalj. Prazna mesta pa so izpopolnili: Janez Kuhelj, Tone in Janez Kovačič ter Albert Zupanc. Največ zaslug, da je oktet »shodil«, ima prizadevni Valter Mlekuš.

Oktet se je na vseh nastopih zelo uveljavil. Za svojo odgovorno kulturno poslanstvo je dobil 1965. leta pomembno Trdinovo nagrado; ob jubileju pa bodo trije člani okteta dobili še Gallusovo priznanje.

Ne trdimo preveč, če ob koncu zapišemo, da bi marsikatera lepa domača pesem s Šentjernejskega polja šla v pozabo, če ne bi bilo teh pevcev, ki so se trdno odločili, da pesem ohranijo tako, kot so jo ljudje peli včasih. Le kdo bi še pel: »Lepšega tiča nej, kot je petjeln — lepšega kraja ni, kot je Šentjern...«

S. DOKL

ŠENTJERNEJSKI OKTET — Z leve na desno: Lojze Bambič, Janez Kovačič, Tone Kovačič, Vili Petelin, Janez Kuhelj, France Bambič, Leopold Švalj in Albert Zupanc. Foto: S. Dokl

Logatec: vzorčne kmetije

Komunisti v Logatcu o gospodarskem in političnem stanju v občini

LOGATEC, 7. jun. — Na včerajšnji seji občinske konference ZK so dobršen del razprave namenili oceni gospodarskega in političnega položaja v občini.

Razpravljalci so se zavzeli za uveljavljanja ustavnih amandmajev in poudarili, da je bilo glede tega še premalo storjenega. Temu botrujejo tudi nestalne gospodarske razmere, ki otežkočajo družbeno-politično delo.

Razpravljalci so se zavzeli tudi za večji poudarek kmetijstvu. V tej panogi so bili zabeleženi sicer dokajšnji uspehi, veliko vzorčnih kmetij dobro dela, vendar je odnos delovnih organizacij do sklada za pospeševanje kmetijstva pri občinski skupščini preveč mačehovski. Posebej so kritizirali Gozdno gospodarstvo Ljubljana, ki ne da denarja v sklad, čeprav gozdna gospodarstva v drugih občinah podpirajo sklad. V skladu imajo okoli 30.000 dinarjev, potrebovali pa bi vsaj 200.000 dinarjev.

A. PIRKOVIČ

Vlom v vrtec

MARIBOR, 7. junija — V noči na 6. junij so neznanci vlomili v otroški vrtec »Jožica Flander« v Mariboru. Vlomilci so prišli v notranjost vrtca skozi klet, kjer je skladišče živil. Iskali so denar, ki pa ga niso našli.

M. Š.

Se kmetje res boje?

Kaže, da bodo na Gorenjskem z novim letom vpeljali enotno zavarovanje

KRANJ, 7. jun. Vse kaže, da bodo na Gorenjskem naposled le združili delavsko in kmečko zavarovanje. Če bo šlo vse po predvidevanjih, bodo enotno zavarovanje vpeljali z novim letom.

Kot je povedal direktor komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju Edgar Vončina, se je zataknilo pri kmetih, ki so se že dvakrat premislili. Lani jeseni je najprej skupščina kmetov dala pobudo za združitev obeh zavarovanj. Letos februarja je potem ta predlog umaknila, na zadnji seji minuli teden pa se je znova ogrela zanj.

Po začetni pobudi so v Kranju že lani pripravili račune za združitev. Pokazali so, da bi morali prispevno stopnjo delavskega zavarovanja povišati le za 0,11 odstotka, da bi pokrili še dodatne stroške zdravstvenega zavarovanja kmetov. Razlika je tako majhna zato, ker je na Gorenjskem le še kakih 9 odstotkov kmečkega prebivalstva. S takim povišanjem so soglašale vse občinske skupščine in vodstva političnih organizacij na Gorenjskem.

Predstavniki kmetov pa so se ustrašili, da bi jim kasneje v skupščini zdravstvenega zavarovanja izglasovali dodatne prispevke. Zato so se premislili. Drugače so to storili potem, ko so jih nekako prepričali, da je taka bojazen odveč. Sedaj predvidevajo, da bodo zavarovanci o združitvi razpravljali jeseni.

L. STRUŽNIK

zadnja novica

Trbovlje: referendum uspel

TRBOVLJE, 7. jun. — Danes so se prosvetni delavci treh osnovnih šol na referendumu odločili za spojitev v eno osemletko. Na šoli »Alojza Hohkrauta« so bili vsi šolniki za spojitev, na šoli »Tončke Čeč« 96 odstotkov in na šoli »Ivana Cankarja« 88 odstotkov.

P. B.

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Za slovo - remi

V tekmi proti Radničkemu iz Kragujevca samo 1:1 Olimpije, ki je zastreljala celo enajstmetrovko - Vsi razočarani

LJUBLJANA. V slabi, nezanimivi tekmi je Olimpija hudo razočarala. Prav v ničemer ni upravičila zaupanja gledalcev, ki so jo prišli bodrit na njeno zadnjo prvenstveno tekmo za Bežigradom. Igrala je tako slabo, da bi gostje z malo več sreče zasluženo lahko osvojili obe točki.

Prvi del zadnje prvoligaške tekme v letošnjem prvenstvu za Bežigradom je bil hudo dolgočasen. To pa predvsem zaradi premajhne prizadevnosti igralcev obeh ekip, ki so igrali ležerno kot le kaj. Bržkone je vplivala tudi precejšnja pripeka, vseeno pa si nobena od ekip kaj takega ne bi smela dovoliti.

Stadion za Bežigradom, vreme sončno in toplo, teren dober za igro, gledalcev 2.000 sodnik Travljejev (Bgd).

STRELCA: 0:1 — Paunović (62), 1:1 Glišić (76).

OLIMPIJA: Stojanović, Milevoj, Rogić, Klampfer, Soškić, Popadić Popivoda, Bečejac (Glišić), Rožič (Samatović), Ameršek, Oblak.

RADNICKI (Kragujevac): Stojanović, Radivojević, Kartošić, V. Nikolić, Sredojević, Živadinović, Zabarac, Marinković, Paunović, Todorović, Paunovski (Tatović).

Po desetminutnem igračkanju po sredini terena so imeli prvo priložnost gostje Todorović je z roba 16-metrskega prostora močno streljal, vendar točno v ljubljanskega vratarja. Ta priložnost gostov je potem le malo predramila domače, ki bi v 11 minuti svojo akcijo skoraida kronali z zadetkom Popivoda je dobro podal Oblaku, ki je streljal, vratar Kragujevčanov je žogo odbil, vendar natančno na noge Bečejca, ki je z volejem streljal nesrečno — v prečko V 15. minuti pa je dotlej najprizadevnejši igralec na igrišču Milevoj v silovitem sprintu pretekel tričetrt igrišča, nato pa slabo streljal. Samo nekaj minut zatem je Amešek podal Oblaku Ta je podal do Popivode, ki pa je streljal netočno Tudi v naslednjem napadu zeleno-belih je kazalo kot da ti nočejo doseči zadetka. Kar trije njihovi igralci so bili v kazenskem prostoru Imeli so žogo, toda toliko časa so se obotavljali, da je bila tudi ta priložnost zamujena Potem, ko zeleno-beli nikakor niso mogli resneje ogroziti kragujevškega Stojanovića, je to skoraj dosegel Radivojević Desni branilec gostov je s 25 metrov silovito streljal v desni zgornji kot, tako da je ljubljanski vratar žogo komaj odbil v kot.

Kljub vsemu pa je v 36. minuti Olimpija skoraida že povedla. Po res lepi akciji napada — Oblak je izvrstno prodrl po levi strani, poslal v boj Rožiča, ki je še lepše podaljša do Popivoda. Ta iz ugodnega položaja ni takoj streljal, marveč se je zapletel — k sreči še dobil žogo in pet metrov pred vrati je nato streljal v prazno mrežo; branilcu Radivojiću ni preostalo drugega kot da je žogo ustavil z roko. Dosojeno 11-metrovko je streljal Amešek. Doslej nepogrešljivi izvajalec najtežje kazni pa je bil tokrat nenatančen, lahko bi rekli ležeren. Njegov blag strel je šel dobrega pol metra čez prečko!

Tudi v nadaljevanju se podoba iz prvega polčasa ni spremenila. Že v drugi minuti nadaljevanja so imeli Olimpijci izvrstno priložnost, toda žoga spet ni hotela v mrežo pa čeprav so bili v kazenskem prostoru kar trije zeleno-beli napadalci V 50 minuti so Bežigrajčani dobili prvi aplavz. Amešek je z volejem lepo streljal, toda vratar gostov je bil na mestu in žogo odbil v kot. Kragujevčani, ki so se omejili na redke, toda zelo nevarne nasprotne napade, so imeli priložnost v 57 minuti Zabarac je odlično podal Nikoliću ta pa je s strani močno streljal toda čez vrata. To kar se rdečebelim ni posrečilo v 57 minuti pa se je posrečilo pet minut pozneje Olimpijina obramba je naredila napako tako da je srednji napadalec gostov Paunović dobil žogo neoviran, šest, sedem metrov od vrat in zlahka premagal Stojanovića. Gledalci so ta zadetek pozdravili z olajšanjem in toplo na gradili borbene goste

Šele vodstvo igralcev iz Kragujevca je zdramilo zeleno-bele, ki so odtlej začeli nevarneje napadati in igrali ves čas pred njihovimi vrati. Tako je Oblak v 70 minuti zelo dobro streljal prosti strel; vratar je žogo kratko odbil vendar le do Glišića Ta se je odločil za močan, toda netočen udarec, namesto da bi žogo z natančnim strelom poslal v nasprotne branjeni kot. Gostje so imeli med 72. in 75. minuto dve novi priložnosti, ki pa sta ostali neizkoriščeni po zaslugi odličnega Stojanovića, ki je obakrat posredoval res v izrednem slogu. Gledalcem, ki so pričakovali povečanje vodstva gostov je bilo kar žal, saj so v pričakovanju zadetka že začeli vzklikati in spodbujati goste.

V 76. minuti pa so domači le izenačili. Samatović je z desnega krila poslal žogo v kazenski prostor, kjer se jo je Glišić le dotaknil in jo potisnil v levi spodnji kot nemočnega Stojanovića. Bežigrajčani so sicer poskušali doseči drugi zadetek, toda bili so še naprej nespretni in premalo iznajdljivi, da bi se jim to posrečilo. Edino resnejšo priložnost je imel 10 minut pred koncem Amešek, ki je z roba kazenskega prostora močno streljal, vendar je bil vratar nasprotnika spet dobro postavljen.

B. KUTIN

OLIMPIJA: besede in dejanja

O tako slabi tekmi, kot je bila včeraj za Bežigradom, je škoda pisati. Treba pa je poudariti eno: uprava Bežigrajčanov ves čas zatrjuje, da si prihodnost kluba zamišlja predvsem s sredstvi, ki naj bi jih kot vstopnino plačevali gledalci. Toda nogometašem je za to očitno kaj malo mar. Sicer si prav gotovo še pomisliti ne bi upali, da bi jo v zadnji tekmi prvenstva doma, lahko tako neodgovorno zagodli svojim zvestim privržencem.

Ocene: 7 — Stojanović, Milevoj, 6 — Klampfer, Popadić, Samatović, Glišić, Oblak, 5 — Rogić, Šoškić, Popivoda, 4 — Amešek, Bečejac.

B. KUTIN

Izjave

Dr. Obradović, tehnični direktor Olimpije: »Sprašujete me, kaj sodim o tekmi? Menim, da to sploh ni bila tekma.«

Gugolj, trener: »Ne morem razumeti igralcev, da tako brezskrbno zapravljajo priložnosti za zadetek. Ne spomnim se, da bi imela Olimpija že toliko priložnosti, a je dosegla le en gol.«

Glišić: »Za vsako ceno smo hoteli izdatno zmagati, zato smo igrali premalo načrtno. Radnički je odigral gotovo najboljšo letošnjo tekmo.«

Stojanović: »Nimam besed, pa tudi ne opravičila za tako slabo igro.«

Ristić, trener Radničkega (K): »Sedaj, ko igramo brez živčnosti, dobivamo točke. Žal, prepozno. Imamo mlado in obetavno ekipo prepričan sem, da se bomo čez leto dni spet srečali.«

Stojanović: »Moj soimenjak je branil odlično in Olimpija se ima prav njemu zahvaliti, da nismo osvojili obeh točk.«

Radivojević: »Igrali smo sproščeno in upam, da smo zadovoljili gledalce, ki so pretežno navijali za nas.«

Paunović: »Olimpijina obramba je precej slaba, napadalci pa so preveč zapletali. Tudi podcenjevali so nas. Kljub temu pa Olimpiji čestitam za fair boj.«

B. KAVČIČ

Rezultati

Željezničar : Borac 3:1 (2:1)
Vojvodina : Partizan 2:4 (2:1)
Olimpija : Radnički (K) 1:1 (0:0)
Velež : Maribor 6:2 (3:1)
Sutjeska : Sloboda 1:1 (0:0)
Beograd : Radnički (N) 5:0 (2:0)
Vardar : Čelik 0:0
C. zvezda : Hajduk 5:2 (3:0)
Dinamo : Sarajevo 4:1 (1:1)

Lestvica

1. Željezničar	33	20	9	4	51:20	49
2. C zvezda	33	18	11	4	53:19	47
3. Beograd	33	16	11	6	54:26	43
4. Vojvodina	33	14	12	7	48:37	40
5. Partizan	33	15	9	9	41:31	39
6. Velež	33	13	10	10	56:32	36
7. Sloboda	33	12	11	10	34:31	35
8. Dinamo	33	11	10	12	47:39	32
9. Hajduk	33	12	6	15	44:55	30
10. Čelik	33	9	12	12	27:38	30
11. Olimpija	33	12	5	16	40:48	29
12. Vardar	33	8	13	12	30:43	29
13. Sarajevo	33	10	8	15	41:42	28
14. Sutjeska	33	9	10	14	25:37	28
15. Borac	33	11	6	16	30:46	28
16. Radnički (N)	33	10	7	16	36:49	27
17. Radnički (K)	33	7	10	16	23:53	24
18. Maribor	33	3	14	16	21:55	20

PARI PRIHODNJEGA KOLA

MARIBOR: Maribor — Olimpija (0:3)
BANJA LUKA: Borac — Dinamo (0:0)
SARAJEVO: Sarajevo — C. zvezda (0:1)
SPLIT: Hajduk — Vardar (1:1)
ZENICA: Čelik — Beograd (0:1)
NIKŠIĆ: Sutjeska — Radnički (N) (1:2)
TUZLA: Sloboda — Velež (0.0)
KRAGUJEVAC: Radnički (K) — Vojvodina (1:5)
BEOGRAD: Partizan — Željezničar (0:2)

Prvaku - težko

C. zvezda : Hajduk 5:2 (3:0)

BEOGRAD — Stadion Crvene zvezde, gledalcev 10.000, sodnik Popov (Titov Veles).

STRELCI: 1:0 — Lazarević (6 — 11 m), 2:0 — Lazarević (10), 3:0 — Krivokuća (32), 4:0 — Jovanović (48) (49, 11 m), 5:0 — Lazarević (49, 11 m), 5:1 — Žutelija (80), 5:2 — Bošković (82).

CRVENA ZVEZDA: Dujković, Krivokuća, Bogičević, Pavlović, Dojčinovski, Klenkovski, Novković, Karasi, Lazarević, Aćimović, Djajić (Jovanović).

HAJDUK: Sirković Dšoni, Mušinić, Šurjak, Buljan, Bošković, Matković, Gluhić, Nadoveza, Jerković, Žutelija.

Derbi, ki pravzaprav ni bil, je prinesel prepričljivo vodstvo domačemu moštvu. Domačini so povsem nadigrali Hajduka in goli so se vrstili od 6. do 49. minute. Hajduk je bil v podrejenem položaju. Le kdaj pa kdaj je prešel v protinapade, toda ti so bili prešibki, da bi se lahko uprli razigranemu napadu domačinov. Lazarević je v 6. minuti dosegel prvi gol za domačine iz 11-metrovke. Ta igralec je v 10. minuti povečal vodstvo na 2:0. Na 3:0 je povišal vodstvo Krivokuća v 22. minuti.

V drugem polčasu pa se je serija golov nadaljevala. Jovanović je v 48. minuti povečal vodstvo Crvene zvezde na 4:0, v 49. minuti pa je Lazarević ponovno streljal enajstmetrovko in povečal na 5:0.

Trd nasprotnik

Željezničar : Borac 3:1 (2:1)

SARAJEVO — Stadio Koševo, gledalcev 6000, vreme soparno, sodnik R. Ristić (Bgd).

STRELCI: 1:0 — Katalinski (33), 1:1 — Fazlić (36), 2:1 — Janković (38), 3:1 — Bukal (58).

ŽELJEZNIČAR: Janjuš, D. Kojović, Bečirspahić, Hrvat, Katalinski, Hadžiabdić, Jelušić, Janković, Bukal, Sprečo, Bratić.

BORAC: Djulić, Pelc, Smailagić, Vidaček, Pintol, Kreso, Smileski, Jusić, Bečirbašić, Fazlić, Kovačević.

Več kot pol ure je Željezničar stiskal obroč okrog Borčevih vrat, medtem ko gostje v tem času niso niti enkrat streljali proti Janjuševim vratom. Šele v 33. minuti pa je Katalinskemu uspelo zatresti mrežo. Samo 3 minute zatem pa je Fazlić iz na videz nenevarnega napada izenačil. Do odmora je nato Janković dosegel še en zadetek.

Nadaljevanje igre ni prineslo nič novega. Pri Željezničarju sta Kojović in Rodić zamenjala Jelušića in Sprečo, pri Borcu pa je Ferić zamenjal Smailagića. V 53. minuti je Željezničar iz protinapada povišal svoje vodstvo. Akcijo je začel Janković, ki je lepo podal do Bukala, ta pa je takoj streljal proti vratom. Žoga je zadela vratnico, od tam pa se je odbila v mrežo.

K. KAMERIĆ

Zapleti v finišu

Po odločitvi TK rokometne zveze spremenjena lestvica SRL - moški

LJUBLJANA — Tekmovalna komisija rokometne zveze Slovenije je na včerajšnji seji s svojimi odločitvami korenito spremenila lestvico republiške rokometne lige za moške. Tako je boj za prvo mesto postal še bolj zanimiv, povsem nejasen pa je tudi položaj na koncu lestvice.

Tekmovalna komisija ni registrirala tekme Branik — Brežice, ker je v mariborski ekipi nastopil Marko Jezernik. Ta je v jesenskem delu prvenstva nastopal za Olimpijo, nato pa je prestopil k Braniku. Registracijski pravilnik v takih primerih prepoveduje igranje do konca sezone, razen če vsi prizadeti klubi soglašajo s takojšnjo registracijo. To pa mora zdaj Branik dokazati.

Tekma Šoštanj — Branik, ki je bila zaradi slabega vremena najprej prekinjena, nato pa preložena, je zdaj registrirana 10:0 za Šoštanjčane, Mariborčanom pa so odvzeli točko. Za tak ukrep so se odločili, ker igralci Branika niso prišli v četrtek v Šoštanj, čeprav so jih o tem telefonično obvestili že v torek.

Razveljavljena je tekma Sava — Sevnica. Sodnika nista poslala svojih izjav, kontrolor sojenja pa ju je zaradi petih kršenj materialnih pravil ocenil z negativno oceno. Ponovljena tekma bo v petek ob 19. ur v Kranju.

Preložena tekma Izola — Šoštanj (delegirana sodnika iz Trbovelj nista prispela) bo v četrtek ob 18. uri.

Zaradi napada na sodnika v Radečah na tekmi z Rudarjem, je radeško igrišče zaprto za tri prvenstvene ali pokalne tekme. Da bi onemogočili kakršnokoli dogovarjanje ali vplivanje na rezultate bodo vse tekme zadnjega kola v nedeljo ob 10. uri.

1. Sevnica	20	13	2	5	342:287	28
2. Brežice	20	13	2	5	342:316	28
3. Piran	21	13	1	7	317:251	27
4. Izola	20	13	1	6	264:233	27
5. Šoštanj	20	13	0	7	307:267	26
6. Ribnica	21	11	1	9	386:386	23
7. Radeče	21	8	3	10	320:343	19
8. Radgona	21	7	3	11	394:416	17
9. Branik (—1)	20	7	3	10	266:281	16
10. Rudar	21	7	9	12	268:289	16
11. Sava	20	5	2	13	322:382	12
12. Jadran	21	3	0	18	327:395	6

Pari zadnjega kola: Rudar — Branik, Brežice — Izola, Šoštanj — Jadran, Radgona — Sevnica, Piran — Ribnica, Sava — Radeče.

Jalova premoč

Vardar : Čelik 0:0

SKOPJE — Mestni stadion, gledalcev 3000, sodnik Djurdjević (Beograd)

VARDAR: Mutibarić, Ančevski, Andrejev, Srebrov, Grujevski, Plačkov, Nikolovski, Balevski, Zubac, (Uzunov), V. Spasovski, Krstevski

ČELIK: Majdančić, Šljoka, Hajduk, Galjašević, Golubović (Mitrović), Mujkić, Prodanović, Serbo Mitić, Peleš, Bajrić.

Nogometaši iz Zenice so dopotovali v Skopje močno zdesetkani brez petih standardnih igralcev, a so vseeno presenetili doma čine. Domači napadalci, ki so bili večji del tekme v napadu so znova dokazali: svojo neučinkovitost.

M. MIOKOVIĆ

Goli da, igra ne

Beograd : Radnički (N) 5:0 (2:0)

BEOGRAD — Stadion na Karaburmi, gledalcev 2.000, sodnik Strmečki (Zgb).

STRELCI: 1:0 — Lukić (24), 2:0 — Lukić (34), 3:0 — Turudija (48), 4:0 — Santrač (50), 5:0 — Santrač (84).

BEOGRAD: Djordjević, Vukašinović, Mihajlović, Mešanović, Mitrović, Stojanović, Turudija, Stepanović, Santrač, Lukić, Petković.

RADNIČKI (N): Pantelić, Dovedan, Dimoski, Rajković, Ilić, Čolaković, Alimpić, Janković, Antić, Živić. Cvetković.

Beograd je bil boljši nasprotnik, imel je več od igre, zlasti pa več priložnosti za zadetke. Nogometaše Radničkega je bržkone pokopala želja, da zaustavijo nevarnega Santrača, kar je omogočilo spretnemu Lukiću, da doseže prva dva zadetka in s tem razbije gostujočo obrambo. Po tem pa se je med strelce dvakrat vpisal tudi Santrač, ki je dosegel že svoj 31. letošnji zadetek. Igra sama ni navdušila, medtem ko so bili vsi zadetki zelo lepi.

V. ILIĆ

Gostje boljši

Sutjeska : Sloboda 1:1 (0:0)

NIKŠIĆ — Mestni štadion, gledalcev 2000, sodnik Kurir (Spl).

STRELCA: 1:0 — Samatović (80), 1:1 — Hukić (88).

SUTJESKA: Adžanski, Stanišić, Medžedović, Grahovac, Džurović, Kovačević, Bokan, Tibljaš, Zeković, Samatović.

SLOBODA: Mešković, Mujezinović, Jovičić, Avdičević, Alibegović, Hatunić, Jevremović, Hukić, Slavkić, Mulahasanović, Nalić.

Tekma je bila podobna prijateljskemu srečanju. Takšna je bila tudi publika, ki se je hotela prej smejati kot pa navijati za svoje. Kljub temu so imeli domači igralci več od igre. Že v peti minuti je branilec Stanišić prišel v neposredno bližino vrat, vendar se je zmedel in priložnost je propadla. Nekaj minut kasneje je Bokan preigral več igralcev v kazenskem prostoru Slobode, potem pa močno streljal tik ob desni vratnici. Sutjeska je nastopila brez nekaj igralcev: Racica, Radića in Milojkovića, ki bodo verjetno zamenjali klube.

Drugi polčas je potekel v izraziti premoči gostov, ki so spoznali, da lahko brez truda odnesejo točki iz Nikšića.

V drugem polčasu je pri Sutjeski Medjedovića zamenjal Radović, Zekovića pa Milojković, v moštvu Slobode pa Slavkića Subašić. Po obdobju izrazite terenske premoči gostov je Sutjeska nepričakovano povedla prek hitrega Samatovića V 80. minuti je tuzlanski vratar Mešković branil močan strel Tibljaša, toda ni uspel ujeti žoge in se je odbila prav na noge levega krila Sutjeske, ki mu ni bilo težko zatresti mreže. Osem minut zatem se je Hukić prebil skozi Sutjeskino obrambo in dosegel končni rezultat.

V. MIĆUNOVIĆ

Usodno vodstvo

Vojvodina : Partizan 2:4 (2:0)

NOVI SAD — Stadion Vojvodine, gledalcev 20 000, sodnik D. Horvat (Zagreb)

STRELCI: 1:0 — Nikezić (13), 2:0 — Ivezić (28), 2:1 — Djordjić (47), 2:2 — Živaljević (59), 2:3 — Bjeković (81) 2.4 — Živaljević (87).

VOJVODINA: Zorić, Bošković (Savić), Aleksić, Brzić, Rutonjski, Ivezić, Nikezić, Perazić, Kustudić, Pirmajer, Ličinar

PARTIZAN: Furtula Radaković, Golac, Pejović, Paunović, Budišić, Živaljević, Grubješić (Katić), Djordjić, Antić, Bjeković.

Zadnja tekma v Novem Sadu je minila v znamenju Novosadčana Djordjića, ki je odigral tekmo v velikem slogu in je najzaslužnejši, da je Partizan osvojil točki. Po vodstvu 2:0 so domači nogometaši močno popustili. Beograjčani pa so njihovo ležernost dobro izkoristili. Djordjić je po izvrstnem prodoru z 20 m dosegel prvi zadetek, nedolgo zatem pa je odlično podal Živaljeviću, ki je izenačil. Beograjčani so nato zagospodarili na igrišču, domačine pa je reševal odlični vratar Zorić.

D. OBRADOVIĆ

Sava pred Šenčurjem

KRANJ — Rezultati zadnjega, 24. kola v gorenjski nogometni podzvezi: Alples — Trboje 4:1, Lesce : Preddvor 5:0, Kropa : Podbrezje 5:0, Senčur : Tržič 7:2, Ranch boys : Sava 0:3.

1. Sava	24	19	4	1	88:19	42
2. Senčur	24	19	2	3	100:34	40
3. Ranch b.	24	16	5	3	76:31	37
4. Tržič	24	14	3	7	87:41	31
5. Naklo	24	12	5	7	71:36	29
6. Kropa	24	12	4	8	75:74	28
7. Alples	24	11	3	10	66:48	25
8. Lesce	24	9	7	8	64:52	25
9. Predoslje	24	8	2	14	54:73	18
10. Preddvor	24	7	2	15	33:62	16
11. Trboje	24	4	4	16	43:70	12
12. Bohinj	24	3	1	20	33:90	5
13. Podbrezje	24	0	2	22	16:176	2

P. NOVAK

Bolje po odmoru

Dinamo : Sarajevo 4:1 (1:1)

ZAGREB — Stadion v Maksimiru, gledalcev 3000, sodnik Čajić (Bgd).

STRELCI: 0:1 — Saran (38), 1:1 — Pirić (39), 2:1 — Kovačić (57), 3:1 — Novak (70), 4:1 — Mujkić (90)

DINAMO: Dautbegović, Kuže, Valec, Gračanin, Miljković, Pirić, Senzen, Keškeš, Kovačić, Vabec, Kafka.

SARAJEVO: Muftić, Harambašić, Mazurović, Petković, Demir, Bajić, Saran, Sljivo, Musemić, Simić, Blažević.

Soparno vreme je vplivalo na igralce obeh enajsteric, ki so v prvih 45 minutah prikazali ležeren nogomet. Povedli so gostje, potem ko je Musemić pobegnil obrambi Dinama ter lepo zaposlil Sarana, ki je z nekaj metrov premagal Dautbegovića. Samo minuto kasneje se je izkazal mladi Kuže izvrstno je podal Piriću, ki je zlahka izenačil.

Nadaljevanje je bilo živahnejše, k čemer je pripomogel Mujkić, ki je vstopil v igro. Zagrebčani so zaigrali borbeneje in z več želje po zmagi. Zmaga je zaslužena in je plod boljše in zanesljivejše igre v drugem polčasu

S. PIRŠL

Kdaj bolje?

Gledalec dneva

Vlado Dernač meni, da kvaliteta slovenskega nogometa nazaduje

LJUBLJANA — Ob zadnji letošnji prvenstveni tekmi v Ljubljani smo izbrali za sogovornika sekretarja komiteja za telesno kulturo IS skupščine SRS Vlada **Pernača**.

— Kako ocenjujete letošnje nogometno prvenstvo v I. ligi?

»Pravzaprav me je prvenstvo razočaralo. Seveda imam predvsem v mislih naša predstavnika Olimpijo in Maribor. Olimpija je skoraj vse točke dobila na domačem igrišču, premalo jih je osvojila na tujem in zato bo končala tekmovanje v spodnjem delu lestvice. Maribor je dobro začel, a je v spomladanskem delu nerazumljivo popustil. Tudi druga srečanja me niso posebno navdušila.«

— Menite, da Slovenci res nismo za nogomet?

»Tega prav gotovo ne mislim. Prepričan sem, da nam manjka predvsem dobrih strokovnjakov — trenerjev in tehničnih vodij, nadarjenih nogometašev pa je dovolj, zlasti po ravninskih predelih. Menim, da bo slovo Maribora od prve lige neugodno vplival na razvoj nogometa, zlasti na Štajerskem, saj so mladi izgubili vzornike. Prihodnje leto (bojim se pa tudi, da še ne tako kmalu), ne bo več slovenskih prvoligaških derbijev, ki so bili vedno zelo privlačni. Tudi zadnji derbi v nedeljo med našima prvoligašema prav gotovo ne bo več pritegnil toliko ljudi. Kvaliteta slovenskega nogometa pada (tudi v II. ligi in slovenski) hkrati pa je tudi zanimanja manj.«

— Pričakujete vrnitev Maribora v I. ligo že prihodnje leto?

»Če Mariboru ne uspe takojšen povratek med najboljše, mu bo potem še teže, saj bo konkurenca v I. B ligi veliko hujša. Žal je vrnitev veliko težja kot obdržati se v ligi.«

B. KAVČIČ

5 golov Bajevića

Velež doma premagal Maribor s 6:2 (3:1) — Pred samo 2000 gledalci Veležev najboljši spomladanski nastop

MOSTAR — Samo 2000 gledalcev si je prišlo pod Bijeli breg ogledat vijoličaste, ki se poslavljajo od I. lige. Videli pa so takorekoč najboljši spomladanski nastop domače enajsterice, v kateri je Bajević dosegel kar pet zadetkov.

Velež je z boljšo igro v prvih 45 minutah povedel proti Mariboru s 3:1, toda Mostarci bi, glede na priložnosti, lahko dosegli še nekaj zadetkov. Srečanje se je pričelo pred rekordno majhnim številom gledalcev, kar pomeni maščevanje za slabe igre Veleža spomladi. Toda prav proti Mariboru so Mostarci zaigrali bržkone najbolje v sezoni. Že od prve minute so se vrstile nevarne akcije pred Vabičevimi vrati in že v prvih petih minutah so imeli domači tri idealne priložnosti Dvakrat se je pred Vabičem neoviran znašel Bajević nato pa je imel priložnost še Ledić, vendar je z glavo s petih metrov zgrešil žogo domačega vratarja, kar pa jima ni uspelo.

A. HADŽAJLIĆ

Stadion pod Bijelim bregom, gledalcev 2.000, sodnik Ibrahimpašić (Sar).

STRELCI: 1:0 — Bajević (22), 2:0 — Bajević (23), 3:0 — Bajević (28), 3:1 — Vučeković (38), 3:2 — Raševic (51 — 11 m) 4:2 — Bajević (53), 5:2 — Bajević (65) 6:2 — Vukoje (72).

VELEŽ: Marić, Hadžiabdić, Prskalo, Colić (Corluka), Glavović, Pecelj, Ristić, Halilhodžić, Bajević Vladić, Ledić (Vukoje).

MARIBOR: Vabić, Petrič, Bolfek, Djuričić (Grbavac), Filipović, Rašević, Kukanja, Prosen (Horjak), Kranjc, Vučeković, Klančnik.

Gostje so se v prvih 20. minutah omejili zgolj na obrambo in so imeli prvo priložnost šele v 19. min ko je Klančnik streljal visoko nad vrati.

Po vrsti neuspešnih akcij so domači v 22 min. končno le povedli, Strelec je bil Bajević, po kombinaciji z Vladićem. Navdušenje se ni še poleglo, ko je Bajević po podaji Halilhodžića povišal na 2:0 Pet minut kasneje se je Bajević še tretjič zapored vpisal med strelce. Zasluge za tretji zadetek gredo tudi Vladiću, ki je mojstrsko podal žogo srednjemu napadalcu domače enajsterice.

Mariborčani se kljub visokemu in hitremu vodstvu Veleža niso vdali Njihovi napadi so postali bolj pogosti in v 37 min je po akciji vsega napad Kukanja zamudil lepo priložnost za znižanje rezultata. Samo minuto kasneje pa je bil vratar Marić le premagan Vučeković je nenadoma z 20 m močno streljal. Marić je bil presenečen in je prepozno reagiral, žoga pa je zletela v njegov spodnji desni kot — 3:1.

Komaj se je pričel drugi del igre, so Mariborčani krenili v silovit juriš proti vratom Marića, da bi rezultat znižali, ali pa celo ogrozili zmago Redčeve čete Taka igra jim je prinesla tudi uspeh Mobilni Vučeković je v 51 min prodrl v kazenski prostor Veleža in ko je hotel streljati, ga je Pecelj zrušil in sodnik je takoj pokazal na belo točko Enajstmetrovko je izvedel Rašević: žoga je zletela ravno v nasprotno stran kot se je vrgel Marić — 3:2.

Ko so vsi pričakovali ogorčen boj, pa je v 55. min po prostem strelu Vladića Bajević dosegel še četrti gol za domače in usoda gostov je bila zapečatena. In tudi 10 minut kasneje je bila mariborska obramba pred nevarnim Bajevićem spet nemočna — tokrat že petič. Po lepi podriji v kazenski prostor vijoličastih je bil najvišji Bajević in Vabič je moral spet po žogo v mrežo Vratar Maribora, ki ni kriv za katastrofo svoje ekipe pa je naredil napako v 72. minuti Po strelu Ristića je spustil žogo na tla pritekel je Vukoje in — 6:2.

Mariborčani so še po četrtem zadetku igro zaprli. V napadu sta bila le Vučeković in Klančnik, ki sta skušala od daleč presenetiti

KOLESARSTVO

Hladik in ekipa ČSSR

BEOGRAD, 7. junija — Z etapo od Beograda do Gor. Milanovca se je končala 12. mednarodna kolesarska dirka »Po Srbiji«. V zadnji etapi je zmagal Poljčan Bil..., ki je pobegnil 40 km pred ciljem ter privozil na cilj z 1:26 minute prednosti. Čehoslovaki pa so zelo budno pazili na vsak poskus Rogovca Zakotnika, ki je imel pred to etapo še možnosti da dobi dirko.

REZULTATI: Bilić (H) 3:08.0 Hava (ČSSR) 3:09.29, Bricelj (Srbija) 3:09.34, Zagar (Vojvodina) 3:09.44, Frizon (It) 3:09.44. Frelih (Sl. II) 3:09.50.

SKUPNA UVRSTITEV: Hladik 18:55.31, Hava (oba ČSSR) 18:56.21 Zakotnik (Sl II) 18:57.30, Pocrnja (H) 19:00.00, Prhal (ČSSR) 19:04.42 Jelić (Srbija) 19:05.52, Gazdić (Srbija) 19:06.10, Rusev (Bolgarija) 19:07.32, Kuvalja (Srbija) 19:07.47. T. Božičnik (Sl I) 19:09.05; sledijo pa še Čubrić, Bilić, Leček, Frelih, Krejči, Keršič, R. Valenčič.

EKIPNO: 1. ČSSR, 2. Srbija, 3. Slovenija II, 4. Slovenija I, 5 Bolgarija.

Z ZANOŠKAR

Merckx tudi v 16. etapi

LIVIGNO — V 16 etapi mednarodne kolesarske dirke Giro d'Italia, od Termozeta do Livigna (256 kilometrov) je zmagal Belgijec Merckx v 7:43.59,0. Drugi je bil Španec Galdos, ki je prispel na cilj z 18. sek. zaostanka, tretji pa je bil Italijan Bergamo s 60 sek. zaostanka.

V generalni uvrstitvi še naprej vodi Merckx.

Opravičilo bralcem

Zaradi pomanjkanja prostora bomo alpinistične novice objavili v eni izmed prihodnjih številk.

ATLETIKA

Urankarjeva 57,8, Cankar 10,6

LJUBLJANA — V polčasu nogometne tekme Olimpija : Radnički (K) je bil nastop atletov, ki je v obeh disciplinah prinesel zelo dobra rezultata V teku na 400 m za ženske je zmagala Urankarjeva (Ki) s svojim doslej najboljšim rezultatom 57,8, drugoplasirana Smrečnikova (Ol) pa je z 58,6 dosegla nov ljubljanski rekord Nadaljnji vrstni red: Kopitar (Kp) 62,3, Rudeha (Kp) 63,6, Milavec (Ol) 63,8, Černugel (Ol) 67,0.

Tek 100 m za moške je v odsotnosti Kocuvana dobil Cankar (Ol) z izenačenim osebnim rekordom 10,6 pred Kranjčanom Milekom 10,8 in Udovčem 11,0. Nadaljnje zaporedje: Carli (Ol) 11,2, Penca (Olimpija) 11,3, Lampič (Olimpija) 11,3.

V K

Košarkarski pokal SRS

RADENSKA : CELJE 92:85 (39:37)
ZARJA : RUDAR 84 : 99 (37 : 49)
FRUCTAL : DOMŽALE 70 : 81 (40 : 31)
SAVA : VRHNIKA 76:106 (37:46)
SLOV. BISTRICA : ILIRIJA 69 : 75 (40 : 31)
MEDVODE : JESENICE 77 : 66 (37 : 31)

Žaba najboljša

LJUBLJANA — V soboto in nedeljo je bilo mestno prvenstvo parov na igriščih BSK Šiška in BSK Zarja. Prijavljenih je bilo šestdeset parov, ki so igrali v šestih skupinah na izpadanje. V finale se je plasiralo šest moštev, ki so igrala vsak z vsakim na igrišču Zarje. Prvo mesto je zasedla BSK Žaba, drugo Invalid, tretje Šiška, četrto Polje, peto Partizan-Trnovo in šesto Brdo. Pet prvih se je uvrstilo na republiško prvenstvo, ki bo na Jesenicah.

A. B.

KAJAKAŠTVO

Tacen 72 brez moštvenih voženj

LJUBLJANA — Na mednarodnem tekmovanju kajakašev in kanuistov na divjih vodah Tacen 72 udeleženci ne bodo štartali v moštveni konkurenci, zato bo tekmovanje samo v nedeljo 11. junija, sobota pa je namenjena za uradni trening. V nedeljo bo začetek tekmovanja ob devetih, trajalo pa bo neprekinjeno pet ur.

● Progo za letošnje tekmovanje v Tacnu bo postavil republiški trener Miro Dvoršak, ki je nekaj časa nadomeščal tudi zveznega trenerja Bogdana Sveta. Zvezni trener je bil namreč mesec dni na orožnih vajah.

● Tacen 72 bo snemala ljubljanska televizija, ki bo imela v nedeljo popoldne na programu daljšo reportažo tega zanimivega tekmovanja

● Takoj po končanem tekmovanju v Tacnu ima vodstvo naše reprezentance v načrtu potovanje v Augsburg, kjer naj bi štiri dni vadili na olimpijski progi. Za sedaj še ne vedo, če bodo lahko načrt uresničili, ker nimajo denarja.

J. D.

ŠAH

Polugajevski nezadržen

AMSTERDAM, 7. jun. — Rezultati 8. kola mednarodnega šahovskega turnirja: Malich : Enklaar remi, Szabo : Ljubojević remi, Browne : Langeweg prek., Timman : Hartoch 1:0, Polugajevski : Uhlmann 1:0, Robatsch : Ree 0:1, Donner : Ivkov 1:0, Korčnoj : Padevski 1:0.

Vrstni red: Polugajevski 6,5, Donner, Korčnoj, Uhlmann in Ljubojević po 5, Timman 4,5, ... Ivkov 3 itd.

Pisan nastop v Trbovljah

Mladina počastila Titov rojstni dan — 2500 nastopajočih

TRBOVLJE, 7. jun. — Mladina Trbovelj je popoldne pripravila sklepno prireditev v počastitev 80. rojstnega dne predsednika Tita in občinskega praznika. Na štadionu SD Rudar je nastopilo okoli 2500 cicibanov, učencev osnovnih in srednjih šol, članov Partizana, AK Rudar in kot gostje kadeti šole republiškega sekretariata za notranje zadeve.

4000 Trboveljčanov, med njimi tudi delegacija iz Lazarevca, je izrazilo odobravanje mladini v paradi in pozneje pri nastopu. Množično in zanimivo telesnokulturno prireditev je začelo 430 cicibanov. Z »Veselimi igrami«, ki so jih pripravili v VVZ, še posebej pa s prikupno točko »Mornarji z vesli« in »Cicibani obkrožen s kartoni«, so ogreli dlani gledalcev.

Nekaj sto učencev nižjih razredov trboveljskih osnovnih šol je v »Igrah pionirjev« prikazalo, kdo bo hitrejši in spretnejši. Nekoliko starejši učenci so dobro odtelovadili klasične proste vaje. Zanimiva je bila točka pionirk iz višjih razredov osnovnih šol, ki so nastopile z ritmično sodobnimi prostimi vajami. Za oko prijetno vajo prof. Jelice Vazzaz in Borisa Gregorke so izvedle mladinke in mladinci srednjih šol.

Nastop so popestrili atleti AK Rudar in telovadna vrsta TVD Partizan iz Trbovelj in Hrastnika z nastopi na bradlji, drogu in z akrobatiko.

Nedvomno so dali h kvalitetni prireditvi na štadionu SD Rudar svoj delež tudi kadeti tretjega letnika šole republiškega sekretariata za notranje zadeve. 20 mladih fantov je z izurjenostjo, umirjenostjo in spretnostjo prikazalo točke z mopedi in na mopedih, med njimi vožnjo skozi ognjen obroč.

P. BURKELJC

Zmaga SFRJ v Minsku

MINSK, 7 jun. — Jugoslovanska reprezentanca v vaterpolu je zmagala na mednarodnem turnirju, na katerem so sodelovale še reprezentance SZ, Romunije, Bolgarije. Gruzije in Belorusije. V zadnji tekmi so Jugoslovani premagali Gruzijo 9:6 (3:1, 2:1, 2:3) in tako brez izgubljene točke osvojili prvo mesto.

IVER DNEVA

Nogomet mu je ljubši . . .

Neki 27-letni španski zapornik je zaprosil upravnika francoskega zapora v Eyssesu, da bi mu podaljšali »bivanje« v kaznilnici za 15 dni. Španec je presenečenemu Francozu utemeljil svojo prošnjo s tem, ker bo morala nogometna reprezentanca kaznilnice v kratkem odigrati finalno tekmo z reprezentanco neke druge kaznilnice.

Uprava kaznilnice mu je sporočila, da bo to nevsakdanjo prošnjo še preučila.

BOKS

Še dva polfinalista

BUKAREŠTA, 7 jun. — Dva jugoslovanska boksarja, Petrović (papirna) in Vakić (lahka) sta na 2 EP za mlade snoči zmagala in s. zagotovila bronasti kolajni. Petrović je premagal Finca Artoja, Vakić pa boksarja ZRN Müllerja.

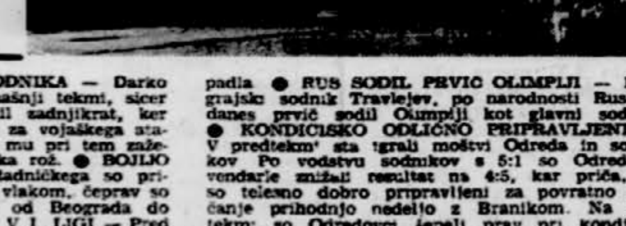
Marić (bantamska) in Beneš (welterska) sta izgubila, oba proti Romunoma; prvi je izgubil z Lazarom, drugi s Kimpoesom.

S sinočnjimi borbami so se končala kvalifikacijska tekmovanja. Za srebrne kolajne se bodo borili štirje Jugoslovani.

Devet pravilnih

1. Željezničar : Borac	1
2. Vojvodina : Partizan	2
3. Olimpija : Radnički (K)	0
4. Velež : Maribor	1
5. Sutjeska : Sloboda	0
6. Vardar : Čelik	0
7. C. zvezda : Hajduk	1
8. Dinamo : Sarajevo	1
9. Beograd : Radnički	1

Halo, Bežigrad

● ZADNJA TEKMA ZA SODNIKA — Darko Puhar stranski sodnik na današnji tekmi, sicer polkovnik JLA, je tokrat sodil zadnjikrat, ker odhaja na novo delovno mesto za vojaškega atašeja v Rim. Oba kapetana sta mu pri tem zaželela srečo ter mu izročila šopka rož. ● BOJIJO SE LETALA — Nogometaši Radničkega so prispeli v Ljubljano s poslovnim vlakom, čeprav so imeli na voljo kar pet letal od Beograda do Ljubljane ... ● LE ŠE EDEN V I. LIGI — Pred tekmo so se na tribuni srečali sekretarji treh prvoligaških klubov — Žagar iz Olimpije, Ban iz Maribora ter Jakovljević iz Radničkega (K). Prihodnjo sezono bo funkcijo v I. ligi opravljal le še Žagar. ker bosta Maribor in Radnički izpadla ● RUS SODIL PRVIČ OLIMPIJI — Beograjski sodnik Travljev, po narodnosti Rus, je danes prvič sodil Olimpiji kot glavni sodnik. ● KONDICIJSKO ODLIČNO PRIPRAVLJENI — V predtekmi sta igrali moštvi Odreda in sodnikov Po vodstvu sodnikov s 5:1 so Odredovci vendarle znižali rezultat na 4:5, kar priča, da so telesno dobro pripravljeni za povratno srečanje prihodnjo nedeljo z Branikom. Na prvi tekmi so Odredovci šepali prav pri kondiciji. ● VETERANA SE NISTA POSLOVILA — Dimitrije Srbu in Mahmut Kapidžić na zadnji prvenstveni tekmi nista nastopila, kajti Srbuja daje išias, Kapidžić pa je prebolel lažjo gripo.

B. KAVČIČ

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Lekcija za starše

V svetu je več plavalnih šol, ki so specializirane za poučevanje otrok predšolske dobe. Znano je, da ima novorojenček prirojen plavalni refleks, dokazano pa je tudi, da se lahko malčki zelo zgodaj navadijo potapljanja in tudi plavanja.

Najmlajše dete, ki je pred komisijo opravilo izpit iz plavanja, je dve leti in pet mesecev stara Evica iz plavalne šole instituta za plavanje v Münchnu. Izpit je bil razmeroma zahteven, prav takšen kakor za odrasle: Evica je morala skočiti v vodo z višine enega metra in plavati 15 minut (zdržala je celo 19,18 min!).

Seveda ni šlo brez truda in tudi ne brez sodelovanja staršev. Na inštitutu za plavanje univerze v Münchnu so več let proučevali metodiko plavanja za najmlajše. Razen profesorjev telesne vzgoje so sodelovali tudi psihologi, pediatri in drugi. Ugotovili so, da je triletne in mlajše težko navaditi plavanja, da pa je to z leto ali dve starejšimi precej lažje. Iz eksperimentalne skupine najmlajših — do treh let, je opravilo izpit iz plavanja 54 otrok, vadili pa so se poprečno kar 106 ur.

Izkušnje, ki so jih dobili v Münchnu, je objavil H. Bauermeister v bogato ilustrirani knjigi z naslovom »Začne se v kopalni kadi« (In der Badewanne fängt es an). Knjiga je zanimiva tudi za strokovnjake, ker so v njej v posebnem poglavju rezultati znanstveno raziskovalnega dela na tem področju.

V plavalno šolo za malčke sprejemajo samo tiste, ki so jih doma v kopalni kadi, v 37°C topli vodi navadili elementarnih vaj, zlasti potapljanja glave in lebdenja v vodi. Iz napotkov za starše povzemamo, da morajo poučevati igraje, vedro in kar moč postopno: najprej zadrževanje sape, nato potapljanje zaprtih ust itd. Dete kleči v vodi, mamica pa ga vzpodbuja danes k potapljanju noska, čez nekaj dni čela, nato obraza in cele glave. Dete nikoli ne sliši besede »moraš«, temveč samo »smeš«. Ko zdrži pod vodo 12 sekund in ko se zna s polnimi pljuči potegniti na dno vode, pa spet spustiti, da ga voda dvigne na površino, in ko otrok ves navdušen ugotovi, da ga »voda drži«, tedaj je šele zrel za plavalno šolo v »veliki vodi«, to je v plavalnem bazenu, v katerem je globina vode 1,35 m.

Prva leta so imeli v plavalni šoli težave z ohladitvijo otrok in prehladom. Ko pa so

prišli do spoznanja, da mora biti temperatura vode v bazenu 33°C za malčke do treh let, in 31,5°C za otroke od 3 do 5 let, ni bilo več prehlajenih.

Kot zanimivost naj omenimo tudi posebno metodo nagrajevanja: tisti otroci, ki so se v potapljanju odlikovali, so dobili pasove, obtežene s svincem, in so smeli na podvodno igrišče, kjer so se kotalkali, vozili trokolo in skiro ter se gugali na gugalnici.

D. U.

Zanimiv boj

»Če bom izvoljen za predsednika, potem bom s svojim nastopnim govorom prekinil ameriško bombardiranje Severnega Vietnama in v 90 dneh umaknil ameriške čete iz Indokine v zameno za izpustitev ameriških vojnih ujetnikov... Obrambni proračun Pentagona bom v treh letih zmanjšal za 32 milijard dolarjev in ustavil nekatere nove vojaške projekte... V svojem gospodarskem programu bom prerazporedil dohodke v vrednosti 43 milijard dolarjev letno z bogatih na relativno revna področja.«

To je v grobih obrisih politični in gospodarski program Georga McGoverna, človeka, ki je 7. junija 1972 praktično postal nasprotnik Richarda Nixona na letošnjih predsedniških volitvah v ZDA. Res je sicer, da bo demokratski kandidat za predsednika uradno izbran šele na konvenciji stranke v Miamiju 10. julija, toda vdeti je, da je s svojimi včerajšnjimi zmagami na predhodnih volitvah v Kaliforniji, New Jerseyu, New Mexicu in Južni Dakoti zbral že dovolj glasov za prepričljivo zmago na prvem glasovanju na konvenciji. Hubert Humphrey je preveč zgostal, da bi lahko v zadnjem trenutku vpravil presenečenje, čeprav je strankarski aparat na njegovi strani.

Temeljna značilnost letošnje demokratske tekme je, da je George McGovern, profesor političnih ved na univerzi Dakota Wesleyan, po vrsti prepričljivo zmagal na predhodnih volitvah s taktiko, ki je močno podobna volilni kampanji Roberta Kennedyja v letu 1968. Z odločnimi napadi na Nixonovo zunanjo politiko v Vietnamu se je znašel povsem na liberalnem krilu demokratske stranke, obenem pa je s svojimi predlogi o gospodarskih reformah čisto blizu »centru«.

Po McGovernovi in Nixonovi veliki zmagi v Kaliforniji je med njima pričakovati zanimiv boj, vroče volilno poletje in jesen, podobno dogodkom pred dvanajstimi leti. Tedaj sta John Kennedy in Richard Nixon v volilnem boju postavila pred volilce povsem različna politična in gospodarska programa. Nixonovo dobro tempiranje pekinškega in moskovskega obiska ustvarja videz, da je predsedniška tekma v ZDA že odločena, in njegova popularnost je močno porasla po podpisu SALT.

Gospodarski položaj v ZDA in Vietnam sta temi, na katerih bo gradil svoje predsedniške ambicije McGovern. V nekaj mesecih je napravil dolgo pot od popolnega »outsiderja« do resnega kandidata za Belo hišo, toda težko je verjeti, da bi lahko premagal Nixona, ki se je vrnil s tako uspešno bilanco iz Pekinga in Moskve. *A. PASTERNJAK*

Hongkong

Posebni komite OZN za dekolonizacijo je priporočil generalni skupščini, naj na jesenskem zasedanju izbriše Hongkong in Maçao s seznama kolonialnih problemov. Pobudo za to priporočilo so dali Kitajci 8. marca letos, ko je kitajski veleposlanik pri OZN opozoril Združene narode, da ima LR Kitajska Hongkong in Maçao za del zasedenega kitajskega ozemlja —podobno kot Taivan — in da torej rešitev ten dveh primerov — Hongkonga in Maçaa —sodi v izključno pristojnost kitajskih suverenih pravic, ne pa v proces dekolonizacije, s katerim se ukvarja posebni odbor OZN za dekolonizacijo ; po kitajskem gledanju se tudi resolucija OZN o kolonijah, ki so jo sprejeli 1960, ne nanaša na ti dve ozemlji, ki sta uradno britanska kronska kolonija in portugalska kolonialna posest.

Teoretično to pomeni, da si Kitajska pri reševanju primera Hongkong in Maçao pridržujejo izključno pravico, brez vmešavanja svetovne organizacije, kar bi, spet teoretično, lahko pomenilo, da bo v primernem trenutku Kitajska sledila primeru Indije, ki je enostransko priključila portugalsko posest Goo.

Vendar primerjava te vrste v praksi ne pomeni dosti. Kitajska bi to lahko storila, kadar koli bi hotela, brez bojazni, da bi to privedlo do zanjo škodljivih zapletov; vendar se je taki poteži prevečkrat izognila celo v nepreračunljivih časih kulturne revolucije, ko so tako v Hongkongu kot v Maçau izbruhnile velike protibritanske oziroma protiportugalske demonstracije. Reagirala ni niti na sovjetski izziv, češ da Peking pred svojim pragom mirno gleda dve kolonialni posesti...

Razlog za to je očiten: skoraj polovica kitajskega izvoza gre skozi Hongkong; v tej britanski koloniji delujejo podružnice kitajske narodne banke, kitajski državni kapital pa je močno zastopan tudi v drugih, na zunaj »nekitajskih bankah... Podoben položaj v Macau.

Kitajske pobude v OZN ima torej po vsej verjetnosti prej namen, izločiti ti dve kitajski okni v svet iz okvira skrbi, ki jo OZN posveča še obstoječim kolonijam, kot pa po indijskem vzoru likvidirati stanje, ki je trenutno koristno Kitajski.

M. ŠUSTAR

HERBLOCK: POVRATEK S POTI

»International Herald Tribune«, Paris

FNO zapušča Kontum

Raketni dež na obkoljeni An Loc — Osvobodilne sile se umikajo iz Kontuma — Letala ZDA v akciji — Režim generala Lon Nola obtožuje ‚neko veliko silo'

SAIGON, PHNOM PENH, 7. junija. (UPI, Reuter, AFP). Osvobodilne sile so danes izstrelile na obkoljeni An Loc čez 260 raket in granat, poroča UPI. V današnjem sporočilu ameriškega vojaškega poveljstva pa je zapisano, da leteče trdnajve B-52 zasipavajo z bombami osvobodilne enote, ki se umikajo iz Kontuma. Samo na tem območju je bilo 13 bombardiranj.

Leteče trdnjave B-52 so bombardirale tudi položaje sil fronte narodne osvoboditve v okolici Hueja in v predmestjih An Loca.

Čete Lon Nolovega režima v Kambodži so bile danes izpostavljene silovitemu napadu osvobodilnih sil pri mestecu Paing Kasej, okrog 50 km jugovzhodno od Phnom Penha. Boji trajajo tukaj že sedem dni, od četrtka naprej pa je mestece odsekano od zaledja, tako da dobiva pomoč le iz zraka.

Režim Lona Nola je obtožil »neko veliko silo« (očitno je mišljena Sovjetska zveza), da osvobodilnim silam pošilja rakete. S takimi raketami so te sile v ponedeljek napadle generalni štab. Sovjetska zveza ima v Phnom Penhu veleposlaništvo s kakimi 50 člani.

Kakor poroča AFP, je vrhovno poveljstvo Nolovih čet ukazalo svojim enotam ob Mekongu, naj med policijsko uro (od 6 zvečer do 5 zjutraj) brez opozorila streljajo na vsakogar, tako na ljudi na cesti kot na njivah ter tudi na čolne, češ da je to »območje, čez katero se gverilci najpogosteje tihotapijo v mesta«.

Ob Mekongu — od Phnom Penha do vietnamske meje — je speljana cesta štev. 1, ki kamboško prestolnico povezuje s Saigonom. To cesto so partizani na več krajih zasedli in jo nadzorujejo prav do predmestij Phnom Penha. Patrulje Lona Nola, ki naj bi ponoči »streljale brez opozorila«, se po njej tudi same ne smejo umikati.

Opazovalci vidijo v najnovejšem odloku Nolovega poveljstva predvsem poskus, da bi prebivalstvo Phnom Penha preplašili, tako da ne bi odhajalo v notranjost države, ki je pod nadzorstvom Sihanukovih enot.

Saigonska lista Kong Luan in Xay Dung sta priobčila poročilo o trpljenju beguncev v koncentracijskih taboriščih. V teh taboriščih, ki se običajno imenujejo »begunska«, gospodarijo bolezni in lakota. V taborišču pri Da Nangu je zaradi pomanjkanja hrane in zdravil umrlo že precej otrok. Odrasli živijo v izredno težavnih razmerah in morajo opravljati najtežja dela.

Kitajska podpora FNO

Vietnamskemu ljudstvu je obljubila pomagati do končne zmage nad ZDA

PEKING, 7. jan. (Reuter) — LR Kitajska je ponovno obljubila, da bo vietnamskemu ljudstvu pomagala do dokončne zmage nad ameriškimi agresorji. Podpredsednik kitajske vojaške komisije Čen-jing je na proslavi tretje obletnice ustanovitve začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama v Pekingu dejal: Kitajsko ljudstvo se bo zmeraj, pa naj se zgodi karkoli, skupno bojevalo z narodi Vietnama, Laosa in Kambodže.

Govorice?

Iz Varšave poročajo, da je baje Castro dobil med sprejemom srčni napad

VARŠAVA, 7. junija. (AFP, AP). Iz dobro obveščenih krogov se je zvedelo, da je moral kubanski voditelj Fidel Castro zaradi težav s srcem zapustiti sinočnji sprejem, ki so ga v njegovo čast priredili poljski voditelji. Castro naj bi dobil srčni napad nekaj pred deseto uro zvečer.

Kot poročajo tuje agencije, je Castro ob začetku srčnega napada nanagloma odšel iz dvorane in se odpeljal v svoje rezidenco v Varšavi. Danes dopoldne so kubanski in poljski predstavniki zanikali, da bi imel kubanski voditelj med sinočnjim sprejemom težave s srcem. Poročevalec agencije AP pa ve povedati, da so se že pred Castrovim prihodom v Varšavo pojavila znamenja, da z njegovim počutjem ni vse v redu, saj je med drugim posebno letalo s kubansko delegacijo prispelo iz Budimpešte z enourno zamudo. Na letališču ni bilo nobenih govorov. Po kratkotrajnem sprejemu se je kolona vozil odpravila proti mestu, v koloni pa je bilo opaziti tudi belo ambulantno vozilo.

Tassovec prvi na Malti

Potem ko je malteški premier Dom Mintoff zanikal vesti, da bo SZ odprla na Malti svoje veleposlaništvo, se je izvedelo, da je sovjetska agencija TASS poslala na otok svojega dopisnika: to je prvi tuji stalni dopisnik na Malti. Piše se Mkričijan, njegova pisarna pa je za lučaj od italijanske, zahodnonemške in izraelske ambasade.

Burundi - lekcija za Evropo

Ob nedavnem razkritju zarote v Burundiju, majhni državi v osrčju Afrike, je prišlo do krvavih medplemenskih obračunavanj, v katerih so pobili po uradnih podatkih 50.000, po drugih 150.000 ali še več ljudi. Zgražal se je malone ves zahodnoevropski tisk in do podrobnosti opisoval pokole, posilstva, mučenja in celo križanja nesrečnih Burundijcev. »Mondov« komentator Escarpit pa je ob tej priliki opozoril, da je »tudi naša dobra evropska in zahodna kultura v ne tako oddaljeni preteklosti prepolna primerov genocida, ki dokazujejo, da divjaštvo lahko povzroče najbolj civilizirani ljudje« in da torej »nismo pooblaščeni dajati lekcij drugim, poskušamo pa lahko vsaj, da ne pozabimo naših primerov«.

Pariz je zamrl

Sindikat CGT organiziral splošno stavko po vsej Franciji — V Parizu okrnjen javni promet — Zastoj v Lyonu

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 7. junija. Najmočnejši francoski sindikat CGT, v katerem prevladujejo komunisti, je danes organiziral splošno stavko po vsej Franciji. Neprijetne posledice te enodnevne akcije je najbolj občutiti v javnem prometu, na pošti in v nekaterih vejah industrije.

V Parizu vozi bolj ali manj redno le podzemska železnica, medtem ko je v prometu le približno tretjina avtobusov in četrtina vlakov. Prav tako je okrnjen letalski in poštni promet. Pariz je danes tudi brez časopisov in poln smeti, kajti stavkajo tudi smetarji. V 20 največjih podjetjih kovinske industrije pariškega bazena nihče ne dela, medtem ko v orjaški Renaultovi tovarni v predelu Boulogne stavka vsaka izmena polovico delovnega časa. Podoben položaj kot v Parizu je tudi v drugih francoskih mestih. Zlasti močan zastoj je čutiti v Lyonu. Stavka CGT (generalna konfederacija dela) je bolj mobilizacijska kot akcijska. Gre namreč za mobilizacijo javnosti v prizadevanjih za to, da bi vlada zvišala minimalne plače na tisoč frankov in znižala pokojninsko starostno mejo s 65 na 60 let. To sta dve zelo popularni sindikalni zahtevi, vendar se kljub temu CGT ni pridružila nobena večja sindikalna organizacija.

Najostreje je šefa CGT Georgesa Séguyja napadel njegov siceršnji najožji zaveznik Edmond Maire, šef CFDT, centrale s socialistično usmeritvijo. Marie očita Séguyju, da je organiziral »gasilno« stavko in da mu gre za »elektoralizem« ne pa »sindikalizem«.

CFDT, ki sicer sodeluje s CGT, misli, da je taka stavka muha enodnevnica, ki ne more imeti dolgoročnega učinka. Toda Seguy, ki je vrnil Maireu milo za drago z očitkom, da se je postavil na vladna stališča, očitno hoče s stavko pokazati, da je njegov sindikat močnejši od vseh ostalih in najnevarnejši nasprotnik vlade. Tako kot je KPF na referendumu o Evropi poskušala dokazati, da je prva sila politične opozicije, CGT zdaj dokazuje, da je brez konkurence med sindikati. Glede na to, da Francija vstopa v volilno obdobje v znamenju nekoliko manj ugodne gospodarske konjunkture, je mogoče to stavko razumeti kot merjenje moči pred jesensko ofenzivo. ANDREJ NOVAK

Tokio: strožji ukrepi

Na Japonskem se baje mudi četrti terorist z nalogo novega atentata

TOKIO, 7. jun. (AFP — Reuter) — Okrog izraelskega veleposlaništva v Tokiu so poostrili straže, ker je tokijska policija dobila obvestilo, da se zdaj na Japonskem mudi Osam Maruoka, četrti član organizacije »rdeča vojska« — skupina, ki je zapletena za nedavni pokol na telavivskem letališču. Osam Maruoka je menda pripotoval na Japonsko z Bližnjega vzhoda z nalogo, da ubije na Japonskem živeče izraelske funkcionarje.

Japonska letalska družba (JAL) je danes objavila, da je poostrila varnostne ukrepe. Vsem podružnicam te družbe na Japonskem in v tujini so poslali navodila, da morajo strožje nadzorovati potnike, vštevši osebne preglede.

Protestni plaz

Potem ko so si nekaj dni sledile študentske demonstracije, je južnoafriška policija prepovedala javne shode

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 7. junija. V Londonu pozorno spremljajo razvoj dogodkov v Južnoafriški republiki, kjer je po študentskih demonstracijah v zadnjih dneh minister za pravosodje Pelser za mesec dni prepovedal vsa javna politična zborovanja in sprevode. Prepoved velja v Capetownu, Pretoriji, Johannesburgu in 13 drugih mestih. Razširil jo je tudi na dve drugi območji v državi.

Južnoafriška vlada je očitno zaskrbljena, saj že 10 let — od pokola Afričanov v Sharpevillu — ni segla po takem sredstvu. Sedanji val protestov se je začel z izključitvijo študentskih voditeljev v univerzi v Turfloopu. To je povzročilo stavko študentov na edini univerzi za nebelce. Prejšnji teden so beli študenti v Capetownu mirno demonstrirali ob podpori širše javnosti pred anglikansko katedralo. Policija jih je divje napadla in jih začela pretepati. Vdrla je tudi v katedralo. Po poročilih očividcev in novinarjev in sodeč po slikah, je policija izgubila vso razsodnost. Zanimivo je, da je poveljnik policije na mestu zaman poskušal krotiti svoje može.

Z najvišjega mesta, iz ust premiera Vorsterja v parlamentu, ni bila policija deležna niti najmanjše graje za svoje divjanje. Uradno tolmačenje se glasi: za vsako demonstracijo, ne glede na njeno pobudo in ne glede na njene udeležence, se skrivajo komunisti.

Vlada je pod čedalje hujšim pritiskom delodajalcev in drugih poslovnih krogov, da bi dovolila Afričanom opravljati tudi take službe, ki so zdaj izključno rezervirane za belce. Industrija nima dovolj belih strokovnjakov, tehnikov in delavcev za odgovornejše položaje, črncev pa ne sme zaposliti na teh položajih, najsi so še tako sposobni in izkušeni. Beli sindikati se najbolj upirajo slehernemu popuščanju v tem pogledu.

Ta dilema, pred katero stoji južnoafriška vlada, je dilema sleherne rasistične družbe. Ekonomska logika je barvno slepa. Ne razločuje med črnim in belim delavcem, kakor to dela apartheid. Nekateri optimisti upajo, da bo že ta ekonomski pritisk po evolucijski poti spremenil naravo rasističnega režima v Južnoafriški republiki. Beli študenti je, ki so zadnje dni občutili policijske gumijevke na lastnih plečih, očitno niso tega mnenja.

BOŽIDAR PAHOR

Na meji manj živahno

Promet na mejnih prehodih med Italijo in Jugoslavijo še kar nazaduje

TRST, 7. junija — Promet na obmejnih prehodih med Jugoslavijo in Italijo še naprej nazaduje v primerjavi s prejšnjimi leti. Po podatkih italijanskih obmejnih služb je na območju tržaške pokrajine v maju potovalo čez mejo dva milijona 22.249 ljudi s potnim listom in 2,231,457 s prepustnico za maloobmejni promet. V primerjavi z lanskim majem se je v rednem potniškem prometu zmanjšalo število potnikov za okrog 600.000, v malem obmejnem prometu pa za okrog 400.000. Turistov in kupcev iz Jugoslavije je bilo tudi v maju povprečno precej manj kot v prejšnjih letih. Vendar pa trgovci menijo, da se obisk Jugoslovanov ne bo še bolj znižal, ker je tudi tečaj dinarja sorazmerno ugoden; menjajo ga za 32,5 do 33,5 lire, medtem ko v bankah velja enotni tečaj 32 lir za dinar.

I. V.

VELIKA ZMAGA — George McGovern (na sliki) je premagal Huberta Humphreya tudi v Kaliforniji.

Štiri zmage

Senator McGovern je presenetil s 4 zmagami na predhodnih volitvah

LOS ANGELES, 7. junija (AP, UPI, AFP, Tanjug). Senator George McGovern je zmagal na predhodnih volitvah v zvezni državi Kaliforniji in si s tem zagotovil novih 271 glasov demokratskih delegatov za konvencijo v Miamiju.

To je bil McGovernov dan s štirimi volilnimi zmagami: najbolj tesna je bila njegova zmaga v zvezni državi New Mexico, kjer sta si z alabamskim guvernerjem Georgeom Wallaceom razdelila glasove 18 delegatov; liberalni senator je dobil vseh 17 glasov v Južni Dakoti, kjer sploh ni imel tekmeca; po zadnjih informacijah iz zvezne države New Jersey, pa si je McGovern zagotovil glasove najmanj 63 delegatov, medtem ko vodi še v devetih okrožjih.

Rezultati v zvezni državi Kaliforniji (število in odstotek prejetih glasov) po preštetju 62 odstotkov glasovalnih lističev:

McGovern	939.243	46
Humphrey	791.034	38
Wallace	109.979	5
Chisholm	91.162	5
Muskie	46.961	2

»Ne morem verjeti, da sem zmagal na vseh štirih predhodnih volitvah,« je izjavil McGovern v svojem volilnem uradu v Los Angelesu.

Vse več trgovine z ZDA

Prvič po letu 1967 so ZDA najmočnejši gospodarski partner v Jordaniji

BEJRUT, 7. junija (Tanjug) — Prvič po letu 1967 so ZDA postale najvažnejši gospodarski partner Jordanije. Po uradnih podatkih jordanske vlade pride tretjina celotnega uvoza iz ZDA, tako da so države arabskega skupnega trga (ki mu pripada tudi Jordanija) prišle v jordanski trgovini šele na drugo mesto. Te spremembe povezujejo s političnimi razlogi.

Bojkot združenja pilotov

Ameriški piloti nič več za družbe držav, ki dajejo azil ugrabiteljem

WASHINGTON, 7. junija (UPI) — Združenje ameriških civilnih pilotov, ki šteje 31 tisoč članov, od danes naprej ne bo opravljalo storitev letalskim družbam tistih držav, ki dajejo zavetje ugrabiteljem letal. Pismo s to vsebino so poslali predsedniku Nixonu. Od predsednika med drugim zahtevajo, naj firmam iz takih držav prepove uporabljati ameriška letališča. Lani je bilo ugrabljenih 27, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa 19 ameriških letal.

Zavrnitev

Brazilija zavrača McNamarov »model razvoja« - »Diferenciacija neizogibna«

RIO DE JANEIRO, 7. junija. (Tanjug). Nedavno je na tretji konferenci UNCTAD v Santiagu predsednik svetovne banke Robert McNamara razvijal svojo zamisel o »modelu razvoja«. Brazilija ga je zdaj zavrnila.

»Diferenciacija v pospešenem razvoju je neizogibna,« se glasi brazilski odgovor na McNamarovo trditev da v Braziliji zdaj »bogati postajajo čedalje bogatejši, revni pa čedalje revnejši«. Brazilija je že dosegla 500 dolarjev dohodka na prebivalca, medtem ko je še pred 5 leti znašal 250 dolarjev — odgovarjajo Brazilci.

Vladi naklonjeni tednik »Manshete« pravi, da brazilsko gospodarstvo že peto leto narašča po stopnji 9 odstotkov na leto. Za letos pričakujejo v industriji povečanje proizvodnje za 13 odstotkov, v kmetijstvu pa za 10. V prvem četrtletju tega leta se je brazilski izvoz povečal za 41 odstotkov, medtem ko imajo deviznih rezerv že skoraj 2 milijardi dolarjev. Za šolstvo daje vlada zdaj 6 odstotkov narodnega proizvoda ali dvakrat več kot za vojsko, piše »Manshete«. Finančni minister Delfina Neta pravi, da se v Braziliji zdaj zaposli vsako leto okrog 700.000 delavcev.

Skrb za čist zrak

Prek tisoč moskovskih tovarn bodo obdali z velikimi zelenimi parki

MOSKVA, 7. junija (TASS) — V Moskvi so nehali graditi podjetja, ki kvarijo ozračje. Po novem generalnem načrtu za razvoj sovjetskega glavnega mesta v naslednjih 25 letih računajo, da bodo 1300 tovarn in drugih podjetij obdali z velikimi varovanimi zelenimi površinami. Moskva je največje industrijsko središče Sovjetske zveze. Skrb za čist zrak ima v glavnem mestu SZ že dolgo tradicijo.

Razpisna komisija gostinskega podjetja
MAJOLKA
CELJE, PREŠERNOVA 3
razpisuje delovno mesto
DIREKTORJA
Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
1. da ima priznane organizacijske in poslovne sposobnosti ter, da pozna gostinsko stroko,
2. da ima srednješolsko izobrazbo z najmanj 5-letno prakso v gostinski stroki — ali:
da je visoko kvalificiran gostinski delavec z najmanj 10-letno prakso.
Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjega dela in potrebnimi dokazili pošljite do 15. 6. 1972 v zaprtih ovojnicah z oznako »Za razpisno komisijo« na naslov podjetja. 5532

ŽALEC

Amaterizem in kadri

Amaterska kulturna dejavnost v žalski občini ni kdo ve kako razgibana. Ugotavljajo, da je položaj društev po ustanovitvi kulturne skupnosti finančno sicer ugoden, vendar pravega delovanja kljub temu ni. Podatki kažejo, da so najuspešneje glasbena, folklorna, dramska in knjižničarska dejavnost. V okviru društev deluje 10 odraslih pevskih zborov in 8 narodnozabavnih ansamblov, 3 pihalne godbe in tamburaši. Medtem ko dramske skupine delajo bolj vsako zase, redka gostovanja pa so slabo obiskana, je značilno, da v Žalcu niso naklonjeni niti predstavam Slovenskega ljudskega gledališča. Zaradi majhnega obiska tudi predstav ne morejo finančno kriti.

V občini, v kateri štejejo knjižnico za edino poklicno kulturno ustanovo, knjižničarko pa za edino poklicno kulturno delavko, z obstoječimi razmerami ne morejo biti najbolj zadovoljni. Že res, da delovni pogoji niso vsepovsod enaki, rekli bi lahko, da so pretežno slabi, vendar je skoraj še huje, da na vseh koncih primanjkuje strokovnih delavcev, kot so zborovodje, režiserji, knjižničarji itd.

Ko so na zadnji seji občinske skupščine obravnavali to problematiko, smo lahko slišali optimistično ugotovitev, češ najvažnejše je, da je kulturna dejavnost zdaj programirana. Ampak vsiljuje se vprašanje, kako je mogoče kakršenkoli program sploh uresničiti brez kadrov! Treba se bo najbrž sprijazniti z dejstvom, da dandanes pač tudi za amatersko delo ne bo mogoče dobiti strokovnih delavcev, ne da bi jih vsaj malo bolje kot simbolično nagradili. Za tem grmom tiči kadrovska vrzel.

D. HRIBAR

KARAVANA BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA na ulicah Maribora. Foto: B. Čerin

Rešitev le z nasipi

Porečje Mure potrebuje sklenjen sistem visokih nasipov — Nujno zavarovati obe Radgoni — Vodna skupnost Drava—Mura o posledicah letošnjih poplav

MURSKA SOBOTA, 7. junija. Menda se je zgodilo prvič, da je Mura v razdobju šestih tednov kar štirikrat poplavila. Pomurje je bilo najbliže katastrofi v dneh od 21. do 23. aprila, ko je bila voda le za tri centimetre nižja kot leta 1965, pravijo v soboški sekciji vodne skupnosti Drava—Mura, kjer so že zbrali prve podatke o obsegu in posledicah letošnjih poplav ter pripravili analizo stanja v porečju reke Mure.

K sreči so nasipi, ki so jih začeli intenzivno urejati po letu 1965 zdržali pritisk vode. Vodja sekcije Štefan Tartek nam je povedal, da je kljub enaki grožnji kot leta 1965, ko je v Pomurju poplavilo 23 tisoč hektarov plodne zemlje, voda tokrat zalila le okrog štiri tisoč hektarov površin. Škoda na vodnogospodarskih objektih znaša po prvih ocenah blizu tri milijone dinarjev, medtem ko občine v Pomurju še niso ocenile posledic poplav na poljih.

Letos je voda najbolj pustošila na območju gornjeradgonske občine. Zato v Radgoni nestrpno čakajo na izid večletnih razprav z avstrijskimi vodnogospodarskimi organi o zaščiti obeh Radgon — avstrijske in naše. Pravijo, da bodo letos slednjič le potrdili ta projekt.

Na ostalih območjih Pomurja se je po ugotovitvah vodne skupnosti Drava — Mura voda najbolj razlila povsod tam, kjer še niso zgradili nasipov, oziroma kjer niso obnovili starih. Po letu 1966 so sicer zgradili na levem bregu Mure 17 kilometrov nasipov, na desnem bregu pa 6 kilometrov, vendar so ostali na pol poti.

Zdaj z nivelacijo vseh nasipov ugotavljajo, kje so najbolj kritične točke. Že zdaj je jasno, da bodo brez odlašanja morali dograditi na levem bregu Mure sistem visokovodnih nasipov med Gradiščem in Gornjo Bistrico, med Dolnjo Bistrico in Hotizo, od Kota do Lakoša ter ob Benice do Murske šume ob hrvaški meji. Na desnem bregu razmere zahtevajo nujno ureditev nasipov od Vučje vasi do Krapja in Razkrižja. Brez odlašanja pa bomo morali zavarovati tudi mesto Gornja Radgona in del Apaške kotline.

Predračun kaže, da bi za okrog 26 kilometrov novih nasipov potrebovali blizu 8,2 milijona dinarjev. Seveda vodna skupnost in Pomurske občine sami teh izdatkov ne bi zmogli, zato pričakujejo, da bodo dobili del denarja od republiškega sklada za elementarne in druge nesreče.

»Če nam bo uspelo zbrati potrebna sredstva, bi lahko v treh letih povsem zavarovali obrežna območja ob Muri, kjer so tudi letošnje poplave povzročile večjo škodo, kot bodo znašali vsi stroški za dokončno ureditev obrambnega sistema visokih nasipov«, je dejal Štefan Tartek.

B. BOROVIČ

Razkorak obrti

V celjski regiji se družbena obrtna dejavnost uspešno razvija, zasebna obrt pa ponovno močno zaostaja

CELJE, 7. junija. Z današnjega posveta strokovnega odbora poslovnega združenja za obrt v Celju sta zanimivi dve ugotovitvi: prvič, da je družbena obrtna dejavnost, zlasti v preteklem letu, uspešno zacvetela in drugič, da zasebna obrt, zlasti storitvena, ponovno nazaduje.

Družbeni obrtni obrati v celjski regiji so lani skupaj dosegli za 400 milijonov din celotnega prometa in od tega ustvarili za sklade 38,000.000 dinarjev. Razvoj družbene obrti lahko bistveno zavre samo še večja zaostritev pri oskrbi z repromaterialom. Za razvoj družbene obrti pa velja omeniti, da je že skoraj v celoti opustila opravljanje obrtnih storitev in se večinoma ukvarja s kooperacijsko in lastno proizvodnjo.

Pozitivni premiki, kakršni veljajo za družbeni sektor obrti, pa ne veljajo za zasebno obrt. Lani se je na širšem celjskem območju število zasebnih obrtnikov zmanjšalo za 112. Najbolj občutno v občinah Žalec, Celje in Velenje. Za to je več vzrokov, zlasti pa v nestalni politiki in spreminjajoči se davčni politiki. Tudi število obrtnikov, ki opravljajo popoldansko obrt se krči, so pa med njimi tudi takšni, ki v popoldanskem času delajo za serijsko proizvodnjo in pri tem brez vsakih dajatev zaposlujejo tudi po 5 in več ljudi. V občinah bi morali takim zadevam narediti konec, kar prav tako velja za šušmarje. Teh je vedno več in v glavnem pokrivajo vrzeli pri storitveni obrti.

Strokovni odbor danes ni soglašal z dopolnitvami h kolektivni pogodbi za zasebne obrtnike. Menil je, da zaposlenim ne gre kratiti pravic, ki so jim bile pred kratkim s sporazumom zagotovljene. Gre namreč za predlog, da bi bilo možno v nekaterih obrtnih strokah, če te zaidejo v težji ekonomski položaj, zaposlenim znižati po pogodbi določene štartne osebne dohodke za 20 odstotkov.

F. KRIVEC

PTUJ

Pomanjkanje zdravnikov

Splošna zdravstvena služba v Ptuju ima le 10 zdravnikov, kar pomeni, da pride na enega zdravnika 6.650 prebivalcev, slovensko povprečje pa je 2.940 prebivalcev. Glavni vzrok, da se mladi zdravniki ne prijavljajo na razpise je pomanjkanje stanovanj in težki pogoji dela na terenu; samoupravni sporazum pa ne določa nujno potrebnega dodatka za težje pogoje dela. Zdravstvenemu domu Ptuj manjka 25 stanovanj. Čeprav redno štipendirajo, trenutno imajo 32 štipendistov, ki po končanem študiju navadno vrnejo štipendije in odidejo drugam, kjer so boljši pogoji dela.

F. F.

Cene le malo nižje

Mariborski branjevci se v teh dneh tudi s ponudbo ne morejo pohvaliti

Če se sprehodimo po mariborskem živilskem trgu, lahko ugotovimo, da se v zadnjem tednu ponudba in tudi cene niso kaj bistveno spremenile. Nov krompir in čebulček je še po 5 dinarjev za kilogram, kolerabica in karfiola po 8 dinarjev, salata od 5 do 7 dinarjev. Precej je jagod, vendar so najcenejše po 15 dinarjev, po večini pa po 20 dinarjev za kilogram. Češnje so se pocenile le za 2 dinarja in stanejo zdaj 8 dinarjev kilogram. Najcenejši je grah in sicer po 4, ter kumarice z juga po 5 dinarjev za kilogram. Jajčka so po 70 para. Spet so se pojavile večje količine gob — jurčki, turki in lisičke — cene pa so enake kot v aprilu: 30 do 50 dinarjev za kilogram.

J. P.

Pripravljeni

Pomurje pred kongresom slovenskih gasilcev - Napovedano več prireditev

MURSKA SOBOTA, 7. jun. V Pomurju so končali s pripravami na 7. kongres slovenskega gasilstva, ki bo od 9. do 11. junija v Murski Soboti. Na občinski konferenci SZDL v Murski Soboti so danes seznanili časnikarje s programom delovnega in slavnostnega dela kongresa.

Izvršni odbor GZS bo imel že v petek 9. junija delovno sejo. Kongres slovenskih gasilcev, na katerem bo sodelovalo 250 domačih in 50 tujih delegatov, se bo začel v soboto, 10. junija dopoldne v soboškem hotelu »Diana«. Po referatu Metoda Rotarja, predsednika GZS, ki bo govoril o gasilstvu v naši samoupravni družbi, bosta popoldne razpravljali komisiji za strokovno-tehnična in organizacijsko propagandna vprašanja. Sklepna razprava, na kateri bodo sprejeli kongresne dokumente ter izvolili novo republiško gasilsko vodstvo, bo v zgodnjih dopoldanskih urah v nedeljo.

Že v petek, 9. junija zvečer, bodo po sprejemu domačih in tujih delegatov pripravili za goste v soboški kino dvorani večer z naslovom »Pomurje v pesmi in plesu«. Po prireditvi bo ognjemet.

V nedeljo, 11. junija ob 11.30 uri bo po končanem kongresu, koncertu pihalnega orkestra JLA ter veliki paradi gasilcev iz domovine in iz zamejstva govoril na ljudskem zborovanju predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. Ob tej priložnosti bo predsednik GZS Metod Rotar podelil tudi priznanja najboljšim industrijskim gasilskim enotam Slovenije.

B. B.

Duplek: vodovod bodo gradili

V naseljih na območju krajevne skupnosti Duplek imajo stalne težave pri oskrbi s pitno vodo. Zaradi tega so se prebivalci krajevne skupnosti Duplek odločili, da u vedejo samoprispevek za graditev vodovoda. Izdelan je že idejni in glavni projekt. Prebivalci so podpisali pogodbe v katerih so se zavezali, da bo vsak prispeval v ta namen 4000 dinarjev.

Odbor za graditev vodovoda je organiziral prostovoljne akcije za izkop jarkov za glavni vod, v kateri je sodelovalo blizu 200 občanov ter enote JLA. Vodovodno omrežje bo obsegalo naselja Spodnji Duplek, Dvorjane, Spodnje Ciglence, Spodnjo Koreno, Dupleški vrh, Vumpah, Zgornje Ciglence in Zimico.

M. K.

Vagona s pivom trčila

MARIBOR, 7. junija — Dopoldne sta na mariborski železniški postaji trčila dva vagona. V vagonih je bilo pivo namenjeno na Madžarsko.

M. S.

Sekcija za motokros v Ptuju

Prejšnji teden so pri avto—moto društvu Ptuj ustanovili sekcijo za motokros. Do ustanovitve je prišlo na pobudo treh znanih Ptujčanov: Milka Vesenjaka, Petra Šegula in Borisa Frasa, ki so doslej tekmovali za AMD Orehova vas. Pridružili so se jim še 4 mladinci iz Ptuja, ki so se že izkazali na tekmovanjih do 50 kubičnih motorjih.

Za predsednika sekcije so izvolili Vladimirja Bana. Zbrali so že tudi nad 90 podpornih članov. Posebna strokovna komisija išče najprimernejšo lokacijo za tekmovalno progo. Večina se jih ogreva, da bi jo uredili v novonastajajočem turističnem in rekreacijskem centru v Podlehniku.

F. F.

Zavore odpovedale

SMARJE, 7 junija — Včeraj popoldan, malo po 13. uri, je Janez Hetnak iz Spodnjih Hudinj v Celju peljal s tovornim avtomobilom iz Poljčan proti Podplatu. Pri Pedale zavore, tako da zaradi čici so mu na klancu odpovedale prevelike hitrosti ni mogel zvoziti desnega ostrega ovinka in se je prevrnil na bok. Na avtomobilu in tovoru (5 ton krmila za piščance) je za več kot 10.000 din škode.

S. S.

Vlom v vrtec

MARIBOR, 7. junija — V noči na 6. junij so neznanci vlomili v otroški vrtec »Jožica Flander« v Mariboru. Vlomilci so prišli v notranjost vrtca skozi klet, kjer je skladišče živil. Iskali so denar, ki pa ga niso našli. Pri iskanju so razmetali in razbili nekaj inventarja.

M. S.

Pogrebi danes

● Marija Marković, 74-letna gospodinja, ob 16. uri na mestnem pokopališču.

● MURSKA SOBOTA: Elizabeta Flisar, 60-letna upokojenka, ob 16. uri na mestnem pokopališču.

Gozdarji so se pobratili

Predstavniki GG Maribor in GG Kraljevo podpisali listino o pobratenju

MARIBOR, 7. jun. — Na slavnostni seji osrednjega delavskega sveta gozdnega gospodarstva Maribor in osrednjega sveta kmetov-lastnikov gozdov tega podjetja so predstavnik GG Maribor in Kraljevo podpisali listino o pobratenju obeh gozdnih gospodarstev. Delavski svet GG Kraljevo je 27. decembra lani soglasno in z navdušenjem sprejel predloga GG Maribor, da se obe gozdni gospodarstvi pobratita.

M. K.

Nakup kljub draginji

Na celjskih stojnicah češnje prodajajo že po 15 dinarjev za kilogram

CELJE, 7. jun. — Če je katerega od Celjanov osupnila včerajšnja cena češenj — 12 dinarjev za kilogram — potem bi mu verjetno ob današnji — 15, pa tudi 17 dinarjev — že kar zavrela kri. Vendar prodajalcem iz Sebije — primorskih češenj letos v Celju namreč sploh ni — posel zato nič manj ne cveti. Pojavili so se sicer z vrtoglavo ceno, toda z zares lepo kvaliteto in ker prodajata češnje največ po dva hkrati, je okrog njiju zmeraj vrsta sicer nekoliko nejevoljnih, toda na nakup pripravljenih gospodinj.

K sreči so se za protiutež nekoliko pocenile jagode. Če imate srečo, jih lahko kupite tudi po 10 dinarjev kilogram, malo boljše pa so po 12 le nekateri jih še vedno držijo po 18 dinarjev. Tržnica je polna tudi še kar lepih breskev — po 10 do 12 dinarjev, dobiti pa je moč tudi prve borovnice, ki so za zdaj še po 11 do 12 dinarjev kilogram.

Z zelenjavo pa letos na tržnici niso na tesnem. Solata je po 5 do 8 dinarjev, kumarice po 10 do 12, kolerabca po 6, cvetača po 8 — pošla je le špinača. Jajčka so še zmeraj po 60 do 70 para.

I. B.

MARIBOR

Slovensko prvenstvo v jadranju

MARIBOR, 7. jun. — V petek, soboto in nedeljo bo na mariborskem jezeru prvenstvo Slovenije v jadranju. Sodelujejo ekipe brodarskega društva Sidro, ki je tudi organizator tekmovanja, Galeb iz Maribora, Pirat iz Pirana in ekipe iz Reke, Beograda in Osijeka. Vsak dan se bo tekmovanje pričelo ob 10. uri dopoldan.

D. Š.

Zavijal v prepovedano smer

CELJE, 7. junija — Miroslav Cimperlajt, doma iz Celja, Mariborska cesta 50, je včeraj popoldan, malo po 15. uri, pri bencinski črpalki na Mariborski cesti zavil v levo, čeprav je to z znakom prepovedano. Z Bežigrajske ceste je pripeljal na kolesu s pomožnim motorjem Stanislav Drevenšek iz Trubarjeve ulice v Celju. Da bi se izognil trčenju je silovito zavrl, vendar ga je pri tem zaneslo, da je padel po cesti in se poškodoval.

Voznik osebnega avtomobila Cimerlajt ni počakal miličnikov na kraju nesreče in je takoj odpeljal dalje.

S. S.

Hude poškodbe motorista

MARIBOR, 7. junija — Rado Podlesnik se je peljal včeraj popoldne z osebnim avtomobilom po ulici Pariške komune. Pred prednostno Betnavsko cesto je vozilo ustavil, takoj nato pa zapeljal na Betnavsko cesto in zapri pot motoristu Dragu Hokmanu iz Maribora. Prišlo je do trčenja pri katerem je motorist padel po cesti in se huje poškodoval.

M. S.

Mopedist v avtomobil

CERSAK, 7. junija — Pozno sinoči se je peljal Franc Ternjak z osebnim avtomobilom iz Sladkega vrha proti Vranjem vrhu. V blagem ovinku mu je pripeljal nasproti z neregistriranim mopedom Ivan Dolinšek iz Vranjega vrha in trčil v osebni avto. Pri trčenju se je mopedist hudo ranil.

M. S.

Brez dvomov v uspeh

Maribor: še o združevanju delavskega in kmečkega zavarovanja

MARIBOR, 7. jun. — Današnje redno zasedanje skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Maribor je spet potekalo v znamenju razprav okrog združevanja delavskega in kmečkega zavarovanja.

Zdaj, ko so že določili, da bo referendum in da naj bi prišlo do združevanja v začetku prihodnjega leta, bodo vse moči preusmerili v tehnično izvedbo referenduma. Ne dvomimo, so dejali, da združitev ne bi uspela, vendar se morajo na to temeljito pripraviti, saj ni vseeno kako pripravljeni pridejo pred občane.

Vneta razprava je bila tudi ob predlogu pravilnika o osnovah za nadomestila članom in voljenim funkcionarjem skupnosti. Nekateri so namreč menili, da je vse delo prostovoljno in da zato ne bi smeli dobivati nobenih nadomestil, saj tako samo narastejo stroški. Šele po dokazovanju, da tudi kmet izgubi pri dohodku, saj je takrat, ko bi lahko delal, na seji, so glasovali za predlog.

J. J.

Študentsko planinsko društvo v Mariboru

MARIBOR, 7. jun. — Pri planinskem društvu »Kozjak« je bila ustanovljena sekcija planinsko društvo »Študent«, ki zdaj že združuje nad 20 študentov — ljubiteljev planin. V nedeljo bodo organizirali že prvi izlet. Mladi planinci se bodo podali na Vurberg, kjer bo tudi piknik.

B. Č.

zakaj tako?

Protest iz Rogaške

Zaradi polaganja novega cevovoda za vodovod na Teharski cesti v Celju, ki drži proti Storam, je bil ves promet preusmerjen po obvezni cesti II. reda mimo Bežigrada do Teharij. Cesta ni asfaltirana in se zaradi gostega prometa sploh ne poleže gost oblak prahu. Pa to še ni vse, obvoz je bil tudi skrajno malomarno in nezadostno označen. Kdor ni domačin, se težko znajde, kako priti v Šmarje ali Rogaško Slatino.

Zdravilišče Rogaška Slatina je zavoljo tega poslalo oster protest občinski skupščini Celje, upravi za ceste in kanalizacijo ter celjski turistični zvezi. Protest je vodstvo Zdravilišča Rogaška Slatina poslalo tudi v imenu številnih domačih in tujih voznikov, ki so že v minulih dveh tednih z ogorčenjem obsojali primer nestrokovnega označenja obvozne ceste. Menijo namreč, da takšne pomanjkljivosti škodujejo ugledu, še posebej sedaj, ko smo na pragu turistične sezone.

F. KRIVEC

Mala anketa

Smo za, toda ...

Mnenje šestih Ljubljančanov o akciji v kroparskem »Plamenu«

Ali poznate kroparsko akcijo? Kaj vi mislite o njej? Bi jo brez obotavljanja posnemali in delali deset sobot za — stabilizacijo? Menite, da bi bil za to potreben referendum? In predvsem, ali se vam zdi to pravo zdravilo za naše gospodarstvo? Tako smo vprašali nekaj ljudi na ljubljanskih ulicah. Le redki niso o tem še ničesar slišali. Nasprotno, prav živahno se o akciji med seboj pogovarjajo, razmišljajo, vendar ...

JELKA MAKOVEC, vodja skladiščne službe RTV Ljubljana: »Da, akcija v Plamenu je vseka kor spodbudna in hvalevredna. To je gotovo. Sem pa precej črnogleda glede tega, ali se bo res razširila povsod, kar bi bilo nujno za uspeh. Za nadure zelo težko pripravimo ljudi. Sama sem za, bi pa zahtevala kontrolo nad zbranimi sredstvi.«

MIRO ŠTEFANČIČ, elektrotehnik: »Nastane več vprašanj: ali bi delavci takrat res delali, da bi bil dober učinek in pa, kam bi resnično šel ta denar. Imamo slabe izkušnje. Seveda bi bilo potrebno v začetku akcije zagotovilo; pa kaj ko dejansko nikoli ni jasno, kdo je za kaj odgovoren. Rad bi tudi vedel, kako računajo tistih 5 odstotkov.«

FRANC PRISEL, zidar pri gradbenem podjetju Univerzal: »Res bi bilo dobro, da bi enkrat dobili neko podlago da bi rekli, da je denar nekaj vreden. Če bi to res koristilo, bi delal tudi jaz deset sobot. Naše plače so slabe — zaslužimo od 7,00 do 8,20 dinarjev na uro, pa ob prostih sobotah tudi delamo za dodatni zaslužek.«

ŠTEFKA JERAS, delavka, Unis-Rog: »Med seboj smo se že pogovarjale o tej akciji, pa smo rekle, da bi bile za to, da bi delale, če bi bilo to pozimi. Takrat bi bilo laže, zdaj poleti pa gre človek rad malo ven z otroki. Menim, da bi bila to rešitev. Sicer pa nam na sestanku o tem še niso govorili. Če bodo drugi delali, bomo tudi mi.«

MILAN GOZDANOVIČ, klepar pri podjetju Monter: »Da, nekaj smo slišali o tem, ampak jaz pravim tako: če bo to res rešitev, naj se akcija izpelje. Bomo delali. Bojim pa se, da ne bi bilo spet vse po starem: dinar dol, cene gor. Pred akcijo bo treba razčistiti z ljudmi, ki so na odgovornih delovnih mestih in gledajo preveč samo nase, ali pa niso dovolj sposobni.«

DANA PIRC, uslužbenka Prolles Ljubljana: »Meni je jasno, da dinar pravzaprav ne pomeni veliko za posameznika, če pa bi se akcija razširila na vse, bi tako zbran denar vendarle moral nekaj rešiti. Ampak, saj veste, ljudje smo že malo siti raznih referendumov in prispevkov. Kljub vsemu le verjamem, da je samo v skupnosti moč. To se je pokazalo že velikokrat.«

D. RAKOČEVIĆ
Foto: E. ŠELHAUS

Kraja na vlaku

LENDAVA 7. jun. — Dopoldne je na sejmu v Čakovcu Ivan Pucko iz Velike Polane prodal kravo za 7000 dinarjev. Na sejem je potoval ponoči. Zato ga je na poti donov, v vlaku premagal spanec. Med spanjem pa mu je nekdo ukradel denarnico z vsem denarjem.

S. S.

Pomenek

Sami k uspehom

France Novak, predsednik občinske skupščine v Ormožu o gospodarjenju v minulem letu in o novih načrtih

Med tistimi enajstimi občinami, ki jih največkrat imenujemo nerazvite, je prav na repu tudi ormoška. Ima pretežno agrarno območje, nekaj zametkov industrije in veliko želja po boljšem jutrišnjem dnevu. Obiskali smo Franca Novaka, predsednika občinske skupščine in se pogovarjali o gospodarjenju minulega leta in nadaljnjih možnostih.

● *Nedavno ste razpravljali o gospodarjenju v minulem letu. Kakšne so ugotovitve?*

»Menda je bilo to eno naših najboljših obdobij. Rezultati so ugodni, čeprav še zdaleč ne takšni, da bi nas izvlekli iz nerazvitosti. Najbolj pomembno je, da smo uspehe dosegli z lastnimi vlaganji in največkrat na račun naših osebnih dohodkov. Celotni dohodek se je, v primerjavi z letom 1970, povečal kar za 44 odstotkov, amortizacija za 29 odstotkov, kljub temu, da gre pri večini delovnih organizacij za pospešeno amortizacijo, zmanjšali pa smo tudi obveznosti in sicer za 24 odstotkov. Prav neverjetno so se povečali skladi (poslovni za 152 in skladi skupne porabe kar za 221 odstotkov), medtem ko so se krediti povečali le za 5 odstotkov.«

● *Pri osebnih dohodkih so ormoški občani pri dnu slovenske lestvice, stabilizacijski ukrepi pa vas zadevajo bolj kot druge.«*

»Naši povprečni osebni dohodki so v lanskem letu znašali 1155 dinarjev, povedati pa moram, da so bili leto prej le 983 dinarjev. Dobro gospodarjenje je bilo torej tudi na račun osebnih dohodkov. Prav z mirno vestjo se lahko vprašamo, koliko smo prispevali k težavam v gospodarstvu in kolikšen bi naj bil naš delež pri stabilizaciji. Nerazviti plačujemo grehe in sama uzakonitev nerazvitosti za nas ne pomeni skoraj ničesar.«

● *Koliko pa je ormoška občina dobila iz republiških sredstev, namenjenih nerazvitim?*

»Od skupno dvajsetih milijonov, ki so bili na voljo smo dobili šestdeset tisočakov! Pogoji za pridobitev teh sredstev so takšni, da manj razvitih občin nikakor ne vzpodbujajo. Dodam pa naj še, da je ostalo od republiških sredstev blizu 10 milijonov, ki jih spet obračajo tisti, ki že kaj imajo. Za nas je veliko bolj ugodno sodelovanje z Mariborsko banko, s pomočjo katere nam je uspelo uresničiti programske zamisli.«

● *Omenili ste banke. Kaj menite o prihodu drugih bančnih hiš in njihovi vlogi pri razvoju ormoškega gospodarstva?*

»Mariborsko sem omenil zato, ker imamo z njo čisto račune. Vsekakor nismo proti nobeni banki, vsaki bi v Ormožu odprli vrata, seveda ne zato, da bi pobrala prihranke, temveč da bi tudi kaj prispevale.«

D. UTENKAR

Sto študentov v Poreč

MARIBOR, 7. jun. — Na študentskem servisu Maribor smo zvedeli, da bodo blizu sto študentkam in študentom iz mariborskih visokošolskih zavodov omogočili v poletnih mesecih v glavni turistični sezoni delo v objektih hotelskega podjetja Plava laguna iz Poreča. Prihodnji teden se bodo predstavniki servisa sestali s predstavniki hotelov in določili delovne pogoje študentov.

B. Č.

Jubileini koncert v Mariboru

MARIBOR, 7. jun. — V ponedeljek 12. jun. — Zvečer bo v Unionski dvorani slavnostni koncert, ki ga pripravi KUD Slava Klavora ob svoji 25-letnici obstoja. S pesmimi od renesanse do danes bo nastopil moški pevski zbor pod vodstvom Jožeta Gregorca.

D. Š.

DANES V NOVEM TEDNIKU

Prijatelji iz Srbije na obisku
Karavana 72 na celotnem celjskem območju

Vprašanje javnemu delavcu, Francu Jelencu, predsedniku kadrovske komisije pri občinski skupščini Žalec

Kdo skrbi za učitelje
(intervju z Otom Pungartnikom o problemih osnovnega šolstva v celjski regiji

Mladi kadeti ali sedem sokolov Celjana Milana Goranca

O čudovitih Martinovih prešah in o tem, kako so brajde naredile izumitelja

Oto Pestner po slovenski popevki:
Bil sem presenečen

Kozje: Veliko slavje mladosti

Vransko: Zloraba položaja in okoriščenje

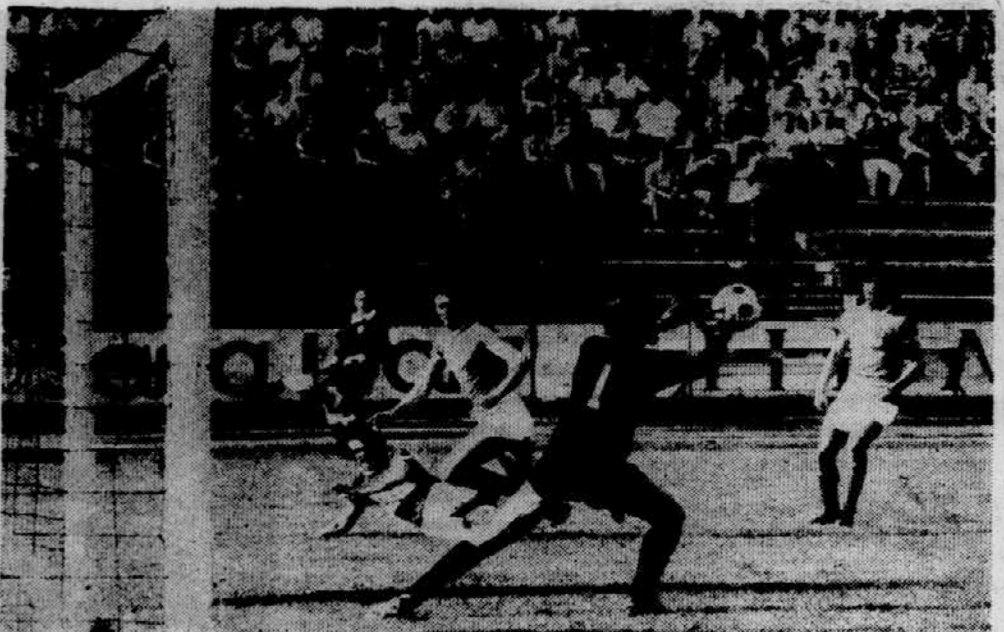
Solčava: avtomobil — darilo iz Ljubljane

NOVI tednik

Nabito polne mreže

V predzadnjem kolu I. nogometne lige kar 39 zadetkov — Razlika med Železničarjem in Zvezdo nespremenjena — Zaslužen uspeh Partizana v N. Sadu

LJUBLJANA — Tudi kolo pred koncem letošnjega tekmovanja v I. zvezni nogometni ligi naslov prvaka še ni oddan. Do določitve bo torej prišlo šele v nedeljo, ko gostuje Železničar v Beogradu proti Partizanu, Crvena zvezda pa igra na Koševu proti Sarajevu. Z dvema točkama naskoka pa je Železničar seveda prvi favorit. Slovenska ligaša se tudi v tem kolu, v katerem so bili strelci rekordno razpoloženi (39 golov, doslej največ v enem kolu — 36), niso blesteli. Olimpija je doma igrala samo 1:1 proti novemu drugoligašu Radničkemu iz Kragujevca, Maribor pa je v Mostarju izgubil z 2:6.

NAJBOLJ PRIZADEVEN — Branilec zeleno-belih Milevoj pred vrati Kragujevčanov. Foto: E. Šelhaus

IVER DNEVA

Nogomet mu je ljubši . . .

Neki 27-letni španski zapornik je zaprosil upravnika francoskega zapora v Eyssesu, da bi mu podaljšali »bivanje« v kaznilnici za 15 dni. Španec je presenečenemu Francozu utemeljil svojo prošnjo s tem, ker bo morala nogometna reprezentanca kaznilnice v kratkem odigrati finalno tekmo z reprezentanco neke druge kaznilnice.

Uprava kaznilnice mu je sporočila, da bo to nevsakdanjo prošnjo še preučila.

Za slovo - remi

V tekmi proti Radničkemu iz Kragujevca samo 1:1 Olimpije, ki je zastreljala celo enajstmetrovko - Vsi razočarani

LJUBLJANA. V slabi, nezanimivi tekmi je Olimpija hudo razočarala. Prav v ničemer ni upravičila zaupanja gledalcev, ki so jo prišli bodrit na njeno zadnjo prvenstveno tekmo za Bežigradom. Igrala je tako slabo, da bi gostje z malo več sreče zasluženo lahko osvojili obe točki.

Prvi del zadnje prvoligaške tekme v letošnjem prvenstvu za Bežigradom je bil hudo dolgočasen. To pa predvsem zaradi premajhne prizadevnosti igralcev obeh ekip, ki so igrali ležerno kot le kaj. Bržkone je vplivala tudi precejšnja pripeka, vseeno pa si nobena od ekip kaj takega ne bi smela dovoliti.

Po desetminutnem igračkanju po sredini terena so imeli prvo priložnost gostje. Todorović je z roba 16-metrskega prostora močno streljal, vendar točno v ljubljanskega vratarja. Ta priložnost gostov je potem le malo predramila domače, ki bi v 11. minuti svojo akcijo skorajda kronali z zadetkom. Popivoda je dobro podal Oblaku, ki je streljal, vratar Kragujevčanov je žogo odbil, vendar natančno na noge Bečeja, ki je z volejem streljal nesrečno — v prečko. V 15. minuti pa je dotlej najprizadevnejši igralec na igrišču Milevoj v silovitem sprintu pretekel trietrt igrišča, nato pa slabo streljal. Samo nekaj minut zatem je Ameršek podal Oblaku. Ta je podal do Popivode, ki pa je streljal netočno. Tudi v naslednjem napadu zeleno-belih je kazalo kot da ti nočejo doseči zadetka. Kar trije njihovi igralci so bili v kazenskem prostoru. Imeli so žogo, toda toliko časa so se obotavljali, da je bila tudi ta priložnost zamujena. Potem, ko zeleno-beli nikakor niso mogli resneje ogroziti kragujevškega Stojanovića, je to skoraj dosegel Radivojević. Desni branilec gostov je s 25 metrov silovito streljal v desni zgornji kot, tako da je ljubljanski vratar žogo komaj odbil v kot.

Kljub vsemu pa je v 36. minuti Olimpija skorajda že povedla. Po res lepi akciji napada — Oblak je izvrstno prodrl po levi strani, poslal v boj Rožića, ki je še lepše podajal do Popivoda. Ta iz ugodnega položaja ni takoj streljal, marveč se je zapletel — k sreči še dobil žogo in pet metrov pred vrati je nato streljal v prazno mrežo: branilcu Radivojeviću ni preostalo drugega kot da je žogo ustavil z roko. Dosojeno 11-metrovko je streljal Ameršek. Doslej nepogrešljivi izvajalec najtežje kazni pa je bil tokrat neprecizen, lahko bi rekli ležeren. Njegov blag strel je šel dobrega pol metra čez prečko!

Tudi v nadaljevanju se podoba iz prvega polčasa ni spremenila. Že v drugi minuti nadaljevanja so imeli Olimpijci izvrstno priložnost, toda žoga spet ni hotela v mrežo, pa čeprav so bili v kazenskem prostoru kar trije zeleno-beli napadalci. V 50. minuti so Bežigrajčani dobili prvi aplavz. Amersek je z volejem lepo streljal, toda vratar gostov je bil na mestu in žogo odbil v kot. Kragujevčani, ki so se omejili na redke, toda zelo nevarne nasprotne napade, so imeli priložnost v 57. minuti. Zabarac je odlično podal Nikoliću, ta pa je s strani močno streljal, toda čez vrata. To kar se rdečebelim ni posrečilo v 57. minuti pa se je posrečilo pet minut pozneje. Olimpijina obramba je naredila napako, tako da je srednji napadalec gostov Paunović dobil žogo neovirano, šest, sedem metrov od vrat in zlahka premagal Stojanovića. Gledalci so ta zadetek pozdravili z olajšanjem in toplo nagradili borbene goste.

Šele vodstvo igralcev iz Kragujevca je zdramilo zeleno-bele, ki so odtlej začel nevarneje napadati in igrali ves čas pred njihovimi vrati. Tako je Oblak v 70. minuti zelo dobro streljal prosti strel; vratar je žogo kratko odbil, vendar le do Glišića. Ta se je odločil za močan, toda netočen udarec, namesto da bi žogo z natančnim strelom poslal v nasprotni nebranjeni kot. Gostje so imeli med 72. in 75. minuto dve novi priložnosti, ki pa sta ostali neizkoriščeni po zaslugi odličnega Stojanovića, ki je obakrat posredoval res v izrednem slogu. Gledalcem, ki so pričakovali povečanje vodstva gostov je bilo kar žal, saj so v pričakovanju zadetka že začeli vzklikati in spodbujati goste.

V 76. minuti pa so domači le izenačili. Samatović je z desnega krila poslal žogo v kazenski prostor, kjer se jo je Glišić le dotaknil in jo potisnil v levi spodnji kot nemočnega Stojanovića. Bežigrajčani so sicer poskušali doseči drugi zadetek, toda bili so še naprej nespretni in premalo iznajdljivi, da bi se jim to posrečilo. Edino resnejšo priložnost je imel 10 minut pred koncem Amersek, ki je z roba kazenskega prostora močno streljal, vendar je bil vratar nasprotnika spet dobro postavljen.

B. KUTIN

Stadion za Bežigradom, vreme sončno in toplo, teren dober za igro, gledalcev 2.000 sodnik Travljejev (Bgd).
STRELCA: 0:1 — Paunović (62), 1:1 Glišić (76).
OLIMPIJA: Stojanović, Milevoj, Rogić, Klampfer, Soskic, Popadić Popivoda, Bečejac (Glišić), Rozić (Samatović), Amersek, Oblak.
RADNIČKI (Kragujevac): Stojanović, Radivojević, Kurtošić, V. Nikolić, Sredojević, Živadinović, Zabarac, Marinković, Paunović, Todorović, Paunovski (Tatović).

Prvaku - težko

C. zvezda : Hajduk 5:2 (3:0)

BEOGRAD — Stadion Crvene zvezde, gledalcev 10.000, sodnik Popov (Titov Veles).
STRELCI: 1:0 — Lazarević (6 — 11 m), 2:0 — Lazarević (10), 3:0 — Krivokuća (72), 4:0 — Jovanović (48) (49, 11 m), 5:0 — Lazarević (49, 11 m), 5:1 — Žutelija (80), 5:2 — Bošković (82).
CRVENA ZVEZDA: Dujković, Krivokuća, Bogićević, Pavlović, Dojčinovski, Klenkovski, Novković, Karasi, Lazarević, Aćimović, Djajić (Jovanović).
HAJDUK: Sirković Džoni, Mužinić, Šurjak, Buljan, Bošković, Matković, Glujić, Nadoveza, Jerković, Žutelija.

Derbi, ki pravzaprav ni bil, je prinesel prepričljivo vodstvo domačemu moštvu. Domačini so povsem nadigrali Hajduka in goli so se vrstili od 6. do 49. minute. Hajduk je bil v podrejenem položaju. Le kdaj pa kdaj je prešel v protinapade, toda ti so bili prešibki, da bi se lahko uprli razigranemu napadu domačinov. Lazarević je v 6. minuti dosegel prvi gol za domačine iz 11-metrovke. Ta igralec je v 10. minuti povečal vodstvo na 2:0. Na 3:0 je povišal vodstvo Krivokuća v 22. minuti.

V drugem polčasu pa se je serija golov nadaljevala. Jovanović je v 48. minuti povečal vodstvo Crvene zvezde na 4:0, v 49. minuti pa je Lazarević ponovno streljal enajstmetrovko in povečal na 5:0.

Trd nasprotnik

Železničar : Borac 3:1 (2:1)

SARAJEVO — Stadio Koševo, gledalcev 6000, vreme soparno, sodnik R. Ristić (Bgd).
STRELCI: 1:0 — Katalinski (33), 1:1 — Fazlić (36), 2:1 — Janković (38), 3:1 — Bukal (58).
ŽELJEZNIČAR: Janjuš, D. Kojović, Bečirspahić, Hrvat, Katalinski, Hadžiabdić, Jelušić, Janković, Bukal, Sprečo, Bratić.
BORAC: Djulić, Pelc, Smailagić, Vidaček, Pintol, Kreso, Smileski, Jusić, Bečirbašić, Fazlić, Kovačević.

Več kot pol ure je Železničar stiskal obroč okrog Borčevih vrat, medtem ko gostje v tem času niso niti enkrat streljali proti Janjuševim vratom. Šele v 33. minuti pa je Katalinskemu uspelo zatresti mrežo. Samo 3 minute zatem pa je Fazlić iz na videz nenevarnega napada izenačil. Do odmora je nato Janković dosegel še en zadetek.

Nadaljevanje igre ni prineslo nič novega. Pri Železničarju sta Kojović in Rodić zamenjala Jelušića in Sprečo, pri Borcu pa je Ferić zamenjal Smailagića. V 53. minuti je Železničar iz protinapada povišal svoje vodstvo. Akcijo je začel Janković, ki je lepo podal do Bukala ta pa je takoj streljal proti vratom. Žoga je zadela vratnico, od tam pa se je odbila v mrežo.

K. KAMERIĆ

Zapleti v finišu

Po odločitvi TK rokometne zveze spremenjena lestvica SRL - moški

LJUBLJANA — Tekmovalna komisija rokometne zveze Slovenije je na včerajšnji seji s svojimi odločitvami korenito spremenila lestvico republiške rokometne lige za moške. Tako je boj za prvo mesto postal še bolj zanimiv, povsem nejasen pa je tudi položaj na koncu lestvice.

Tekmovalna komisija ni registrirala tekme Branik — Brežice, ker je v mariborski ekipi nastopil Marko Jezernik. Ta je v jesenskem delu prvenstva nastopal za Olimpijo, nato pa je prestopil k Braniku. Registracijski pravilnik v takih primerih prepoveduje igranje do konca sezone, razen če vsi prizadeti klubi soglašajo s takojšnjo registracijo. To pa mora zdaj Branik dokazati.

Tekma Šoštanj — Branik, ki je bila zaradi slabega vremena najprej prekinjena, nato pa preložena je zdaj registrirana z 10:0 za Šoštanjčane. Mariborčanom pa so odvzeli točko. Za tak ukrep so se odločili ker igralci Branika niso prišli v četrtek v Šoštanj, čeprav so jih o tem telefonično obvestili že v torek.

Razveljavljena je tekma Sava — Sevnica. Sodnika nista poslala svojih izjav, kontrolor sojenja pa ju je zaradi petih kršenj materialnih pravil ocenil z negativno oceno. Ponovljena tekma bo v petek ob 19. uri v Kranju.

Preložena tekma Izola — Šoštanj (delegirana sodnika iz Trbovelj nista prispela) bo v četrtek ob 18. uri.

Zaradi napada na sodnika v Radečah na tekmi z Rudarjem, je radeško igrišče zaprto za tri prvenstvene ali pokalne tekme. Da bi onemogočili kakršnokoli dogovarjanje ali vplivanje na rezultate bodo vse tekme zadnjega kola v nedeljo ob 10. uri.

1. Sevnica	20	13	2	5	342:287	28
2. Brežice	20	13	2	5	342:316	28
3. Piran	21	13	1	7	317:251	27
4. Izola	20	13	1	6	264:233	27
5. Šoštanj	20	13	0	7	307:267	26
6. Ribnica	21	11	1	9	386:386	23
7. Radeče	21	8	3	10	320:343	19
8. Radgona	21	7	3	11	394:416	17
9. Branik (—1)	20	7	3	10	266:281	16
10. Rudar	21	7	9	12	268:289	16
11. Sava	20	5	2	13	322:382	12
12. Jadran	21	3	0	18	327:395	6

Pari zadnjega kola: Rudar — Branik, Brežice — Izola, Šoštanj — Jadran, Radgona — Sevnica, Piran — Ribnica, Sava — Radeče.

Gostje boljši

Sutjeska : Sloboda 1:1 (0:0)

NIKŠIĆ — Mestni stadion, gledalcev 2000, sodnik Kurir (Spl).
SUTJESKA: Adžanski, Stanišić, Medžedović, Granovac, Džurović, Kovačević, Bokan, Tibljaš, Zeković, Samatović.
SLOBODA: Mešković, Mujezinović, Jovičić, Avdičević, Alibegović, Hatunić, Jevremović, Hukić, Slavkić, Mulahasanović, Nalić.

Tekma je bila podobna prijateljskemu srečanju. Takšna je bila tudi publika, ki se je hotela prej smejati kot pa navijati za svoje. Kljub temu so imeli domači igralci več od igre. Že v peti minuti je branilec Stanišić prišel v neposredno bližino vrat, vendar se je zmedel in priložnost je propadla. Nekaj minut kasneje je Bokan preigral več igralcev v kazenskem prostoru Slobode, potem pa močno streljal tik ob desni vratnici. Sutjeska je nastopila brez nekaj igralcev: Racića, Radića in Milojkovića, ki bodo verjetno zamenjali klube.

Drugi polčas je potekel v izraziti premoči gostov, ki so spoznali, da lahko brez truda odnesejo točki iz Nikšića.

V drugem polčasu je pri Sutjeski Medjedovića zamenjal Radović, Zekovića pa Milojković, v moštvu Slobode pa Slavkića Subašić. Po obdobju izrazite terenske premoči gostov je Sutjeska nepričakovano povedla prek hitrega Samatovića. V 80. minuti je tuzlanski vratar Mešković branil močan strel Tibljaša, toda ni uspel ujeti žoge in se je odbila prav na noge levega krila Sutjeske, ki mu ni bilo težko zatresti mreže. Osem minut zatem se je Hukić prebil skozi Sutjeskino obrambo in dosegel končni rezultat.

V. MIĆUNOVIĆ

Rezultati

Željezničar : Borac 3:1 (2:1)
Vojvodina : Partizan 2:4 (2:1)
Olimpija : Radnički (K) 1:1 (0:0)
Velež : Maribor 6:2 (3:1)
Sutjeska : Sloboda 1:1 (0:0)
Beograd : Radnički (N) 5:0 (2:0)
Vardar : Čelik 0:0
C. zvezda : Hajduk 5:2 (3:0)
Dinamo : Sarajevo 4:1 (1:1)

Lestvica

1. Željezničar	33	20	9	4	51:20	49
2. C zvezda	33	18	11	4	53:19	47
3. Beograd	33	16	11	6	54:26	43
4. Vojvodina	33	14	12	7	48:37	40
5. Partizan	33	15	9	9	41:31	39
6. Velež	33	13	10	10	56:32	36
7. Sloboda	33	12	11	10	34:31	35
8. Dinamo	33	11	10	12	47:39	32
9. Hajduk	33	12	6	15	44:55	30
10. Čelik	33	9	12	12	27:38	30
11. Olimpija	**33**	**12**	**5**	**16**	**40:48**	**29**
12. Vardar	33	8	13	12	30:43	29
13. Sarajevo	33	10	8	15	41:42	28
14. Sutjeska	33	9	10	14	25:37	28
15. Borac	33	11	6	16	30:46	28
16. Radnički (N)	33	10	7	16	36:49	27
17. Radnički (K)	33	7	10	16	23:53	24
18. Maribor	**33**	**3**	**14**	**16**	**21:55**	**20**

PARI PRIHODNJEGA KOLA

MARIBOR: Maribor — Olimpija (0:3)
BANJA LUKA: Borac — Dinamo (0:0)
SARAJEVO: Sarajevo — C. zvezda (0:1)
SPLIT: Hajduk — Vardar (1:1)
ZENICA: Čelik — Beograd (0:1)
NIKŠIĆ: Sutjeska — Radnički (N) (1:2)
TUZLA: Sloboda — Velež (0:0)
KRAGUJEVAC: Radnički (K) — Vojvodina (1:5)
BEOGRAD: Partizan — Železničar (0:2)

Goli da, igra ne

Beograd : Radnički (N) 5:0 (2:0)

BEOGRAD — Stadion na Karaburmi, gledalcev 2.000, sodnik Strmečki (Zgb).
STRELCI: 1:0 — Lukić (24), 2:0 — Lukić (34), 3:0 — Turudija (48), 4:0 — Santrač (50), 5:0 — Santrač (84).
BEOGRAD: Djordjević, Vukašinović, Mihajlović, Mešanović, Mitrović, Stojanović, Turudija, Stepanović, Santrač, Lukić, Petković.
RADNIČKI (N): Pantelić, Dovedan, Dimoski, Rajković, Ilić, Čolaković, Alimpić, Janković, Antić, Živić, Cvetković.

Beograd je bil boljši nasprotnik, imel je več od igre, zlasti pa več priložnosti za zadetke. Nogometaše Radničkega je bržkone pokopala želja, da zaustavijo nevarnega Santrača, kar je omogočilo spretnemu Lukiću, da doseže prva dva zadetka in s tem razbije gostujočo obrambo. Po tem pa se je med strelce dvakrat vpisal tudi Santrač, ki je dosegel že svoj 31. letošnji zadetek. Igra sama ni navdušila, medtem ko so bili vsi zadetki zelo lepi.

V. ILIĆ

Usodno vodstvo

Vojvodina : Partizan 2:4 (2:0)

NOVI SAD — Stadion Vojvodine, gledalcev 20 000, sodnik D. Horvat (Zagreb).
STRELCI: 1:0 — Nikezić (13), 2:0 — Ivezić (28), 2:1 — Djordjić (47), 2:2 — Živaljević (59), 2:3 — Bjeković (81) 2:4 — Živaljević (87).
VOJVODINA: Zorić, Bošković (Savić), Aleksić, Brzić, Rutonjski, Ivezić, Nikezić, Perazić, Kustudić, Pirmajer, Ličinar.
PARTIZAN: Furtula, Radaković, Golac, Pejović, Paunović, Budišić, Živaljević, Grubješić (Katić), Djordjić, Antić, Bjeković.

Zadnja tekma v Novem Sadu je minila v znamenju Novosadčana Djordjića, ki je odigral tekmo v velikem slogu in je najzaslužnejši, da je Partizan osvojil točki. Po vodstvu 2:0 so domači nogometaši močno popustili, Beograjčani pa so njihovo ležernost dobro izkoristili. Djordjić je po izvrstnem prodoru z 20 m dosegel prvi zadetek, nedolgo zatem pa je odlično podal Živaljeviću, ki je izenačil. Beograjčani so nato zagospodarili na igrišču, domačine pa je reševal odlični vratar Zorić, ki je preprečil katastrofo.

D. OBRADOVIĆ

Bolje po odmoru

Dinamo : Sarajevo 4:1 (1:1)

ZAGREB — Stadion v Maksimiru, gledalcev 3000, sodnik Čajić (Bgd).
STRELCI: 0:1 — Šaran (38), 1:1 — Pirić (39), 2:1 — Kovačić (57), 3:1 — Novak (70), 4:1 — Mujkić (90).
DINAMO: Dautbegović, Kuže, Valec, Gračanin, Miljković, Pirić, Senzen, Keškeš, Kovačić, Vabec, Kafka.
SARAJEVO: Muftić, Harambašić, Mazurović, Petković, Demir, Bajić, Šaran, Sijivo, Musemić, Simić, Blažević.

Soparno vreme je vplivalo na igralce oben enajsteric, ki so v prvih 45 minutah prikazali ležeren nogomet. Povedli so gostje, potem ko je Musemić pobegnil obrambi Dinama ter lepo zaposlil Šarana, ki je z nekaj metrov premagal Dautbegovića. Samo minuto kasneje se je izkazal mladi Kuže. Izvrstno je podal Piriću, ki je zlahka izenačil.

Nadaljevanje je bilo živahnejše, k čemer je pripomogel Mujkić, ki je vstopil v igro. Zagrebčani so zaigrali borbeneje in z več želje po zmagi. Zmaga je zaslužena in je plod boljše in zanesljivejše igre v drugem polčasu.

S. PIRŠL

5 golov Bajevića

Velež doma premagal Maribor s 6:2 (3:1) — Pred samo 2000 gledalci Veležev najboljši spomladanski nastop

MOSTAR — Samo 2000 gledalcev si je prišlo pod Bijeli breg ogledat vijoličaste, ki se poslavljajo od I. lige. Videli pa so takorekoč najboljši spomladanski nastop domače enajsterice, v kateri je Bajević dosegel kar pet zadetkov.

Velež je z boljšo igro v prvih 45. minutah povedel proti Mariboru s 3:1, toda Mostarci bi, glede na priložnosti, lahko dosegli še nekaj zadetkov. Srečanje se je pričelo pred rekordno majhnim številom gledalcev, kar pomeni »maščevanje« za slabe igre Veleža spomladi. Toda prav proti Mariboru so Mostarci zaigrali bržkone najbolje v sezoni. Že od prve minute so se vrstile nevarne akcije pred Vabičevimi vrati in že v prvih petih minutah so imeli domači tri idealne priložnosti. Dvakrat se je pred Vabičem neoviran znašel Bajević, nato pa je imel priložnost še Ledić, vendar je z glavo s petih metrov zgrešil žogo domačega vratarja, kar pa jima ni uspelo.

Gostje so se v prvih 20. minutah omejili zgolj na obrambo in so imeli prvo priložnost šele v 19. min. ko je Klančnik streljal visoko nad vrati.

Po vrsti neuspešnih akcij so domači v 22. min. končno le povedli. Strelec je bil Bajević, po kombinaciji z Vladićem. Navdušenje se ni še poleglo, ko je Bajević po podaji Halilhodžića povišal na 2:0. Pet minut kasneje se je Bajević že tretjič zapored vpisal med strelce. Zasluge za tretji zadetek gredo tudi Vladiću, ki je mojstrsko podal žogo srednjemu napadalcu domače enajsterice.

Mariborčani se kljub visokemu in hitremu vodstvu Veleža niso vdali. Njihovi napadi so postali bolj pogosti in v 37. min. je po akciji vsega napad Kukanja zamudil lepo priložnost za znižanje rezultata. Samo minuto kasneje pa je bil vratar Marić le premagan. Vučeković je nenadoma z 20 m močno streljal, Marić je bil presenečen in je prepozno reagiral, žoga pa je zletela v njegov spodnji desni kot — 3:1.

Komaj se je pričel drugi del igre, so Mariborčani krenili v silovit juriš proti vratom Marića, da bi rezultat znižali, ali pa celo ogrozili zmago Renčeve čete. Taka igra jim je prinesla tudi uspeh. Mobilni Vučeković je v 51. min. prodrl v kazenski prostor Veleža in ko je hotel streljati, ga je Pecelj zrušil in sodnik je takoj pokazal na belo točko. Enajstmetrovko je izvedel Rašević: žoga je zletela ravno v nasprotno stran kot se je vrgel Marić — 3:2.

Ko so vsi pričakovali ogorčen boj, pa je v 55. min. po prostem strelu Vladića Bajević dosegel še četrti gol za domače in usoda gostov je bila zapečatena. In tudi 10 minut kasneje je bila mariborska obramba pred nevarnim Bajevićem spet nemočna — tokrat že petič. Po lepi podriji v kazenski prostor vijoličastih je bil najvišji Bajević in Vabič je moral spet po žogo v mrežo. Vratar Maribora, ki ni kriv za katastrofo svoje ekipe pa je naredil napako v 72. minuti. Po strelu Ristića je spustil žogo na tla, pritekel je Vukoje in — 6:2.

Mariborčani so že po četrtem zadetku igro zaprli. V napadu sta bila le Vučeković in Klančnik, ki sta skušala od daleč presenetiti

A. HADŽAJLIĆ

Stadion pod Bijelim bregom, gledalcev 2.000, sodnik Ibrahimpašić (Sar).
STRELCI: 1:0 — Bajević (22), 2:0 — Bajević (23), 3:0 — Bajević (28), 3:1 — Vučeković (38), 3:2 — Raševic (51 — 11 m), 4:2 — Bajević (53), 5:2 — Bajević (65), 6:2 — Vukoje (72).
VELEŽ: Marić, Hadžiabdić, Prskalo, Colić (Corluka), Glavović, Pecelj, Ristić, Halilhodžić, Bajević, Vladić, Ledić (Vukoje).
MARIBOR: Vabić, Petrič, Bolfek, Djuričić (Grbavac), Filipović, Rašević, Kukanja, Prosen (Horjak), Kranjc, Vučeković, Klančnik.

MARIBOR: Zmedeno po nepotrebnem

MOSTAR, 7. jun. — Maribor je v Mostarju doživel majhno katastrofo. Vijoličasti so izgubili z 2:6 — v igri, kjer so se močno borili od prve do zadnje minute. Da so dobili kar pol ducata zadetkov, gre zasluga predvsem razpoloženim napadalcem Veleža, predvsem učinkovitemu Bajeviću, ki je sam dosegel pet golov — ravno toliko torej kot pred tremi leti proti istemu nasprotniku in istemu vratarju. Toda Vabič tokrat ni branil slabo. Do 22. min., ko so domači dosegli prvi gol, je branil vrsto ostrih in neugodnih strelov in le njemu gre zasluga, da Velež že do tedaj ni povedel najmanj s tremi zadetki. V 22. min. pa se je prelomilo. Bajević je zadeval v polno kot za šalo in niti poteza mariborskega štaba, da Grbavac pazi na mostarskega reprezentanta, ni prinesla uspeha. Zlasti še, ker je bil Bajević izjemno razpoložen. Sicer pa so Mariborčani igrali po nepotrebnem zmedeno in, z izjemo Vučekovića, v njihovih vrstah ni bilo napadalca, ki bi lahko resneje ogrozil Marića.

Ocena: 7 — Vabić, Vučeković, 6 — Petrič, Bolfek, Filipović, Kranjc, Klančnik, 5 — Djuričić, Grbavac, Rašević, Kukanja, Prosen, Horjak.

A. HADŽAJLIĆ

Devet pravilnih

1. Železničar : Borac	1
2. Vojvodina : Partizan	2
3. Olimpija : Radnički (K)	0
4. Velež : Maribor	1
5. Sutjeska : Sloboda	0
6. Vardar : Čelik	0
7. C. zvezda : Hajduk	1
8. Dinamo : Sarajevo	1
9. Beograd : Radnički	1

Jalova premoč

Vardar : Čelik 0:0

SKOPJE — Mestni štadion, gledalcev 3000, sodnik Djurdjević (Beograd).
VARDAR: Mutibarić, Ančevski, Andrejev, Srebrov, Grujevski, Plačkov, Nikolovski, Balevski, Zubac, (Uzunov), V. Spasovski, Krstevski.
ČELIK: Majdančić, Šljoka, Hajduk, Galjašević, Golubović (Mitrović), Mujkić, Prodanović, Šerbo, Mitić, Peleš, Bajrić.

Nogometaši iz Zenice so dopotovali v Skopje močno zdesetkani brez petih standardnih igralcev, a so vseeno presenetili domačine. Domači napadalci, ki so bili večji del tekme v napadu so znova dokazali svojo neučinkovitost.

M. MIĆKOVIĆ

BOKS

Še dva polfinalista

BUKARESTA, 7. jun. — Dva jugoslovanska boksarja, Petrović (papirna) in Vakić (lahka), sta na 2. EP za mlade sinoči zmagala in si zagotovila bronasti kolajni. Petrović je premagal Finca Artoja, Vakić pa boksarja ZRN Müllerja.

Marič (bantamska) in Beneš (welterska) sta izgubila, oba proti Romunoma; prvi je izgubil s Lazarom, drugi s Kimpoesom.

S sinočnjimi borbami so se končala kvalifikacijska tekmovanja. Za srebrne kolajne se bodo borili štirje Jugoslovani.

Polet že zmagovalec

MARIBOR — V predzadnjem, 21. kolu štajerske moške rokometne lige je Polet že zmagal, saj ima pred drugouvrščenim Ormožem že tri točke naskoka. Tudi Petrovče se ne morejo več izognit izpadu.

Rezultati: Velenje : Drava 20:18 (9:10), Griže : Polet 22:26 (11:11), Petrovče : Kamnica 18:20 (9:12), V. Nedelja : Ljutomer 17:26 (10:16), Ormož : Kovinar 19:16 (12:9), Celje B : Krog 0:10 b. b.

Vrstni red: Polet 33, Ormož 30, Kovinar 29, Griže 26, Drava 24, Krog 23, Ljutomer 21, Velenje 20, V. Nedelja 16, Kamnica 12, Petrovče 9.

S. ZVAN

Opravičilo bralcem

Zaradi pomanjkanja prostora bomo alpinistične novice objavili v enj izmed prihodnjih številk.

ATLETIKA

Urankarjeva 57,8, Cankar 10,6

LJUBLJANA — V polčasu nogometne tekme Olimpija : Radnički (K) je bil nastop atletov, ki je v obeh disciplinah prinesel zelo dobra rezultata. V teku na 400 m za ženske je zmagala Urankarjeva (Kl) s svojim doslej najboljšim rezultatom 57,8, drugoplasirana Smrečnikova (Ol) pa je z 58,6 dosegla nov ljubljanski rekord. Nadaljnji vrstni red: Kopitar (Kp) 62,3, Rudeha (Kp) 63,6, Milavec (Ol) 63,8, Cernugel (Ol) 67,0.

Tek 100 m za moške je v odsotnosti Kocuvana dobil Cankar (Ol) z izenačenim osebnim rekordom 10,6 pred Kranjčanom Mlekom 10,8 in Udovčem 11,0. Nadaljnje zaporedje: Carli (Ol) 11,2, Penca (Olimpija) 11,3, Lampič (Olimpija) 11,3.

V. K

Košarkarski pokal SRS

RADENSKA : CELJE 92:85 (39:37)
ZARJA : RUDAR 84 : 89 (37 : 49)
FRUCTAL : DOMŽALE 70 : 81 (40 : 31)
SAVA : VRHNIKA 76:106 (37:46)
SLOV. BISTRICA : ILIRIJA 69 : 75 (40 : 31)
MEDVODE : JESENICE 77 : 66 (37 : 31)

KOLESARSTVO

Hladik in ekipa ČSSR

BEOGRAD, 7. junija — Z etapo od Beograda do Gor. Milanovca se je končala 12. mednarodna kolesarska dirka »Po Srbiji«. V zadnji etapi je zmagal Puljčan Bilić, ki je pobegnil 40 km pred ciljem ter privozil na cilj z 1:26 minute prednosti. Čehoslovaki pa so zelo budno pazili na vsak poskus Rogovca Zakotnika, ki je imel pred to etapo še možnosti, da dobi dirko.

REZULTATI: Bilić (H) 3:08,0, Hava (ČSSR) 3:09,29, Bricelj (Srbija) 3:09,34, Zagar (Vojvodina) 3:09,44, Frizon (It) 3:09,44, Frelih (Sl. II) 3:09,50.

SKUPNA UVRSTITEV: Hladik 18:55,31, Hava (oba ČSSR) 18:56,21, Zakotnik (Sl II) 18:57,30, Pocrnja (H) 19:00,00, Prihal (ČSSR) 19:04,42, Jelić (Srbija) 19:05,52, Gazdić (Srbija) 19:06,10, Rusev (Bolgarija) 19:07,32, Kuvalja (Srbija) 19:07,47, T. Božičnik (Sl I) 19:09,05; sledijo pa še Cubrić, Bilić, Leček, Frelih, Krejči, Keršič, R. Valenčič.

EKIPNO: 1. ČSSR, 2. Srbija, 3. Slovenija II, 4. Slovenija I, 5. Bolgarija.

BEOGRAD, 6. jun. V 4., predzadnji, etapi mednarodne kolesarske dirke »Okrog Srbije« je po 213 km dolgi progi Majdanpek—Beograd zmaga. Prihal (ČSSR).

Rezultati 4. etape: 1. Prihal (ČSSR) 5:05,50, 2. Jelić 5:06,05, 3. Kuvalja (oba Srb) 5:06,10, 4. Zakotnik (Sl I.) 5:06,20, 5. Pocrnja (Hrv) 5:06,20 ... 8. T. Božičnik 5:06,20, 11. Leček (oba Sl I.) 5:10,42, 13. Frelih 5:12,25, 25. Kunaver (oba Sl. I.) 5:18,33.

Z. ZANOŠKAR

Merckx tudi v 16. etapi

LIVIGNO — V 16. etapi mednarodne kolesarske dirke Giro d'Italia, od Termozeta do Livigna (256 kilometrov) je zmagal Belgijec Merckx v 7:43.59,0. Drugi je bil Španec Galdos, ki je prispel na cilj z 18. sek. zaostanka, tretji pa je bil Italijan Bergamo s 60 sek. zaostanka.

V generalni uvrstitvi še naprej vodi Merckx.

PARABIAGO, 7. jun. — V 15. etapi kolesarske dirke profesionalcev Giro d'Italia je zmagal Belgijec Roger de Vlaeminck. Na krožni progi okoli mesta, dolgi 168 km, je dosegel čas 3 ure, 55 minut in 57 sekund in v šprintu premagal skupino 15 kolesarjev, med katerimi je bil tudi Merckx. Ta še naprej vodi v skupni uvrstitvi s 3,32 minute naskoka pred Švedom G. Pettersonom.

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Lekcija za starše

V svetu je več plavalnih šol, ki so specializirane za poučevanje otrok predšolske dobe. Znano je, da ima novorojenček prirojen plavalni refleks, dokazano pa je tudi, da se lahko malčki zelo zgodaj navadijo potapljanja in tudi plavanja.

Najmlajše dete, ki je pred komisijo opravilo izpit iz plavanja, je dve leti in pet mesecev stara Evica iz plavalne šole inštituta za plavanje v Münchnu. Izpit je bil razmeroma zahteven, prav takšen kakor za odrasle: Evica je morala skočiti v vodo z višine enega metra in plavati 15 minut (zdržala je celo 19,18 min!).

Seveda ni šlo brez truda in tudi ne brez sodelovanja staršev. Na inštitutu za plavanje univerze v Münchnu so več let proučevali metodiko plavanja za najmlajše. Razen profesorjev telesne vzgoje so sodelovali tudi psihologi, pediatri in drugi. Ugotovili so, da je triletne in mlajše težko navaditi plavanja, da pa je to z leto ali dve starejšimi precej lažje. Iz eksperimentalne skupine najmlajših — do treh let, je opravilo izpit iz plavanja 54 otrok, vadili pa so se poprečno kar 106 ur.

Izkušnje, ki so jih dobili v Münchnu, je objavil H. Bauermeister v bogato ilustrirani knjigi z naslovom »Začne se v kopalni kadi« (In der Badewanne fängt es an). Knjiga je zanimiva tudi za strokovnjake, ker so v njej v posebnem poglavju rezultati znanstveno raziskovalnega dela na tem področju.

V plavalno šolo za malčke sprejemajo samo tiste, ki so jih doma v kopalni kadi, v 37°C topli vodi navadili elementarnih vaj, zlasti potapljanja glave in lebdenja v vodi. Iz napotkov za starše povzemamo, da morajo poučevati igraje, vedro in kar moč postopno: najprej zadrževanje sape, nato potapljanje zaprtih ust itd. Dete kleči v vodi, mamica pa ga vzpodbuja danes k potapljanju noska, čez nekaj dni čela, nato obraza in cele glave. Dete nikoli ne sliši besede »moraš«, temveč samo »smeš«. Ko zdrži pod vodo 12 sekund in ko se zna s polnimi pljuči potegniti na dno vode, pa spet spustiti, da ga voda dvigne na površino, in ko otrok ves navdušen ugotovi, da ga »voda drži«, tedaj je šele zrel za plavalno šolo v »veliki vodi«, to je v plavalnem bazenu, v katerem je globina vode 1,35 m.

Prva leta so imeli v plavalni šoli težave z ohladitvijo otrok in prehladom. Ko pa so

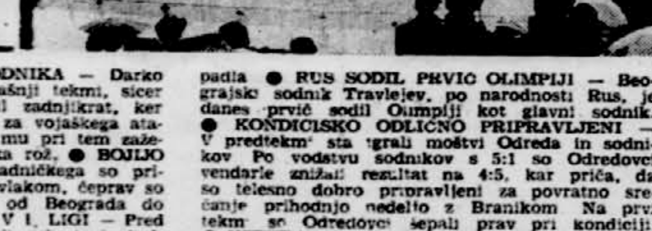

prišli do spoznanja, da mora biti temperatura vode v bazenu 33°C za malčke do treh let, in 31,5°C za otroke od 3 do 5 let, ni bilo več prehlajenih.

Kot zanimivost naj omenimo tudi posebno metodo nagrajevanja: tisti otroci, ki so se v potapljanju odlikovali, so dobili pasove, obtežene s svincem, in so smeli na podvodno igrišče, kjer so se kotalkali, vozili trokolo in skiro ter se gugali na gugalnici.

D. U.

Halo, Bežigrad

● ZADNJA TEKMA ZA SODNIKA — Darko Puhar stranski sodnik na današnji tekmi, sicer polkovnik JLA, je tokrat sodil zadnjikrat, ker odhaja na novo delovno mesto za vojaškega atašeja v Rim. Oba kapetana sta mu pri tem zaželela srečo ter mu izročila šopek rož. ● BOJIJO SE LETALA — Nogometaši Radničkega so prispeli v Ljubljano s poslovnim vlakom, čeprav so imeli na voljo kar pet letal od Beograda do Ljubljane. ● LE ŠE EDEN V I. LIGI — Pred tekmo so se na tribuni srečali sekretarji treh prvoligaških klubov — Žagar iz Olimpije, Ban iz Maribora ter Jakovljević iz Radničkega (K). Prihodnjo sezono bo funkcijo v I. ligi opravljal le še Žagar ker bosta Maribor in Radnički izpadla ● RUS SODIL PRVIČ OLIMPIJI — Beograjski sodnik Travljev, po narodnosti Rus, je danes prvič sodil Olimpiji kot glavni sodnik. ● KONDICIJSKO ODLIČNO PRIPRAVLJENI — V predtekmi sta igrali moštvi Odreda in sodnikov. Po vodstvu sodnikov s 5:1 so Odredovci vendarle znižali rezultat na 4:5, kar priča, da so telesno dobro pripravljeni za povratno srečanje prihodnjo nedeljo z Branikom. Na prvi tekmi so Odredovci šepali prav pri kondiciji. ● VETERANA SE NISTA POSLOVILA — Dimitrije Srbu in Mahmut Kapidžić na zadnji prvenstveni tekmi nista nastopila, kajti Srbuja dale išias, Kapidžić pa je preboleł lažjo gripo.

B. KAVČIČ

vsak ponedeljek v delu-šport stavna tablica
30 potovanj na olimpijske igre v münchen s centroturistom
300 knjig-olimpijske igre 1972
OLIMPIJSKA TOMBOLA DELO • ŠPORT
GENERALNI ZASTOPNIK ZA OLIMPIADO MÜNCHEN 72
CENTROTURIST LJUBLJANA Miklošičeva

POGOVOR O SODELOVANJU — Stane Kavčič je včeraj sprejel lastnika tvrdke »Philips« C. Philipsa z ženo (na sliki). Philips se je na zbornici zanimal za sodelovanje z našimi podjetji.

Foto: E. Šelhaus

ZANIMANJE ZA NAŠE IZKUŠNJE — Delegacija mongolske ljudske delavske partije, ki jo vodi B. Ceren (na sliki prvi z leve), se je včeraj na gospodarski zbornici pogovarjala o naših izkušnjah na področju trgovine.

Foto: E. Šelhaus

SLOVESNOST V MARIBORU — V meljski vojašnici, od koder so morali pred 31 leti prvi slovenski rodoljubi v Srbijo, je udeležencem karavane bratstva in prijateljstva govorila tudi bivša pregnanka, prof. Vida Rudolf.

Foto: B. Čerin

OBALA JE ZAŽIVELA — Na peščinah od Ankarana do Portoroža pogumneje bredejo v vodo tudi kopalci, ki jim mrzlo sicer ni všeč. Morje postaja z 21 stopinjami po dolgem čakanju in deževnih dneh tudi zanje privlačno in sončniki že pridejo prav, kot vidimo na posnetku s portoroškega kopališča.

Foto: F. Hmeljak

Tito na obisku v Rigi

Predsednik Tito z ženo Jovanko in člani delegacije je včerajšnji dan preživel v glavnem mestu Letonske - Prijetno vzdušje od sprejema do raznih obiskov

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

RIGA, 7. junija. Predsednik Tito je današnji dan preživel v starodavni Rigi, glavnem mestu Lentonske. Po uradnem kosilu, ki so mu ga priredili CK KP Letonske, prezidijum vrhovnega sovjeta ter vlada letonske zvezne socialistične republike, je jugoslovanski predsednik obiskal nekatere kulturne in zgodovinske spomenike Rige.

Jugoslovanski predsednik s soprogo Jovanko in člani uradne jugoslovanske delegacije je prispel iz Moskve v Rigo natanko ob 11.30. Na poti v Rigo sta ga spremljala član politbiroja in sekretar CK KP SZ Kirilenko in namestnik zunanjega ministra Rodionov. Vreme je bilo toplo in sončno. Na pročelju letališke stavbe je bila izobešena parola v srbohrvaščini, ruščini in litavščini: »Dobrodošel, tovariš Tito«. V lahnem vetru pa so plapolale jugoslovanska, sovjetska ter letonska zastava.

Topel sprejem v stari prestolnici

Na letališču so jugoslovanskega predsednika, njegovo soprogo in člane uradnega spremstva pričakali prvi sekretar CK KP Letonske August Voss, predsednik prezidija Letonske Vitalij Ruben, prvi namestnik predsednika vlade Pojtr Strautmanis in drugi visoki predstavniki političnega in javnega življenja Letonske. Na letališču je bilo tudi večje število predstavnikov riških delovnih organizacij.

Takoj zatem, ko se je pozdravil s svojimi gostitelji, se je Tito odpeljal v svojo rezidenco Jurmale na obali Riškega zaliva, oddaljeno kakih 30 kilometrov od Rige. Na poti od letališča do rezidence je jugoslovanskega predsednika pozdravilo več 10.000 ljudi. Cesta, po kateri se je pomikala predsednikova kolona, je bila okrašena z jugoslovanskimi, sovjetskimi in letonskimi zastavami. Organ CK KP, vrhovnega sovjeta in vlade Letonske, ki izhaja v Rigi v ruščini, je danes na prvi strani objavil Titovo fotografijo ter priložnosten tekst o Titu, v katerem toplo pozdravlja njegov prihod v Letonsko. Čeprav je Tito doslej že večkrat bil v Sovjetski zvezi in obiskal skoraj vse njene republike, je to njegova prva bivanje v Letonski.

Rigo štejejo med najstarejša sovjetska mesta. Stari letopisi pravijo, da so prvi temeljni kamen mesto postavili 1201. leta. Mesto se je razvijalo tam, kjer sta se nekdaj srečevali suhozemska in morska pot, ki je vodila od Zahoda prek Baltika na Vzhod. V začetku 1919. leta je bila v Rigi ustanovljena prva vlada sovjetske Letonske, ki pa se ni dolgo obdržala. Zrušila jo je že naslednje leto zahodna intervencija.

V Domovi katedrali

Popoldne je predsednik Tito obiskal znano Domovo koncertno dvorano, kjer so mu priredili koncert nacionalne in klasične glasbe. To je stara luteranska katedrala iz 1211. leta, grajena v gotskem stilu, ki so jo pred 13 leti spremenili v javno dvorano, v kateri so nastopali številni svetovnoznani mojstri. V Domovi katedrali, ki se odlikuje s svojo izredno akustičnostjo, so postavljene orgle s 127 registri, ki sodijo med največje v Evropi. Nastop solistov in 40-članskega zbora riške radiotelevizije je bilo izredno doživetje. Predsedniku Titu in Jovanki Broz so na izhodu iz katedrale poklonili priložnostna darila. Medtem se je pred katedralo in po ulicah zbrala množica Rižanov, ki je toplo pozdravila jugoslovanske goste.

Jugoslovanska delegacija si je ogledala tudi razstavo gospodarskih dosežkov te republike. Industrijski proizvodi Letonske so znani po svoji kvaliteti po celi SZ in mnoga tukajšnja podjetja so se z uspehom prebila na svetovni trg. 20 letonskih podjetij izvaža tudi v Jugoslavijo. Čeprav v tej balteški republiki živi samo 1 odstotek prebivalstva SZ, v njej proizvajajo 30 odstotkov vseh vagonov, 50 odstotkov televizijskih sprejemnikov in 25 odstotkov hladilnikov.

Drevi bodo jugoslovanskim gostom priredili neuradno večerjo, na kateri bodo prisotni najvišji letonski voditelji.

Tudi današnji dan je potekal v prijetnem, prisrčnem in prijateljskem vzdušju, ki je vzpostavljeno že prvi dan prihoda jugoslovanske delegacije v SZ in ki se, kot kaže, nadaljuje in stopnjuje. To obeta, da so bili uspešni tudi politični pogovori, ki sta jih delegaciji imeli v preteklih dneh. Včeraj pa sta se še posebej srečala zvezni sekretar za zunanje zadeve Tepavac in zunanji minister Gromiko, ki sta se pogovarjala o posameznih vprašanjih sedanjega mednarodnega položaja ter o dvostranskih odnosih. Posebej sta se srečala tudi podpredsednik ZIS Sirotković in podpredsednik sovjetske vlade Novikov in se pogovarjala o jugoslovansko-sovjetskem sodelovanju. Kot se je zvedelo, politični eksperti danes v Moskvi vsklajujejo stališča. Pričakuje se, da bodo ob koncu obiska objavili skupni jugoslovansko sovjetski komunike o poteku obiska jugoslovanske delegacije v SZ ter o pogovorih, ki so jih imeli državniki dveh dežel.

Predsednik Tito se vrača jutri popoldne v Moskvo, kjer se bodo v petek nadaljevali jugoslovansko-sovjetski pogovori. Pred odhodom iz Rige bo Tito položil venec žrtvam fašizma na spominskem pokopališču v Salaspilsu.

MARKO KOZMAN

Kam spraviti sardine?

SPLIT, 7. jun. (Tanjug) — V tovarnah sardin v Komiži na Visu, Postirah in Milni na Braču so danes nehali delati, ker nimajo pločevink, v katere bi spravili ribe.

Okoli 700 delavcev v teh tovarnah je brez dela, ker je reški kovinsko grafični kombinat »8. marec« ustavil oskrbo. Do zastoja je prišlo zaradi cene, pravijo v kombinatu, saj so tako nizke, da izdelovanje pločevink prinaša samo izgubo.

Najtežji je položaj v Komiži na Visu, saj je v hladilnicah okoli 10 vagonov rib. Če zapleta ne bodo rešili, bodo morali ribe pometati v morje.

Litija: most I. 1973

Z deli bodo začeli avgusta letos, končana pa bodo do jeseni 1973

LITIJA, 7. jun. — Dela pri gradnji novega mostu čez Savo bodo stekla v avgustu, končana pa bodo do 10. oktobra 1973. Tako so danes povedali predstavniki cestnega sklada Slovenije.

Litijani so pričakovali začetek graditve novega mostu že lani oziroma vsaj spomladi letos, vendar se pričakovanja niso uresničila. Zaradi odlaganj ter vprašanj, ki so jih na občinski skupščini postavljali odborniki, občani in predstavniki delovnih organizacij, je predsednik litijske občine Stane Vovk sklical danes pogovor s predstavniki cestnega sklada, ki so povedali, da ima sklad zagotovljenih 10 milijonov dinarjev za litijski most in za najnujnejša dela na priključkih.

Na pogovoru so Litijani vztrajali, da je treba v drugi etapi dokončno urediti priključke na most. Povezava most-zasavska cesta na desnem bregu bo urejena do 1975. leta, so povedali predstavniki cestnega sklada, medtem ko za ožino pri Strmolah in za novi kresniški most danes nismo slišali določnejših odgovorov.

P. BURKELJC

Le malo pohvale

Na konferenci OZN o človekovem okolju je včeraj govoril tudi vodja jugoslovanske delegacije Trpe Jakovlevski

OD NAŠEGA STOCKHOLMSKEGA DOPISNIKA

STOCKHOLM, 7. junija. Vodja jugoslovanske delegacije na konferenci OZN o človekovem okolju, zvezni sekretar za znanost in tehnologijo Trpe Jakovlevski, je v svojem govoru na današnji plenarni seji izrekel na račun dela konference veliko več kritike kot pohvale. Dejal je, da ne bi bilo realistično pričakovati, da bo konferenca uspela uskladiti mednarodna prizadevanja za varstvo okolja, ker na njej ne sodelujejo Sovjetska zveza in nekatere druge socialistične države.

Trpe Jakovlevski je zelo ostro kritiziral »politiko, ki je iz ozkih in kratkoročnih interesov« povzročila, da konferenci ne more prisostvovati tudi NDR. Kot je znano, je zahodnonemška vlada intervenirala pri zahodnih zaveznikih in nekaterih drugih državah, da si le-te ne bi prizadevale za sprejem NDR v svetovno zdravstveno organizacijo ali katero drugo specializirano agencijo OZN. Zaradi te intervencije Vzhodna Nemčija tudi letos ni uspela postati članica svetovne zdravstvene organizacije, zato je OZN tudi ni povabila na konferenco v Stockholmu kot polnopravno udeleženko.

Stockholmska konferenca se med drugim ukvarja s predlogom deklaracije OZN o človekovem okolju. Zastopnik naše države je dejal, da bo besedilo te deklaracije nujno postalo plod kompromisov med različnimi interesi, zato na koncu nobena država ne bo zadovoljna z njim. Po našem mnenju ni pametno sprejeti tega dokumenta, je nadaljeval Trpe Jakovlevski. Mednarodno varstvo okolja je namreč dolgoročna usmeritev človeštva, ki jo bo treba uresničevati postopoma in v različnih mednarodnih ustanovah.

Kot je znano, se konferenca v Stockholmu ukvarja tudi s predlogom za ustanovitev mednarodnega sklada za pomoč državam v razvoju pri varstvu njihovega okolja. ZDA — ki vsako leto porabijo več milijonov dolarjev za varstvo okolja znotraj svojih meja — so se včeraj ponudi le prispevati 40 milijonov dolarjev v tak sklad, ki naj bi po dosedanjih predlogih imel skupno 100 milijonov dolarjev sredstev. Zastopnik naše države je v svojem govoru poudaril, da so predvidena finančna sredstva za tak sklad veliko manjša, kot pa so potrebe držav v razvoju za pomoč pri njihovem varstvu okolja.

Naša država ima tudi nerazvita področja, je dejal Trpe Jakovlevski, zato so nam težave držav v razvoju blizu in jih dobro razumemo. Po našem mnenju mora program OZN za drugo desetletje razvoja zato hkrati pomeniti tudi osnovo za varstvo okolja po svetu. Jakovlevski je pri tem poudaril dolžnost razvitih držav, da v interesu razvoja vsega človeštva finančno in znanstvenotehnično pomagajo manj razvitim državam.

Vodja naše delegacije je tudi dejal, da se Jugoslavija zelo zanima za vse oblike mednarodnega sodelovanja za varstvo okolja. Varstvo Donave in Jadranskega morja je navedel kot primer, ko bi bilo moč uporabiti dvostranske in regionalne oblike mednarodnega sodelovanja. Izrazil je tudi upanje naše države, da bo konferenca o evropski varnosti in sodelovanju obravnavala tudi mednarodno varstvo okolja na naši celini.

MITJA JERMOL

Sprejem ob italijanskem prazniku

LJUBLJANA, 7. junija — Ob italijanskem državnem prazniku — dnevu republike — je generalni konzul republike Italije v Zagrebu Mario Nardi priredil nocoj v klubu poslancev sprejem. Udeležili so se ga podpredsednika republiške skupščine in izvršnega sveta dr. Jože Brilej in dr. France Hočevar, več funkcionarjev skupščine in izvršnega sveta in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ter gospodarskega in kulturnega življenja.

Podzemeljska eksplozija v SZ

UPPSALA, 7. junija (AP) — Profesor švedskega seizmološkega instituta v Uppsali Markus Baath je izjavil, da je bila ponoči ob 2,28 uri po srednjeevropskem času v Sovjetski zvezi na poizkusnem območju Semipalatinska, podzemeljska jedrska eksplozija; izzvala je potres 5,7 stopnje po Richterjevi lestvici.

Četrta prepoved »Tribune«

LJUBLJANA, 7. junija — Z današnjo obravnavo na ljubljanskem okrožnem sodišču je prepovedano vsakršno razširjanje in razmnoževanje zadnje, dvojne (23. in 24.) številke študentskega lista »Tribuna«. Ta je na naslovni strani objavila sliko, ki bi med ljudmi utegnila povzročiti razburjenje in ogorčenje. To je zdaj že četrta prepoved v tem študijskem letu.

Smer ostane

Predsedstvo novega odbora ZSO se je predstavilo deželnemu glavarju Simi

OD DOPISNIKA RTV

CELOVEC, 7. junija. Predsedstvo novega odbora Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, ki je bilo izvoljeno na zadnjem občnem zboru 13. maja, se je danes predstavilo koroškemu deželnemu glavarju Hansu Simi.

Na sprejemu, ki je trajal okrog poldrugo uro, so člani predsedstva na čelu s predsednikom dr. Francijem Zwittrom najprej na kratko seznanili deželnega glavarja, da je bila na zadnjem občnem zboru potrjena dosedanja politika Zveze slovenskih organizacij in da bo zveza tudi vnaprej delovala v tej smeri.

Deželni glavar Sima je članе predsedstva zveze slovenskih organizacij obvestil, da je avstrijska zvezna vlada že razposlala vsem prizadetim institucijam in organizacijam predlog zakona o dvojezičnih napisih na Koroškem. Rok za mnenja in pripombe je do 25. junija. Sklepati je torej mogoče, da bo predlog zakona verjetno že v juliju prišel pred zvezni parlament.

Deželni glavar je nato obširno govoril o problematiki dvojezičnih napisov. Poudaril je, da je treba vprašanje dvojezičnih topografskih napisov rešiti v okviru mednarodnih obveznosti, ki jih Avstriji nalaga mirovna pogodba. Reševanje odprtih manjšinskih vprašanj pa je odvisno tudi od tega, kdaj in koliko manjšina svoje pravice zahteva.

Podpredsednik Zveze slovenskih organizacij Hanzi Ogris, ki je edini slovenski poslanec v deželnem zboru, se je deželnemu glavarju zahvalil za njegovo razumevanje, ki ga je pokazal za manjšinska vprašanja.

Sima pa je čestital novemu odboru k izvolitvi in mu zaželel uspešno delo v korist manjšine in s tem tudi v korist politike sožitja med Avstrijo in Jugoslavijo ter še posebej med Koroško in Slovenijo.

Z. ZORKO

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Temelj evropske varnosti

Honecker ocenil zadnje sporazume kot dogodke zgodovinskega pomena

BERLIN, 6. jun. (Tanjug) — Prvi sekretar CK ESPN Erich Honecker je danes ponovno poudaril, da so odnosi med obema nemškima državama lahko dobrososedski. Ponovno pa je poudaril, da niti pogovori niti odnosi ne morejo imeti »mednemški« značaj. Med NDR in ZRN se lahko navežejo »edino odnosi miroljubne koeksistence kakor med vsemi državami z različnimi družbenimi ureditvami.«

V intervjuju agenciji ADN je Honecker opozoril na ugodne pogoje za krepitev odnosov miroljubne koeksistence v Evropi po ratifikaciji sporazumov med ZSSR in Poljsko ter ZRN in podpisu končnega protokola četvernega sporazuma o zahodnem Berlinu. Te korake je ocenil kot »dogodke zgodovinskega pomena«. Vsi ti dokumenti predstavljajo, kakor je Honecker ocenil, temelj, na »katerem je mogoče graditi zgrad bo evropske varnosti.

Nagrada 100.000 dolarjev

STOCKHOLM, 6 jun. (Reuter) — Iran bo vsako leto dal nagrado 100.000 dolarjev tistim, ki bodo največ prispevali k zaščiti človekovega okolja. To je na mednarodni konferenci v Stockholmu sporočil iranski delegat, princ Abduriza Pahlavi.

Deklaracija 29 znanstvenikov

STOCKHOLM, 6. jun (Tanjug) — »Sedanji sistemi v svetu imajo take pomanjkljivosti, da se morejo enakomerno zadovoljiti potreb vseh ljudi, marveč preskrbujejo manjšino, ki je prenasičena z dobrinami, večji del prebivalstva sveta pa puščajo v siromaštvu in bedi«, je sporočilo danes 29 znanstvenikov z vseh strani sveta, udeležencev neodvisne konference »Dai dong«, ki je v Stockholmu.

V času, ko so danes popoldne šefi delegacij govorili o pogledih svojih vlad na konferenci OZN o človekovem prirodnem okolju so udeleženci te konference objavili deklaracijo o istem problemu. To deklaracijo bodo predložili konferenci 8. junija. Deklaracija na podlagi osmih osnovnih načel opozarja, da je na svetu nujno potrebne bolj racionalna razdelitev industrijske moči, če bi želeli rešiti globalne probleme človekovega okolja in družbe.

Kralj Husein o Jeruzalemu

AMAN, 6. jun. (UPI) — Jordanski kralj Husein je oceni danes, da ne bo na Bližnjem vzhodu vse dotlej trajnega miru, dokler ne bo Izrael vrnil Jordaniji arabski del Jeruzalema. Po besedah Huseina je Jeruzalem muslimanski, krščanski in židovski in na tej podlagi je Jordanija pripravljena razpravljati o predlogih, ki naj bi to sveto mesto naredili za cerkev in mesto upanja za ves svet.

V zvezi z nedavnim sestankom najvišjih predstavnikov ZDA in ZSSR v Moskvi je dejal, da je to »zelo pomemben dogodek za ohranitev miru in tesnejšega sodelovanja na mnogih področjih.

Telegrami

NEMŠKI GOST — BEOGRAD. Podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša je sprejel zunanjetrgovinskega ministra NDR Horsta Sölleja, ki se kot gost ZIS mudi v Jugoslaviji. Govorila sta o nadaljnjem sodelovanju med državama in mednarodnih vprašanjih. Sölle se je pogovarjal tudi s članom ZIS Imrom Puljem o trgovini in našem uvozu iz NDR.

DELEGACIJA SE JE VRNILA — BEOGRAD. Sem se je vrnila delegacija družbenopolitičnih organizacij Jugoslavije, ki se je v Bruslju udeležila konference javnega mnenja o sodelovanju in varnosti v Evropi. Delegacijo je vodil član predsedstva ZKJ in predsednik mednarodne komisije SZDLJ Dimče Belovski. Povedal je, da so na zborovanju sprejeli slovesno deklaracijo v duhu ustanovne listine OZN.

SREČANJE POMPIDOU—BRANDT — BONN. Francoski predsednik Pompidou in zahodnonemški kancler Brandt se bosta na bližnjem sestanku pogovarjala o pripravah za septembrsko srečanje držav članic razširjene EGS. V Bonnu so uradno potrdili, da se bosta državnika sestala 3. in 4. julija, po uvodnih razgovorih med zahodnonemškim ministrom Scheelom in njegovim francoskim kolegom Schumannom, ki bodo konec meseca.

GROMIKO NAMENJEN V FRANCIJO — Sovjetski zunanji minister Gromiko se bo od 12. do 15. junija mudil v Parizu. Obisk sodi med redna francosko-sovjetska posvetovanja.

TURNEJA — MEXICO. Nekdanji ameriški finančni minister John Connally bo začel svojo turnejo po Latinski Ameriki kot Nixonov odposlanec. Pomiril naj bi južne sosede in položil temelje za izboljšanje stikov.

HARMEL V BOLGARIJO — BRUSELJ. Belgijski zunanji minister Harmel se bo uradno mudil v Bolgariji od 3. do 6. julija.

DAVISOVA PRIDE V EVROPO — SAN JOSE. Znana bojevnica za črnske pravice v Ameriki in članica CK KP ZDA Angela Davis bo konec meseca odpotovala na oddih v Evropo in tam preživela šest tednov. Ni se še odločila, ali bo potovala v Sovjetsko zvezo ali Bolgarijo.

DIPLOMATSKI STIKI — KAIRO. Egipt in ZRN bosta danes po sedmih letih ponovno navezala diplomatske stike. Egipt je bil med desetimi arabskimi državami, ki so leta 1965 pretrgale diplomatske stike z ZRN zaradi njene pomoči Izraelu. Jordanija, Jemen, Alžirija in Sudan so že obnovili stike.

POMILOSTITEV ZA HESSA? — LONDON. Britanija se bo ponovno obrnila na SZ s predlogom, naj bi izpustili nacističnega vojnega zločinca Rudolfa Hessa, ki je od leta 1946 v berlinskem zaporu, obsojen na dosmrtno ječo. Šef Foreign Officea Douglas Home je tako v soboto predlagal sovjetskemu zunanjemu ministru Gromiku. Hess je star 78 let.

ZASEDANJE KONČANO — LUKSEMBURG. Tu se je končalo zasedanje sveta zunanjih ministrov držav članic EGS, na katerem so večinoma razpravljali o zunanjetrgovinskih stikih skupnosti. Sprejeli so več sklepov, vrsto vprašanj z dnevnega reda pa so odložili do prihodnje seje 26. in 27. junija.

VELEPOSLANIŠKO POSVETOVANJE — DUNAJ. Tu je posvetovanje ameriških veleposlanikov v vzhodnoevropskih državah. Največ pozornosti pa bodo posvetili nedavnemu ameriško-sovjetskemu srečanju in evropski konferenci o varnosti ter sodelovanju.

POGAJANJA — ANKARA. V Nikoziji se bodo začela pogajanja za ureditev ciprske krize. Kot je izjavil dekan istanbulske pravne fakultete Orhan Aldikacti, bo pogovore odprl generalni sekretar OZN Waldheim.

RESOLUCIJA — CARACAS. Predstavniški dom venezuelskega parlamenta je soglasno sprejel resolucijo, v kateri izraža solidarnost z iraško in sirsko vlado o nacionalizaciji iraške petrolejske družbe. To odločitev so v resoluciji ocenili kot pravilno.

ZASEDANJE PRELOŽENO — BEJRUT. Izredno zasedanje organizacije arabskih držav, proizvajalk nafte, napovedano za danes v Bejrutu so preložili na nedeljo, ker nista prišli več kot dve tretjini udeležencev.

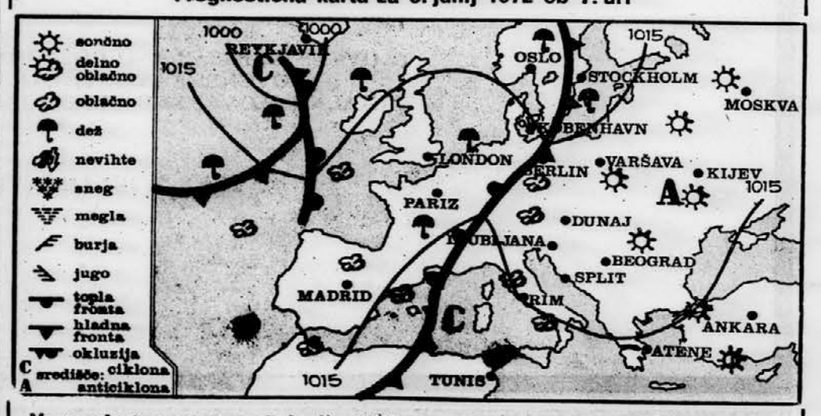
METALURŠKI KOMBINAT — GALAC. V romunskem metalurškem kombinatu v Galacu ob Donavi so zgradili prvo koksno baterijo. Dela so opravili romunski inženirji in tehniki pod nadzorstvom poljskih strokovnjakov. Tovarna bo leta 1974 proizvajala 1,5 milijona ton metalurškega koksa.

Pa še to:

TRENING — Prihodnji teden bodo začeli veljati novi carinski predpisi, ki med drugim določajo, da lahko naši občani brez plačila carine prinesejo iz tujine za 300 dinarjev izdelkov — toda pod pogojem, da posamezni izdelek ni dražji kot 50 din. Občani, ki so že doslej prinašali iz tujine nekatere izdelke (razstavljene v sestavne dele) po kosih, so najbrž samo — trenirali za uvoz po novih predpisih . .

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 8. junij 1972 ob 7. uri

Vreme in temperatura 7. junija 1972

Kraj	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	jasno	17	jasno	27
Planica	jasno	14	jasno	24
Brnik	jasno	16	jasno	25
Kredarica	jasno	5	jasno	6
Maribor	pooblačno	18	jasno	27
Sl. Gradec	jasno	16	jasno	26
Celje	jasno	17	jasno	28
Novo mesto	jasno	17	jasno	28
Koper	jasno	19	jasno	24
Reka	jasno	22	jasno	27
Pulj	jasno	26	—	—
Rivar	oblačno	22	jasno	26
Dubrovnik	jasno	23	jasno	26
Zagreb	jasno	20	jasno	27
Beograd	jasno	21	jasno	28
Skopje	jasno	17	jasno	28
Sarajevo	jasno	24	jasno	30
Titograd	jasno	18	jasno	27
Delovec	jasno	17	jasno	27
Gradec	jasno	18	jasno	26
Dunaj	jasno	20	jasno	25
Benetke	jasno	19	jasno	25
Genova	oblačno	18	jasno	25
München	jasno	19	jasno	25
Milano	oblačno	13	jasno	21
Zürich	oblačno	14	—	—
Rim	jasno	17	jasno	25
Pariz	oblačno	11	pooblačno	14
Berlin	pooblačno	11	pooblačno	18
Stockholm	jasno	18	pooblačno	25
Moskva	jasno	19	—	—
	—	—	—	—

Temperature morja

Koper 23 Šibenik in Split 22, Palagruž in Hvar 20, Rab 19.

Napoved:

SLOVENIJA:

Precej sončno bo, v popoldanskih ali večernih urah posamezne nevihte. Najnižje nočne temperature bodo med 10 in 15, najvišje dnevne med 24 in 29.

IZGLEDI ZA PETEK:

Deloma sončno, v popoldanskih urah še posamezne nevihte.

JUGOSLAVIJA:

Sončno in toplo, na Hrvatskem in Bosni posamezne nevihte v popoldanskih urah.

VREMENSKA SLIKA:

Balkan in vzhodna Evropa sta še v območju visokega zračnega pritiska. Južni zračni tokovi zadržujejo vlažen zrak nad zahodno Evropo in severno od Alp, pri nas pa le posamezne nevihte.

GORIŠKA

Sadovi samouprave

Ponekod hitreje, drugod počasneje goriško podeželje zanesljivo spreminja svojo podobo. Brez velikih fraz začenjajo občani s svojimi prispevki v denarju in s prostovoljnim delom ustvarjati boljše prometne zveze, izboljševati preskrbo z vodo in sploh urejati svoja naselja. Vedno bolj se umika v preteklost tradicionalna zanemarjenost podeželskih naselij. Ljudi, ki so se zaposlili v občinskih središčih in drugih industrijskih centrih, se oprijemljejo želje, da bi čim bolje uredili okolico, kjer žive. Nedavne razprave o krajevni samoupravi, ki so bile v ajdovski, novogoriški in tolminski občini, so predvsem pokazale, da ne bi bilo prav, če bi občinske skupščine in druge zainteresirani organizacije pustile občane same z njihovimi težavami. Kaj lahko bi se zgodilo, da bi se zagrajeni in prešibki prepustili malodušju v kopici problemov, ki jih obdajajo. Hkrati pa je bilo tudi opaziti, da bi bila prevelika pričakovanja občanov od širših skupnosti škodljiva. Proračuni imajo plitve žepe, denarja je malo. Zato ga je treba načrtno usmerjati tja, kjer ga najbolj potrebujejo.

V vseh treh občinah smo v zadnjem času zabeležili nekaj spodbudnih primerov sodelovanja tudi drugih dejavnikov pri reševanju problemov podeželja. Več delovnih organizacij je prispevalo svoj denar, pomagali pa so tudi vojaki.

Ob tem pa bi nemara kazalo bolj kot doslej spominjati tudi druge organizacije na dolžnosti, ki jih imajo do občanov. Ta hip mislimo predvsem na komunalna podjetja. Zavodi in podjetja, ki so bili osnovani pravzaprav zato, da bi urejali komunalne probleme — od komunalnih ustanov prek vodovodnih podjetij pa do podjetij za distribucijo električne energije — so se izvili iz objema občinskih skupščin ter zdaj povsem samostojno razpolagajo z denarjem, ki ga pridobivajo na različne načine.

Med njimi in koristniki so uveljavljeni povsem ekonomski odnosi. Dogaja se celo, da mnogokrat organizacije za poceni plačilo slabo opravijo delo, ki so jim bila zaupana. V pomanjkanju ustreznih inšpekcijskih organov pa nihče ne kontrolira kvalitete in obsega opravljenih del. Prav čudno zveni podatek, ki smo ga nedavno prebrali v poročilih službe družbenega knjigovodstva za lansko leto, da večina komunalnih organizacij na Goriškem posluje z višjo stopnjo rentabilnosti kot nekatera najbolje organizirana proizvodna podjetja.

Zdi se, da bi bilo treba v teh organizacijah marsikaj spremeniti. Ne na škodo njihove samouprave, marveč predvsem za njeno nadaljnje razvijanje bi jih bilo treba spomniti na povezanost njihovega dela z interesi občanov.

L. KANTE

AJDOVŠČINA

V soboto v bazen

V soboto, 10. junija se bodo Ajdovci že lahko kopali v plavalnem bazenu. Delavci komunalnega podjetja so prejšnji torek začeli vanj spuščati vodo iz glavnega vodovoda. Računajo, da bo do sobote dovolj topla za kopanje. To kopališče obišče vsako leto tudi precej tujcev.

Letos bo občinska zveza za telesno kulturo priredila v kopališču plavalni tečaj za predšolske in šoloobvezne otroke, ki še ne znajo plavati. Do zdaj se je tu naučilo plavati že okoli 500 otrok. Tečaj bodo odprli 16. julija.

F. H.

OBALNI KAMPI SE POLNIJO — Na obali se je živahna turistična sezona že začela. Vse več je gostov, tudi v kampingih, ki se počasi polnijo. Foto: F. Hmeljak

Znanost v Strunjanu

Že drugič je gostitelj mediteranske šole zamorske vede — Šola bo trajala do 1. oktobra — Organizatorji: zveza oceanografov, UNESCO in univerza

STRUNJAN, 7. junija. Od 5. junija do 1. oktobra se bo tu zvrstila vrsta tečajev: avgusta in septembra se bodo tu zbrali znanstveniki iz mediteranskih dežel, pa tudi iz nekaterih azijskih in afriških, ter poslušali predavanja iz posameznih področij morskih ved; ta predavanja bodo na visoki znanstveni ravni in bodo služila kot specializacija in kot podiplomski in podoktorski študij.

V okviru mediteranske šole za morsko vedo bo v Strunjanu tudi letos seminar za izpopolnjevanje srednješolskih profesorjev iz vse Slovenije in raziskovalni tabor za najboljše mlade prirodoslovce jugoslovanskih in tudi tujih gimnazij. Poleg mediteranske šole za morske vede je organizator seminarja za srednješolske profesorje zavod za šolstvo SRS. Raziskovalni tabor za mlade prirodoslovce pa pomaga organizirati gibanje »Znanost mladini«.

Poleg naštetega bo v okviru mediteranske šole za morske vede še redni tečaj iz morske biologije, ki je obvezni del študija študentov zadnjega letnika biotehnične fakultete. Na koncu naj omenimo še tečaj iz morske biologije za redne študente nekaterih tujih univerz, s katerimi ima ljubljanska univerza prijateljske stike. Mediteransko šolo za morske vede, ki se začenja danes v Strunjanu in bo trajala do 1. oktobra, bo obiskalo okrog 300 študentov, sodelovali pa bodo številni znanstveniki in predavatelji iz Jugoslavije in drugih dežel. Mediteransko šolo za morske vede financirata raziskovalna skupnost Slovenije in zavod za pospeševanje turizma Portorož.

RAKEK

Nadomestne volitve odbornikov

Minulo nedeljo so bile na Rakeku nadomestne volitve za odbornika v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine Cerknica. Volivci Rakeka in Unca so v ta zbor izvolili Janeza Ivančiča iz Rakeka.

Hkrati so bile nadomestne volitve tudi v Babnem polju, kjer so volivci izvolili Alojza Šoštariča z Babnega polja za odbornika v občinski zbor cerkniške občinske skupščine.

J. P.

Hude poškodbe motorista

MARIBOR, 7. junija — Rado Podlesnik se je peljal včeraj popoldne z osebnim avtomobilom po ulici Pariške komune. Pred prednostno Betnavsko cesto je vozilo ustavil, takoj nato pa zapeljal na Betnavsko cesto in zapril pot motoristu Dragu Hokmanu iz Maribora. Prišlo je do trčenja pri katerem je motorist padel po cesti in se huje poškodoval.

M. Š.

Slovenska obala v številkah

V publikaciji bodo zbrani podatki z najrazličnejših področij

KOPER, 7. jun. — Obalni svet bo v kratkem izdal obsežno publikacijo z naslovom »Slovenska obala v številkah«. V njej bodo zbrani vsi najzanimivejši statistični podatki od leta 1955 do 1970. To bo prva takšna izdaja na obalnem območju. Obsegala bo podatke o gibanju gospodarstva, družbeni in politični ureditvi, zaposlenosti in osebnih prejemkih, skratka, v publikaciji bodo skrbno zbrani podatki z najrazličnejših področij

Za publikacijo je precejšnje zanimanje, čeprav je po drugi strani opaziti, da mnoge družbene in delovne organizacije na obali še niso dojele njenega pomena. Okoli 400 strani debela knjiga bo natisnjena v nekaj sto izvodih, cena posameznega izvoda pa bo 100 dinarjev.

E. F.

Zavore odpovedale

ŠMARJE, 7. junija — Včeraj popoldan, malo po 13. uri, je Janez Hetnak iz Spodnjih Hudinj v Celju peljal s tovornim avtomobilom iz Poljčan proti Podplatu. Pri Pedale zavore, tako da zaradi čici so mu na klancu odpovedale hitrosti ni mogel zvoziti desnega ostrega ovinka in se je prevrnil na bok. Na avtomobilu in tovoru (5 ton krmila za piščance) je za več kot 10.000 din škode.

S. S.

PTUJ

Pomanjkanje zdravnikov

Splošna zdravstvena služba v Ptuju ima le 10 zdravnikov, kar pomeni, da pride na enega zdravnika 6.650 prebivalcev, slovensko povprečje pa je 2.940 prebivalcev. Glavni vzrok, da se mladi zdravniki ne prijavljajo na razpise je pomanjkanje stanovanj in težki pogoji dela na terenu; samoupravni sporazum pa ne določa nujno potrebnega dodatka za težje pogoje dela. Zdravstvenemu domu Ptuj manjka 25 stanovanj. Čeprav redno štipendirajo, trenutno imajo 32 štipendistov, ki po končanem študiju navadno vrnejo štipendije in odidejo drugam, kjer so boljši pogoji dela.

F. F.

V Zadobrovo

Na osrednjo proslavo ob dnevu borca bodo množično prišli tudi z obale

KOPER, 7. junija. Pri obalni konferenci SZDL v Kopru so se danes sestali predstavniki zveze borcev, zveze vojaških starešin in družbenopolitičnih organizacij, da bi se pogovorili o udeležbi bivših borcev in mladine s slovenske obale na omenjeni proslavi partizanske vojske v Zadobrovi.

Po krajši razpravi so ustanovili poseben štab, ki bo usmerjal celotne priprave za čimvečjo udeležbo na proslavi, na katero bodo odšli z obalnega območja pripadniki prekomorske brigade, nekdanji partizanski pomorščaki in letalci, bivši borci italijanskih partizanskih enot ter člani številnih delovnih kolektivov. Razen tega bo mladina slovenske obale organizirala ob tej priložnosti petdnevni pohod, v katerem bo sodelovalo okrog 150 mladink in mladincev v uniformah teritorialnih enot.

Na današnjem posvetu so se pogovorili tudi o sprejemu 600 vojaških starešin iz vse države, ki bodo 3. julija, to je dan pred glavno proslavo, obiskali Ilirsko Bistrico, Sočerb, Lipico in Postojno.

A. B.

Vlom v vrtec

MARIBOR, 7. junija — V noči na 6. junij so neznanci vlomili v otroški vrtec »Jožica Flander« v Mariboru. Vlomilci so prišli v notranjost vrtca skozi klet, kjer je skladišče živil. Iskali so denar, ki pa ga niso našli. Pri iskanju so razmetali in razbili nekaj inventarja.

M. Š.

Obisk iz Ukrajine na obali

Ukrajinski sindikalni delavci so se seznanili z delom sindikatov

KOPER, 7. junija — Danes je obiskala obalo tričlanska delegacija ukrajinskih sindikatov, ki jo vodi predsednik ukrajinskega republiškega sveta sindikatov V. A. Sologub. Ukrajinski sindikalni delavci so se v Kopru seznanili z delom sindikatov na obali ter obiskali Portorož.

J. K.

Vagona s pivom trčila

MARIBOR, 7. junija — Dopoldne sta na mariborski železniški postaji trčila dva vagona. V vagonih je bilo pivo namenjeno na Madžarsko.

M. Š.

Zaliv Iris za jahte

Tudi lokacija od Simonovega zaliva do Delamarisa priročna

IZOLA, 7. jun. — Tu so se sestali predstavniki Delamarisa, Savnika, podjetja 2. oktober iz Pirana in predstavnik sklada za urejanje mestnih zemljišč pri skupščini občine Izola. Namen tega pogovora je bil, da bi v kratkem napravili prve korake za zgraditev izolske marine, to je večjega objekta za prezimovanje jaht.

Po tem pogovoru je zaenkrat jasno le to, kje je na voljo potrebno zemljišče. V poštev pride bodisi zaliv Iris, — za to lokacijo je prve predračune že napravilo podjetje 2. oktober. Po teh predračunih bi bila marina, ki bi sprejela blizu 300 jaht v privezih in 100 jaht na prezimovanje.

Druga lokacija pa se razteza od Simonovega zaliva do Delamarisa, vendar sta iz tega kompleksa izvzeta park Arrigoni in zemljišče bivšega nogometnega igrišča. Predstavniki omenjenih podjetij nameravajo v kratkem sklicati skupen sestanek. Na njem se bodo pogovorili o tem, kje naj bi bila bodoča marina in kako velika naj bi bila. Skušali bodo najti tudi denar za financiranje gradnje.

D.

Zavijal v prepovedano smer

CELJE, 7. junija — Miroslav Cimperlajt, doma iz Celja, Mariborska cesta 50, je včeraj popoldan, malo po 15. uri, pri bencinski črpalki na Mariborski cesti zavil v levo, čeprav je to z znakom prepovedano. Z Bežigrajske ceste je pripeljal na kolesu s pomožnim motorjem Stanislav Drevenšek iz Trubarjeve ulice v Celju. Da bi se izognil trčenju je silovito zavrl, vendar ga je pri tem zaneslo, da je padel po cesti in se poškodoval.

Voznik osebnega avtomobila Cimerlajt ni počakal miličnikov na kraju nesreče in je takoj odpeljal dalje.

S. S.

Mala anketa

Smo za, toda...

Mnenje šestih Ljubljančanov o akciji v kroparskem »Plamenu«

Ali poznate kroparsko akcijo? Kaj vi mislite o njej? Bi jo brez obotavljanja posnemali in delali deset sobot za — stabilizacijo? Menite, da bi bil za to potreben referendum? In predvsem, ali se vam zdi to pravo zdravilo za naše gospodarstvo? Tako smo vprašali nekaj ljudi na ljubljanskih ulicah. Le redki niso o tem še ničesar slišali. Nasprotno, prav živahno se o akciji med seboj pogovarjajo, razmišljajo, vendar...

JELKA MAKOVEC, vodja skladiščne službe RTV Ljubljana: »Da, akcija v Plamenu je vseka kor spodbudna in hvalevredna. To je gotovo. Sem pa precej črnogleda glede tega, ali se bo res razširila povsod, kar bi bilo nujno za uspeh. Za nadure zelo težko pripravimo ljudi. Sama sem za, bi pa zahtevala kontrolo nad zbranimi sredstvi.«

MIRO ŠTEFANČIČ, elektrotehnik: »Nastane več vprašanj: ali bi delavci takrat res delali, da bi bil dober učinek in pa, kam bi resnično šel ta denar. Imamo slabe izkušnje. Seveda bi bilo potrebno v začetku akcije zagotovilo; pa kaj ko dejansko nikoli ni jasno, kdo je za kaj odgovoren. Rad bi tudi vedel, kako računajo tistih 5 odstotkov.«

FRANC PRISEL, zidar pri gradbenem podjetju Univerzal: »Res bi bilo dobro, da bi enkrat dobili neko podlago, da bi rekli, da je denar nekaj vreden. Če bi to res koristilo, bi delal tudi jaz deset sobot. Naše plače so slabe — zaslužimo od 7,00 do 8,20 dinarjev na uro, pa ob prostih sobotah tudi delamo za dodatni zaslužek.«

ŠTEFKA JERAS, delavka, Unis-Rog: »Med seboj smo se že pogovarjale o tej akciji, pa smo rekle, da bi bile za to, da bi delale, če bi bilo to pozimi. Takrat bi bilo laže, zdaj poleti pa gre človek rad malo ven z otroki. Menim, da bi bila to rešitev. Sicer pa nam na sestanku o tem še niso govorili. Če bodo drugi delali, bomo tudi mi.«

MILAN GOZDANOVIC, klepar pri podjetju Monter: »Da, nekaj smo slišali o tem, ampak jaz pravim tako: če bo to res rešitev, naj se akcija izpelje. Bomo delali. Bojim pa se, da ne bi bilo spet vse po starem: dinar dol, cene gor. Pred akcijo bo treba razčistiti z ljudmi, ki so na odgovornih delovnih mestih in gledajo preveč samo nase, ali pa niso dovolj sposobni.«

DANA PIRC, uslužbenka Pro les Ljubljana: »Meni je jasno, da dinar pravzaprav ne pomeni veliko za posameznika, če pa bi se akcija razširila na vse, bi tako zbran denar vendarle moral nekaj rešiti. Ampak saj veste, ljudje smo že malo siti raznih referendumov in prispevkov. Kljub vsemu le verjamem, da je samo v skupnosti moč. To se je pokazalo že velikokrat.«

D. RAKOČEVIĆ
Foto: E. ŠELHAUS

Odkrili tržišče

»2. oktober« v Portorožu bo popravljal manjše italijanske ladje — Italijanski lastniki so močno zainteresirani

PORTOROŽ, 7. junija. V portoroškem podjetju »2. oktober« so potegnili na suho italijansko ladjo »Aurora seconda« iz Trsta. Ladja, ki ima 497 brt je prva iz vrste manjših italijanskih ladij, ki jih bodo popravljali v »2. oktobru«.

Predstavniki 2. oktobra so v začetku letošnjega leta raziskali severnoitalijansko tržišče in ugotovili, da ob vsej italijanski morski obali na Jadranu ni primerne popravljalnice manjših ladij. Ker pa je na tem območju precej manjših tovornih in potniških ladij ter jaht, jih morajo lastniki popravljati v dokih velikih ladjedelnic, kar je drago, ali pa jih vozijo v popravilo celo v Grčijo.

Predstavniki 2. oktobra so zato navezali stike s petnajstimi ladijskimi lastniki v severni Italiji, ki imajo okoli 150 takšnih manjših ladij. Ti so z velikim zanimanjem sprejeli ponudbe 2. oktobra, da bi svoja plovila popravljali v Portorožu. V »2. oktobru lahko namreč manjše ladje potegnejo na suho, za kar imajo tri nadvoze. Stroški popravil pa so, ker ladij ni treba popravljati v doku, precej manjši. Predstavniki 2. oktobra so povedali, da je na območju severne Italije okoli 500 manjših plovnih objektov, katerih lastniki bi bili zainteresirani za popravilo v Portorožu. 2. oktober si je tako zagotovil novo tržišče, ki bo podjetju omogočilo večji devizni zaslužek. Obetajo si, da bodo z novim delom dvignili svoj celotni dohodek od sedanjih 22 milijonov na 35 milijonov dinarjev v letu 1975.

J. K.

Moped ... v avtomobil

ČERŠAK, 7. junija — Pozno sinoči se je peljal Franc Ternjak z osebnim avtomobilom iz Sladkega vrha proti Vranjem vrhu. V blagem ovinku mu je pripeljal nasproti z neregistriranim mopedom Ivan Dolinšek iz Vranjega vrha in trčil v osebni avto. Pri trčenju se je mopedist hudo ranil.

M. Š.

Kmetom plačali škodo

Tri leta od poskusa za stalno ojezeritev Cerkniškega jezera

Na Cerkniškem jezeru so nekako pred tremi leti zgradili jez pred požiralnikom Velika in Mala Karlovica. Namen jezu je, da čim dlje zadrži vodo v Cerkniškem jezeru, ki je največ odteče prav skozi Veliko in Malo Karlovico v podzemlje. Vsa ta tri leta, kolikor so takrat določili za preizkusno dobo, so znanstveniki z najrazličnejšimi raziskavami in meritvami skušali dognati, ali se da vodo v Cerkniškem jezeru obdržati tudi čez poletje, torej takrat, ko jezero navadno presahne. Vse kaže (tako upajo tudi vsi tisti, ki imajo pri ojezeritvi Cerkniškega jezera največ opraviti), da letos to jezero ne bo presahnilo.

Kmetom je seveda tak poskus ojezeritve prinesel marsikje veliko škodo, saj so bili travniki, pašniki in tudi njive pogostokrat pod vodo. Te dni je občinska skupščina Cerknica izplačala kmetom odškodnino, ki so jo utrpeli v minulih dveh letih zaradi pogostih poplav.

Triletna poskusna doba stalne ojezeritve Cerkniškega jezera se torej izteka. Rezultat tega poizkušanja je znan — vodo se dá v Cerkniškem jezeru obdržati skozi vse leto. To je seveda tudi napotilo za nadaljnje delo. Vendar usoda Cerkniškega jezera še ni znana. O tem, ali bo jezero v bodoče stalno ali pa bo presihalo, bodo odločili odborniki cerkniške občinske skupščine.

JOŽE PETROVČIČ

Duplek: vodovod bodo gradili

V naseljih na območju krajevne skupnosti Duplek imajo stalne težave pri oskrbi s pitno vodo. Zaradi tega so se prebivalci krajevne skupnosti Duplek odločili, da u vedejo samoprispevek za graditev vodovoda. Izdelan je že idejni in glavni projekt. Prebivalci so podpisali pogodbe, v katerih so se zavezali, da bo vsak prispeval v ta namen 4000 dinarjev.

Odbor za graditev vodovoda je organiziral prostovoljne akcije za izkop jarkov za glavni vod, v kateri je sodelovalo blizu 200 občanov ter enote JLA. Vodovodno omrežje bo obsegalo naselja Spodnji Duplek, Dvorjane, Spodnje Ciglence, Spodnjo Koreno, Dupleški vrh, Vumpah, Zgornje Ciglence in Zimico.

M. K.

Rešitev le z nasipi

Porečje Mure potrebuje sklenjen sistem visokih nasipov — Nujno zavarovati obe Radgoni — Vodna skupnost Drava—Mura o posledicah letošnjih poplav

MURSKA SOBOTA, 7. junija. Menda se je zgodilo prvič, da je Mura v razdobju šestih tednov kar štirikrat poplavila. Pomurje je bilo najbliže katastrofi v dneh od 21. do 23. aprila, ko je bila voda le za tri centimetre nižja kot leta 1965, pravijo v soboški sekciji vodne skupnosti Drava—Mura, kjer so že zbrali prve podatke o obsegu in posledicah letošnjih poplav ter pripravili analizo stanja v porečju reke Mure.

K sreči so nasipi, ki so jih začeli intenzivno urejati po letu 1965 zdržali pritisk vode. Vodja sekcije Štefan Tartek nam je povedal, da je kljub enaki grožnji kot leta 1965, ko je v Pomurju poplavilo 23 tisoč hektarov plodne zemlje, voda tokrat zalila le okrog štiri tisoč hektarov površin. Škoda na vodnogospodarskih objektih znaša po prvih ocenah blizu tri milijone dinarjev, medtem ko občine v Pomurju še niso ocenile posledic poplav na poljih.

Letos je voda najbolj pustošila na območju gornjeradgonske občine. Zato v Radgoni nestrpno čakajo na izid večletnih razprav z avstrijskimi vodnogospodarskimi organi o zaščiti obeh Radgon — avstrijske in naše. Pravijo, da bodo letos slednjič le potrdili ta projekt.

Na ostalih območjih Pomurja se je po ugotovitvah vodne skupnosti Drava — Mura voda najbolj razlila povsod tam, kjer še niso zgradili nasipov, oziroma kjer niso obnovili starih. Po letu 1966 so sicer zgradili na levem bregu Mure 17 kilometrov nasipov, na desnem bregu pa 6 kilometrov, vendar so ostali na pol poti.

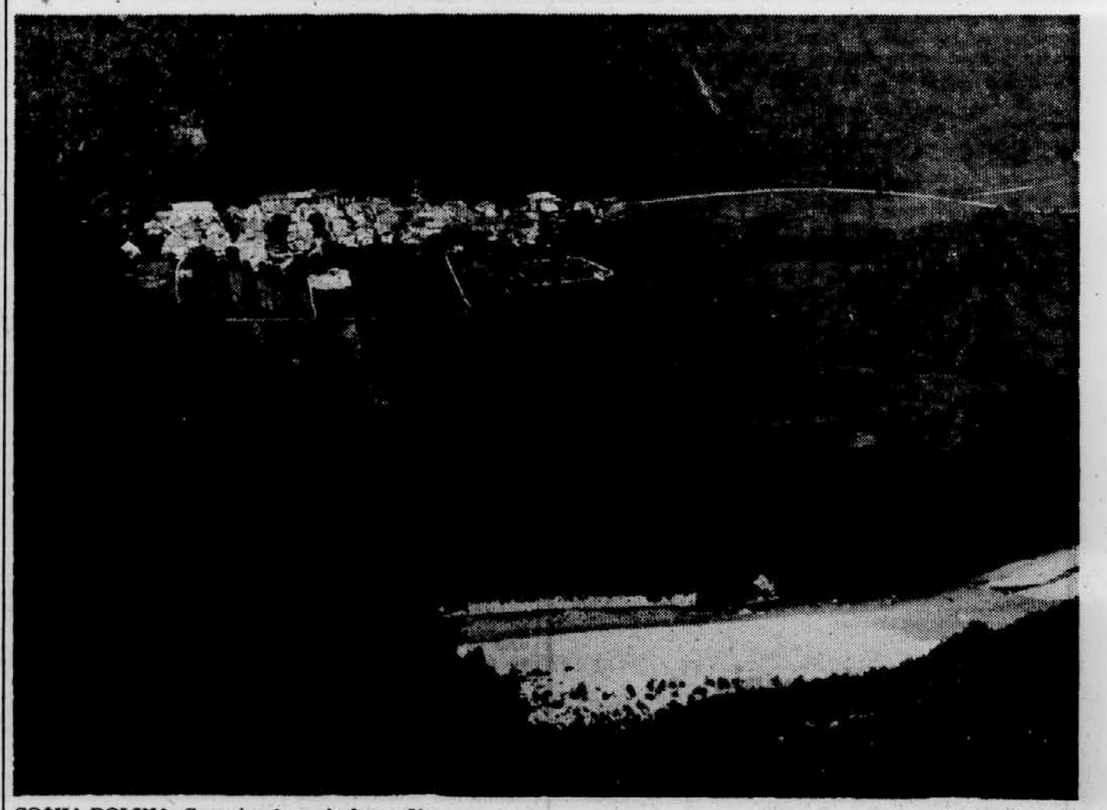
Zdaj z nivelacijo vseh nasipov ugotavljajo, kje so najbolj kritične točke. Že zdaj je jasno, da bodo brez odlašanja morali dograditi na levem bregu Mure sistem visokovodnih nasipov med Gradiščem in Gornjo Bistrico, med Dolnjo Bistrico in Hotizo, od Kota do Lakoša ter ob Benice do Murske šume ob hrvaški meji. Na desnem bregu razmere zahtevajo nujno ureditev nasipov od Vučje vasi do Krapja in Razkrižja. Brez odlašanja pa bomo morali zavarovati tudi mesto Gornja Radgona in del Apaške kotline.

Predračun kaže, da bi za okrog 26 kilometrov novih nasipov potrebovali blizu 8,2 milijona dinarjev. Seveda vodna skupnost in Pomurske občine sami teh izdatkov ne bi zmogli, zato pričakujejo, da bodo dobili del denarja od republiškega sklada za elementarne in druge nesreče.

»Če nam bo uspelo zbrati potrebna sredstva, bi lahko v treh letih povsem zavarovali obrežna območja ob Muri, kjer so tudi letošnje poplave povzročile večjo škodo, kot bodo znašali vsi stroški za dokončno ureditev obrambnega sistema visokih nasipov«, je dejal Štefan Tartek.

B. BOROVIČ

CELJANI DANES BEREJO NOVI tednik

SOŠKA DOLINA: Srpenica je vsak dan večja. Foto: D. Kralj